

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

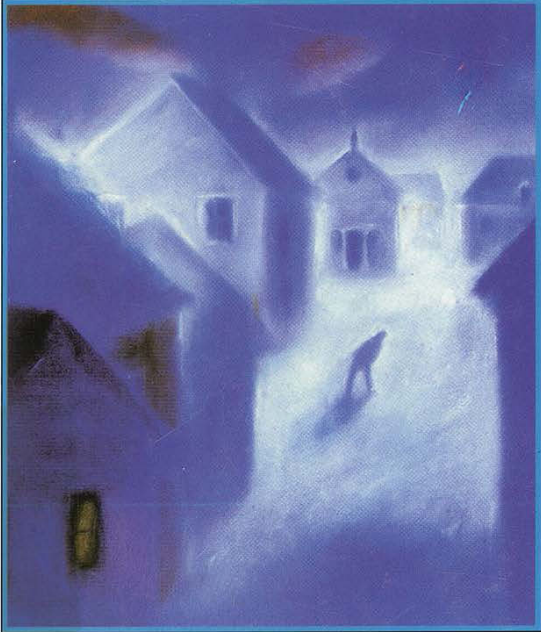
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Alessandro Baricco

KENT

(CITY)

roman

Alessandro Baricco
KENT
(CITY)

ÇAĞDAŞ DÜNYA YAZARLARI

Yayın Yönetmeni : İlknur Özdemir

Yayına Hazırlayan : Pınar Savaş

Dizgi : Serap Kılıç

Düzeltili : **Fulya Tükel**

Montaj : Mine Sarıkaya

Kapak Düzeni : Semih Özcan

İç Baskı : Özal Basımevi

Cilt : ZE Ciltevi

Kapaktaki Resim : Liz Pyle

1. basım : 2001

ISBN 975-07-0127-5

• 1999 RCS Libri S.p.A., Milano / Akkadik Telle. Frankfurt /
Can Yayınları Ltd. Şti. (1999)

Alessandro Baricco

KENT (CITY)

ROMAN

İtalyanca aslından çeviren
ŞEMSA GEZGİN

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 80060 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0-212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

Ücretsiz Faks: 160 44 44 44 <http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Özgün adı
City

**ALESSANDRO BARICCO'NUN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
KİTAPLARI**

İPEK / *roman*
ÖFKE ŞATOLARI / *roman*
KENT (CITY) / *roman*

Genç kuşak İtalyan romancılarından olan *Alessandro Baricco*, 1958 yılında Torino kentinde doğdu. *Öfke Şatoları* ve *Oceano Mare* adlı romanları çeşitli roman ödüllerine değer görüldü. *İpek* adlı kısa romanı *İpek* çok dille çevrildi, İtalya'da uzun süre çok okunan kitaplar listesinin başında kaldı.

ÖNDEYİŞ

- Bay Klauser, söyleyin, Mami Jane ölmeli mi?
- Hepinizin canı cehenneme!
- Bu bir evet mi hayır mı?
- Sizce ne?

1987 yılının Ekim ayında, CRB –yirmi iki yıldan beri efsanevi Ballon Bac’ın serüvenlerini yayınlayan yayınevi– Mami Jane’i öldürmenin yeri olup olmadığını belirlemek için okuyucuları arasında bir anket yapmaya karar verdi. Ballon Mac, gündüzleri diş doktorluğu yapan, geceleri ise tükürüğünün çok özel güçleri sayesinde Kötülük’le savaşan kör bir süper kahramandı. Mami Jane onun annesiydi. Okurlar, genelde, onu çok seviyorlardı: Eski Hint kafa derileri biriktiriyordu ve akşamları hepsi de zenci, blues çalan bir orkestrada bas çalıyordu. O beyazdı. Onu öldürmek fikri CRB’nin ticari işler müdürünün aklına gelmişti, çok sessiz bir beydi ve yalnızca bir tutkusu vardı, o da elektrikli trenlerdi. Artık Ballon Bac’ın çıkmaz bir yolda olduğunu ve yeni motivasyonlara gereksinimi olduğunu ileri sürüyordu. Annesinin ölümü –paranoyak bir makasçıdan kaçarken bir trenin altında kalabilirdi– onu öfke ve acı dolu ölümcül bir karışıma dönüştürecek, yani genel okurunun portresi olacaktı tıpkı. Fikir aptalcaydı. Ama genelde Ballon Mac’ın okurları da aptaldı.

Böylece, 1987 yılının Ekim ayında, CRB ikinci kattaki bir odayı boşalttı ve içine görevleri telefona cevap verip okurların görüşlerini almak olan sekiz genç bayan yerleştirdi. Soru şuydu: Mami Jane ölmeli mi?

Sekiz genç kızın dördü CRB’de memurdu, ikisini sosyal hizmetler yollamıştı, bir tanesi müdürün yeğeniydi. Sonun-

cusu, Pomona'dan gelen, yaşı otuzun üzerinde genç bir kızdı; radyo yayınında sorulan yalnızca bir soruyu yanıtlayarak (Ballon Mac'ın hayatta en çok nefret ettiği şey nedir?" "Detertraj yapmak.") kazandığı bir stajyer sözleşmesiyle orada bulunuyordu. Elinde hep küçük bir ses kayıt cihazıyla dolaşıyordu. Ara sıra açıp bir şeyler söylüyordu.

Adı Shatzy Shell'di.

Anketin on ikinci günü saat 10.45'te –Mami Jane'in ölümü 30'a 64 kazanmak üzereydi (kalan yüzde 6 kişi herkesin canı cehenneme demişti ve bunu söylemek için telefon etmişti)– Shatzy Shell telefonun yirmi birinci kez çaldığını duydu, önündeki forma 21 rakamını yazdı ve ahizeyi kaldırdı. Sonra şu konuşma geçti:

- CRB, günaydın.
 - Günaydın, Diesel geldi mi oraya?
 - Kim?
 - Okay, daha gelmedi...
 - Bayım, burası CRB.
 - Evet, biliyorum.
 - Yanlış numara çevirmiş olacaksınız.
 - Hayır, hayır, her şey yolunda, şimdi beni dinleyin...
 - Bayım...
 - Evet?
 - Burası CRB, 'Mami Jane ölmeli mi?' anketi.
 - Teşekkür ederim, biliyorum.
 - O zaman lütfen adınızı söyler misiniz?
 - Adım önemli değil...
 - Söylemelisiniz, uygulama öyle.
 - Okay, okay... Gould... adım Gould.
 - Bay Gould.
 - Peki, Bay Gould olsun, şimdi eğer mümkünse...
 - Mami Jane ölmeli mi?
 - Efendim?
 - Bu konuda ne düşündüğünüzü söylemelisiniz bana..
- Mami Jane ölmeli mi ölmemeli mi.

- Tanrım...
- Mami Jane'nin kim olduğunu biliyorsunuz, değil mi?
- Elbette biliyorum, ama...
- Bakın, bana söylemeniz gereken yalnızca sizce...

- Beni bir saniye dinler misiniz?
- Tabii.
- Tamam, sizden bir ricam var, çevrenize bir göz atın.
- Ben mi?
- Evet.
- Buraya mı?
- Evet, oraya, odaya, rica ediyorum.
- Okay, bakıyorum.
- İyi. Çok büyük, ama gerçekten büyük, kocaman ayakkabılı ve yeşil ceketli birini, bir çeşit devi elinden tutan, saçları sıfıra vurulmuş bir delikanlı görüyor musunuz?
- Hayır, sanmıyorum.
- Emin misiniz?
- Evet, eminim.
- İyi. O zaman daha gelmediler.
- Gelmediler.
- Okay, o zaman sizin bir şeyi bilmenizi istiyorum.
- Efendim?
- O ikisi kötü değildir.
- Öyle mi?
- Evet. Geldikleri zaman her şeyi yıkıp dökecekler ve büyük bir olasılıkla telefonunuzu alıp boynunuza dolayacaklar ya da buna benzer şeyler yapacaklardır, ama kötü gençler değildir, gerçekten, yalnızca...
- Bay Gould...
- Efendim?
- Bana kaç yaşında olduğunuzu söyler misiniz?
- On üç.
- On üç mü?
- On iki... doğrusunu söylemek gerekirse, on iki.
- Dinle Gould, annen oralarda mı?
- Annem dört yıl önce çekip gitti, şimdi balıkları araştıran bir profesörle yaşıyor, tam olarak söylemek gerekirse bir *etolog* ile.
- Üzgünüm.
- Üzülmeysin, hayat bu, hiçbir şey yapamayız.
- Gerçekten mi?
- Gerçekten. İnanmıyor musunuz?

- İnanıyorum... öyle olduğuna inanıyorum... tam olarak bilmiyorum, ama sanırım öyle.
- Kahretsin ki öyle.
- On iki yaşındasın, değil mi?
- Yarın on üçümü bitiriyorum, yarın.
- Harika.
- Harika.
- Doğum günün kutlu olsun Gould.
- Teşekkür ederim.
- Göreceksin on üç yaşında olmak harika olacak.
- Umarım.
- Tebrikler, gerçekten.
- Teşekkür ederim.
- Baban oralarda mı acaba?
- Yok. İşinde.
- Doğru ya.
- Babam orduda görevli.
- Harika.
- Sizin için her şey hep böyle harika mıdır?
- Efendim?
- Sizin için her şey hep böyle harika mıdır?
- Evet... öyle sanırım.
- Harika.
- Yani... sık sık öyledir, diyebilirim.
- Bu bir şans.
- En garip anlarda bile öyledir.
- Bunun bir şans olduğunu düşünüyorum, gerçekten.
- Bir keresinde bir snack-bara gitmiştim, 16'ncı cadde-

de, kentin hemen dışında ve bir snack-barda durdum, içeri girdim ve kuyruğa girdim, kasada bir Vietnamlı vardı, hemen hemen hiçbir şey anlamıyordu, onun için de kuyruk ilerlemiyordu, bir hamburger diyorlardı, o, ne, diyordu, belki de ilk işgünüydü, bilmiyorum, böylece snack-bar'ın içinde çevreme bakınmaya başladım, beş-altı masa vardı, herkes yemek yiyordu, değişik birçok yüz ve herkesin önünde değişik bir şey, pırzola, sandviç, *kili*, herkes yemek yiyordu ve herkes kelimenin tam anlamıyla aklına estiği gibi giymişti, sabah kalkmış ve giyecek bir şeyler seçmişti, gömlek, kırmızı olanını, ve göğüs kısmı dar elbiseyi, tam istediğini

seçmişti ve şimdi orada oturuyordu, ve her birinin arkasında bir hayat ve önünde bir hayat vardı, o anda onun içinden *geçmekteydiler*, yarın her şeyi baştan yapacaklardı, gömleklerden mavi olanını seçecekler, uzun elbise giyeceklerdi, çilli sarışının annesi muhakkak hastanenin birinde yatıyordu, kan tahlilleri kötü çıkmıştı, ama o şimdi orada biraz siyahlaşmış patates kızartmalarını diğerlerinden ayırıyor, bir yandan da benzin pompası biçimindeki tuzluğa dayalı gazeteyi okuyordu, beysbol giysileri içinde biri vardı, eminim ki yıllardır beysbol sahasına adım atmıyordu, oğluyla birlikteydi, küçük bir çocuk, kafasına vurup duruyordu, kafasının arkasına, her defasında çocuk şapkasını düzeltiyordu, bir beysbol şapkasıydı, ve babası şak, bir tokat daha, bütün bunlar duvara asılı bir televizyonun altında, dalga dalga gelen yolun gürültüsünde yemek yerlerken oluyordu, televizyon kapalıydı, bir köşede çok şık iki kişi oturuyordu, griler içinde, iki adam, ve birinin ağladığı görülüyordu, garip, ama ağlıyordu, karşısında patatesli bir biftek, sessizce ağlıyordu, öbürünün umurunda değildi, onun da önünde bir biftek vardı, yemeğini yiyordu yalnızca, o kadar, bir süre sonra ayağa kalktı, yandaki masaya gidip ketçap şişesini aldı, yerine döndü ve gri elbisesini lekelememeye özen göstererek diğerinin, ağlayanın, tabağına biraz boşalttı ve bir şeyler fısıldadı, ne bilmiyorum, sonra şişeyi kattı ve yeniden yemek yemeye koyuldu, onlar köşede, ve geri kalan her şey onların çevresinde, yerde üzerine basılmış vişneli bir dondurma, ve tuvaletin kapısında üzerinde *hizmet dışı* yazılı bir tabela, ben bütün bunlara bakıp tabii ki yalnızca *ne iğrenç, çocuklar*, diye düşündüm, o kadar hüznün vericiydi ki, insanın kusması geliyordu, ama bana olan orada kuyrukta beklerken oldu ve Vietnamlı hiçbir şey anlamamaya devam ediyordu, *Tanrım ne güzel*, diye düşündüm, biraz gülme isteğiyle, bütün bunlar ne kadar güzel, her şey, yerde ezilmiş şeylerin en son tanesine kadar, yağlı en son peçeteye kadar, her şey, nedenini bilmiyordum, ama her şeyin gerçek olduğunu, lanet olası biçimde güzel olduğunu biliyordum. Garip, değil mi?

– Garip.

– Anlatırken utanıyor insan.

- Neden?
- Bilmem... İnsanlar, genelde, böyle bir şeyi anlatmaz.
- Benim hoşuma gitti.
- Hadi ya...
- Evet, gerçekten, özellikle de ketçap hikâyesi...
- Şişeyi aldı ve biraz ona boşalttı...
- Ya, evet.
- Gri elbiseler içinde.
- Gülünç.
- Öyle.
- Öyle.
- Gould?
- Efendim?
- Telefon ettiğine memnun oldum.
- Hey, hayır, bekle...
- Buradayım.
- Adın ne?
- Shatzy.
- Shatzy?
- Adım Shatzy Shell.
- Shatzy Shell.
- Evet.
- Orada telefon kordonunu boynuna dolayan kimse yok, değil mi?
- Hayır.
- Geldiklerinde kötü olmadıklarını hatırlayacaksın, değil mi?
- Göreceksin gelmeyecekler.
- Fazla güvenme, gelecekler...
- Neden gelecekler, Gould?
- Diesel, Mami Jane'e *hayrandır*. Ve iki metre kırk yedi santim uzunluğundadır.
- Harika.
- Duruma göre. *Çok* kızgın olduğunda hiç de harika değildir.
- Peki şimdi *çok* mu kızgın?
- Mami Jane'i öldürmek için bir anket yaparlarsa ve Mami Jane idealindeki anneyse sen de kızarsın.
- Yalnızca bir anket bu, Gould.

– Diesel bunun bir aldatmaca olduğunu söylüyor. Onu öldürmeye aylar önce karar verdiler, yalnızca onurlarını kurtarmak için böyle yapıyorlar.

– Belki yanılıyordur.

– Diesel asla yanılmaz. O bir devdir.

– Ne kadar dev?

– Çok.

– Ben bir keresinde topu parmaklarının ucunda yükselmeden potaya atan biriyle birlikte olmuştum.

– Gerçekten mi?

– Ama asıl mesleği sinemada bilet kesmekti.

– Onu seviyor muydun?

– Bu nasıl soru, Gould?

– Onunla *birlikte olduğunu* söyledin.

– Evet, birlikte olduk. Yirmi iki gün birlikte olduk.

– Peki sonra?

– Bilmiyorum... her şey biraz *karmaşıktı*, anladın mı?

– Evet... Diesel için de her şey biraz karmaşık.

– Öyle.

– Babası ona uygun bir yüznumara yaptırmak zorunda kaldı, bu da ona çok pahalıya mal oldu.

– Dedim sana, her şey biraz karmaşık.

– Doğru. Diesel, okula, şeye, Taton'a gitmeyi denediğinde, sabah oraya vardığında...

– Gould.

– Efendim?

– Özür dilerim Gould, bir dakika.

– Okay.

– Hattan ayrılma, tamam mı?

– Okay.

Shatzy Shell hattı beklemeye aldı. Sonra masasının karşısında, ayakta durup onu inceleyen beye doğru döndü. Gelişim ve üretim bölümü şefiydi. Adı Bellerbaumer'di. Gözlük sapını emenlerdendi.

– Buyrun Bay Bellerbaumer?

Bay Bellerbaumer hafifçe öksürdü.

– Bayan, siz devlerden söz ediyorsunuz.

– Doğru.

– On iki dakikadır telefondasınız ve devlerden söz ediyorsunuz.

– On iki dakikadır mı?

– Dün yirmi yedi dakika neşeli bir biçimde bir borsa temsilcisiyle sohbet ettiniz, sonunda size evlenme teklif etti.

– Mami Jane’in kim olduğunu bilmiyordu, anlatmak zorunda...

– Peki, ya ilk gün, o telefona bir saat on bir dakika yapışıp lanet olası bir çocuğun ödevlerini düzelttiniz, o da yanıt olarak neden Ballon Mac’i gebertmiyorsunuz, dedi size.

– Bir fikirdir, düşünün.

– Bayan, o telefon CRB’ye ait ve size yalnızca lanet olası bir tek cümle söylemek için para veriliyor: Mami Jane ölmeli mi?

– Elimden geleni yapıyorum.

– Ben de öyle. Onun için de işinize son veriyorum, Bayan Shell.

– Efendim?

– İşinize son vermek zorundayım, bayan.

– Gerçekten mi?

– Üzgünüm.

– ...

– ...

– ...

– ...

– Bay Bellerbaumer?

– Buyrun?

– Telefon görüşmesini bitirmemde bir sakınca var mı?

– Hangi telefon görüşmesini?

– Telefon görüşmesini. Hatta bir çocuk var, bekliyor.

– ...

– ...

– Bitirin.

– Teşekkür ederim.

– Rica ederim.

– Gould?

– Alo?

– Galiba kapatmak zorundayım, Gould.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

- Okay.
- Biraz önce beni işten çıkardılar.
- Harika.
- Bundan o kadar emin değilim.
- En azından seni boğmayacaklar.
- Kim?
- Diesel ve Poomerang.
- Dev mi?
- Diesel dev. Poomerang öbürü, kel olanı. Dilsizdir.
- Poomerang?
- Evet. Dilsizdir. Konuşmaz. Bizi duyar ama konuşmaz.
- Onları girişte durdururlar.
- Genelde, o ikisi hiç durmaz.
- Gould?
- Efendim.
- Mami Jane ölmeli mi?
- Herkesin canı cehenneme.
- 'Bilmiyorum.' Okay.
- Bir şey sorabilir miyim, Shatzy?
- Gitmem gerekiyor, şimdi.
- Yalnızca bir şey.
- Sor.
- Orası, o snack-bar...
- Evet...
- Düşünüyordum da... hiç de fena bir yer olmaması gerek...
- Öyle...
- Doğum günümü orada yapsam, diye düşünüyordum.
- Ne demek istiyorsun?
- Yarın... benim doğum günüm... hepimiz oraya yemek yemeğe gidebiliriz, belki o gri elbiseli iki kişi hâlâ oradadır, ketçapçılar.
- Garip bir fikir, Gould.
- Sen, ben, Diesel ve Poomerang. Hesap benden.
- Bilmem.
- İyi bir fikir, yemin ederim.
- Olabilir.
- 85.56.74.18.

- Nedir bu?

- Telefon numaram, gelmek istersen ara beni, tamam mı?

- On üç yaşında biri gibi değilsin.

- Doğrusu yarın on üç yaşında olacağım.

- Doğru.

- O zaman anlaştık mı?

- Evet.

- Anlaştık.

- Gould?

- Efendim?

- Hoşça kal.

- Hoşça kal Shatzy.

- Hoşça kal.

Shatzy Shell mavi düğmeye basıp hattı kapattı. Eşyalarını çantasına doldurması biraz zaman aldı, üzerinde *Yeryüzünü cilalı ayakların tırnaklarından koru* yazan sarı bir çantaydı. Walt Disney ve Eva Braun'un çerçeveli fotoğraflarını da aldı. Ve hep yanında taşıdığı küçük ses kayıt cihazını da. Ara sıra açıp bir şeyler söylüyordu. Diğer yedi genç bayan hiç konuşmadan onu izliyordu, bu arada telefonlar boşuna çalıyor ve Mami Jane'in geleceği hakkında değerli öneriler kesintiye uğruyordu. Shatzy Shell söyleyeceğini tenis ayakkabılarını çıkarıp topuklu ayakkabılarını giyerken söyledi.

- Haberiniz olsun diye söylüyorum, biraz sonra o kapıdan içeri bir dev ve saçsız, dilsiz bir tip girecek, her şeyi kırıp dökecek ve telefon kordonlarıyla sizi boğacaklar. Devlin adı Diesel, dilsizinki Poomerang. Ya da tersi, iyi hatırlamıyorum. Her neyse: kötü değiller.

Eva Braun'un fotoğrafının çerçevesi pembe plastikten-di, arkasında kumaşla kaplı ve katlanabilir bir ayağı vardı: Gerektiğinde fotoğrafı ayakta tutuyordu. Onun, Eva Braun'un yüzü, gerçekten de Eva Braun'un yüzüydü.

"Anladın mı?"

"Aşağı yukarı."

"Büyük bir alışveriş merkezinde piyanist olarak çalışıyordu, alt katta, üst kata çıkan yürüyen merdivenin altında yere kırmızı bir halı sermiş ve beyaz bir piyano koymuş-

lardı ve o, üzerinde frak, günde altı saat Chopin, Cole Porter, falan çalışıyordu, hepsini ezbere. Çok güzel basılmış bir kart vermişlerdi, üzerinde *Piyanistimiz hemen gelecek* yazılıydı: Yüznumaraya gitmek zorunda olduğu zamanlar çıkarp piyanonun üzerine koyuyordu. Sonra geri dönüp yeniden başlıyordu. Öbür babalar gibi kötü değildi o, yani demek istiyorum ki o kadar kötü değildi... kimseyi dövmezdi, içki içmezdi, sekreteriyle düşüp kalkmazdı, o tarakta bezi yoktu, öyle biriydi ki otomobili... bir otomobili bile olsun istemezdi, çok... çok yeni ya da güzel bir arabaya sahip olmaya özen gösterirdi, istese alabilirdi, ama almıyordu, dikkat ediyordu, içinden öyle geliyordu, önceden tasarlayarak böyle davrandığını sanmıyorum, istemiyordu o kadar, o şeylerin hiçbirini onu ilgilendirmiyordu, ve sorun da işte bundaydı, anlıyor musun, sorun bundan kaynaklanıyordu... yapmıyordu, o şeyleri ve daha birçok şeyi, çalışıyordu o kadar, evet, *sanki yaşam onu incitmiş*, o da bir yenilgi olan mesleğine sığınmış gibi çalışıyordu, hiç kopmak istemeden, bir kara delik, bir mutsuzluk uçurumu gibiydi, işin dramatik yanı, asıl dramatik yanı, bu felaketin en önemli yanı o boşluğa bizi de beceriyle sürüklemiş olması, beni ve annemi, bizi oraya sürüklemekten başka bir şey yapmıyordu, mucizevi bir sebatla, yaşamının her ânında, her saniyesinde, her davranışını çok tehlikeli bir kuramın saplantılı bir biçimde kanıtlanmasına adanmıştı, kuram şuydu, o, biz *ikimiz için* böyleydi, benim ve annem *için*, kuram buydu, biz *ikimiz için*, çünkü biz *ikimiz* vardık, biz *ikimiz* yüzünden, biz *ikimizi* korumak için, için için için, her Allahın günü bu aptalca kuramı hatırlatıp dururdu bize, bizimle geçen tüm yaşamı bu sürekli ve bıktırıcı, uzun davranış oldu, üstelik de en acımasız ve kurnaz biçimde titizlikle gerçekleştirdi bunu, yani tek bir söz söylemeden, tartışmamıza izin vermeden, hiç konuşmazdı, bize bunu söyleyebilirdi, elbette, ama asla söylemedi, bir kelime bile, ve bu korkunçtu, bu acımasızdı, asla bir şey söylememek, ve sonra Allahın her günü söylemek, sofrada nasıl oturduğunu, televizyonda izlediğini, saçlarını nasıl kestiğine kadar ve yapmadığı tüm lanet olası şeyleri, sana bakarken suratı... acımasızdı, insanı delirtebilirdi, nitekim ben deliriyordum, küçük bir ço-

cuktum, bir çocuk kendini savunamaz, çocuklar kurnazdır ama bazı durumlarda korumasızdırlar, dövülmüş kadar oluyordun, bir çocuk ne yapabilir ki, hiçbir şey yapamaz, ben hiçbir şey yapamazdım, çılgına dönüyordum o kadar, böylece bir gün annem beni bir kenara çekip bana Eva Braun'u anlattı. Güzel bir örnekti. Hitler'in kızı. Eva Braun'u düşünmem gerektiğini söyledi. O başardı, sen de başarabilirsin, dedi. Tuhaf bir konuşmaydı, ama anlamı vardı. Hitler, sonunda bir siyanür hapı içip intihar ettiğinde, o da onunla birlikte intihar etmişti, orada, tabyadaydı, ve onunla birlikte intihar etmişti. Çünkü babaların en kötüsünde bile iyi bir şeyler vardır, dedi bana. Ve o bir şeyleri sevmeyi öğrenmek lazımdır. Düşünüyordum. Hitler'in nesinin iyi olabileceğini tahmin etmeye çalışıyordum ve bu konuda hikâyeler uyduruyordum, örneğin Hitler akşam evine dönüyor, yorgun argın ve alçak sesle konuşuyor ve şöminenin karşısına oturuyor, gözünü hiç ayırmadan ateşe bakıyor, yorgunluktan ölüyor ve ben, Eva Braun'dum tamam mı, örgülü sarı saçlı bir çocuk, eteğimin altında bacaklarım bembeyaz, yanına yaklaşımadan ona bakıyorum, yan odadan, ve o, o kadar harika bir biçimde yorgundu ki, her yanından kan akıyordu, üzerinde üniforması çok güzeldi, bakmaktan başka yapacak bir şey yoktu, kan yok oluyordu ve yalnızca yorgunluğu görüyordun, harika yorgunluğu, ben orada hayran hayran ona bakıyordum, sonra bana doğru dönüyor ve beni görüyordu ve bana gülümsüyordu ve ayağa kalkıyordu, üzerinde göz kamaştırıcı yorgunluğuyla, ve bana doğru, yakınımaya geliyordu ve yanıma çömeliyordu: Hitler. Olacak şey değil! Alçak sesle bir şeyler diyordu bana, Almanca, ve sonra eliyle, sağ eliyle, yavaşça saçlarımı okşuyordu ve ne kadar tüyler ürpertici gelse de, o el tatlı ve sıcaktı ve hoştu, içinde bir çeşit bilgelik vardı, seni kurtarabilecek bir el, ve ne kadar iğrenç gelse de, sevebileceğin bir eldi, sonunda seviyordun, sonunda babanın sağ elinin, tatlılıkla, üzerinde olmasının ne kadar güzel olduğunu düşünüyordun. Bu gibi şeyleri geçiriyordum aklımdan. İdman yapmak için, anladın mı? Eva Braun benim jimnastik salonumdu. Zamanla çok ustalaştım. Akşamları gözümü hiç ayırmadan pijamayla televizyonun karşısında oturan babama, televizyonun

karşısında pijamayla oturan Hitler'i görünceye dek bakıyordum. Görüntüyü bir süre durduruyordum, iyice sindiriyordum, sonra bulanıklaştırıyor ve babama dönüyordum, onun gerçek yüzüne: Tanrım, tüm o yorgunluk ve mutsuzluk çok hoş gibiydi. Sonra Hitler'e dönüyordum, sonra yeniden babamı buluyordum, hayalimde bir ileri bir geri gidip geliyordum, işkenceden, sessizliklerden, tüm o bokluktan kaçıp kurtulmak için bir çareydi bu. İşliyordu. Hemen hemen her zaman işliyordu. Neyse. Yıllar sonra bir dergide Eva Braun'un, Hitler'in kızı değil, sevgilisi olduğunu öğrendim. Ya da karısı, neyse işte. Uzun sözün kısası onunla yatıyordu. Bu beni çok sarstı. Kafamı iyice karıştırdı. Olayları yeniden, bir şekilde düzene sokmaya çalıştım, ama olmadı. Hitler'in o çocuğa yaklaştığı ve onu öpmeye başladığı görüntüyü, diğer şeyleri, iğrenç, aklımdan çıkaramıyordum ve çocuk bendim, Eva Braun, o da babam oluyordu, karma-karışık bir durum, korkunç bir şey. Küçük oyun paramparça olmuştu, parçaları bir araya getirmek olanaksızdı, işlemişti, ama artık işlemiyordu. Bitmişti. Onun deyişiyle tren değiştirtinceye dek bir daha asla sevmedim onu. Gülünç hikâye. Sıradan bir pazar günü tren değiştirdi. Yürüyen merdivenin altında her zamanki gibi piyano çalıyordu, her yanı mücevher dolu, biraz da çakırkeyf bir bayan yaklaştı yanına. *When we were alive*'i çalıyordu, kadın başladı dans etmeye, herkesin önünde, ellerinde alışveriş torbalarıyla, mutlu bir yüzle. Öylece bir yarım saat devam ettiler. Sonra kadın babamı aldı götürdü ve de sonsuza dek. Evde söylediği tek şey şu oldu: Tren değiştirdim. Bunun üzerine, doğruyu söylemem gerekirse, onu yeniden birazcık sevmeye başladım, çünkü sanki bir rahatlama gibiydi, bilmiyorum, saçlarını da *latin lover*'a benzer taramıştı, ayrığı beyaz saçları arasında iyice belirgindi, ve yeni bir gömlek giymişti, o anda içimden onu sevmek geldi, en azından bir saniye için, bir rahatlama gibiydi. Tren değiştirdim. Basit bir cümlemin sildiği aile dramıyla dolu yıllar. Gülünç. Ama çoğu kez böyledir, hemen hemen her zaman böyledir: Sonunda acının, tüm o acının, gereksiz olduğu, deliler gibi acı çekildiği, ve bunun gereksiz olduğu, ne doğru ne de yanlış, ne güzel ne de çirkin olduğu, yalnızca *gereksiz* olduğu keşfe-

dilir, sonunda söyleyebileceğin tek şey şudur: Gereksiz bir acıydı. İyice düşünecek olursan, insan deli olur, en iyisi düşünmemek, yapabileceğin tek şey bir daha düşünmemektir, bir daha asla, anladın mı?"

"Aşağı yukarı."

"Hamburger güzel mi?"

"Evet."

Ama sonunda Diesel ve Poomerang CRB'ye asla gelmediler, çünkü Yedinci Cadde ile Bourdon Bulvarı arasındaki kavşakta, kaldırımın ortasında, karşılırlarına siyah bir ayak-kabının incé topuğu çıktı, kimbilir nereden yuvarlanıp oraya gelmişti, ama öğle tatiline doğru dışarı fırlayan insan seli ortasında küçük bir kaya gibi sabit duruyordu.

– Vay canına, dedi Diesel.

– O ne öyle, demedi Poomerang.

– Bak, dedi Diesel.

– Vay canına, demedi Poomerang.

Gözlerini hiç ayırmadan o siyah, sivri topuğa bakıyorlardı, koyu renk naylon çorapla örtülü bir ayak bileğinin kaçınılmaz anlık parıltısından bir saniye sonra, bu parıltıyı yaratan *adımı*, ritim ve dans anlamında tam adımı görüverdiler, pergel kadın mineli naylon çorap koyu. Onu ilk önce iki ince bacağın oynayan sarkacında, sonra gömleğin altındaki yumuşak göğüs hareketinde gördüler, Diesel'e göre bu hareket kısa ve siyah saçlara yansiyordu; kısa ve sarı, diye düşündü Poomerang, ama yine de adımın ritmine uyarak oynayacak kadar ince ve düzdüler, bu ritim onların gözünde artık kadın bedeniydi, hatta insanoğlu ve tarihi, ama bir adım sırasında sallanan, sonraki adımda bükülen, bir sonrakinde de ayakkabıdan ve ritimden –kadın, insanlık ve tarih ritmi– kopan bir topuğun çok küçük bir kontratemposu yüzünden bozulmaya başladı ve bir durağanlığın dengesinin –sessizlik– bulunacağı bir tempoya geçti.

Çevrelerinde büyük bir karmaşa vardı, ama hiçbir şey onları oradan söküp alamaz gibiydi, Diesel normalden daha eğik biçimde, gözlerini yere dikmişti, Poomerang sol eliyle, bir ileri bir geri, sifıra vurulmuş kafasını okşayıp duruyordu: Sağ eli her zamanki gibi Diesel'in pantolonunun cebindeydi. Siyah, sivri bir ayakkabı topuğuna bakıyorlardı,

ama gerçekte o kadının rahatsız olup yavaşladığını görmek üzereyken, bir anı

– Bok,

deyip arkasına baktığını gördüler, ama normal bir kadının yapacağı gibi durmayı bir an bile düşünmeden –insan durur, geri döner, topuğu alır, bir eliyle ters yön yazan bir trafik işaretine tutunup onu yeniden yapıştırmayı dener– o böyle akla uygun bir şey yapmayı düşünmedi bile, yalnızca

– Bok,

diyerek yürümeye devam etti, aynı anda da, zorunlu bir topallama aksiliğinin güzelliğini bozmasına izin vermeden, hafif bir hareketle, yürümeyi sürdürerek yaralı ayakkabısını çıkardı ve sonra, o ikisi için efsaneleşerek öbür ayakkabısını da çıkardı –pergel yalınayak krom kaplı naylon koyu renk– onları alıp mavi bir çöp bidonuna attı, bir yandan da hemen bulduğu şeyi aramak için çevresine bakındı, cadde- den yavaşça geçen sarı bir araç: Kolunu kaldırdı, bileğinden aşağı altın bir şey kaydı, sarı araç sinyal verdi, durdu ve o araca bindi, eteklerini toplayarak ince bacağını –yalınayak– koltuğa yerleştirirken ve bir an bacağının üst kısmında birkaç santim kaybolduktan sonra bir külotun kenarlarında yeniden ortaya çıkan bir jartiyerli çorap dantelinin ılık manzarasını şimşek hızıyla gözler önüne sererken bir adres söyledi ve bu manzara koyu renk giysili bir adamın gözünü aldı, adam durmayıp retinasına yapışan ılık şimşegin arkasından gitti, şimşek bilincini yaktı ve evli yorgun adam uyuşukluğunun duvarının üzerine devrildi, büyük bir madeni levha gürültüsü ve iniltilerle.

Sonra ne oldu, Diesel ve Poomerang koyu renk giysili adam tarafından engellendiler, gerçekte, onları duygulandıran tedirginliğinin, diyelim, düzenli izinden uzaklara gittiler, öyle ki sonunda onun küçük yatak halısını –kahverengi– gördüler ve mutfağının pis kokusunu duydular. Onunla birlikte sofraya oturdular ve karısının açık televizyondan gelen esprilere fazla güldüğünü gördüler, bu arada koyu renk giysili adam bardaklarına bira koyuyor, ama o ılık gazsız su içiyordu, eskiden çektiği dört böbrek sancısı yüzünden böyle yapmak zorundaydı. Yazı masasının ikinci gözünde *Son Bahis* başlıklı yetmiş iki sayfalık bir roman ve

bir kartvizit –Dr. Mortensen– buldular, kartvizitin arkasında mor rujlu bir çift dudak izi vardı. Çalarsaatli radyo, 102.4 frekanslı Radyo Nostalji'ye ayarlanmıştı ve komodindeki ışığın doğrudan göze vurmasını önleyen abajurun üzerinde avcılığın ahlaka aykırı olduğunu ileri süren Tanrı Çocukları'nın bir kitapçığı vardı, lambanın biraz yakmış olduğu başlık şöyle diyordu: *Sizi insan avcısı yapacağım.*

Bayan Mortensen'in iç çamaşırlarını karıştırıyorlardı ki, sıradan ve bayağı düşünceler çağrışımıyla kanlarında pergel dişi mineli naylon koyu renk anısı uyandı, şiddetli bir sarsıntı onları hızla geriye, sarı taksiye kadar dönmek ve orada, yolun kenarında durmak zorunda bıraktı, yıkıcı keşif –sarı taksinin kentin içinde kaybolduğunun yıkıcı keşfi– karşısında biraz sersemlediler, tüm cadde otomobille doluydu, ama hiç sarı taksi ve arka koltuğa kurulmuş efsaneler yoktu.

– Tanrım, dedi Diesel.

– Yok oldu, demedi Poomerang.

Siyah ince topuğun eğri yüzeyinde tüm kenti, binlerce yolu, yüzlerce sarı, kör otomobili incelediler.

– Kaybettik, dedi Diesel.

– Galiba, demedi Poomerang.

– Samanlıkta iğne aramak gibi.

– Arayalım, ama otomobili değil.

– Binlerce otomobil var.

– Sarı otomobili değil.

– Çok fazla otomobil var.

– Otomobili değil, ayakkabıları.

– Sarı bir otomobil tam olarak nereye gitmiş olabilir?

– Ayakkabılar. Bir ayakkabı dükkânına.

– Onun gitmek istediğini söylediği yere.

– Bir ayakkabı dükkânına. En yakın ayakkabı dükkânına.

– Taksi şoförüne baktı ve şöyle dedi...

– En yakın ayakkabı dükkânına. Siyah, sivri topuklu ayakkabılar.

– ...yakındaki en güzel ayakkabı dükkânına.

– Toxon's, Dördüncü Cadde, ikinci kat, bayan ayakkabıları.

– Toxon’s, doğru ya!

Onu bir aynanın önünde, ayağında siyah, sivri topuklu ayakkabılarla dururken buldular, tezgâhtara,

– Mükemmel, diyordu.

Bunun üzerine onu bir daha hiç kaybetmediler. Belirlemez bir sayıda saat boyunca hareketlerini ve çevresindeki eşyaları sınıflandırdılar, parfüm test edermiş gibi. Bir kere teneffüs etmişlerdi artık, onu bitmek bilmez bir akşam yemeğinden sonra kolonya kokan ve uzaktan kumanda ale-tiyle Ravel’in *Bolero*’sunu biter bitmez yeniden çalan bir adamın yatağına kadar izlediler. Yatağın karşısında bir ak-varyum, içinde de mor bir balık ve aptalca birçok kabarcık vardı. Adam çıt çıkarmadan, sessizce sevişiyordu: Altın ev-lilik yüzüğünü komodinin üzerine, marka, beşlik bir prezer-vatif paketinin yanına koymuştu. Kadın tırnaklarını, his-setmesi için yeterince kuvvetli ve iz bırakmamak için yete-rince özenli bir biçimde sırtına batırıyordu. Yedinci Bole-ro’da,

– Özür dilerim,

dedi ve yataktan çıkıp giyindi, sivri topuklu, siyah ayakkabılarını giydi ve hiçbir şey demeden çıkıp gitti. Onunla ilgili gördükleri son şey, tatlılıkla kapatılan bir kapı oldu.

Yağmur. Siyah ince topuğun tüm çevresinde asfalt ay-na olmuştu, parlak göz orada onlara bakıyordu.

– Yağmur, dedi Diesel.

Bakışlarını yukarıya kaldırdılar, ışık değişti, griydi, az insan, lastik sesleri ve su birikintileri vardı.

– Gidelim, dedi Diesel.

– Gidelim, demedi Poomerang.

Diesel, sol bacağını sürüye sürüye, güçlkle ve yavaş yürüyordu, ayakkabısı gülünç ve kocamandı, diz altında fikir değiştirip kötü bir biçimde bükülen bir bacağa asılı du-ruyordu, böylece eğri büğrü her adım bir dans figürünü anımsatıyordu. Ve yokuş çıkan bir bisikletçi gibi zor nefes alıyordu, kötü ve sıkıntılı bir nefesti bu. Poomerang o adı-mı ve o nefesi ezber biliyordu. Ondan ayrılmıyor ve tango yarışmasına katılıp da yorulmuş gibi, zarif bir biçimde atı-yordu adımlarını.

İkisi, yan yana, ve sonra dönüş yolunda kokuşmuş kent parçaları, trafik ışıklarının sıvı ışıkları, üçüncü viteste otomobillerin çıkardığı sifon gürültüsü, yerde bir topuk, gittikçe uzaklaşan ıslak göz, gözkapaksız, kirpiksiz, bitmiş göz.

Walt Disney'in fotoğrafı Eva Braun'unkinden biraz daha büyüktü. Açık renk tahta bir çerçevesi vardı ve arkasında katlanabilir bir ayağı vardı: gerektiğinde onu dik tutabilmek için. Onun, Walt Disney'in, saçları beyazdı ve ata biner gibi bir trenin üzerine oturmuştu, gülümsüyordu. Çocuklara göre, tek küçük lokomotifli ve birçok vagonlu bir trendi. Raylar yoktu, ama lastik tekerlekleri vardı ve Disneyland, Anaheim, Kaliforniya'da bulunuyordu.

"Anladın mı?"

"Aşağı yukarı."

"Uzun sözün kısası o en büyüktü, hep en büyük oldu. Büyük bir asiydi, diyebiliriz, ama mutluluk işini iyi biliyordu, iyi beceriyordu, hiç zorluk çekmeden, doğrudan mutluluğa ulaşıyordu ve peşinden herkesi sürüklemişti, evet herkesi, gelmiş geçmiş en büyük mutluluk kiralayıcısı, herkeşe, her keseye ve her zevke uygun mutluluğu vardı, ördek ve cüce ve bambi öyküleriyle, düşünecek olursan, nasıl yapabildi, oturup tüm o büyük karmaşadan öyle bir şeyler çıkardı ki, biri sana mutluluk nedir, diye sorduğunda, tam olarak ne olduğunu bilmesen de, tadını, nasıl desem, lezzetini bilirsin, yani çilekli, ahududulu demek gibi, pek beğenmesen de, kabul etmelisin ki mutluluk o taddadır, haklısın, hepsi tamamen uydurma şeyler, gerçek mutluluk olamaz onlar, yani asıl mutluluk, ama olağanüstü taklitlerdi, orijinalinden daha iyi, zaten nasıl..."

"Bitti."

"Bitti mi?"

"Evet."

"Nasıldı?"

"Eh işte."

"Gıdelim mi?"

"Gıdelim."

Gıdelim mi? Gıdelim.

1.

- Bu ev iğrenç, dedi Shatzy.
- Evet, dedi Gould.
- Bu iğrenç bir ev, inan bana.

Teknik açıdan söyleyecek olursak, Gould bir dâhiydi. Bunu, onu altı yaşındayken üç gün süren bir sınavdan geçiren, beş profesörden oluşan bir komisyon saptamıştı. Stoc-ken parametrelerine göre delta grubuna giriyordu: Bu düzeydeki akıl, sınırlarını tahmin etmesi güç olan çok gelişmiş bir makinedir. Geçici olarak ona bir IQ 108 verdiler, bu oldukça korkunç bir rakamdı. Onu altı gün boyunca normal görünmeye çalıştığı ilkokuldan alıp üniversite araştırmacılarından oluşan bir ekibe emanet etmişlerdi. On bir yaşında teorik fizik bölümünden, Hubbard modelinin iki boyutlu çözümü çalışmasıyla mezun olmuştu.

- Ayakkabıların buzdolabında işi ne?
- Bakteri.
- Yani?

– Bakteri araştırması. Ayakkabıların içinde lamlar var. Grampozitif bakteriler.

- Küflenmiş tavuk da mı bakterilerle ilgili?
- Tavuk mu?

Gould'un evi iki katlıydı. Sekiz odası ve garaj ve kiler gibi şeyleri vardı. Salonda Toscana işi 'cotto' karoları taklit eden duvardan duvara bir halı vardı ama dört santim yük-

sekliği olduğundan taklitte fazla başarılı olamıyordu. Birinci katta, köşedeki odada, bir langırt vardı. Banyo tamamen kırmızıydı, tuvalet, bide, lavabo dahil. Genelde, FBI'ın Nevada'da bir genelevde seks yapan Başkan'ı gösteren bir mikrofilmi aramak için uğradığı asil bir ev izlenimi veriyordu.

– Burada nasıl yaşayabiliyorsun?

– Yaşadığım pek söylenemez.

– Burası senin evin, değil mi?

– Aşağı yukarı. Kolejde, üniversitedeki kolejde iki odam var. Bir yemekhane de var orada.

– Bir çocuğun kolejde yaşamaması gerek. Aynı zamanda bir çocuk böyle bir yerde okumamalıdır.

– Bir çocuk, ne yapmalıdır?

– Ne bileyim ben, köpeğiyle oynamalıdır, anne ve babasının imzalarını taklit etmelidir, burnundan hep kan akmalıdır, bu tip şeyler. Elbette bir kolejde yaşamamalıdır.

– Neyi taklit etmelidir?

– Boş ver.

– Taklit etmek?

– Hiç olmazsa bir bakıcı, hiç olmazsa sana bir bakıcı tutabilirler, baban bunu hiç düşünmedi mi?

– Benim bir bakıcım var.

– Gerçekten mi?

– Bir anlamda.

– Ne anlamda, Gould?

Gould'un babası Gould'un bir bakıcısı olduğundan ve adının da Lucy olduğundan emindi. Her cuma, saat yediyi çeyrek geçe her şeyin yolunda olup olmadığını öğrenmek için ona telefon ediyordu. Bunun üzerine Gould telefonu Poomerang'a veriyordu. Poomerang, Lucy'nin sesini çok iyi taklit ediyordu.

– Ama Poomerang dilsiz değil mi?

– Tamam işte. Lucy de dilsiz.

– Bakıcın dilsiz mi?

– Tam öyle değil. Babam bir bakıcım olduğunu sanıyor, her ay posta havalesiyle parasını ödüyor, ona çok iyi ama dilsiz olduğunu söyledim.

– O da işlerin nasıl gittiğini öğrenmek için *ona telefon mu ediyor?*

– Evet.

– Dâhiyane.

– İşliyor. Poomerang çok başarılı. Biliyor musun, birini sustuğunu duymakla bir dilsizin sustuğunu duymak aynı şey değildir. Değişik bir sessizliktir. Yoksa babam kanmazdı.

– Baban akıllı bir adam olmalı.

– Orduda çalışıyor.

– Doğru ya.

Gould'un mezuniyet gününde, babası Arpaka'daki askeri üstün oraya kadar helikopterle gelmiş ve üniversitenin önündeki çayıra inmişti. Bir yığın insan vardı. Rektör çok güzel bir konuşma yapmıştı. En anlamlı bölümlerden biri bilardoyla ilgiliydi. "Sevgili Gould, biz senin insani ve bilimsel yaşamına, Tanrısal bir kolun zekâsının, yaşamın yeşil çuhasına eğilip senin zekânın bilyesine işlediği bilge bir parabol olarak bakıyoruz. Sen bir bilyesin, Gould ve ün ve başarının deliğine, tatlılıkla, bizi sevindirerek ve teselli ederek, yuvarlanmanı sağlayacak şaşmaz yolu çizerek, bilginin kenarları arasında koşuyorsun. Alçak sesle ama büyük gururla söylüyorum, evlat: O deliğin bir adı var: O deliğin adı Nobel Ödülü." Tüm konuşmanın özellikle bu cümlesi Gould'u etkilemişti: Sen bir bilyesin, Gould. Anlayışla karşılanacağı gibi profesörlerine inanma eğiliminde olduğundan, yaşamının önceden ayarlanmış bir doğruluğa göre yuvarlanıp gideceği fikrini benimsedi ve sonra da, yıllarca günlerinin teni altında yeşil bir çuhanın yumuşak dokunuşunu hissetmeye çalıştı: Ayrıca bazı beklenmedik acıların saldırısında, kesin ve bilimsel açıdan şaşmaz kenarların geometrik travmasını görmeye çalıştı. Ama bilardo salonlarının çocuklara yasak olması gibi şanssız bir koşul, onun çok uzun süre yaldızlı bir bilardo görüntüsünün gerçekte nasıl tam yanılgı eğretilmesine ve insanların kesinliğe ulaşamayacağını neredeyse ispat eden yere dönüşebileceğini görmesini engelledi. Merry's'de geçirilecek tek bir akşam durumun herhangi bir geometrik şekle uyacağı konusunda ona yararlı bilgiler sağlayabilirdi. Yağ lekeli yeşil çuhanın

üzerinde asılı isli ışıkların altında, tıpkı hiyerogliflerdeki gibi, üzerine bir hayalin, niyet ve gerçeğin, düş ve somut eylemlerin uyumlu bir biçimde iç içe olmasını isteyen hayalin, boşa çıktığını gösteren yüzler görecekti. Sonuç olarak, kusurlu bir dünyayı keşfetmek onun için zor olmayacaktı, bu dünyada oyuncuların görünüşleri arasında Tanrı'nın görkemli ve güven verici görünümünü yakalamak gerçekten olanaksızdı. Ama, dediğimiz gibi, Merry's'e ancak ehliyet gösterilerek girilebiliyordu, bu da rektörün güzel eğretilemesinin yıllarca Gould'un hayalinde mantıksız bir biçimde, bir bombardımandan zarar görmeden kurtulan kutsal bir ikona gibi kalmasını sağladı. Böylece, yıllar sonra, aniden yaşamını bozmayı seçtiği gün, onu içinde el değmemiş olarak buldu. O anda, aklına gelebilecek en şiddetli ayrılığı sunmadan önce ona yeniden bakmak için zamanı da oldu.

- Senin bir işin var mı, Shatzy?
- Hayır, Gould.
- Bakıcım olmak ister misin?
- Evet.

2.

Gould'un evinin arkasında bir futbol sahası vardı. Orada yalnızca çocuklar top oynardı, büyükler banklarda oturup bağırır ya da tahtadan küçük tribünde oturup yemek yer ve bağırırlardı. Kale önleri ve orta saha dahil olmak üzere, her yer çim kaplıydı. Güzel bir futbol sahasıydı. Gould, Diesel ve Poomerang saatlerce yatak odasından oraya bakar dururlardı. Gould not alırdı. Bir kuramı vardı. Her göreve kesin bir morfolojik ve psikolojik karakter portresinin karşılık verdiğine inanmıştı. O bir ileri saha oyuncusunu üstünü değiştirip dokuz numaralı formayı giymeden tanıyabilirdi. En başarılı olduğu şeyse takım fotoğraflarını okumaktı: Biraz inceledikten sonra bıyıklı olanının nerede oynadığını, kimin sağ kanat oyuncusu olduğunu söyleyiverirdi. Yanılma oranı yüzde 28'di. Yüzde onun altına inmeye çalışıyordu, onun için de her fırsatta evinin altında oyna-

yan çocuklarla idman yapıyordu. Bek oyuncularını tahmin etmekte hâlâ çok zorluk çekiyordu, çünkü onları tanımak bir dereceye kadar kolaydı, hele hangisinin sağda, hangisinin solda oynadığını çıkarmak çok güçtü. Sağ bek oyuncusu genellikle fiziksel aşıdan daha tıkız, psikolojik açıdan daha kabaydı. Olaylara mantıklı bir yaklaşımı vardı ve genelde yaratıcı değişikliklerden yoksun mantıksal sonuçlara göre hareket ederdi. Düştüğünde çoraplarını yukarı çeker ve nadiren yere tükürürdü. Sol bek oyuncusuysa, zamanla karşısındaki rakibinin, sağ kanat oyuncusunun -ne yapacağı bilinmez, epey anarşik eğilimler ve pek çok zihinsel zayıflıklar gösteren, zor bir kişilik- hareketlerini takınırdı. Sağ kanat oyuncusu, sahadaki bölgesini kuralsız bir toprağa dönüştürür, sabit tek dayanak noktası sürekli endişeyle aradığı beyaz algıdan bir çizgi, yan çizgidir. Sol bek oyuncusu, bek oyuncusu olması nedeniyle, düzen ve geometrilere oldukça dikkat eden temel bir psikolojik eğilime sahip olduğundan, zor bulduğu bir ekosisteme uymak zorundadır ve de işin başlangıcında yenilmeye mahkûmdur. Tepkilerini asla öngörülemeyen sistemlere göre sürekli güncelleştirme gerekliliği onu daimi bir ruhsal ve bazen de fiziksel geçiciliğe mahkûm eder. Bu da onun kolayca fark edilebilecek saçlarını uzatma, protestoları nedeniyle kendini oyundan atırma eğilimini ve maç başlama düdüğü çaldığında haç çıkarma alışkanlığını açıklar. Onun için, onu bir fotoğrafa bakıp sağ bek oyuncusundan ayırmak hemen hemen olanaksızdır. Gould, bazen, bunu başarıyordu.

Diesel, maçları, kafa vuruşlarını sevdiği için seyrediyordu. Kafatasının topa çarpışını duymaktan ayrı bir zevk alıyordu ve her defasında, ama her defasında yüzünde hep iyimser bir gülümsemeyle, İnanılmaz, diyordu. İnanılmaz. Bir keresinde, orada, aşağıda oynayan çocuklardan biri bir kafa vurdu, top üst direğe çarptı ve geri geldi, çocuk yenden bir kafa vurdu, yan direğe çarptı, bunu üzerine öne doğru atılıp top yere düşmeden yine kafayla topu yakalamaya çalıştı ve neredeyse sıyrarak filelere yolladı. O zaman Diesel, Gerçekten inanılmaz, dedi. Başka zamanlarsa yalnızca İnanılmaz, diyordu.

Poomerang yıllar önce televizyonda gördüğü bir hareketi aradığı için maçları seyrediyordu. Ona göre o kadar güzel bir hareket olmuştu ki, sonsuza dek ortadan kaybolması olanaksızdı, kuşkusuz dünyanın tüm sahalarında dolaşıyor olmalıydı, o da onu, orada, çocukların bu futbol sahasında bekliyordu. Dünyada kaç tane futbol sahası olduğunu öğrenmişti –bir milyon sekiz yüz dört– ve hareketin oradan geçtiğini görebilme olasılığının çok az olduğunu tamamen bilincindeydi. Ama Gould'un yaptığı bir hesaba göre, sağır doğma olasılığının çok daha aşağısında değildi. Poomerang onu bekliyordu. Hareket tam olarak şöyleydi: Kalecinin uzun atışı, santrfor ileri sahaya doğru fırlar ve topa kafayla vurur, rakip kaleci kale sahasından çıkar ve topa vurur, top geriye, orta sahanın ötesine gider, tüm oyuncularını aşar, kale sahasının kenarında seker, şaşırtıp kalmış olan kaleciyi geçer ve direği sıyrarak filelere takılır. Özellikle futbol açısından, üzücü bir tuhaflık söz konusu olmuştu. Ama Poomerang salt estetik açıdan çok az böyle hoş ve şık bir şey görmüştü. "Sanki her şey bir akvaryumun içine girmişti –demiyordu, anlatmaya çalışırken–, sanki her şey, sivrilikleri gitmiş, suyun içinde yumuşacık, yavaşça hareket ediyordu, top havada yüzüyordu, acele etmeden, ve oyuncular balığa dönüşmüştü, ağızları açık yukarıya bakıyorlardı, hep beraber başlarını sağ sola sallıyorlardı, şaşırtıp kalmışlardı, kaleci top onu aşarken solungaçlarını açmıştı ve sonunda kurnaz bir balıkçının ağı top balığı ve herkesin gözlerini yakaladı, dalgıç olan bir proje teknisyeninin üzerine beyaz çizgiler çizdiği bir yeşil suyosunları alanında, deniz uçuşumuna özgü mutlak sessizlikte, mucizevi balık avı." İkinci yarının on altıncı dakikasıydı. Karşılaşma iki sıfır sona erdi.

Gould bazen aşağı iniyor ve saha kenarında, sağ kalecinin arkasında, Profesör Taltomar'ın yanına oturuyordu. On dakika kadar hiç konuşmadan duruyorlardı. Gözlerini sahadan hiç ayırmıyorlardı. Profesör Taltomar'ın yaşı ileriye ve binlerce saat futbol seyretmişti. Oyun onu bir dereceye kadar ilgilendiriyordu. O hakemleri seyredirdi. Onları incelerdi. Dudakları arasında hep filtresiz, sönmüş bir sigarayı sıkı sıkı tutar ve belirli aralıklarla 'hareketten uzaksın',

ya da 'avantaja bıraksana, hıyar' gibi cümleler gevelerdi ağzında. Sık sık başını sallardı. Bir oyuncuyu oyundan atma ya da bir penaltı atışının tekrarlanması gibi şeyleri yalnızca o alkışlardı. Bir özdeyişle özetlediği tartışma götürür bazı inançları vardı, yıllardır tüm tartışmaları bu özdeyişle bitirirdi: "El her zaman bilerek havaya kalkar, ofsayt asla kuşku götürmez, bütün kadınlar orospudur." Dünyanın 'hakemsiz oynanan bir maç' olduğunu söylerdi, ama kendince Tanrı'ya inanırdı: "Yan hakemlik yapıyor ve tüm ofsayt kararları yanlış." Bir keresinde, çakırkeyifken, herkesin önünde gençken hakemlik yaptığını kabul etmişti. Sonra gizemli bir sessizliğe bürünmüştü.

Gould, haklı olarak, onun kurallarla ilgili olarak sınırsız bir bilgiye sahip olduğunu düşünüyordu ve onu her gün Nobel'e hazırlayan akademik şahsiyetlerden öğrenemediği şeyi gidip ona soruyordu: düzenin sonsuzluğa ait olduğu kesinliği. Böylece aralarında şu geçiyordu:

1. Gould geliyor ve selam bile vermiyordu ve sahadan gözünü ayırmadan profesörün yanına oturuyordu.

2. On dakika kadar ne tek bir kelime ediyorlar, ne de birbirlerinin yüzüne bakıyorlardı.

3. Bir an geliyordu Gould, gözünü oyundan ayırmadan, şu tip şeyler söylüyordu: "Sağdan orta, santrfor sağ ayağının üstüyle vuruyor, top üst direğe çarpıyor, direk ikiye ayrılıyor, top hakeme çarpıyor ve sağ kanat oyuncusunun önüne geliyor, o da sağ ayağının içiyle vurup topu yan direğe doğru yolluyor, top tam yan direği sıyrıp filelere gidecekken bir bek oyuncusu eliyle topu durdurduktan sonra ileride bir yerlere fırlatıyor." Profesör Taltomar sigarasını dudaklarından uzaklaştırarak ve hayali bir külü silkeleyerek zaman kazanıyordu. Sonra birkaç tütün kırıntısını yere tükürüp yavaşça mırıldanıyordu: "Üst direk tamir edilene kadar maç durdurulur, sahanın bakımında ihmalkârlık nedeniyle ev sahibi kulübe para cezası verilir. Oyun yeniden başladığında misafir takıma penaltı verilir, bek oyuncusuna kırmızı kart gösterilir. Oyuncunun evvelen cezası yoksa, bir sonraki lig maçında oynamama cezası verilir."

4. Bir süre, yorum yapmadan, gözlerini sahaya dikerlerdi.

5. Bir an gelir Gould, "Teşekkür ederim, profesör," deyip giderdi.

6. Profesör Taltomar başını bile çevirmeden, "Sağlıcakla kal, evlat," diye mırıldanırdı.

Aşağı yukarı haftada bir kez böyle olurdu.

Gould bundan çok hoşlanıyordu.

Çocukların kesinliklere gereksinimi vardır.

Önemli son bir şey daha o sahada olurdu. Bazen Gould orada profesörle birlikte otururken, top dışarı çıkar, onlara doğru yuvarlanırdı. Bazen tam yanlarından geçer ve birkaç metre ileride dururdu. O zaman kaleci onlara doğru birkaç adım atıp, "Top!" diye bağırırdı. Taltomar kılını kıpırdatmazdı. Gould topa bakar, kaleciye bakar, sonra da hareketsiz dururdu.

– Top, lütfen!

Şaşkınlık içinde, hareketsiz, önüne, boşluğa bakardı.

3.

Cuma günü, saat yediyi çeyrek geçe Gould'un babası her şeyin yolunda olup olmadığını öğrenmek için Lucy'ye telefon etti. Gould, Lucy'nin, bir önceki pazar günü ayinde tanıştığı bir saat satıcısıyla gittiğini söyledi.

– Saat mi?

– Başka şeyler de satıyordu, zincirler, haçlar, bu gibi şeyler.

– Tanrım, Gould! Gazeteye ilan vermek gerek. Geçen defaki gibi.

– Evet.

– Hemen gazeteye o ilanı ver, sonra da soru formlarını kullan, tamam mı?

– Evet.

– Sağır değil miydi o?

– Evet.

– Bunu ona, saatçiye söylediniz mi?

– O söyledi.

– O mu söyledi?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

- Evet, telefonda.
- İnanılmaz, doğrusu.
- Öyle.
- Fazla soru formun var değil mi?
- Evet.
- Gerekirse fotokopi çektir, tamam mı?
- Alo?
- Gould?
- Alo?
- Gould beni duyuyor musun?
- Şimdi duyuyorum.
- Soru formları biterse, fotokopi çektir.
- Alo?
- Gould beni duyuyor musun?
- ...
- Gould!
- Buradayım.
- Duydun mu beni?
- Alo?
- Hatta bozukluk var.
- Şimdi seni duyuyorum.
- Hâlâ orada mısın?
- Buradayım...
- Alo!
- Buradayım.
- Ne bok oldu bu...
- Hoşça kal baba.
- Ne boktan telefonlar bunlar.
- Hoşça kal.
- Ne boktan yapıyorsunuz bu telef...
- Çat.

Gelip görüşmeleri bizzat yapamayacağı için, Gould'un babası adaylara kendi eliyle hazırladığı bir form doldurtuyordu, formlar sonra postayla ona yollanıyordu, böylece verilen yanıtlara göre Gould'un yeni bakıcısını seçiyordu. 37 tane soru vardı, ama adaylar nadiren soruların tümünü yanıtlatabiliyorlardı. Genelde, yaklaşık on beşinci soruda kalıyorlardı. (15. Ketçap mı, mayonez mi?) Çoğu kez birinci soruyu okuduktan sonra kalkıp gidiyorlardı. (1. Aday, bu-

gün kendisini, bu yaşta ve işsiz durumda, düşük maaşlı ve bilinmedik yönleri olan bu iş için yarışmaya iten başarısızlıklarını sıralayabilir mi?) Shatzy Shell masanın üzerine Eva Braun'un ve Walt Disney'in fotoğraflarını yerleştirdi, daktilo makinesine bir kâğıt geçirdi ve 22 rakamını yazdı.

– 22'nci soruyu oku bakalım, Gould.

– Aslında birinci sorudan başlamalısın.

– Kim demiş?

– 1 numara var ve her zaman 1 numaradan başlanır.

– Gould?

– Evet.

– Gözlerimin içine iyi bak.

– Evet.

– Bazı şeylerin numaraları olduğunda ve özellikle bir şeyin numarası 1 ise, salt 1 numara olduğu için illa da ondan başlamamız, başlaman, başlamam, hepimizin başlaması gerektiğine gerçekten inanıyor musun sen?

– Hayır.

– Harika.

– Hangisini istiyordun?

– 22'nciyi.

– 22. Aday çocukken yapmak zorunda kaldığı en güzel şeyi anımsayabiliyor mu?

Shatzy bir an başını sallayıp kuşkulu bir biçimde 'yapmak zorunda kaldığı' diye mırıldandı. Sonra yazmaya başladı.

Küçükken en güzel şey, İdeal Ev Fuarı'nı görmektir. Olympia Hall'de olurdu, koskocaman bir yerdi, tren istasyonuna benzerdi, tavanı kubbe biçiminde ve çok büyüktü. Peronların ve trenlerin yerine İdeal Ev Fuarı vardı. Bilmem hatırlıyor musunuz, albayım. Her yıl yapıyorlardı. En inanılmaz şey, gerçek evler inşa etmeleri idi ve küçük sokakları, köşelerinde lambaları olan akıl almaz bir ülkede dolaşıyordu insan ve evlerin hepsi değişik, çok temiz ve yeniydi. Her şey çok düzenliydi, perdeler, küçük caddeler, hatta bahçeler vardı, bir düşler ülkesiydi. Her şeyin kartondan yapılmış olduğunu düşünebilirdi insan, ama gerçek tuğladan yapıyorlardı, çiçekler de gerçektir, her şey gerçektir, girip içinde oturabilir, merdivenleri çıkabilir, kapıları

açabilirdiniz, gerçek evlerdi. Anlatması güç, ama orada yürüdüğünüzde kafanızda çok tuhaf bir şey hissediyordunuz, bir tür acı verici şaşkınlık gibiydi bu. Demek istiyorum ki, onlar gerçek evlerdi, her şey gerçektir, ama, aslında, gerçek evler farklıydı. Benimkisi altı katlıydı, pencerelerin hepsi aynıydı ve mermer bir merdiveni vardı, her katta küçük sahanlıklar ve her yerde dezenfektan kokusu vardı. Güzel bir evdi. Ama onlar değişti. Damları tuhaftı ve moda olan biçimleri, iç kısmı enli, kavisli daire biçiminde pencereleri, önlerinde verandaları ya da yuvarlak merdivenleri, küçük terasları, balkonları, bu gibi şeyleri vardı. Kapıda küçük bir sokak lambası olurdu. Ya da kapısı renkli bir garaj olurdu. Gerçektiler, ama gerçek değildiler: İnsanı aldatan da buydu. Şimdi düşünecek olursam, başlığı her şeyi açıklıyordu, İdeal Ev Fuarı, ama o zamanlar neyin ideal olduğunu, neyin olmadığını nereden bilebilirdiniz ki! *İdeal* kavramınız yoktu. Onun için de, sizi aniden, arkadan diyelim, yakalayırıyordu. Ve garip bir duyguydu bu. Onu size oraya ilk gittiğimde neden hüngür hüngür ağladığımı açıklayabilirsem tam olarak anlatabilirim. Gerçekten. Ağladım. Teyzem orada çalıştığı ve bize bedava bilet verdiği için gittim. Teyzem çok güzeldi, uzun boylu, siyah, uzun saçlı bir kadındı. Mutfakta iş yapan anne rolü oynasın diye almışlardı. Yani bazen o evlerde hayatı canlandırıyorlardı, içine orada yaşıyormuş gibi yapan birilerini koyuyorlardı, ne bileyim, örneğin salonda gazetesini okuyup piposunu içen bir adam oluyordu, bazen üstlerinde pijamaları, ranzalarda yatan çocuklar bile oluyordu, ranzalar harikaydı, biz hiç böyle yatak görmemiştik. O *ideal* etkisini yaratmak için hep, anlıyor musunuz? Onlar, canlandırılan kişiler de, *idealdi*. Teyzem mutfakta *ideali* canlandırıyor, üzerinde resimli bir önlükle şık ve güzeldi: Bir amerikan mutfağının dolap kapaklarını açarak eşyaları düzene koyuyor, kapakları sürekli, ama tatlılıkla açıp kapatıyor, fincan ve tabak çıkarıyordu, sürekli bu tip şeyler yapıyordu. Gülümseyerek. Bazen sinema yıldızları ya da ünlü şarkıcılar da geliyordu ve fotoğraflarını geçen fotoğrafçılarla aynı şeyi yapıyorlardı, fotoğraf da ertesi gün gazetede çıkıyordu. Üzerinde kürkü, parmaklarında pırlantalar, bir yandan objektife bakıp di-

ğer yandan bir Hoover elektrik süpürgesiyle yerleri temizleyen bir ünlüyü anımsıyorum, yanılmıyorsa şarkıcıydı. Biz daha elektrik süpürgesinin ne olduğunu bile bilmiyorduk. Bu İdeal Ev Fuarı'nın bir başka güzel yanıydı: Dışarı çıktığınız zaman kafanız hayatınızda hiç görmediğiniz ve bir daha da hiç göremeyeceğiniz şeylerle dolu oluyordu. Öyle oluyordu. Her neyse, ilk kez oraya annemle gittim ve tam girişte bir dağ kasabası canlandırılmıştı, kırları ve küçük patikalarıyla bir kasabanın aynısı yapılmıştı, harikaydı. Arkaya dağların tepeleri ve mavi bir gökyüzüyle kocaman bir fon çizmişlerdi. Kafanın içinde tuhaf şeyler hissetmeye başladım. Sonsuza dek orada kalıp bakabilirdim. Annem beni alıp götürdü ve yalnızca banyoların olduğu bir yere geldik, art arda banyo vardı, inanılmaz banyolar, ve en sonuncusunun adı 'Şimdi ve bir zamanlar' idi, bir sürü insan bakıyordu, bir çeşit tiyatroydu, sağda yüz yıl önce bir banyonun nasıl olduğunu, solda yine aynı banyoyu bu günün tüm modern şeyleriyle görüyordun. İnanılmaz olan banyo küvetlerinde iki kadın mankenin olmasıydı, su yoktu ama iki genç bayan vardı, ve, bu dâhiyaneydi, ikizdiler, anlıyor musunuz, ikizdiler poz veriyorlardı, biri bakır bir küvette, öteki her tarafı beyaz cilalı bir küvette ve en inanılmaz olan, ikisinin de *çıplak* olmasıydı, yemin ederim tamamen çıplak seyircilere gülümsüyorlar ve kollarını göğüslerini tam olarak değil de, hayal meyal gösteren, ikisinin ortası planlanmış bir pozisyonda tutuyorlardı ve herkes çok ciddi bir biçimde banyo dekorlarını yorumluyordu, ama gözler aslında kolların biraz kayıp kaymadığını sürekli olarak kontrol etmek için fıldır fıldırdı, ikizlerin göğüslerini görmek için kolların birazcık oynaması yeterdi, bu arada, ne garip insan neler hatırlıyor, ikizlerin adı Dolphin'di, ama, şimdi düşündüğümde bu adın onların takma adları olduğunu anlıyorum. Size bu banyo hikâyesini anlatıyorum, çünkü sonuçta hüngür hüngür ağlamamla ilgisi var. Demek istiyorum ki, birçok şey sarsıyordu sizi, başından beri, yanınızda bir makine çalışıyor ve sizi özel bir şeye hazırlıyordu. Her neyse; oradan, çıplak ikizlerden ayrılıp ana koridora girdik. İdeal Evlerin hepsi oradaydı, yan yana, bahçeli evler, kimisi antika ya da eski, kimisi, önlerinde park etmiş

bir Spider araba, daha modern görünüyordu. Bir harika. Yavaş yavaş yürüyorduk ve annem birden durdu ve, Bak bu ne güzel, dedi, iki katlı bir evdi, önünde bir veranda vardı, çatısı eğimliydi, kırmızı tuğladan uzun bacaları vardı. Olağanüstü hiçbir şeyi yoktu, çok normal bir biçimde *ideal-di*, ve işte belki onun için dikkatinizi çekiyordu. Orada durup seyrettik, sessizce. Çevremizden insanlar konuşarak geçiyor ve İdeal Ev Fuarı'nda her zaman olan o gürültü duyuluyordu, ama ben, sanki kafamdaki her şey yavaş yavaş sönüyormuş gibi, hiçbir şey duymamaya başladım. Sonra aniden, zemin katta, perdeleri açık mutfak penceresinde lambanın, içeriden yandığını ve güler yüzlü bir bayanın, elinde çiçekler içeriye girdiğini gördüm. Masaya yaklaştı, çiçekleri bıraktı, bir vazo alıp su doldurmak için lavaboya gitti. Bunları sanki kimse ona bakmıyormuş gibi, yalnızca onun ve o mutfağın bulunduğu dünyanın ücra bir köşesindeymiş gibi yapıyordu. Çiçekleri aldı ve vazoya koydu, sonra bir taraftan sarkan birkaç güle çekidüzen verdi, vazoyu masanın ortasına yerleştirdi. Sarışın bir bayandı, saçlarını geride tutan bir taç takmıştı. Döndü, buzdolabına doğru gitti, açtı ve eğilip bir şişe süt ve başka bir şeyler daha aldı. Elleri dolu olduğundan, hafif bir dirsek hareketiyle buzdolabını yeniden kapattı. Ve ben duyamazdım, ama kapanan kapının kesin, metalik ve biraz da sıcak trak sesini tam olarak duydum. Ben bir daha hiç böyle tam ve kesin ve kurtarıcı bir ses duymadım. Bunun üzerine bir an eve, evin her yerine, bahçeye, bacalara, verandadaki sandalyeye, her şeye baktım. Sonra da hüngür hüngür ağlamaya başladım. Annem korktu, bana bir şey olduğunu sandı. Nitekim, gerçekten bir şeyler olmuştu, ama o donuma kaçırdığımı sandı, sık sık başıma gelen bir şeydi, çocukken, donuma kaçırrır, sonra da ağlamaya başlardım, böylece annem hemen aynı şeyin olduğunu düşündü ve beni tuvalete sürüklemeye başladı. Sonra, altımın kuru olduğunu görünce, neyim olduğunu sormaya başladı, sorup duruyordu, bir işkence, çünkü ben doğal olarak ne diyeceğimi bilemiyordum, yalnızca hiçbir şey olmadığını, iyi olduğumu yineleyip duruyordum. O zaman neden ağlıyorsun?

– Ağlamıyorum.

– Bal gibi ağlıyorsun.

– Ağlamıyorum.

Bir çeşit *yürek parçalayan, acı verici şaşkınlıktı*. Bilmem anladınız mı, albayım. Oyuncak elektrikli trenlere baktığında hissedilen şey gibi neredeyse, özellikle de istasyonu ve tünelleri, kırlarda inekleri ve demiryolu geçitlerinin yanında yanan küçük lambalarıyla bir maket görüldüğünde olduğu gibi. O zaman da olur. Ya da çizgi filmlerde, yatakların yerine kibrit kutuları, fare dedenin duvardaki resmi, kitaplık ve sallanır iskemle işlevi gören bir kaşıkla miki farelerin evi görüldüğünde olur. Bir çeşit avuntu duyarsın, içinde, yani ruhunu açan bir *Tanrı esini* gibi bir şey, ama aynı zamanda bir çeşit sancı da duyarsın, çaresi olmayan ve kesin bir kayıp hissi gibidir. Tatlı bir yıkım. Sanırım o anlarda hep *dışarıda* olmanın, *dışarıdan* bakıyor olmanın etkisi de vardır. Oyuncak trene giremezsin, gerçek budur, ve minik farelerin evi orada, televizyonda kalan bir şeydir ve sen çaresiz bir biçimde *önündesindir*, seyredersin, yapabileceğin tek şey budur. O gün, o İdeal Ev'e, isterseniz, girebilirdiniz de, biraz kuyrukta bekledikten sonra içini görebilirdiniz. Ama bunu yaptığınızda aynı şey olmuyordu. İçinde bir yığın ilginç, tuhaf şey vardı, bibloları elleyebilirdiniz, ama dışarıdan baktığında duyduğun o şaşkınlık, o duygu kalmıyordu. Tuhaf bir şey. Selamette olacağınız yeri görünce, orada durup sürekli *dışarıdan* bakarsınız. Asla içinde değilsinizdir. *Sizin* yerinizdir, ama siz asla orada değilsinizdir. Annem neden üzgün olduğumu sormaya devam ediyordu, ona üzgün olmadığımı, tersine, daha çok mutluluk gibi bir şeyin, onu, aniden, o aptal evde görmüş olmanın sarsıcı deneyimi gibi bir şeyin bu duruma yol açtığını ona anlatmak isterdim. Ama nasıl anlatabilirdim ki. Şimdi de, beceremem. İnsan biraz utanıyor da. O sizi aldatmak amacıyla yapılmış aptal bir İdeal Ev'di, proje teknisyenlerinin ve inşaatçıların büyük ve aptalca bir *business*'iydi, tam olarak söylemek gerekirse görkemli bir aldatmacasıydı. Benim anladığım kadarıyla onu çizen mimar tam bir budala olabilirdi, öğle tatilinde okul çıkışlarına gidip kızlara sürtünen ve onlara, çükümü em ya da buna benzer şeyler fısıldayan biri olabilirdi. Bilmiyorum. Öte yandan, siz de fark

ettiniz mi bilmiyorum, bir şey sizi *bir Tanrı esini* gibi etkilediğinde, uydurma bir şey olduğuna, demek istiyorum ki, *gerçek* olmayan bir şey olduğundan emin olabilirsiniz. Oyuncak tren örneğini ele alın. *Gerçek* bir istasyona saatlerce durup bakabilirsiniz ve hiçbir şey olmaz, sonra bir oyuncak trene bir göz atmak yeter ve pat, o harika şey patlayıverir. Anlamı yok, ama lanet olsun ki öyle ve bazen sizi yakalayan şey ne kadar çok aptalcaysa, o kadar çok takılırsınız, hayretle, onu elde etmek için sanki belli bir miktarda hileye, kasıtlı hileye ihtiyaç varmış gibi, sanki her şeyin, daha sonra bir *Tanrı esini* gibi bir şey olabilmesi için, sahte olmaya ihtiyacı varmış gibi, en azından birazcık. Kitaplar ya da filmler de öyle. Bundan daha sahte olamazlar ve içinde kimlerin olduğunu görmek isterseniz, emin olun ki yalnızca gösterişli orospu çocuklarından başka kimseyi göremezsiniz, ama bu arada insan içinde ancak düşlerinde görebileceği şeyleri görür ve gerçek hayatta bunları asla bulamaz. Gerçek hayat asla *konusmaz*. Yalnızca bir beceri oyunudur, ya kazanırsın ya da kaybedersin, bu oyunu oyalanman için yaparlar, böylece düşünmezsin. Bu hileyi, o gün annem de kullandı. İçin için ağlamaya devam ettiğim için, her yanı ışık ve yazılarla dolu bir makinenin önüne sürükledi beni, bir *slot machine*'e ya da onun gibi bir şeye benziyordu. Margarin üreten bir şirket yapmıştı onu. İyi tasarlamışlardı, doğrusu. Oyun şöyleydi: Bir tabakta altı tane bisküvi vardı ve bazıları tereyağla, bazıları margarinle yapılmıştı. Tek tek bisküvilerin tadına bakıyordun ve her defasında margarinle mi, yoksa tereyağla mı yapıldığını söylemen gerekiyordu. O zamanlar margarin biraz egzotik bir şeydi, ne olduğu fazla bilinmiyordu, yalnızca tereyağdan daha az zararlı olduğu ve sonuçta iğrenç olduğu düşünülüyordu. Sorun buydu. Böylece o makineyi tasarlamışlardı ve oyuna göre, bisküvinin tereyağla yapılmış olduğunu düşündüğünüzde kırmızı düğmeye, margarin tadı aldığında da mavi düğmeye basıyordunuz. Eğlenceliydi. Ve ben ağlamayı kestim. Böyle olacağı kuşkusuzdu. Ağlamayı kestim. Kafamda bir şeyler değiştiği için değil, o yürek parçalayan, acı verici şaşkınlığı üzerime yapışmış hissetmeye devam ediyordum ve nitekim bir daha ondan asla kurtulamayacak-

tım, çünkü bir çocuk kendi yeri olan bir yer keşfettiğinde, bir an *onun* Ev'ini, bir Ev'in *anlamını* ve özellikle de böyle bir Ev'in *olduğu* fikrini aklına getirirsen, iş artık bitmiştir, sonuna kadar boku yemiştir, geriye dönüş yoktur artık, üstünde yürek parçalayan, acı verici bir şaşkınlıkla, oradan tesadüfen geçen bir insan olmaya devam edersiniz, onun için de dolaşıp dururken gülünecek ve ağlanacak tüm o şeylerle diğer insanlardan daha neşeli ve daha üzgünsünüzdür. Her neyse; ben ağlamayı kesmiştim. İşe yaramıştı. Bisküvileri yiyor, düğmelere basıyordum, ışıklar yanıyordu ve ağlamıyordum. Annem memnundu, her şeyin geçtiğini düşünüyordu, anlayamazdı ki, ama ben anlıyordum, her şeyi, olduğu gibi, geçmediğini, bir daha asla geçmeyeceğini biliyordum, ama bu arada susmuştum, ağlamıyordum ve tereyağ ve margarinle oynuyordum. Daha sonra o duyguyu ne kadar zaman üstümde hissettiğim anları biliyor musunuz... Başka bir şey yapmadığımı sanıyorum, o zamandan beri. Aklım başka yerde, bilmeye çalışarak, orada mavi ya da kırmızı düğmelere basıp durdum. Bir beceri oyunu. Sizi oyalamak için yapıyorlar. İşe yaradığına göre, neden oynamayasın ki? Ayrıca, o yıl, İdeal Ev Fuarı bittiğinde, margarin yapan şirket bu oyunu, yüz otuz bin kişinin oynadığını ve yarışmacıların yüzde sekizinin altı bisküviyi de bildiğini bildirdi. Belli bir övünçle bildirdi bunu. Sanırım aşağı yukarı benim başarı oranımdı bu. Demek istiyorum ki, mavi ve kırmızı düğmelere basarak bisküvileri bilmeye çalıştığım tüm denemeleri düşünecek olursam, aşağı yukarı yüzde 8'inde bilmiş olmam gerekir, makul bir oran gibi geliyor bana. Övünerek söylemiyorum bunu. Ama aşağı yukarı öyle olmuştur. Bence.

Shatzy, bir satır bile kaçırmamış olan Gould'a döndü.

– Nasıl?

– Babam albay değil.

– Değil mi?

– General.

– Peki, general. Sonra hangi soru geliyor?

– Bu hızla devam edersen, bakıcıya ihtiyacım olmadığı zaman bitirirsin ancak.

– Bu doğru. Göster bakayım...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Gould soru listesini verdi. Shatzy bir göz attı, sonra ikinci kâğıttaki bir soruda durdu.

– Bu kısa. Oku bakayım...

– 31. Aday anahatlarıyla en büyük hayalinin ne olduğunu açıklayabilir mi?

– Açıklayabilirim.

En büyük hayalim bir western yapmak. Altı yaşındayken yapmaya başladım ve umarım bitirmeden öbür dünyayı boylamam.

– İşte bitti.

Altı yaşından beri, Shatzy Shell bir western için çalışıyordu. Gerçekten hayatta en çok arzuladığı tek şey buydu. Sürekli düşünüyordu. Aklına iyi fikirler geldiğinde ses kayıt cihazını açıyor ve içine bir şeyler söylüyordu. Yüzlerce kayıtlı kaseti vardı. O çok güzel bir western film olduğunu söylüyordu.

4.

Ocak sayısında, *Katil Peron* başlıklı bir öyküde Mami Jane'i öldürdüler. Bu işler böyledir.

5.

Bu arada, o western hikâyesi doğruydı. Shatzy yıllardır uğraşıyordu. Başlangıçta fikir toplamıştı, sonra not defterlerini doldurmaya başlamıştı. Şimdi ses kayıt cihazı kullanıyordu. Ara sıra açıp içine bir şeyler söylüyordu. Kesin bir yöntemi yoktu, ama çalışmasını ara vermeden sürdürüyordu. Ve western büyüyordu. Bir kum bulutu ve günbatışıyla başlıyordu.

Rüzgârın toprağa ve gökyüzünün içine çektiği, her akşamki alışılmış kum bulutu ve günbatışı; o sırada Melissa Dolphin evinin önündeki yuvarlak hava dalgasının çalkala-

diği yolu mantıksız bir özenle, ve boşuna, süpürüyor. Ama altmış üç yaşını sakinlik ve minnetle taşıyor. Melissa, şimdi verandanın altında, büyük rüzgârdan uzakta duran ve sallanarak ona bakan Julie Dolphin'in ikiz kardeşi: Tozlar arasından bakarak, onu yalnızca o anlıyor.

Sağda, merkez yolun kenarına dizilmiş halde kasaba uzanıp gidiyor. Solda, boşluk. Çitlerinin ötesinde sınır yok, yalnızca işe yaramaz olarak görülen ve düşüncelerin sildiği bir arazi var. Taşlar ve bir hiç. Onların oralarda biri öldüğü zaman şöyle derler: Dolphin kardeşler onu giderken gördü. Onların evlerinin ötesinde ev yoktur orada. Başka yerde de yoktur, diyorlar.

Onun için Melissa Dolphin hayretler içinde bakışını o boşluğa çevirir ve kum ve günbatışı bulutunun bulanıklaştırdığı bir adam silueti görür, yavaş yavaş yaklaşmaktadır. Bazen o yöne doğru bir şeylerin –böğürtlen çalıları, hayvanlar, yaşlı bir adam, lüzumsuz bakışlar– ortadan kaybolduğunu gördüğü olmuştur, ama bir şeyin *ortaya çıktığını* asla. Birinin.

– Julie.... der yavaşça, ve kız kardeşine döner.

Julie Dolphin, verandada, ayaktadır, sağ eliyle sıkı sıkı 1873 model, sekizgen namlulu, 44-40 kalibre bir Winchester tutmaktadır. O adama bakar, başında gözlerinin üzerine düşen bir şapka, üzerinde yerlere kadar bir rüzgârlık vardır, bir şeyler sürüklemektedir, bir at, bir şeyler, bir at ve bir şeyler, bir mendil yüzünü tozdan korumaktadır. Julie Dolphin tüfeği kaldırır, tahta dipçığı sağ omzuna kaydırır, gözünü, arpacığı, adamı hizalamak için başını eğir.

– Efendim, Melissa, der yavaşça.

Göğsünün ortasını nişan alır ve ateş eder.

Adam durur.

Bakışlarını yukarı kaldırır.

Yüzünü gizleyen mendili indirir.

Julie Dolphin ona bakar. Tüfeğini yeniden doldurur. Sonra gözünü, arpacığı, adamı hizalamak için başını eğir.

Yüzünü nişan alır ve ateş eder.

Silah sesinin yankısını toz yutar. Julie Dolphin sürgünden fişegi çıkarır: Kırmızı Morgan, 44-40 kalibre. Ayakta durup bakmaya devam eder.

Adamın, yolun ortasında, hareketsiz duran Melissa Dolphin'e yaklaşması biraz zaman alır. Şapkasını çıkarır.

– Closingtown?

– Duruma göre, diye yanıt verir Melissa Dolphin.

İşte böyle başlıyordu Shatzy Shell'in western'i.

6.

– Ben de seninle geleyim.

– Neden?

– Şu meşhur okulunu görmek istiyorum da ondan, dedi Shatzy.

Bunun üzerine birlikte çıktılar, otobüsle ya da yürüyerek gidilebilirdi, Biraz yürüyelim, belki sonra otobüse bine-riz. Okay, ama önünü kapa.

– Ne dedin?

– Bilmiyorum, Gould, ne dedim sahi?

– Önünü kapa.

– Hadi ya!

– Yemin ederim.

– Uyduruyorsun!

– Önünü kapa dedin, annemmişsin gibi.

– Hadi, gidelim.

– Söyledin.

– Yeter artık!

– Yemin ederim.

– Kapa önünü sen de o zaman.

Yol biraz yokuş aşağıydı ve yerde ağaçlardan düşen yapraklar vardı, onun için Gould ayaklarını sürüye sürüye, sanki ayakkabılarının yerine köstebek varmış gibi yürüyordu, yapraklar arasında, yanan bir puro sesi çıkararak tüneller açan köstebekler, ama bir değil bin puro sesi. Sarı, ve kırmızı ses.

– Benim babam puro içer.

– Gerçekten mi?

– Görse seni beğenir.

– *Beni beğeniyor*, Gould.

- Nereden biliyorsun?
- Sesinden belli oluyor.
- Gerçekten mi?
- Sesten çok şey belli olur.
- Örneğin?
- Örneğin, güzel, ama çok güzel sesli birini, güzel bir erkek sesi duyarsan, tamam mı?
- Ee?
- Emin ol ki, çirkindir.
- Çirkin?
- Çirkinden de beter, çok çirkin, her yanı yağlı, ne bileyim, boyu şu kadar ya da elleri şişman, her zaman terli, her zaman biraz nemli, gözünün önüne geldi mi?
- Bilmem.
- Ne demek bilmem?
- Bilmiyorum, el sıkışmaktan hoşlanmam, ellerle ilgili fazla deneyimim yok.
- Demek el sıkışmaktan hoşlanmıyorsun?
- Evet. Aptalca buluyorum.
- Öyle mi?
- Büyüklerin elleri hep çok büyüktür, tam da *benim* gibi birine el sıktırmanın hiç anlamı yok, el sıkmayı düşünmek bile aptalca, çıksa çıksa karmakarışık bir şey çıkar ortaya.
- Bir keresinde televizyonda Nobel Ödülleri dağıtılırken gördüm. Ne oluyordu, biri sahneye çıkıyordu, çok şık giyinmiş olarak, sonra, başından sonuna kadar, el sıkışmaktan başka bir şey yapmıyordu.
- O başka hikâye.
- Benim ilgimi çeken bir hikâye o. Anlatsana, Gould.
- Neyi?
- Nobel'i.
- Nasıl yani?
- Onu sana kazandırmaya nasıl karar verdiler?
- Onu bana kazandırmaya *karar* vermediler.
- Kazandın, o kadar mı?
- Çocuklara Nobel Ödülü vermezler.
- Bir istisna yapabilirler.
- Saçmalama.

– Okay.

– ...

– ...

– ...

– Peki, nasıl oldu o zaman, söyler misin Gould?

– Hiç, öylesine söylenmiş aptalca bir şey, sanırım bir deyim.

– Tuhaf bir deyim.

– Hoşuna gitmedi, değil mi?

– Hoşuma gitmedi değil.

– Hoşuna gitmedi.

– Biraz garip geldi bana, o kadar. Bir çocuğa Nobel'i kazanacaksın nasıl dersin, akıllı olabilir, tamam, ama yine de bilemezsin, belki o *kadar* akıllı değildir, belki de Nobel'i kazanmak *istemiyordur*, her neyse, kazanacak olsa da ne gerek var bunu ona söylemeye, onu rahat bırakmak en iyisi, o yapması gerekeni yapar ve sonra bir sabah uyanır ve derler ki, haberi duydun mu? Nobel'i kazandın, o kadar.

– Bak, kimse bana bir şey demedi...

– Birine öleceğini söylemek gibi bir şey.

– ...

– ...

– ...

– Yalnızca bir örnekti, Gould.

– ...

– Yapma, Gould, yalnızca bir örnekti... Gould, yüzüme bak.

– Ne var?

– Yalnızca bir örnekti.

– Peki.

Gould durdu ve arkasına baktı. Yaprakların ortasında ayaklarıyla kazdığı iki şerit vardı, upuzun, ta uzaklara gidiyordu. Birkaç saat sonra birinin o iki şeride ayaklarını koyup yavaşça yürüyeceğini ve sürekli ayaklarını orada tutmaya çalışarak eğleneceğini düşünebilirdin. Gould yan tarafa sıçradı ve yavaşça yürüyerek ve iz bırakmamaya çalışarak uzaklaştı. Arkasına baktı, iki şerit aniden son buluyordu. *Görülmez adamın serüvenleri*, diye düşündü.

– Otobüs, Gould. Otobüse binecek miyiz?

– Evet.

Caddeyi baştan sona kadar geçiyor, sonra parkın çevresinde dolaşarak hayvan hastanesinin önünden geçen yola sapıyordu. Kırmızı bir otobüstü. Bir süre sonra okula varıyordu.

– Oo, güzelmiş, dedi Shatzy.

– Evet.

– Gerçekten güzel, hiç tahmin etmezdim.

– Buradan görünmüyor, ama arkada bir sürü spor sahası var ve daha devam ediyor, epeyce.

– Güzel.

Yan yana orada durup baktılar. İçeri girip çıkan gençler ve merdivenlerden önce, içinde daracık yollar olan ve birkaç tane kocaman ve biraz eğri ağaçlı büyük bir bahçe vardı.

– Bizim evin altındaki futbol oynanan sahayı biliyosun, değil mi, dedi Gould.

– Evet?

– Hani futbol oynayan o çocuklar var ya!

– Evet?

– Tuhaf, ama çevrede herhangi bir top olmadığı zaman da onlar top oynuyorlar. Bazen bakıyorsun, havaya top atıyormuş gibi ya da paslaşıyormuş gibi yapıyorlar. Bazen kafa vuruyorlar, ama ortada top falan olmuyor, antrenörün gelmesini ya da maçın başlamasını beklerken hafif hafif koşuyorlar sadece. Bazen üstlerinde futbol giysileri bile olmuyor, ellerinde çanta, üstlerinde palto oluyor, ama bu arada topu kanat oyuncusuna yolluyormuş gibi yapıyorlar ya da bir sandalyeyi falan çalıyorlar.

– ...

– ...

– Benim için aynı şey.

– ...

– Okul, demek istiyorum, benim için okul orası.

– ...

– Açık hiçbir kitap ya da profesör ya da okul olmasa da, hiçbir şey olmasa da, ben... aynı şey... asla ara vermeden... asla ara vermeden, sürekli. Anladın mı?

– Galiba.

– Sevdiğim bir şey. Sürekli düşünürüm.

– Gülünç.

– Anladın mı?

– Evet.

– Nobel’le ilgisi yok, anladın mı?

İlginç olan, birbirlerine bakmıyor olmalarıydı, hâlâ orada, ayakta duruyorlardı, gözleri okulda, bahçede, ağaçlarda ve her şeydeydi.

– Sözlerim ciddi değildi, Gould.

– Gerçekten mi?

– Elbette, öylesine söylüyordum, sen benim söylediklerime bakma, okul konusunda dinlemen gereken son kişi ben olmalıyım. İnan bana.

– Peki.

– Okul pek bana göre bir şey değil, o kadar.

– ...

– Özür dilerim, Gould.

– Bir şey değil.

– Okay.

– Beğendiğine sevindim.

– Neyi?

– Burasını.

– Evet.

– Güzel, burası.

– Evet. Ama sonra eve dön, tamam mı?

– Tabii ki döneceğim.

– Dinle beni: dön.

– Peki.

– Okay.

Bunun üzerine birbirlerine baktılar. Daha önce bakmıyorlardı. Biraz bakiştılar. Gould’un başında yün bir şapka vardı, biraz eğri duruyordu, bir kulağı şapkanın altında, diğeri dışındaydı. Bu haldeyken onun dâhi olduğunu anlamak için, göz lazımdı. Shatzy şapkayı açıktaki kulağının üzerine çekti. Hoşça kal, dedi. Gould giriş kapısını geçti ve anayolda, büyük bahçenin ortasında, hiç arkasına dönmeden yürümeye başladı. O koca okulun ortasında küçücük duruyordu ve Shatzy hayatında, yolda ilerleyen ve her adımda daha da küçülen o çocuktan ve çantasından daha

küçük bir şey görmediğini düşündü. Bir çocuğun bu kadar yalnız olmasına izin vermenin bir rezalet olduğunu ve en azından peşine, o yol boyunca ve sonra içeride, sınıflarda ona refakat edecek bir hafif atlı mangası takmanın doğru olduğunu düşündü, yirmi civarında atlı, daha fazla da olabilir.

– Böylesi korkunç, dedi kollarının altında kitapları ve ayaklarında çizgi romanlardakileri andıran ayakkabılarla dışarı çıkan iki delikanlıya.

– Yolunda gitmeyen bir şey mi var?

– Bir değil, çok şey var.

– A öyle mi?

Çocuklar alaylı alaylı gülüyorlardı.

– Gould adında birini tanıyor musunuz?

– Gould mu?

– Evet, Gould.

– Küçük çocuğu mu diyorsunuz?

Alaylı alaylı gülüyorlardı.

– Evet, küçük çocuğu diyorum?

– Elbette tanıyoruz.

– Gülecek ne var bunda?

– Bay Nobel'i tanımayan mı var!

– Gülecek ne var bunda?

– Hey, sakın ol, abla!

– Onu tanıyor musunuz, tanımıyor musunuz?

– Elbette tanıyoruz.

– Onun arkadaşı mısınız?

– Kim, biz mi?

– Siz.

Alaylı alaylı gülüyorlardı.

– O hiç kimsenin arkadaşı değildir.

– O ne demek?

– O hiç kimsenin arkadaşı değildir, demek.

– Sizinle aynı okula gitmiyor mu?

– O, okulda yaşıyor.

– Ee, ne olacak?

– Hiç.

– Herkes gibi derse giriyor, değil mi?

– Sana ne, nesin sen, gazeteci mi?

– Ben gazeteci değilim.

– Annesisin.

Alaylı alaylı gülüyorlardı.

– Annesi değilim. Onun annesi var.

– Kim peki, Marie Curie mi?

– Siktir.

– Hey, abla, sakın ol.

– Sen sakın ol.

– Sen kafayı yemişsin.

– Siktir.

– Hey.

– Bırak, deli o.

– Ne bok istiyor...

– Boş ver, gel...

– Deli.

– Gel, hadi.

Artık gülmüyorlardı.

– ATLILAR GELDİĞİNDE GÖRÜRÜM BEN SİZİ,
BAKALIM YİNE KURNAZLIK EDEBİLECEK MİSİNİZ,
diye bağırdı Shatzy arkalarından.

– Şunun söylediğine bak.

– Boş ver, hadi.

– SİZİN GİBİLERİ HAYALARINDAN ASIP NİŞAN
TAHTASI YAPARLAR.

– Deli.

– Olur şey değil.

Shatzy yeniden okula doğru döndü. Ensenizden asacaklar, diye mırıldandı. Sonra burnunu çekti. Hava epeyce soğuktu. Büyük bahçeye ve biraz eğri ağaçlara baktı. Daha önceden de görmüştü böyle ağaçlar, ama nerede anımsamıyordu. Belki bir müze önünde. Hava epeyce soğuktu. Eldivenlerini çıkarıp giydi. Dünya boktan, diye düşündü. Saate baktı. İçeri girip çıkan gençler vardı. Okul beyazdı. Çimen sararmıştı. Dünya boktan, diye düşündü.

Sonra koşmaya başladı.

Bahçe yoluna girdi ve merdivenlere kadar koştu, merdivenleri ikişer ikişer çıktı ve okula girdi. Uzun bir koridor-
dan geçti, sonra ikinci kata çıktı, yemekhane gibi bir yere
girdi, öbür yandan dışarı çıktı, bir kat aşağı indi, önüne ge-

len tüm kapıları açtı, kendini yeniden okul binasının dışın-
da buldu, bir spor sahasından ve bir bahçeden geçti, üç kat-
lı, sarı bir binaya girdi, merdivenlerden çıktı, kütüphaneye
ve tuvaletlere baktı, bürolara girdi, bir asansöre bindi,
GRABENHAUER VAKFI yazan bir oku izledi, geri döndü,
yeşil boyalı bir koridora daldı, ilk gördüğü kapıyı açtı, sını-
fın içine baktı, kürsünün arkasında ayakta duran bir adam
gördü, sıralarda, küçük bir çocuğun dışında kimse yoktu,
çocuk üçüncü sırada oturmuştu, elinde de bir Coca şişesi
vardı.

– Shatzy?

– Merhaba Gould.

– Ne arıyorsun burada?

– Hiç, yalnızca her şeyin yolunda olup olmadığını öğ-
renmek istiyordum.

– Her şey yolunda, Shatzy.

– Her şey yolunda mı?

– Evet.

– İyi. Buradan dışarı nasıl çıkılıyor?

– Aşağı in ve okları izle.

– Okları?

– Evet.

– Okay.

– Görüşürüz.

– Görüşürüz.

Sınıfta Gould ve profesör yalnız kaldılar.

– Bakıcım, dedi Gould. Adı Shatzy Shell.

– Hoş bir kız, dedi profesör, bilindiği kadarıyla adı
Martens idi. Sonra kaldığı yerden dersine, bilindiği kada-
rıyla 14'üncü dersine devam etti.

– Nitekim bu eşsiz deneyimin en önemli noktası, yal-
nızca kısmen araştırılabilir ve anlaşılmaz olsa da, budur,
diyerek Profesör Martens 14 no.'lu dersine devam etti. Dav-
ranışlarını sabah belirlenmiş bir ön tasarıya göre düzenli
olarak ayarlayan birini örnek olarak ele alalım, kentin bir
caddesinin, sınırları iyice belirlenmiş ve açıkça görülen kal-
dırımında, belli bir amaçla yürüyor diyelim. Ve bu kişinin
aniden, sivri siyah topuğun önemsiz, öngörülmeyen, diğer

yandan öngörölmesi olanaksız görüntüsüyle karşılaştığını düşünelim.

Ve onun bu görüntü karşısında büyülenip kaldığını söyleyelim.

Dikkat edin, benzer ruh ve davranış durumlarında sivri siyah topuğu gören, ama kusursuz bir otomatizmle onu, bir köşedeki, dikkat sistemine girmeye uygun olmayan tuhaf eşyalar bölümüne tıkan diğer bin insan değil, yalnızca o büyülenir, nitekim dikkat sistemi pragmatik bir düzene sahiptir. Bu arada aniden göz kamaştırıcı görüntüyle karşı karşıya kalan bizim adamımız, yürüyüşünü durdurur, hem fiziksel açıdan hem de ruhsal açıdan, karşı konulmaz bir çağrı gibi gelen bir görüntü artık onu onarılabilir biçimde kendinden geçirmiştir, neredeyse görünüşte sonsuza dek yansıyabilecek bir ezgi gibidir bu çağrı.

Bu tuhaftır, diyerek Profesör Martens 14 no.'lu dersine devam eder.

Algının deneyimden bize geçirmeye çalıştığı eşya kalabalığında, bir ayrıntının, yalnızca onun, her şeyin bulunduğu yığından kayması ve her türlü kontrolden kaçıp bizim otomatik dikkatsizliğimize *çarpması* tuhaftır. Genelde bu gibi anların olması için neden yoktur, ama ansızın içimizde alışılmadık bir heyecan alevlendirerek meydana gelirler. Verilen sözler gibidirler. Verilen göz kamaştırıcı sözler gibi.

Dünyaları vaat ederler.

Şöyle söyleyebiliriz, diyerek Profesör Martens 14 no.'lu dersine devam etti, gerçeğin anlamsızlığından kaçan eşyaların bazı görüntüleri, dünyaların doluluğunu sezmeye –belki de ona ulaşmaya– yarayacak küçük deliklerdir. Dünyaların. Yolda yitirilen sivri bir topuğun hiçliğinde kadın ışığı sızar, kadın ışığı, bir dünyanın ışığı, dedi Profesör Martens 14 no.'lu dersinde, öyle ki, sonuçta insan kendi kendine, onun dünyaların gerçekliği için tek kapı olup olmadığını sorar / belki de odur tek kapı

yolda yitirilen bir sivri topuktaki tüm kadın hiçbir kadında yoktur/ orada el altında benzeyen bir şey vardır/ kadın adı altında yatan büyük genel deneyiminin ve tarihin temel özü olan bir şey /

sürekli değişen gerçeği var diyelim / daha doğrusu gerçekte algılama alanımızda heyecan ve seziş olarak meydana gelen ve dilbilimsel anlamda *kadın* sözcüğüne karşılık veren her şey

yolda yitirilen
bir sivri topuktaki tüm kadın hiçbir kadında yoktur: Ve
eğer bu doğruysa hakikilik o zaman küçük ışık deliklerinin
parıltısının gösterdiği bir yeraltı kenti

gibidir, gerçeğin zırlı yüzeyinde oyup işlenmiş eşyalar-ışıldamalar, bir şeyleri açığa vuran ve kestirme yollar olan alevler, belirti ve kapı, melekler, dedi Profesör Martens 14. dersinde, artık iyice kendinden geçmişti. Ve ekledi: Bana Proust'un *madlenlerinden* söz etmeyin. O korkunç biçimde evcimen, kentsoylu, zenginlerin salonlarına ait görüntüyle *evlenmişiz* / gerçek ışık deliklerinin sıcaklığı o görüntüde etkisiz hale geldi, istemdişi ve kimbilir belki de istemdişi olduğu için, enformatif belleğin bir anlam ifade etmeyen fenomenlerine dönüştü / doktorun yatağına uzanıp yeraltı görüntülerinin parıltılarını kişisel ve bireysel bilinçaltımızın bunalıma sürükleyen artıkları gibiymiş gibi değer vermeden anlattık / onları avutucu bir tedaviye teslim ettik, drenaj ya da idrarla atılacak böbrek taşlarıymış gibi anıları dışarı atarak, anılar / bellek / ruhun diüresi / bağışlanamaz kalleslik / sanki – diyerek Profesör Martens kürsüsünden indi ve Gould'a yaklaşıp 14. dersine devam etti –

siyah sivri topuktan büyülenen adam sanki o anda kendisiymiş gibi: ve sanki *kendine ait* bir yaşam öyküsü ve *kendine ait* bir belleği varmış gibi. Yalan budur. Pırıltıları gören gözler yinelenemez dünya bağlantılarıdır. Olmuş şeylerin bileşimidir, aynı yerde bir tek anda birleşen olasılıkların nesnel bütünüdür. Öznel hiçbir şey yoktur. Her parıltı bir nesnellik olayıdır. Gerçek olan gerçeği bozar

düşünsene

ne

gözler, yalnızca gerçek olmayı bilen gözler, o kadar,
öyküsüz gözler

sonra, ancak

sonra, o zaman öyküdür

dinle, sonra, ancak sonra, o zaman öyküdür

0

pırlıtyı,

ölümsüz kılmak hırsıyla, öyküye dönüştürölür,
elden geldiğince

bunu yapabilecek aklı düşün

ne hafiflik

ve ne güç, öyküye dönüştüğünü görmek için gerekli
tüm o zaman boyunca bir pırlıtyı havada tutmak için

bu öykü

uydurmak demektir, *bunu* yapmasını bilmek gerekir, gerekli tüm zaman boyunca kulak vererek, pırlıtının keskin kısmında gizli açıklığı bekleyerek, adımını ve ölçülerini, solugunu, gidişatını karşılayarak, dar yollarında yürüyerek, zamanlarını soluyarak, bir öykünün eğri çizgisinde, bir öykünün düz çizgisinde *yumuyasaayan* ardına kadar açılan o an, sesinde olana dek, eline geçene dek *sivrilen*

daha güzel bir hareket düşünebiliyor musun, dedi kendinden geçerek Profesör Martens 14. derste.

Profesör Martens, Gould'un nicel mekanik dersi hocasıydı. Bisiklet tutkusu vardı, böyle olmasına rağmen iyi tedavi edilmemiş bir içkulak yangısı yüzünden sık sık bisikletten düşerdi. Atalarından biri Charlottenburg Savaşı'nda savaşmıştı, elinde kanıtlar vardı. Öyle söylüyordu.

Başka bir güzel sahne de mönü sahnesiydi. Meyhanenin içinde. Mönü değil. Sahne. Sahne meyhanenin içindeydi.

İçeride büyük bir karışıklık, patırtı, gürültü, renkler vardı, ama kokuyu, diyordu Shatzy, unutma sakın. O çok önemli. Kokuyu aklında iyi tutmalısın. Ter, alkol, at, çürük diş, sidik ve tıraş losyonu kokusu. Aklında mı? Aklında olduğuna dair yemin etmediğin sürece olmuyordu.

Başlangıçta Carver –meyhanedeki tip– ile yabancının –Dolphin kardeşlerin karşılaştığı adam– olduğu bir sahne vardı. Carver hep bardakları kurularken konuşuyordu. Kimse onun bir tane bile bardak yıkadığını görmemişti.

- Şu yeni gelen yabancı sen misin?
- Nedir o, yeni bir viski markası mı?
- Bir soru.
- Daha orijinallerini duydum bugüne kadar.
- Güzellerini paralı müşteriler için bir kenarda tutuyoruz.

Yabancı tezgâhın üzerine bir altın koyup şöyle der:

- Söyle bakalım.
- Viski mi, senyör?
- Duple olsun.

Shatzy kaydedilmesi gereken daha başka şeyler olduğunu düşünüyordu, ama sonuçta, neredeyse kusursuzdu. Diyalogu kastediyordu.

- Kasabaya gelenleri hep tüfekle mi karşılıyorsunuz?
- Dolphin kardeşler mi?
- İki bayan. İkiz.
- Tamam, onlar.
- Güzel bir çift oluşturmuşlar.

Onlar gibi tüfek kullananı hiç görmedim, der Carver ve bir başka bardak kurulamaya başlar.

- Nasıl yani?
- Kupa Valesi öyküsünü hâlâ duymadın mı?
- Hayır.

O öyküyle ün saldılar. Nasıl olduğunu anlatayım.

Senden kırk adım ötede duruyorlar, sen bir deste oyun kâğıdını havaya atıyorsun, onlar ateş ediyorlar, sen yere düşen kâğıtları topluyorsun ve sonunda elindeki kâğıtlara bir bakıyorsun elli bir kâğıt normal, ama bir tanesinde iki delik var.

- Kupa valesi?
- Evet.
- Her defasında kupa valesi mi?
- O kâğıttan hoşlanıyorlar. Bir öyküsü olmalı.
- Ne zaman görülebilir bu numara?

Görülemez. En son iki yıl önce yapıldı ve arada bir kişi öldü. O son oldu.

Onlar mı öldürdü?

Dışarıdan geliyordu, aptal biriydi. Kupa Valesi öyküsünü anlatmışlar, o da inanmamıştı, o evde kalmış iki

ihhtiyarın bir tek oyun kâğıdını bile vuramayacağını, kıvırıp tüfeğın namlusuna taksan bile vuramayacağını söylüyordu. Bunu günlerce söyledi, oyun kâğıdını kıvırıp namluya takma öyküsü onu deliler gibi güldürüyordu. Sonunda Dolphin kardeşler işın tadının kaçtığına karar verdiler. Şu kâğıt öyküsü değil de, evde kalmış lafı çok kızdırıyordu onları, burada herkes bu konuyu açmamanın daha iyi olacağını bilir, ama o hiç durmamacasına söylüyordu bunu, evde kalmış ihtiyarlar şöyle, evde kalmış ihtiyarlar böyle. Onları delirtti. Bir viski daha ister misin?

– İlk önce öykü.

– Sonunda, o iki evde kalmış ihtiyarın asla bunu başaramayacağına bin dolara iddiaya girdi. Kendinden emin görünüyordu. Onlar tüfekleriyle geldiler. Tüm kasaba seyretmeye gelmişti. Aptal, kaygısız, alaylı alaylı gülüyordu, kırk adım saydı, oyun kâğıdı destesini aldı ve havaya fırlattı. Daha kâğıtlar havada, ölü yapraklar gibi yere düşerken, kendini yerde buldu: doğrudan kalbine iki el ateş. Anında öbür dünyayı boyladı. Dolphin kardeşler arkalarını dönüp tek kelime söylemeden evlerine döndüler.

– Bingo.

– Hepimiz orada taş kesilip kalmıştık, nereye bakacağımızı bile bilmiyorduk. Korkunç bir sessizlik oldu. Yalnızca şerif hareket etti: Cesete yaklaştı, sırtüstü çevirdi, biraz cesete baktı, bir şey arar gibiydi. Sonra bize döndü: Başını sallayıp gülümsüyordu.

Carver bardak kurulamayı bıraktı. O da gülümsüyordu.

– Aptal kurnazlık yapmıştı. Kupa valesini desteden çıkarmış ve saklamıştı. Bil bakalım nereye.

– Yeleşinin cebine.

– Tam kalbinin üzerine. O kâğıdı hâlâ anımsıyorum. Her tarafı kana bulanmıştı. Ortasında da böyle iki delik vardı, bir imza gibiydi.

– Viski, Carver.

– Peki, senyör.

– Mahkemede, diyordu Shatzy, hâkim, kitapları arasında, darağacına gitmeden, silahsız bir dolandırıcıyı öldürmeye izin veren bir şeyler aradı. Bulamadı. Bunun üzerine,

Siktir, dedi, beraat ettiler. Şerifi bir kenara çekti ve bir şeyler söyledi ona, yalnızca ona. Sonra fena halde sarhoş olma-ya gitti.

– Carver?

– Efendim, senyör?

– Neden yaşıyorum?

– Bu bir meyhane, kilise daha aşağıda, yolun öbür yanında.

– Neden Dolphin kardeşler bana ateş ettikleri halde ben burada viski içmekteyim?

– Fişekler boştu da ondan. Dolphin kardeşler bunu bilmiyor, Truman hazırlıyor onları, kırmızı Morgan 44-40 kalibre, iyi yapılmış bir iş, asıllarından farksız. Ama boş. Şerifin emiri.

– Ve onlar bunu bilmiyor, öyle mi?

Carver omuzlarını kaldırır. Yabancı bardağı boşaltır. Ter, alkol, at, çürük diş, sidik ve tıraş losyonu kokusu vardır. Shatzy'ye mönünün bu sahneyle ne ilgisi olduğunu sorduğunda, o ilgisi var, ilgisi var, derdi. Sakin ol, bu sadece başlangıç.

8.

Banyo, merdivenlerin sonunda olduğu için, Shatzy uyu-mak için üst kata çıktığında, banyonun önünden geçti. Gould vardı içeride. Dışarıdan sesi duyuluyordu. Başka sesler çıkaran sesi.

– Senin boktan kolejinde değiliz biliyor musun Larry?.. Bana bak ve nefes al... hadi, nefes al... SEN DE DİKKAT ET YAPTIĞINA, TANRI AŞKINA!

– Kaşı paramparça, hocam.

– Sen yine de dikkat et, ne olur... dinle Larry, beni dinliyor musun?

– Evet.

– Küçük beyler gibi davranmaya devam edersen seni eve başkasının yüzüyle gönderir o.

– Evet.

– Bir başkasının yüzü hoşuna gider mi?

– Hayır.

– Nefes al... böyle, boktan küçük bey.

– Küçük bey değilim...

– ÖYLESİN, BOKTAN MI BOKTAN BİR KÜÇÜK BEY, nefes al ona... ŞU... dinle beni, beni dinliyor musun? beklemeye devam edersen onu alt edemezsin, anladın mı?

– ...

– Mesafeyi kısalt, Larry, gardına girmeli ve yumruklarının karşısında olmalısın, o yumrukları aramalısın anladın mı, kaçmayı kes, fotoğraflarda iyi çıkmak için burada değilsin, yumruklarını ara onun, KES ŞU SUYU SEN DE, yumruklarını hissettiğinde aranızdaki mesafe doğru demektir, işte o zaman çalışmaya başlamalısın, karaciğere bir sol ve aparkat, onun gardının içine neredeyse bir buzdolabı girer, LARRY!

– Evet.

– Yumruklarının üzerine git ve sonra vur. Tekrar et.

– Elim... elim acıyor.

– TEKRAR ET, DEDİM SANA!

– Yumruklarının üzerine git...

– Yumruklarının üzerine git Larry.

DONG!

– Siktir Larry!

– ...tir.

Toyota Master Building ringinde üçüncü raund, Larry Gorman ve León Sobilo sekiz raundluk maç için karşı karşıyalar, Gorman'ın yüzü kötü görünüyor, Sobilo yine ringin ortasında ve ona özgü, güzel olmasa da etkili pozisyonda duruyor... büyük bir dövüşçü, Harder'le karşılaşması hâlâ akıllarda... acımasız on iki raund... Sobilo sol vuruyor, bir sol daha... Gorman geriliyor, Gorman sıkıştı, sonra zarif bir hareketle kurtuldu...

NEYDİ O ÖYLE, LARRY? TANGO YAPMIYORSUN, TANRIM!

Sobilo yakasını bırakmıyor, bir jab¹ daha, bir daha... sağ kroşe, SOL ÇİFTE VURUŞ, GORMAN SENDELİ-

¹ Boksta kısa, direkt vuruş. (Yay.)

YOR... KÖŞEYİ ARIYOR, HERKES AYAKTA... Sobilo zor-
luyor, Gorman köşede iki kat...

ŞİMDİ, LARRY!

GORMAN'DAN APARKAT, BİR SAĞ KROŞE, GÖV-
DESİNE BİR SOL, SOBILO ETKİLENMİŞ GİBİ GÖRÜ-
NÜYOR, RİNGİN ORTASINA DOĞRU GERİLİYOR...

KAPAT LARRY, ULAN, ŞİMDİ...

Gorman onu sıkıştırıyor... kollarını aşağıya sarkıtmış,
gerçekten tuhaf bir görüntü sayın dinleyiciler... Sobilo du-
ruyor... Gorman'ın gövdesinin üstü sallanıyor, gardı hep
küçük... Sobilo'nun jabı, Gorman sıyrılmasını biliyor VE
SOBILO'NUN GARDINA GİRİYOR

SAĞ

SAĞ DİREK VURUŞ...

SOL

SOL KROŞE...

VE SAĞ

SAĞ KROŞE, SOBILO YERE DÜŞÜYOR, YERDE,
SOBILO YERDE, KORKUNÇ BİR DÜZENLEME, SOBILO
YERDE, KALKMAYA GÜCÜ YOKMUŞ GİBİ DURU-
YOR... BAŞDÖNDÜRÜCÜ HIZLA SAĞ SOL SAĞ... SOBI-
LO KALKMAYI DENİYOR... KALKIYOR, SOBILO
AYAKTA, SAYIM BİTTİ, SOBILO AYAKTA AMA BİTTİ,
BİTTİ, HAKEM KARŞILAŞMAYI BİTİRİYOR, BİTTİ,
ÜÇÜNCÜ RAUNDUN BİTMESİNE BİR DAKİKA ON AL-
TI SANİYE KALA, TEKNİK NAKAVT, SAYIN DİNLEYİ-
CİLER BURADA TOYOTA MASTER BUILDING'DE ZA-
FERE ERİŞMEK İÇİN LARRY GORMAN'A KLAS BİR
HAREKET YETTİ.

- Hangi cehennemde öğrendin o tango figürünü?
- Kolejde, Hocam.
- Saçmalama.
- İsterseniz, size de öğretirim.
- Giy şunu üstüne, hadi.
- Yüzüm neye benziyor?
- Kendi yüzüne.
- Okay.

Sifon sesi. Sonra musluk ve diş fırçası sesi. Sonra ses-
sizlik. Kapı açıldı, Gould pijamalıydı. Shatzy hareketsiz
ona baktı.

- O ne öyle?
- Ne, ne?
- O televizyon?
- Bir radyo o.
- Ah!
- Tam bir baş belası, o Sobilo.
- İtalyan mı?
- Arjantinli. Bir savaşçı. Çirkin, ama baş belası. Daha önce hiç nakavt olmamıştı.
- Gould?
- Efendim?
- Neden banyoda her erkek çocuğu gibi yalnızca otuz bir çekmiyorsun?
- Yatakta çekiyorum, daha rahat.
- Doğru.
- İyi geceler.
- İyi geceler.

9.

Cumartesi günü Shatzy onları dışarı yemeğe davet etti, böylece onlar öğleden sonrayı Berber Wizwondk'ta saçlarını kestirerek geçirdiler. Berber çok kalabalıktı, kuyruk dışarı taşmıştı. Cumartesiherkes saç kestiriyordu.

- Bizim evde cumartesiherkes banyo yapar, dedi Diesel.

Burun deliklerine kadar yüzü sabunlu olarak yatan müşteri boğazındaki balgamı temizlemeye çalışıyordu, elbette o pozisyonda tüküremezdi, onun için de yutuyordu. Zamanı geldiğinde tüküreceği şeyi düşününce insan fena oluyordu. Tavanda kıl saç eski briyantın ve kolonya reklamları döndüren havalandırma aletinin kanatları. Sarı duvarlar, Wizwondk'un yüreğinde asla yaşlanmamış olan Brigitte Bardot resimleriyle süslü aynalar, kimisi Berber Wizwondk'un memleketinde papazlık yaptığını söylüyordu, hakkında bir de kız çocuklarla ilgili bir şeyler, öyle bir şeyler söyleniyordu: Perşembe günleri bedava saç kesiyordu,

"Nedenini ben biliyorum ve size asla söylemeyeceğim," derdi. Poomerang saçlarını sıfıra vurdurdu, Gould, "Mümkün olduğunca az kesin, lütfen," derdi. Diesel sandalyelere sığmıyordu, onun için lavaboya dayanıp ayakta durur, Wizwondk da bir tabureye çıkıp inerek saçlarını keserdi, ayrıntılar yukarıda kalır, saçları ortadan ayrılırdı. Ama, şimdilik hepsi, dışarının sıcağında, kuyrukta beklemekteydi.

– Üçüncü raundda teknik nakavt, dedi Gould.

– Bok, dedi Diesel, cebinden leş gibi bir kâğıt para çıkardı ve Poomerang’a verdi. Tüm o süre boyunca nasıl ayakta kaldığını açıklar mısın bana?

– Sana söylemiştim o bir baş belasıdır, diye.

– Sanatçıları aceleye getirmemek lazımdır ve Gorman bir sanatçıdır, demedi Poomerang, parayı cebine koyarken.

– Peki Mondini ne diyor bu işe, dedi Diesel.

– Mondini’nin yüzü böyleydi, tek kelime etmek istemiyordu. Larry kurnazlık ediyor, çıkıp orada tango yapıyor, diyor.

– Bayla bayla.

Sıradaki gelsin, dedi Wizwondk.

Mondini Larry’nin antrenörüydü. Onların deyimiyle, hocası. Onu keşfeden kişi. Saçları bulaşık yıkamak için kullanılan tel gibi sert ve kıvrıkcıktı. Onun da bir öyküsü vardı.

POOMERANG – Mondini kalaycılık yapıyordu, bu işten fazla bir şey anlamıyordu, ama yapıyordu. Bir jimnastik salonunun yüznumarasını tamir etmiş ve boksa âşık olmuştu. İlk karşılaşmada altı kez yere düştü. Soyunma odasına döndüğünde, giyinip dışarı çıktı ve onu yere yıkan tipi bekledi. Rusça bir adı vardı, Kozalkev. Mondini’nin yediği yumruklar yüzünden ayakta duracak hali kalmamıştı, ama onu bir bara girinceye kadar izledi. Arkasından kendisi de bara girdi. Bir bira ısmarladı ve gidip Rus’un yanına oturdu. Biraz bekledikten sonra ona söyle dedi: Öğret bana. Kozalkev elli üç kez dövüşmüştü, karşılaşmaları satıyordu ve bazen rekorunu biraz düzeltmek için acemilerle dövüşüyordu. Siktir, diye cevap verdi. Mondini, büyük bir sakinlikle, birayı pantolonunun üzerine boşalttı. Onları alıp karakola götürüp hücreye atana kadar tekme tokat dövüşüp bardak

savaşı yaptılar. Bir saat yarı karanlıkta oturdular, yalnız ve sessizce. Sonra Rus şöyle dedi: Birincisi: Karnın açsa boks yaparsın. Neye aç olduğun fark etmez. Sabah, hakem görmeden böbreklere vurma ve rakip arkasını dönüyor diye de protesto etme hilesine gelmişlerdi. Böbreklere gelen bir yumruk insanın canını gözünün içine kadar acıtır, belirteyim.

DIESEL – Mondini boks yapmayı öğrenmek için bir gece yeter, derdi. Dövüşmek için ise bir ömür gerekir, derdi. Otuz dört yaşında boksu bırakmıştı. Sıradan bir kariyeri ve tek bir unutulmaz karşılaşması vardı. Atlantic City’de, Barry ‘King’ Moose ile on iki raundluk bir maç. İkisi de dörder kez yere düşmüştü. Birbirlerini gebertmek için oradaydılar sanki. Son raundu birbirlerine dayanarak, kafa kafaya geçirdiler, yumrukları aşağıda, durmuş sarkaçlar gibi sallanıyordu: O üç dakikayı hayvanlar gibi birbirlerine küfür ederek doldurdular. Sonunda maçı Moose’a kazandırdılar, tanıdıkları vardı. Mondini unutmaya çalıştı. Ama bir keresinde herkes televizyonun karşısındayken ve Atlantic City’de bir cinayetle ilgili bir şeyler söylenirken birileri mırıldandığını duydu: Güzel yerdir, bir zamanlar bir hafta geçirdim orada, bir pazar akşamı.

– Bütün bu beyaz saçlara biraz şekil verelim mi, dedi Wizwondk. Dükkânın kapalı olduğu pazartesi günleri mezarlıkları dolaşırdı, her yerde akrabaları olduğu söylenirdi. Akşamları da, evde gitar çalardı. İnsanlar pencereleri açar, ve onu dinlerlerdi.

POOMERANG – Mondini otuz dört yaşındayken boksu bıraktı. Son karşılaşmasını Philadelphialı bir zenciyle yaptı, o da son demlerindeydi. Ringe çıktığını görünce, Mondini her zaman ilk sırada oturan karısını çağırdı ve şöyle dedi:

– Paraları aldın mı?

– Evet.

– Okay. Hepsini benim üzerime oyna, sayıyla kazanacağıma.

– Ama...

– Tartışma. Benim üzerime, sayıyla kazanacağıma. Dua edelim ki, sonuna kadar ayakta durabilsin.

Mondini ikinci raundun sonunda yere düştü, sonra bir de yedinci raundda. Fena dövüşmüyordu, ama o lanet olası sol kroşe bir türlü çıkmıyordu. Zenci ise bunu başarıyordu, belli etmeden ve hızla. Onuncu raundda bir sol kroşe daha, tam isabet ve Mondini yeri boyladı. Her şeyi biraz karışık görmeye başladı. Sonra karısının soyunma odasındaki yatağa eğilmiş ona baktığını gördü. Bunun üzerine gülümsemeyi denedi.

– Merak etme. Her şeye yeniden başlayacağız.

– Ben o işi hallettim bile, diye cevap verdi karısı. Tüm paraları öbürüne oynamıştım.

Jimnastik salonunu o paralarla açtı. Ve Mondini, o gerçek Mondini oldu. Koç Mondini. Onun gibi koç bulunmaz.

Berbaluz (boya ve şampuan) takviminin tam altında oturan oğlan deli gibi titremeye başladı. Her yeri titriyordu, hem de şiddetle. Sandalyeden aşağı kaydı ve boylu boyunca yere uzandı. Ağzından salyalar akıyor ve dişleri birbirine vuruyordu. Her nefes alışta korkunç bir hırıltı çıkarıyordu. Wizwondk, elinde makas ve tarak, durdu. Herkes bakıyordu, hiç kimse kıpırdamıyordu. Yandaki sandalyede oturan şişko, Ne oluyor buna öyle, dedi.

Hiç kimse cevap vermedi. Oğlanın durumu kötüydü, kollarını, bacaklarını yerlere vuruyordu, kafası da kendiliğinden oynuyordu, gözleri kaymıştı, salyası da yüzüne bulaşmaya devam ediyordu.

– Ne iğrenç, bok!

Şişko yerinden kalkmıştı, önünde yatan gence bakıyor ve elleriyle yanaklarını sanki temizlemek istermiş gibi siliyordu. Benzi atmıştı, alnı terden parlıyordu.

– Bir şeyler yapın da dursun! Bir rezalet bu!

Wizwondk yerinden kımıldayamıyordu. Birileri ayağa kalkmış, ama oğlana yaklaşmaya cesaret edemiyordu. Yerinden kalkmayan bir ihtiyar, Nefes almasını sağlamak gerek... diye bir şeyler mırıldandı.

WIZWONDK – Telefon... dedi.

Oğlan başını yere vuruyordu, inlemiyordu, hiç, yalnızca o korkunç hırıltıyı çıkarıyordu...

DIESEL – Güzel bir jimnastik salonu. Mondini Jimnastik Salonu. Tam kapının üzerine, yanlış anlamalardan ka-

çınmak için kırmızıyla AÇSAN BOKS YAPARSIN yazılmıştı. Bir de Mondini'nin yumruklarını gösteren bir gençlik fotoğrafı ve Rocky Marciano'nun imzalı bir fotoğrafı vardı. Kurallara uygun ringden biraz küçük, mavi bir ring vardı. Ve her yerde de aletler. Mondini öğleden sonra saat üçte açıyordu. İlk yaptığı şey saati, raundları gösteren saati çalıştırmaktı. Yalnızca saniyeleri gösteren ok vardı ve her üç dönüşte çalıyor ve bir dakika için duruyordu. Mondini'nin bir tür koşullu refleksi vardı. Saat çaldığında yere tükürüp gülümsüyordu. Kendine özgü bir zamanda, üç dakikalık raundlara ve bir dakikalık molalara bölünmüş bir zamanda yaşıyordu. Akşam geç vakit salonu kapattığında, karanlıkta yaptığı son şey saati durdurmaktı. Yelkenleri indirilmiş bir gemi gibi evine giderdi sonra.

POOMERANG – Birkaç tane acemiye ülke şampiyonu yapmıştı, büyük yetenekleri olmayan insanlardı bunlar, ama o iyi çalıştırdı. Antrenmanlarla pestilini çıkarırdı hepsinin, sonra, idman bittiğinde, onları karşısına alıp konuşmaya başlardı. Her şeyden. Başka şeylerin arasında bokstan da söz ederdi. Yarım saat sonra yerlerinden kalktıklarında, söylenen hiçbir şeyi tekrar edemeyecek durumda olurlardı. Ama mavi ringe dövüşmeye çıktıklarında, her şey akıllarına gelirdi, gardı nasıl ayarlayacakları, kroşe vurur gibi yapmayı, solakların çevresinde nasıl dolaşacaklarını anımsarlardı. Mondini iplere dayanarak, tek bir hareketi kaçırmadan, sessizce onları izlerdi. Öğrencileri ona güvenirdi. Her birinin en güçlü yanını keşfetmeyi bilirdi. En iyi yanları, her ringe çıkınada adamakıllı dayak yemek olduğunda, onları, herhangi bir akşam, bir kenara çeker ve Seni ben eve götüreceğim, tamam mı, der, yirmi yıllık eski 'Berlina'sına bindirir ve bambaşka konulardan söz ederek evlerine kadar bırakırdı. Arabadan indiklerinde, ringden de inmiş olurlardı. Bunu biliyorlardı. Bazıları, Üzgünüm koç, derdi. O omuzlarını silker ve her şey orada biterdi. On altı yıl böyle sürdü gitti. Sonra Larry Gorman geldi.

Oğlan işemeye başladı. Pantolonu çiş içinde kaldı, çiş sonra yerdeki karolarda akınaya başladı. Şişko, çevresinde dönüp duruyordu, çok kızmıştı:

– İnek herif, iğrençliğe bak... ne bok yiyorsun, yeter artık piç kurusu, yeter dedim, anlıyor musun?

Kimse yanına yaklaştırmaya cesaret edemiyordu, çünkü oğlan kıvrınmaya devam ediyordu, şişko öfkeden insanı korkutacak derecede kendinden geçmişti. Bağırıp duruyordu:

– Yeter artık, piç kurusu, duyuyor musun beni? Yeter, altına doldurdu bu piç kurusu, iğrenç, altına etti, hayvanlar gibi, iğrenç bok...

Karşısında ayakta duruyordu ve birdenbire, böğrüne bir tekme attı, sonra ayakkabısına –siyah bir mokasen– baktı, kirlendi mi diye bu onu artık tamamen zıvanadan çıkardı.

– İnek herif, şu iğrençliğe bak, olamaz, iğrenç, durdurun şunu!

Tekme atmaya başladı, her yerine. Bunun üzerine Wizwondk iki adım ilerledi. Elinde makas vardı. Bıçak gibi tutuyordu.

– Artık yeter Bay Abner, dedi.

Şişko onu duymadı bile. Çocuğun bedenine deliler gibi tekme atıyordu. Bağırıp vuruyordu, çocuk titremeye devam ediyordu, yüzü salya içindeydi ve ara sıra o uzaktan, ama artık daha zayıf gelen hırıltıyı çıkarıyordu. İnsanlar taş kesilmişlerdi. Wizwondk iki adım daha ilerledi.

DIESEL – Larry Gorman o zaman on altı yaşındaydı. Orta sıklet, güzel bir fiziği vardı, yüzü güzel, boksör yüzü gibi değildi, yukarı mahallede oturan iyi bir aileden geliyordu. Jimnastik salonuna bir akşam geç vakit girdi. Ve Mondini'yi görmek istediğini söyledi. Koç iplere dayanmış, iki boksörü seyrediyordu. Sarışın olanı sürekli sağ yanından açık veriyordu. Diğeri yüreksizdi. Koç bozuk çalışıyordu. Larry yanına yaklaşıp şöyle dedi ona: İyi günler, adım Larry, boks öğrenmek istiyorum. Mondini döndü, iyice baktı ona, sonra kapının üzerindeki kırmızıyla yazılmış yazıyı işaret etti ve yeniden dövüşen iki kişiyi izlemeye koyuldu. Larry dönmedi bile. Yazıyı çoktan okumuştı. **KARNİN AÇ-SA BOKS YAPARSIN**. Nitekim hâlâ akşam yemeği yemedim, dedi. Saat çaldı, o ikisi dövüşmeyi kestiler, Mondini yere tükürdü ve çok şakacısın, dedi. Git burdan. Başkası ol-

sa giderdi. Ama Larry farklıydı, o asla gitmezdi. Köşedeki bir banka oturdu ve oradan hiç kıınıldamadı. Mondini iki saat daha devam etti, sonra jimnastik salonu boşalmaya başladı, herkes eşyasını toparlayıp gidiyordu. İkisi yalnız kaldılar. Mondini eşofmanının üzerine paltosunu giydi, ışığı söndürdü, saate doğru gidip şöyle dedi: Birisi gelirse, havla. Sonra saati durdurdu ve çekip gitti. Ertesi gün, saat üçte salona geldi, Larry hâlâ oradaydı. Bankta oturuyordu. Seni çalıştırmam için bir neden göster, dedi Mondini. Bundan sonraki dünya şampiyonunu çalıştırmak nasıl görmek için, diye cevap verdi Larry.

POOMERANG – Bir anlamda, Mondini ondan nefret ediyordu. Ama, bir yıl canını çıkaran idmanlarla fiziğini düzelitti onun. Onun deyişiyse, üzerinden paraları alıyordu. Larry hiç tartışmadan çalışıyor ve bu arada başkalarına bakıp öğreniyordu. O sürekli konuşması olmasa örnek bir öğrenciydi. Hiç durmadan konuşuyordu. Yorum yapıyordu. Ringe kim çıksa, başlıyordu konuşmaya. O sırada ip atlıyor olsa da ya da yerde sekseninci mekiğı çekiyor olsa da. İlk yumrukta başlıyordu yorum yapmaya. Fikrini söylüyordu. Düzeltiliyordu, öğütte bulunuyordu, öfkeleniyordu. Genelde oldukça alçak sesle yapıyordu bunu, ama yine de insanı usandırıyor. Geleli aşağı yukarı bir yıl olmuştu, bir akşam ringe iki kişi çıkmış dövüşüyor, o da hiç durmadan konuşuyordu. Birinin, kısa boylusunun yumruklarını gizlemediğine takmıştı kafasını. Bacakları çok zayıf, ne bu böyle, donuna mı doldurdun, derken Mondini o ikisini durdurdu. Kısa boylusunu aşağı indirip Larry'ye döndü ve, Yukarı çık, dedi. Eldiven giydirdi, kafasına kask taktı, dişlerine dişlik geçirdi. Larry o güne kadar hiç ringe çıkmamış ve hayatında asla kimseye yumruk atmamıştı. Öbürü hafif sıkletti, o güne kadar altı maç yapmış ve hepsinde galip gelmişti. Bir umut. Koça baktı, çünkü ne yapacağını iyi bilmiyordu. Mondini başıyla sıkı dövüş, gerekirse ben durdururum seni anlamına gelen bir işaret yaptı. Larry savunmaya geçti. Öbürünün bakışlarıyla karşılaştığında gülümsedi ve ağzında sallanan dişlikle şunu söylemeyi başardı: Korkuyor musun?

Wizwondk artık şişkonun önünde duruyordu. Ama o onu görmüyordu bile. Oğlanı tekmelemeye ve bağırmaya devam ediyordu, gerçekten çıldırmıştı.

– Piç kurusu, orospu çocuğu, bu iğrençlikleri yapmaya evine git, geberebilirsin de evinde, beni rahat bırak, anladın mı, burası uygar bir yer, ona buranın uygar bir yer olduğunu söyleyin, burada böyle şeyler yapamayacağını...

Şişko çevresine bakınıyordu. Ona hak verecek birini arıyordu, ama herkes taş kesilmişti, bakıyor, ama hareket etmiyorlardı, tek bir kişi bile gözünü oradan alamıyordu, herkes kımıldamadan duruyordu. Elinde makasla yalnızca Wizwondk hâlâ yaşıyor görünüyordu.

– Çekilin oradan, Bay Abner, dedi, yüksek sesle.

Bunun üzerine Bay Abner, bağırmaya devam ederek bir ayağını çocuğun yüzüne, tam o salyanın üzerine dayadı ve sanki büyük bir sigarayı söndürmek istercesine ezmeye başladı, bu arada kirletmemek için pantolonunun paçasını yukarı çekiyordu. Wizwondk ileri bir adım atıp makası onun böğrüne sapladı. Şişko döndü, şaşırmıştı, ayakta durabilmek için ayağını çocuğun yüzünden çekmek zorunda kaldı. Sendeliyor ve artık bağırmıyordu, ama Wizwondk'a yaklaştı ve onu boynundan yakalayıp iki eliyle sıkmaya başladı, bu arada ceketinden kanlar akıyor ve pantolonuna bulaşıyordu. Wizwondk makası bir kere daha kaldırdı ve boynuna sapladı, sonra da, şişko sendelediğinde göğsüne geçirdi. Makas kırıldı. Şişkonun kanı boyun damarından ritmik bir biçimde fışkırıyor ve odaya saçılıyordu. Dergilerin olduğu sehpayı devirerek yere yıkıldı. Oğlan hâlâ oradaydı, yere vuran başının sesi duyuluyordu, hiç durmamıştı, çılgın bir saat gibi bedeninin hiçbir yeri durmuyordu. Yalnızca nefesi durmuş gibi görünüyordu. Wizwondk makasının elinde kalan ucunu yere attı. Diğer parça Bay Abner'in göğsündeydi ve kan akıyordu.

DIESEL – Üç dakika geçti ve saat çaldı. Mondini, Bu kadar yeter, dedi. Larry'nin kafasından kaskı çıkardı ve eldivenleri çözmeye başladı. Larry nefes nefeseydi. Mondini Seni eve götürüyüm, tamam mı, dedi. Yirmi yıllık 'Berlina' ile zenginler mahallesine biraz geç ulaştılar. Her yanı pen-

cereli ve lambalı bir villanın önünde durdular. Mondini motoru durdurdu ve Larry'ye doğru döndü.

– Üç dakika boyunca ona bir yumruk bile atmadın.

– Ama üç dakikada bir yumruk bile yemedim, diye cevap verdi Larry.

Mondini gözlerini direksiyona dikti. Doğruydı. Larry raundu olağanüstü bir çeviklikle, sanki ayaklarının altında küçük tekerlekler varmış gibi, bacak hareketleriyle ve her yöne doğru dans ederek geçirmişti. Öbürü bildiği tüm yumrukları atmayı denemiş, ama onu hiç yakalayamamıştı. Öfkesi burnunda ringden inmişti.

– O yaptığın boks değil, Larry.

– Canını acıtmak istemiyordum.

– Saçmalama.

– Gerçekten, canını acıtmak...

– Saçmalama.

Mondini villaya bir göz attı. Mutluluk satan bir ilana benziyordu.

– Ne bok yemeye boks yapmak istiyorsun?

– Bilmiyorum.

– Ne biçim cevap bu?

– Babam da böyle söyler. Ne biçim cevap bu? Avukat-tır o.

– Belli oluyor.

– Güzel bir ev, değil mi?

– Yüzünden belli.

Bir süre orada, zengin sessizliğinde kaldılar. Larry arabanın küllüğüyle oynuyordu. Açıp kapatıyordu. Mondini hiçbir şeyle oynamıyordu, çünkü ringde gördüklerini düşünüyordu: bugüne kadar karşısına çıkan en büyük yetenek. Zengindi, bir avukatın oğluydu ve boks yapmak için, boktan da olsa, hiçbir nedeni yoktu.

– Yarın görüşürüz, dedi Larry, arabanın kapısını açarak.

Mondini omuz silkti.

– Siktir Larry.

– ..tir, diye cevap verdi o, neşeyle ve evine gitti.

Bu onların birbirlerini selamlama biçimi olarak kaldı hep. Karşılaşmalarda, zil çaldığında ya da ringin köşesinde

birbirlerini böyle selamlıyorlardı; Larry ayağa kalkıyor, Mondini tabureyi çekiyor ve hiç aksatmadan birbirlerini böyle selamlıyorlardı.

– Siktir Larry.

– ..tir.

Sonra Larry gidip kazanıyordu. Art arda on iki maç kazandı. Sobilo'yla yaptığı maçla beraber, on üç.

Wizwondk dizleri üzerine çöktü. Oğlan yerde kıvranmaya devam ediyordu. Onun bir metre ötesinde şişko, gözleri fal taşı gibi açılmış, ellerini arada bir havada sallayarak, her yere kan saçıyordu. Çevrelerindeki insanlar bir büyüden uyandılar. Bazıları kalktı. İki kişi Wizwondk'un yanına gidip onu yerden kaldırdı. Birileri telefon edip polis çağırdı. Gould, öne doğru itilerek, kendini bir balıkçı kovaşının dibindeki balıklar gibi sıçrayıp duran o iki bedenın biraz ilerisinde buldu. Geri dönmeyi denedi ama başaramadı. Aniden korkunç bir koku duyulmaya başlamıştı. Arkasına döndü ve bir aynanın üzerinde siyah beyaz bir futbol takımını fotoğrafı gördü, tüm futbolcular ter içinde gülümsüyordu, yerde, tam ortada büyük bir kupa vardı. İnsanları iteleyerek kalabalığı yardı ve tam fotoğrafın önünde durdu ve lavaboya dayandı. Çevresindeki her şeyi unutmaya çalışarak sağ kanattan başladı: Üzerinde fanila ve don vardı, ama çorapları aşağı düşmüştü, aptallara yaraşır bıyıkları ve korkunç hüzünlü bir gülüşü vardı. Libero tek terli olmayan ve en uzun boylu oyuncuydu: kolay. Orta saha oyuncusunu fotoğrafın kenarında yer alan tıknaz birinin perişan yüzünü görünce tanıdı; ileri saha oyuncusuysa aktör yüzlü olanıydı, kupanın kulpunu sıkıca tutmuş, sabit bir biçimde objektife bakıyordu. Bek oyuncularını aramaya koyulduğunda zorlanmaya başladı. Hepsinin surati bek oyuncusu suratiydi. Görünen bacakları incelemeye çalıştı. Ama çevresinde büyük bir karmaşa vardı, iten, bağırın insanlar, dikkatini toplayamıyordu. Eşofmanlı, ama terli ve elbette ki oyundan atılan oyuncunun sol bek olduğunu anlamadan bir saniye önce teslim oldu. Gözlerini kapadı. Ve kasmaya başladı.

Wizwondk birkaç yılını hapisshane de geçirdi. Zararsız olduğunu anladıklarında, gitarını yollatmasına izin verdi-

ler. Her akşam neşeli şeyler çalardı. Öbür hücrelerden onu dinlerlerdi.

10.

Saha kenarı, sağ kale arkası. Orada durmuş, bakıyorlardı. Profesör Taltomar dudaklarının arasındaki sönmüş izmaritle. Gould, elleri cebinde, kafasında bir yün şapkayla.

Dakikalar, dakikalar.

Sonra Gould, gözünü oyundan ayırmadan şöyle dedi:

– Sahada inanılmaz bir fırtına. İkinci yarının yirminci dakikası. Soldan orta, misafir takımın açık bir biçimde ofsaytta olan santrforu topu göğsüyle durduruyor, hakem düdüğünü çalıyor, ama düdük su dolu olduğundan, çalmıyor; santrfor ayağındaki topa vuruyor, hakem yine düdük çalıyor, ama düdük yine tutukluk yapıyor; top köşe filelere gidiyor, hakem parmaklarıyla ıslık çalmayı deniyor, ama eli tükürükleniyor, o kadar; santrfor kendinden geçerek korner bayrağına doğru koşuyor, formasının üstünü çıkarıyor, bayrağa dayanıp birkaç aptalca Brezilya dansı yapıyor ve sonra bayrağa bir yıldırım isabet etmesi sonucu kül oluyor.

Profesör Taltomar sigarasını dudaklarından uzaklaştırarak ve hayali bir külü silkeleyerek zaman kazandı.

Durum, gerçekten de, karmaşıktı.

Sonra birkaç tütün kırıntısını yere tükürüp yavaşça mırıldandı:

– Kural dışı pozisyon nedeniyle gol geçersiz sayılır. Santrfor formasının üstünü çıkardığı için ihtar alır. Külleri saha dışına taşınır, antrenör onun yerine oyuna başka bir oyuncu sokabilir. Hakeme sağlam bir düdük verildikten ve yeni bir korner bayrağı konulduktan sonra, oyun yeniden başlar ve ofsaytın tam olduğu yerden ceza atışı yapılır. Ev sahibi takıma hiçbir ceza verilmez. Rakip santrforun inanılmaz şanssızlığını onlar ödeyecek degillerdir elbette.

Sessizlik.

Sonra Gould,

- Teşekkür ederim, Profesör, dedi ve çekip gitti.
- Sağlıcakla kal, evlat, diye mırıldandı Profesör Taltomar başını bile çevirmeden.
- Maç sıfır sıfırken yarıda kalmıştı.
- Hakem az koşuyordu, ama işini biliyordu.
- Hava korkunç soğuktu.
- Çocukların kesinliklere gereksinimi vardır.

11.

- Bayan Shell'i ver bana.
- Peki.
- Gould ahizeyi Shatzky'ye uzattı. Telefonun öbür ucunda babası vardı.
- Alo?
- Bayan Shell?
- Evet, benim.
- Şu benzinciyle bir akrabalığınız var mı?
- Hayır.
- Yazık.
- Bence de.
- 31'inci soruya bir western yaptığınızı söyleyerek yanıt vermişsiniz?
- Doğru.
- En büyük hayalinizin bir western yapmak olduğunu söylemişsiniz?
- Evet, öyle.
- Sizce bu yerinde bir yanıt mı?
- Söyleyecek başka bir şeyim yoktu.
- ...
- ...
- Nedir peki, bir film mi?
- Efendim?
- Şu western.. ne, bir film mi, bir kitap mı, bir çizgi roman mı, ne halittir?
- Nasıl yani?
- Beni duyuyor musunuz?

- Evet?
- Nedir, bir film mi?
- Ne nedir?
- WESTERN, nedir?
- Bir westerndir.
- ...
- ...
- Bir western mi?
- Bir western.
- ...
- ...
- Bayan Shell?
- Buyrun?
- Orada her şey yolunda mı?
- Hem de nasıl.
- Gould özel bir çocuktur, bunu anladınız değil mi?
- Anladım sanırım.
- Çevresinde düzensizlik olsun istemiyorum, anlatabiliyor muyum?
- Aşağı yukarı.
- Yalnızca ders çalışmayı düşünmesi gerekiyor, gerisi sonra kendiliğinden gelecek.
- Peki, general.
- Güçlü bir çocuktur, başaracaktır.
- Olabilir.
- Joaquin Murieta'nın Eli hikâyesini biliyor musunuz?
- Efendim?
- Joaquin Murieta. Bir hayduttu o.
- Harika.
- Teksas'ın korkulu rüyası, Teksas'ta yıllarca korku saçtı, acımasız bir haydut, işini biliyordu, üç yılda on bir şerifi yere serdi, kafasına verilen ödül sıfır koleksiyonuydu sanki.
- Gerçekten mi?
- Sonunda onu yakalamak için orduyu harekete geçirmek zorunda kaldılar. Biraz zaman aldı, ama sonunda yakaladılar. Ve ne yaptılar biliyor musunuz?
- Hayır?

– Bir elini kestiler, sol elini, ateş ettiği elini. Sonra bir torbaya koyup Teksas'ta dolaştırdılar. Bütün kentleri dolaştı. Şerif paketi alıyor, eli meyhanede gösteriyor, sonra yeniden torbaya koyup en yakın kente yolluyordu. Bir uyarı gibiydi, anladınız mı?

– Evet.

– Böylece insanlar kimin en güçlü olduğunu anlıyordu.

– Doğru.

– Aslında olayın en ilginç yanı neydi, biliyor musunuz?

– Hayır?

– Bu arada, uygulamayı hızlandırmak için, çevreye Joaquin Murieta'nın gerçek eliyle, birkaç rezil Meksikalıya ait üç el yolladıklarını da söylemek gerek, ama bir gün hesaplar şaşar ve Martintown adında bir kente aynı zamanda iki el gelir, Joaquin Murieta'nın iki eli, ikisi de sol el.

– Harika.

– İnsanlar bu duruma ne demiş biliyor musun?

– Hayır?

– Ben de bilmiyorum.

– Ah!

– Güzel bir hikâye, değil mi?

– Evet, güzel bir hikâye.

– Westerniniz için işinize yarar diye düşündüm.

– Düşüneceğim.

– En son oraya geldiğimde, buzdolabının içinde sarı plastikten bir uçak ve telefon rehberi vardı.

– Şimdi her şey yerli yerinde.

– Size güveniyorum.

– Tabii.

– O çocuk süt içmeli, kalsiyuma ihtiyacı var, vitaminlisini alın.

– Peki.

– Ve kalsiyum alın, kalsiyuma ihtiyacı var, hep kalsiyum eksikliği var onda.

– Peki.

– Sonra bir gün açıklarım.

– Neyi?

– Neden benim burada, Gould'un orada kaldığını. Parlak bir fikir olarak görmediğinizi tahmin ediyorum.

– Bilmem.

– Büyük bir fikir olarak görmediğinizden eminim.

– Bilmem.

– İleride anlatırım, göreceksiniz.

– Tamam.

– Daha önce o dilsiz kızla zordu. İyi bir kızdı, ama anlaşmak o kadar kolay değildi.

– Tahmin edebiliyorum.

– Sizinle içim daha rahat, Bayan Shell.

– İyi.

– Siz konuşuyorsunuz.

– Doğru.

– Çok daha rahat oluyor.

– Ben de öyle düşünüyorum.

– İyi.

– İyi.

– Gould'u verir misiniz?

– Vereyim.

Gould'un babası her cuma günü, akşam saat yediyi çeyrek geçte telefon ediyordu.

12.

Güzel Closingtown'ın orospusu, güzel. Siyah, Closingtown'ın orospusunun saçları, siyah. Meyhanenin birinci katındaki odasında onlarca kitap var, beklerken okur, bir başlangıcı ve bir sonu olan hikâyeler, istersen sana anlatır. Genç, Closingtown'ın orospusu, genç. Seni bacaklarının arasında tutup *aşkım*, diye fısıldar.

Shatzy dört bira parası ettiğini söylüyordu.

Tüm kent, pantolonları içinde, ona susardı.

Olaylara bakılacak olursa, o, oraya öğretmenlik yapmak için gelmişti. Okul, Bayan McGuy çekip gittikten sonra, depo haline gelmişti. Ama bir süre sonra o gelmişti. Her şeyi düzeltmişti ve çocuklar yeniden defter, kalem ve her

şeyi satın almaya başlamışlardı. Shatzy'ye göre işini biliyordu. Basit şeyler yapıyor ve kolay anlaşılır kitaplar kullanıyordu. Sonunda daha büyük çocuklar da ondan hoşlanmaya başladı, her fırsatta ziyaretine gidiyorlardı, öğretmen güzeldi ve sonunda, şerifin bürosunda asılı duran haydutların suratları altında yazan yazıları okuyabiliyorlardı. Çoktan erkek olmuş gençlerdi, bunlar. Bir akşam, onlardan biriyle, ıssız okulda, baş başa kalma hatasını yaptı. Sıkı sıkı sarılıp çılgınca bir istekle sevişti onunla. Sonra, olay duyulduğunda, erkekler belki boş vereceklerdi, ama kadınlar onun öğretmen değil, orospu olduğunu söylemeye başladılar.

Doğru, dedi o.

Okulu kapattı ve çalışmak için yolun öbür yanına, meyhanenin birinci katındaki bir odaya geçti. İnce, Closingtown'ın orospusunun parmakları, ince. Adı Fanny idi.

Onu herkes seviyordu, ama yalnızca biri seviyordu, o da Pat Cobhan idi. Aşağıda kalıp bira içer ve beklerdi. İş bittiğinde, Fanny aşağı inerdi.

Merhaba Fanny.

Merhaba.

Karanlıkta, sarmaş dolaş, kenti bir uçtan öbür uca kadar dolaşır ve bitmek bilmez o rüzgârdan söz ederlerdi.

İyi geceler Fanny.

İyi geceler.

On yedi yaşındaydı, Pat Cobhan. Yeşil, Closingtown'ın orospusunun gözleri, yeşil.

– Onların öyküsünü anlamak için, diyordu Shatzy, o zamanlar bir tabancanın kaç el ateş edebildiğini bilmen gerek.

Altı.

O bu sayının mükemmel bir sayı olduğunu söylerdi. Düşün. Ve o ritmi al. Altı el ateş, bir iki üç dört beş altı. Mükemmel. Sessizliği duyuyor musun, sonra? O, evet, bir sessizlik. Bir iki üç dört. Beş altı. Sessizlik. Bir nefes gibi. Her altı atışta bir nefes. Hızla ya da yavaşça nefes alabilirsin, ama her nefes mükemmeldir. Bir iki üç dört beş. Altı. Sessizlik nefes alıyor, şimdi.

Bir tabanca kaç el ateş edebilir?

Altı.

O zaman anlatıyordu o öyküyü sana.

Pat Cobhan, aşağıda, sakalında bira köpüğü ve ellerinde at kokusu, gülüyor. Keman çalan bir kemancı var, eğitilmiş bir de köpeği var. İnsanlar para atıyor, o da gidip alıyor ve arka ayaklarının üzerinde yürüyerek sahibinin yanına dönüyor ve parayı cebine sokuyor. Kemancı kör. Pat Cobhan gülüyor.

Fanny yukarıda, bacaklarının arasında çobanın oğlu, çalışıyor. *Aşkı*m. Çobanın oğlunun adı Young. Gömleğini çıkarmamış ve siyah saçları ter içinde.

Dehşet gibi bir şey var, gözlerinde. Fanny, Becer beni Young, diyor ona, ama o kasılıp açık duran bacakların arasından sıyrılıyor – dizlerinin üzerine gelen dantelli beyaz çoraplardan başka bir şey yok üzerinde Fanny'nin. Oğlan nereye bakacağını bilemiyor. Bir elini alıp erkekliğinin üzerine bastırıyor. Evet Young, diyor o. Okşuyor onu, Güzelsin Young, diyor. Gözlerinin içine bakarak, avucunu yapıyor, sonra yeniden okşuyor onu, belli belirsiz dokunarak. Hadi, diyor Young. Hadi. Erkekliğini avucunun içine alıyor. Young gözlerini kapatıyor ve düşünmemem lazım, diye düşünüyor. Hiçbir şey. Fanny eline bakıyor, sonra Young'ın yüzündeki, göğsündeki tere, sonra yeniden onun erkekliğinin üzerinde kayan eline. Erkekliğin hoşuma gidiyor, Young, onu istiyorum, erkekliğini istiyorum. Young, bir kolunun üzerine, yan yatmış. Kolu titriyor. Gel Young, diyor o. Young'ın gözleri kapalı. Gel. Young dönüp onun üzerine çıkıyor ve açık bacaklarının arasına doğru itiyor kendini. Böyle, Young, böyle, diyor o. Young gözlerini açıyor. Dehşet gibi bir şey var gözlerinde. Yüzünü buruşturup sıyrılıyor ondan. Bekle, Young, diyor o, başını ellerinin arasında tutup öperek. Bekle, diyor Young.

Pat Cobhan, aşağıda, gülüyor ve tezgâhın arkasındaki sarkaçlı saate bir göz atıyor. Bir bira daha istiyor ve gümüş bir parayla oynayıp, onu boş bardağın kenarında dengede tutmaya çalışıyor.

Benimle evlenir misin, Fanny?

Saçmalama, Pat.

Ciddi söylüyorum.

Kes lütfen!

Benden hoşlanıyor musun, Fanny?

Evet.

Senden hoşlanıyorum, Fanny.

Para bardağın içine düşüyor, Pat Cobhan bardağı ters çeviriyor, para tezgâhın tahtası üzerine düşüyor ve bardağın dibinde kalan biraz bira –sıvı ve köpük– akıyor. Parayı alıp pantolonuna siliyor. Bakıyor. Koklamak istiyor. Yeniden bardağın kenarına koyuyor. Sarkaçlı saate bir göz atıyor. Düşünüyor: Young, piç kurusu, hâlâ bitiremedin mi? Tatlı, Closingtown'ın orospusunun kokusu, tatlı.

Fanny'nin dudakları Young'un erkekliği üzerinde kayıyor, Young ona bakıyor ve bundan hoşlanıyor. Bir eliyle saçlarını tutup kendine doğru çekiyor onu. Fanny, elini tutup uzaklaştırıyor ve onu öpmeye devam ediyor. Young ona bakıyor. Elini yeniden saçlarının arasına sokuyor, Fanny duruyor ve bakışlarını yukarı kaldırıp bakıyor ve, Uslu dur Young, diyor ona. Sus, diyor Young ve eliyle başını erkekliğine doğru itiyor. Fanny ağzına alıyor erkekliğini ve gözlerini kapatıyor. Gittikçe hızlanarak bir aşağı bir yukarı kaymaya başlıyor. Böyle, orospu, diyor Young. Böyle. Fanny gözlerini açıyor ve Young'un karnındaki terli parlak teni görüyor. Aralıklarla kasılan kaslarını görüyor, bir çeşit can çekişmede olduğu gibi. Hadi, diyor Young. Devam et. Bir çeşit can çekişme. Young ona bakıyor. Hoşuna gidiyor. Bakıyor ona. Sonra ellerini omuzlarına dayıyor, sıkıca sarılıp aniden arkaya itiyor onu ve üzerine yatıyor. Yavaş ol Young, diyor o. Young gözlerini kapatıp ona doğru atılıyor. Yavaş, Young. Bir eliyle onun erkekliğini arıyor, ama o elini uzaklaştırıyor. Kalçalarının arasına doğru sertçe itiyor. Bok, diyor. Bok. Terden saçları sıırılsıklam alnına yapışmış. Bok. Yine, aniden sıyrılıyor ondan. Fanny başını öbür yana çeviriyor ve gözlerini bir an için gökyüzüne döndürüyor ve içini çekiyor. Ve Young onu görüyor. Onu görüyor.

Pat Cobhan bakışlarını yukarı kaldırıp tezgâhın arkasındaki sarkaçlı saate bakıyor. Sonra birinci kata çıkan büyük merdivene bakıyor. Sonra önündeki dolu bira bardağına bakıyor.

Hey, Carver.

Efendim Pat?

Şunu serin bir yere koy.

Gidiyor musun?

Döneceğim.

Her şey yolunda mı, Pat?

Yolunda, evet, yolunda.

Peki.

Şunu serin bir yere koy.

Tezgâha dayanmış duruyor hâlâ. Arkasını dönüp meyhanenin kapısına bir bakış atıyor. Yere tükürüyor, sonra tükürük pıhtısını çizmesiyle eziyor ve yerdeki nemli toza bakıyor. Başını kaldırıyor.

Dikkat et, içine işemesinler, tamam mı ve gülümsüyor.

Neden evine gitmiyorsun, Pat?

Sen git evine, Carver.

Çekip evine gitmelisin.

Ne yapmam gerektiğini söyleme bana.

Carver başını sallıyor. Pat Cobhan kıs kıs gülüyor. Bira bardağını kaldırıp bir yudum içiyor. Bardağı yerine koyup dönüyor, birinci kata götüren büyük merdivene bakıyor, sararmış beyaz kadrandaki akrep ve yelkovana bakıyor, piç kurusu, diyor yavaşça.

Young döndü, elini sandalyede asılı duran geniş kalın kayışa uzattı, kılıfından tabancayı çıkarttı ve şimdi elinde sıkı sıkı tutuyor. Namluyu Fanny'nin teni üzerinde gezdiliyor. Beyaz, Closingtown'ın orospusunun teni, beyaz. Fanny ayağa kalkmaya çalışıyor. Dur olduğun yerde, diyor Young. Tabancanın namlusunu Fanny'nin çenesinin altında tutuyor. Kımıldama. Bağırma. Ne halt ediyorsun, diyor Fanny. Sus. Tabancanın namlusunu teni üzerinde, daha aşağılara kaydırarak, gezdirmeye devam ediyor. Bacaklarını açıyor. Tabancayı onun kadınlığının üzerine dayıyor. Yalvarırım Young, diyor o. Young yavaşça tabancayı itiyor. Sonra çıkarıyor ve yavaşça yeniden sokuveriyor. Hoşuna gidiyor mu, diyor. Titremeye başlıyor Fanny. İstedğin bu değil miydi, diyor Young. Tabancayı dibine kadar itiyor. Fanny sırtını yay biçiminde büküyor, bir elini Young'ın yanağına dayıyor, tatlılıkla. Yalvarırım, Young, diyor. Yalvarırım. Ona bakıyor. Young duruyor. Sakin ol, diyor Fanny. İyi bir ço-

cuksun, Young, değil mi? Sen iyi bir çocuksun. Gözlerinden yaşlar akıyor, yüzünün her yanını kaplıyor. Öpeyim seni, seni öpmek hoşuma gidiyor, gel buraya Young, öp beni. Gözünü ondan ayırmadan, alçak sesle konuşuyor. Benimle kal, sevişelim, ister misin? Evet, diyor Young. Ve tabancayı yeniden ileri geri oynatmaya başlıyor. Sevişelim, diyor. Fanny gözlerini kapatıyor. Acıyla yüzünü buruşturuyor. Yalvarırım, Young. Young ete girip çıkan tabancanın namlusuna bakıyor. Kanla çizildiğini görüyor. Başparmağıyla tabancanın tetiğini kaldırıyor. Sevişmeyi seviyorum, diyor.

Siktir, diyor Pat Cobhan. Tezgâhtan uzaklaşıp dönüyor. Döneceğim, diyor. Castorp kardeşlerin masasının yanından geçip iki parmağıyla şapkasının kenarına hafifçe dokunarak selamlıyor onları. Şapkası siyah.

İyi misin, Pat?

Evet efendim.

Rüzgâr berbat, bugün.

Evet efendim.

Hiç durmayacak.

Babam usanacağını söylüyor.

Baban.

Hiçbir at sonsuza kadar doludizgin gidemez, diyor.

Rüzgâr at değildir.

Babam öyle olduğunu söylüyor.

Öyle mi diyor?

Evet efendim.

Söyle ona da ara sıra gözüksün.

Peki efendim.

Söyle ama.

Peki efendim.

Aferin.

Pat Cobhan selam veriyor ve merdivenlere doğru gidiyor. Yukarı bakıyor ve hiçbir şey görmüyor. Birkaç basamak çıkıyor. Bir tabancasının olmasını istediğini düşünüyor. Babası tabancayla dolaşmasını istemiyor. Böylece başın belaya girmez. Kimse silahsız bir gence ateş etmez. Duruyor. Aşağıdaki, tezgâhın arkasındaki sarkaçlı saate bir göz atıyor. Ne kadar zaman geçtiğini tam olarak anımsamıyor. Anımsamaya çalışıyor, ama başaramıyor. Meyhaneye

oradan, yukarıdan bakıyor ve bir dala tünemiş bir kuş gibi olduğunu düşünüyor. Kanat açıp, herkesin kafasını sıyırarak, müzik çalan körün şapkasının üzerine konmak ne güzel olur. Parlak, siyah tüylerim olurdu, diye düşünüyor, sağ eliyle pantolonunun cebindeki bıçağın sert şeklini kontrol ederken. Küçük bıçak, kesen kısmı tahta tutacağının içine giriyor. Önüne bakıyor ve hiçbir şey görmüyor. Kapalı bir kapı, ne gürültü var, ne bir şey. Ben bir aptalım, o kadar, diye düşünüyor. Orada durup önüne bakıyor, basamaktaki çizmesini görüyor. Aşınmış deri üzerinde birikmiş toz. Tahtanın üzerine topuğuyla iki kez vuruyor. Sonra eğilip bir parmağıyla çizmesinin ucunu parlatıyor. O anda yukarıdan gelen kuru bir silah sesi ve kısa bir çığlık duyuyor. Ve her şeyin bittiğini anlıyor. Sonra ikinci silah sesini duyuyor ve, birbiri ardına, üçüncü, dördüncü, beşinci silah sesini duyuyor. Hareketsiz duruyor. Bekliyor. Kafasında tuhaf bir uğuldama var ve her şey ona uzak geliyor. Birisinin onu ittiğini ve insanların bağırarak merdivenden yukarı koştuğunu duyuyor. Gözlerinin önünde çizmesinin parlak ucu var. Bekliyor. Ama hiçbir şey duymuyor. Bunun üzerine kalkıyor, dönüp yavaşça merdivenlerden inmeye başlıyor. Meyhanenin ortasından geçiyor, dışarı çıkıyor, atına biniyor. Bütün gece ata biniyor ve gün ağarırken Abilene'ye varıyor. Ertesi gün yeniden, kuzeye doğru yola koyuluyor, Bartleboro ve Connnox'dan geçiyor, Contertown'a kadar nehir kıyısı boyunca gidiyor. Demiryolunun geçtiği Berbery, Tucson City, Pollak ve Full Creek'ten geçiyor. Kilometrelerce rayı izliyor. Quartzsite, Coltown, Oldbridge ve sonra Rider, Rio Solo, Sullivan ve Preston. Yirmi iki gün sonra Stonewall adında bir yere varıyor. Ağaçların tepelerine ve kuşların uçuşuna bakıyor. Attan inip bir avuç toz alıyor ve parmakları arasında yavaşça kaydırıyor. Rüzgâr yok, burada, diye düşünüyor. Atı satıp bir tabanca satın alıyor. Kayış, tabanca kılıfı ve tabanca. Akşam meyhaneye gidiyor. Hiç kimseyle konuşmuyor, orada oturduğu sürece içip bakıyor. Herkesi, teker teker inceliyor. Sonra oyun oynayan, nasırsız beyaz elli, parlak mahmuzlu bir adamı seçiyor. Adamın özenle ve zaman harcayarak ince kesilmiş bir sakalı var.

O adam hile yapıyor, diyor.

Bir şey mi var, delikanlı?

Soysuzlardan hoşlanmam, o kadar.

O bok diline hemen hâkim ol!

Kalleşlerden hoşlanmam, o kadar.

Delikanlı!

Asla hoşlanmadım onlardan.

Dinle beni!

Söyle bakalım.

Ben hiçbir şey duymamış olayım, kalk ve toz ol ve yaşadığın sürece başın belaya girmediği için Allah'a şükret!

Şimdi sen dinle. Kartları yerine koy, kalk ve git başka bir yerde hile yap!

Adam sandalyeyi arkaya itiyor, yavaşça kalkıyor, dönüyor ve kolları aşağıda, elleri neredeyse tabancalarında, ayakta duruyor. Delikanlıya bakıyor.

Pat Cobhan yere tükürüyor. Ayağa kalkıyor, bir şey ararmış gibi çizmelerinin ucuna bakıyor. Sonra bakışlarını adama doğru kaldırıyor.

Aptal, diyor adam.

Pat Cobhan aniden tabancasına el atıyor. Ama kılıfından çıkarmıyor. Altıncı el ateşi duyuyor, o anda. Sonra, sonsuza dek hiçbir şey.

Sessizlik.

Ne sessizlik.

Shatzy buzdolabının kapısına tutunmuş Robert Curts'un bir şiirini tutuyordu elinde. Beğendiği için kopya etmişti onu. Hepsini beğenmiyordu, sonuna doğru bir mısra vardı, en çok onu beğeniyordu: Aynı nefeste ölüyor, âşıklar. Sonu da güzeldi, ama en güzeli o mısraydı. Aynı nefeste ölüyor, âşıklar.

Bir şey daha. Shatzy küçükken öğrendiği, oldukça aptal bir şarkı mırıldanırdı. Bir sürü kıtası vardı. Nakarat şöyle başlıyordu: Cennetimizin çimenleri kırmızıdır, kırmızı. Öyle güzel bir şarkı değildi. O kadar uzundu ki, hepsini söylemeye kalkışsan ölürdün. Gerçekten.

Young mahkemenin ertesi günü hücresinde öldü. Babası ziyaretine gitti ve aniden yüzüne ateş etti.

Gould'un yirmi yedi tane hocası vardı. Ama o en çok Mondrian Kilroy'u seviyordu. Elli yaşlarında bir adamdı, tuhaf bir İrlandalı suratı vardı (İrlandalı değildi). Ayaklarında hep gri çuhadan terlikler olurdu, onun için de herkes onun üniversitede yaşadığını, hatta bazıları orada doğduğunu düşünürdü. İstatistik hocasıydı.

Bir keresinde Gould 6 no.'lu sınıfa girmiş ve sıralardan birine oturduğunda bir de bakınıştı ki, içeride Profesör Mondrian Kilroy. Tuhaf olan ağlıyor olmasıydı. Gould daha ilerideki bir sıraya geçip kitaplarını çıkarmıştı. Boş sınıflarda ders çalışmayı seviyordu. Mondrian Kilroy usulca bir şeyler söylemişti, Gould ilk önce sessiz kalıp sonra anlamadığını söylemişti. Bunun üzerine Mondrian Kilroy ona dönerek konuşmaya başlamış ve ağladığını söylemişti. Gould, elinde mendili ya da ona benzer bir şey olmadığını ve ellerinin tersinin ıslak olduğunu ve gözyaşlarının mavi bir gömleğin yakasından içeri aktığını görmüştü. Bir mendil ister misiniz, diye sormuştu. Hayır, teşekkür ederim. İçecek bir şeyler getirmemi ister misiniz? İstemem, teşekkür ederim. Ağlamaya devam ediyordu, bu kuşku götürmezdi.

Tuhaf olsa da, bu, birkaç yıldır Profesör Mondrian Kilroy'un çalışmalarının yönü, yani araştırmalarının türü düşünülecek olduğunda, tamamen mantıksız olarak görülemezdi, birkaç yıldır oldukça ayrıcalıklı bir çalışma konusuna yönelmişti: Eğri nesneleri araştırıyordu. Dünyada bir yığın eğri nesne vardı, ama yalnızca Mondrian Kilroy, tahmini de olsa, onların insanın algılama sistemine ve sonuç olarak etik ve duygusal durumuna etkisini değerlendirmesini biliyordu. Genelde, sorunu, bu tür araştırmaları 'abartılı bir biçimde yanal' (bu tür bir deyim ne anlama geliyorsa) olarak değerlendiren meslektaşlarının önünde ele almakta zorlanıyordu. Ama o, eğri yüzeylerin varlığının, var olanlar dizininde rastlantısal olmadığından ve hatta bir biçimde gerçeğin, dik olarak düzenlenmiş ve yazgı gereği engellen-

miş güçlü yapısının kaderinden kaçtığı bir kaçış yolunu temsil ettiğinden emindi. Genelde, Profesör Mondrian Kilroy'un deyimiyle 'dünyayı yeniden harekete geçiren' şeylerdi.

Bütün bunların anlamı açık bir biçimde –ve ne olursa olsun kuşkusuz tuhaf bir biçimde– verdiği derslerde, özellikle de bazılarında ortaya çıkıyordu, en çok da görülmemiş bir açıklıkla şu ünlü 11 no.'lu, Claude Monet'nin *Nilüferler*'ine adanmış diyelim, dersinde. Bilindiği gibi, *Nilüferler* tam anlamıyla bir tablo değil, sekiz büyük duvar süslemesinden oluşur, yan yana getirildiklerinde doksan metre genişliğinde ve iki metre yüksekliğinde şaşırtıcı bir dizi ortaya çıkar. Monet, üzerinde tam olarak kaç yıl çalıştığı bilinmeyen bu yapıtını 1918'de ülkesine, Fransa'ya, Birinci Dünya Savaşı zaferine sungu olarak armağan etmeye karar vermişti. Ömrünün son günlerine kadar çalışıp halka sergilendiğini göremeden 5 Aralık 1926 yılında ölmüştü. İlginç bir çaba, resimler eleştirmenlerden çelişkili eleştiriler aldılar; kimi zaman olağanüstü şaheserler olarak, kimi zaman da bir birahane duvarlarını daha hoş hale getirebilecek güzel süslemeler olarak tanımlandılar. İnsanlar onlara bugün hâlâ koşulsuz ve büyüleyici bir hayranlık duymaktadırlar.

Profesör Mondrian Kilroy'un da vurguladığı gibi, *Nilüferler* inanılmaz derecede tuhaf –şaşırtıcı demesini severdi o– bir özellik gösteriyordu – yani konu seçimi yadırganabilirdi: Doksan metre genişlik ve iki metre yükseklik boyunca tek yaptıkları şey bir nilüfer bataklığını ölümsüzleştirmekti. Şöyle bir göze çarpan birkaç ağaç, biraz gökyüzü, ama sonuçta su ve nilüferler var resimde. Bundan daha anlamsız, ve sonuçta daha kitsch bir konu bulmak zordur, bir dâhi böyle bir saçmalığa yıllar süren bir çalışma ve onlarca metre kare boya nasıl adadı, bunu anlamak da kolay değildir. Bir öğleden sonra ve bir çaydanlığın yüzü yeter de artardı bile. Ama her şeye rağmen, *Nilüferler*'in ilginçliği asıl bu akıl almaz davranıştaydı. Monet'nin yapmak istediği, diyordu Mondrian Kilroy, çok açıktır: O hiçbir şeyi resmetmek istiyordu.

Onun için hiçbir şeyi resmetmek öyle bir saplantı olmuş olmalı ki, yaşamının son otuz yılı, şimdi incelendiğin-

de, tamamen bu saplantının egemenliğinde geçmiş, onun tarafından yutulmuş gibi görünüyor. Bu istek, tam olarak 1893 yılının kasım ayında, Giverny'deki arazilerinin yanındaki geniş toprağı satın alıp su çiçekleri için büyük bir havuz, diğer bir deyişle nilüferlerle dolu durgun bir su birikintisi yapma fikri aklına geldiğinde başlamıştı. Bu tasarı kısaca, sanatçının yaşlılığında aklına koyduğu estetik için bir hobi olarak yorumlanabilir, ama Profesör Mondrian Kilroy, duraksamadan, nereye ulaşmak istediğini çok iyi bilen bir adamın bilinçli, stratejik bir hareketi olarak tanımlıyordu bunu. Hiçbir şeyi resmetmek için ilk önce onu bulmalıydı. Monet daha da fazlasını yapmış, onu üretmişti. Sorunun çözümü, gerçeği atlayıp hiçi bulmakta olmadığı (herhangi bir soyut resim böyle bir şeyi yapabilir), ama hiçi gerçeğin derece derece bir çöküş ve kaybolma süreci aracılığıyla elde edilebileceği gözünden kaçmamış olmalıydı. Aradığı hiçin, her şey olduğunu anlamıştı, ani bir eksiklik ânında, bir anda yakalanabilirdi. Onu olan ve artık olmayan arasında bir serbest bölge olarak düşünüyordu. Oldukça uzun zaman gerektirecek bir iş olduğunu farkındaydı.

– Özür dilerim, ama prostat çağırıyor, derdi genellikle Profesör Mondrian Kilroy 11 no.'lu dersinin bu noktasına geldiğinde. Tuvalete gidip birkaç dakika sonra açıkça görülebilir biçimde rahatlamış dönerdi.

Hakkındaki bilgiler, Monet'nin o otuz yıl boyunca zamanını resim yapmak yerine daha çok bahçesinde çalışarak geçirdiğini belirtiyor: Aslında tek olan bir davranış kendiliğinden ikiye ayrılıyor ve o son otuz yılının her ânını sabit bir kararlılıkla, *Nilüferler'i yapmak* kararlılığıyla geçirdi. Onları yetiştirmek ya da resmetmek aynı serüvende yalnızca iki değişik isimdi. Aklındaki tek şeyin beklemek olduğunu tahmin edebiliriz. Hareket noktası olarak, gerçeğin yüksek derecede silik ve monoton olarak verildiği ve anlamsız bir sessizliğe bürünmeye mahkûm bir dünya parçasını seçme kurnazlığını göstermişti. Bir nilüferli su birikintisi. Bu noktada, sorun o dünya parçasını kalan her türlü anlam atığından kurtarmak, en büyük yokluğu çiçek açtıracak biçimde gücünü tüketmek ve boşaltmak gerekiyordu. Böylece uygunsuz *varoluşu*, değişik ve silik yoklukların anlık varlı-

ğından başka bir şey olmayacaktı. Monet, çok iddialı böyle bir sonucu elde etmek için oldukça önemsiz, ama denenmiş bir hileye başvurdu, inanılmaz etkisini herhangi bir evlilik hayatının kanıtladığı akıllıca bir buluştu bu. Yaşamının her günü yanında uyandığın kişiden başka hiçbir şey o kadar anlamsız olamaz. Böylece Monet, hiçbir şeye dönüştürmek istediği dünya parçasını evine taşıdı. Görmekten kaçınması olanaksız olan bir noktada nilüferli bir su birikintisi meydana getirdi. Yalnızca inek olan, derdi Profesör Mondrian Kilroy 11 no.'lu dersinde, o su birikintisiyle böyle günlük bir yakınlık yaşamamanın, onu tanımak ve anlamak ve sırrını elinden almak için bir yol olduğuna inanabilir. Onu yerle bir etmek için bir yoldu. O su birikintisine yönelttiği her bakışta, Monet'nin, mutlak aldırışsızlığa, her defasında şaşkınlık kalıntıları ve hayret artıklarını yakarak, bir adım daha yaklaştığı söylenebilir. Bahçenin orasını burasını düzelterip, çiçek ekip keserek, kenar ve sınırları çizip bozarak yaptığı o güçlü çalışmasının –bilgiler bunu doğruluyor– ressamın gözlerinde yavaş yavaş oluşan mutlak anlamsızlığı bozarak, alışkanlığın yıpratıcılığına karşı koyan ve dikkatin yüzeyini buruşturan her şeye yapılan özenli bir ameliyat olduğu da söylenebilir. Hiçin yuvarlaklığını arıyordu, Monet ve alışkanlığın güçsüz olduğu yerlerde greyder kullanmakta tereddüt etmiyordu.

– Vrin, diye açıklıyordu Profesör Mondrian Kilroy onomatopeyik bir sözcükle, kolay anlaşılır bir hareket yaparak.

Bir sabah uyandı, yataktan çıktı, bahçeye indi, su birikintisinin kenarına geldi ve gördüğü şey şu oldu: hiç. Bir başkası memnun olurdu. Ama dâhinin aşırı bir kusursuzluk kaygısıyla amaçlarının peşinden gitmeye iten sınırsız bir inadı vardı. Monet resmetmeye başladı: ama stüdyosunda. Resim sehpasını su birikintisinin yanına, nilüferlerin karşısına koymayı bir an için bile düşünmedi. O nilüferleri yapmak için yıllarca uğraştıktan sonra, stüdyosunda, yani olayların gerçeğine uymak için, o nilüferleri göremeyeceği bir yerde kalarak resmedeceğini hemen anladı. Olayların gerçeğine uymak için: Orada, onları *anımsayabilirdi*. Ve bu bellek seçimi –görme duyusunun doğrudan ilişkisini seçme-

di- hiçin, dâhiyane ve en yüksek biçimde düzeltilmesiydi, çünkü görme duyusu değil, bellek, nilüferleri, aşırı anlam- sız olmalarına ramak kala frenleyen milimetrelilik bir algı- lama ters hareket sağlıyor ve onları hatıranın büyüsyyle, varolmayış cehennemine bir an kala durduracak şekilde ılıklaştırıyordu. Bir hiçtiler, ama *vardılar*.

Nihayet, onları resmedebilirdi.

Bu noktada, genellikle, Profesör Mondrian Kilroy ol- dukça gösterişli bir ara verirdi, dönüp yeniden kürsyeye otu- rur ve dinleyicilere değişik biçimlerde, ama genelde terbiye çerçevesi içinde kullanılan birkaç saniye sessizlik izni ve- rirdi. İşte, meslektaşlarının gönülden beğeni belirten ve kendilerini bekleyen ve anlaşılaı gibi daha fazla orada kalmalarına izin vermeyen işlerden dolayı duyulan samimi üzüntü anlamına gelen küçücük yüz işaretleri yaparak sı- nıftan çıktıkları an, genelde, bu andı. Profesör Mondrian Kilroy asla onları fark ettiğine dair bir belirti göstermezdi.

Aslında Monet'yi hiçi resmetmek ilgilendirmiyordu. Onunkisi ne yorgun bir sanatçı şımarıklığı ne de büyük hü- nerini gösterme hırsıydı. Kafasında daha ince bir şeyler vardı. Profesör Mondrian Kilroy, bu noktada bir an duruyor ve dinleyicilere bakıyor ve sesini alçaltarak, neredeyse bir sır verirmiş gibi, şöyle diyordu: Resmi bir konu olmadığın- da kendi kendini çizmede özgür olabilsin diye Monet'nin hi- e ihtiyacı vardı. Saf bir gözlemcinin söyleyebileceğinin ter- sine *Nilüferler* nilüferleri değil, onlara bakan bakışı temsil eder. Belli bir algılama sisteminin kopyasıdır. Daha açık söylemek gerekirse, baş döndürecek kadar tuhaf bir algıla- ma sisteminin kopyasıdır. Elbette benden daha nüfuzlu meslektaşlarım, derdi Profesör Mondrian Kilroy iğrenç sahte bir alakgönüllölükle - *Nilüferler*'in koordinatsız olduğu- nu, yani yakınlığın ve uzaklığın, üst ve altın, önce ve son- ranın olmadığı hiyerarşisiz bir alanda yüzer göründükleri- ni saptadılar bile. Teknik açıdan konuşacak olursak, im- kânsız bir gözün bakışıdır onlar. Onları gören bakış açısı, su birikintisinin kenarında değildir, havada değildir, suyun çok yakınında değildir, uzakta değildir, üstünde değildir. Her yerdedir. Belki astigmat bir tanrı, böyle görebilir - alaylı bir biçimde ders anlatmayı severdi Profesör Mondri-

an Kilroy. Şöyle derdi: *Nilüferler* hiç kimsenin gözüyle bakıldığında hiçtirler.

Onun için *Nilüferler*'e bakmak bir bakışa bakmak demektir, derdi üstelik de geçmişteki herhangi bir deneyimimizle karşılaştırılabilir bir bakış değildir, tek ve yinelenebilir bir bakıştır, asla bizim olamayacak bir bakıştır. Başka bir deyişle, *Nilüferler*'e bakmak bir uç deneyimdir, hemen hemen imkânsız bir görevdir. Bu, Monet'nin gözünden kaçmamış olmalıydı, o uzun süre, aşırı bir titizlikle, *Nilüferler*'in görülemezliğini mümkün oldukça azaltacak özel bir düzen aramak için çalıştı, çabaladı. Sonunda basit, hatta saf, ama bugün hâlâ belli bir etkisi olan, ayrıca, önemsiz bir sonuç olsa da, o nilüferleri Profesör Mondrian Kilroy'un çalışma alanına kaydıran bir çözüm buldu. Monet *Nilüferler*'in –belli bir sıraya göre– sekiz eğri yüzeye dizili olmalarını istedi.

– Eğri, beyler, diyordu açıkça görülen bir zevkle üstüne basa basa.

Gökkuşağına, haşlanmış yumurtalara, Gaudi'nin evlerine, top toplarına, otoyoldaki yol ağızlarına ve ırmak kıvrımlarına geniş incelemeler adayan bir araştırmacı için, eğri yüzeyleri düşünmeye ve incelemeye yıllarını vermiş bir araştırmacı için – sizin anlayacağınız Profesör Mondrian Kilroy için, o yaşlı ressamın imkânsızın ucunda güç ayakta dururken, kurtulmak için her türlü köşenin hükümlerinden kaçan merhametli duvarların eğri ilerleyişine kendini nasıl bıraktığını keşfetmek duygulandırıcı bir bayram sevinci olmalıydı. Bu noktada Profesör Mondrian Kilroy coşkulu bir hoşnutlukla, 1927 yılının Ocak ayında, Monet'nin *Nilüferler* adlı yapıtının bulunduğu Paris'teki Orangerie Müzesi'nin iki salonunu sergileyen 421 no.'lu diya pozitifini göstermek durumunda hissediyordu kendini; orada, bugün hâlâ, *Nilüferler* görülebilir, ama *onları görmek* sözcüğü, onlara bakmak hareketine –bu imkânsızdır– uygun bir sözcük değildir. *Nilüferler*'de eğri yüzey olmayan bir santimetre bile yoktur, beyler. Mondrian Kilroy bunu söyleyerek, derslerinden en açık olarak anlaşılan 11 no.'lu dersinin asıl konusuna girmiş oluyordu. Dinleyicilere yaklaşıyor ve sel gibi

ve yöntemli bir tutkuyla başlıyordu hiç durmadan anlatmaya.

Ben gördüm, insanları, orada, üzerlerinde *Nilüferler* ile. Kapıdan içeri adım atar atmaz hiçbir şey anlamamaya başlıyorlardı, çünkü alışılmış görme görevinden UZAKLAŞTIRILMIŞ, belli bir görüş noktasının meskeninden dışarı (421 no.lu diyapozitif)

ATILMIŞ ve başlangıcını boşuna aradıkları bir alanda YAAAAYILMIŞ gibi hissediyorlardı kendilerini. Bir başlangıç. *Nilüferler* sabit olsa da, bir anlamda çevrelerinde dönüyordu, çünkü iki salonun boşluğu çevresinde onları sıralayan eğrilik tarafından harekete geçiriliyorlar ve kaçınılmaz olarak insanların kendi çevrelerinde dönmeyi deneyerek ve çocuksu bir hayretle gözlerini 360 derece döndürerek aradıkları bir çeşit manzara sunuyorlardı. Çoğu kez de bir gülümseme belirliyordu insanların dudaklarında. Belki, sinema algılamasına benzer bir algılamayla, bir an için gördükleri hayaline kapılıyorlardı, ama hemen öyle olmadığını hayal kırıklığıyla fark edip kendiliklerinden doğru mesafeyi ve uygun diziyi aramaya başlıyorlardı, yani sinemanın unutturduğu iki şeyi, sinema kendi mesafesini ve dizisini vererek insanları bakış seçiminden uzaklaştırmıştır, çünkü sinema sürekli olarak zorunlu bir bakıştır, yapma, despot, zorba bir bakıştır da diyebiliriz: Peki ya o nilüferler daha özgür bir algının –bilindiği gibi bu olanaksız bir şeydir– yarattığı bir baş dönmesine neden olurlarsa ne olur? İnsanlar şaşırıp kalırlar. Onun için de zaman kazanmaya çalışırlar. Gezinirler, geri dönerler, etrafında dolaşırlar, yeniden karşısına geçerler, yürürler, gerilerler, bazen otururlar –yere ya da özel olarak konmuş, çirkin bir banka– sevdikleri bir şeyi göreceklerinin bilincindedirler, ama göreceklerinden, gerçekten göreceklerinden emin değildirler. Çoğu, ne kadar diye sormaya başlar kendi kendine. Ne kadar zamanda yaptı, boyu ne kadar acaba, kaç kilo boya harcadı kimbilir, kaç metre uzunlukta acaba, kaç? Duraksarlar, karşılarında, yukarıda aşağıda yanda değil de, tam karşılarında, yani *Nilüferler'in* hiçbir hesaba aldirmeden oturdukları yerde –sonuçta her yerde– neyin olduğunu bilerek sonunda ona sahip olabileceklerini düşünmek hoşlarına gider elbette. Er geç cesaret

edip yaklaşırlar. Gidip bakarlar. Hem de yakından. Elleyebilsele elleyecekler, ama parmaklarını değdiremediklerinden gözlerini dayarlar. Ve artık hiçi düşünemeyeceklerinden bir daha göremezler, yalnızca yağlı ve anarşik fırça darbelerini fark ederler, kirli tabakların dibi gibi, hardal, repel ve mavi mayonez gibi ya da izlenimci hela duvarlarının kromatik virgülleri gibidirler. Gülerler. Ve hemen neyi *görme-mekte* olduklarını –nilüferleri– aşağı yukarı anladıkları noktaya geri dönerler. Arkalarına bakmadan geri giderken kendi kendilerine o adamın nasıl uzaktan görüp yakından çizebildiğini sormadan edemezler; bu onları cezbeden ince bir oyundur; geri geri giderek salonun ortasına doğru yaptıkları küçük gezilerinin sonunda kendilerini eskisi gibi, yararsız, daha doğrusu büyülenmiş hissederler: İşte tam o anda görmeyi bilememe bilinci acı vermeye başlar ve artık gözlerinden kaçan şeyin sarsıcı bir zevk ve unutulamayacak bir güzellik anısı olacağından içten içe emin olunur. O zaman teslim olurlar. Ve deneyimin en iyi biçimde yerini tutan şeye, başarısız kalmış bakışın damgasına el atarlar. Fotoğraf makinelerinin yenilgisini yumuşak gri kılıfların sıcaklığından kurtarırlar.

Nilüferler'in fotoğrafını çekerler.

Duygulandırıcı. Düşmanın toplarına karşı atılan koltuk değneği. Gözden kaçan nilüfer donanmalarına karşı pike yapan kamikazeler gibi 50 mm.'lik objektifler. Acımasız kurallara göre flaşa bile izin yoktur: diz çökerek, bel bükerek, ağırlık merkezinin ötesinde sendeleyerek düzeltilen insani görüntüler arayıp film şeritlerini doldururlar, ama bu görüntüler imkânsızdır. Belki de fotoğraf makinesinin mucizevi ve kimyasal yardımına bel bağlayıp herhangi bir bakış dilenirler. İnsanı en çok duygulandıranlar –insanı herkesten çok duygulandıranlar– objektif ile nilüferler arasına bir akrabalarının üzücü bir görüntüsünü sokarak yenilgilerini bağırırlardır. Genellikle bu akraba, yenilginin sembolik bir işareti olarak nilüferlere arkası dönük durur. Sonra, yıllarca, bir konsolun üzerinden, yıllar önce bir *nympheas* bataklığına batmış bir kuzenin sönük gülümsemesiyle *helâs*, *helâs* diye arkadaş ve konukları selamlayacaktır. Namussuz yaşlı ressam, onları olanaksız bir göreve çağırıyor,

olmayan bir bakışa bakmak, onları fethedip yeniyor, kurnazlığıyla yağmalıyor, nilüferler, renkler, lanet olası renkler, onun gördüğü bir daha asla görülmeyen bakış, su, nilüferleeeeeeeeeer ve. Bugün hâlâ ondan bunun için nefret edebilirim. Anlaşılmaz kehanetlerin kâhinleri bağışlanmaz ve ben uzun süre onun da bu tip biri olduğunu düşündüm, kötü hoca, en kötü şey, sonuçta düşündüğü bakışın yararsız bir bakış olduğundan emindim, çünkü başkaları bu bakışı göremiyordu, yalnızca ona aitti, onu o görülmez yapmıştı. Bundan dolayı küçümsenebilirdi, o algılama akrobasisi –bir sonsuzluk arayışı içindeki o her türlü bakış açısı ötesindeki çılgın gezi– çıkarıldığında, duyarlılık serüveni çıkarıldığında, belirsiz bir nilüferler denizi, izlenimciliğin aşırı bir örneği kalıyordu geriye, zararlı, yaltakçı bir teknik, vasat bir kentsoylu zekâ onda modernlik akınını görmeye bayııııııılır, onun bir devrim olduğu düşüncesiyle coşar ve onu sevebileceği düşüncesiyle neredeyse duygulanır, devrim olduğu halde kimseye kötülük yapmadığını görür –*new for you*, nihayet iyi aileden genç bayanlar için özel olarak tasarlanmış bir devrim, her kutu modernliğin heyecanı armağanlı– hah. Yaptığı Şey için ondan nefret etmemek olanaksızdı ve ben Paris'teki Orangerie Müzesi'nin iki salonuna her girişimde ondan nefret ettim, oradan hep yenik ayrıldım, her seferinde, yirmi yıl boyunca. Eğer 14 Haziran 1983'te, akşamüstü birisinin –bir kadının– 2 no.'lu en büyük salona girip, gözlerimin önünde *Nilüferler*'i gördüğünü görmemiş olsaydım, benim için olmasa bile bu dünyada birileri için bunun mümkün olduğunu bana göstermemiş olsaydı, bugün hâlâ ondan, eğri yüzeylere saygısızlık eden ondan, nefret ediyor olacaktım: O bakış vardı, orada içinde ve onun başlangıcını, gelişimini ve sonunu tanımlıyordu. Nitekim yıllarca orada kadınları incelemiştim, bir çözüm varsa onu bir kadının bulacağını düşünüyordum içgüdüsel olarak, çünkü bil-meceler arasında gizli, gerçek bir ortaklık vardır. Elbette güzel kadınları inceliyordum, özellikle güzel kadınları. O kadın gruptan ayrıldı, Doğulu bir kadındı, yüzünün bir kısmını örten kocaman bir şapkası vardı, ayağındaki ayakbılar tuhaftı, gruptan ayrıldı ve 2 no.'lu salonun bir duvarına doğru gitti –daha önce sırf Doğulu, kadın turistlerin

oluşturduğu bir grupla birlikte salonun ortasındaydı-, gruptan ayrıldı, sanki onu grubuna bağlı tutan tutacağı kaybetmiş gibi ve görülmemiş bir çekim gücü onu nilüferlere, eğriliğin en fazla olduğu doğu duvarında sergilenmiş olanlara doğru çekiormuş gibi – aniden bir sonbahar yaprağı gibi nilüferlere doğru düşmeye başladı – eğri düşüyordu, çelişkili ve uyumlu olarak düzensiz hareketlerle – eğri hareketlerle demek hoşuma gidiyor: iki kol değneği, tahtadan, koltuk altlarına bastırılmış – ayaklar siyah tokmaklar etkisiz içten kırılmış fokomelik adımları çalıyorlar – omzunda bir şal –rahatsızlık şalı– kolları kötü bir biçimde kıvrılmış – harikabitkin bir gece kelebeğine benziyordu ve ben ona baktım – sanki upuzun bir göçten geliyordu, bitkin, harika, oradaydı. Santimetre santimetre, bin zahmetle ilerliyordu ve durmak olasılığını bilmez görünüyordu. Her hareketini biçimsizliğinin ekseninde döndürüyordu, yine de ilerliyordu, adım olarak yorumlanabilecek hoplamalarla yuvarlanıp ilerliyordu, sabırlı salyangozlar gibi, evi gibi olmuş rahatsızlığıyla birlikte, –salya izi, arkasında, tuhaf yürüyüşüyle izlediği yolu gösteriyor– utanç ve üzüntü katederek, bakışlar için kaçamak yollar aranarak öbürlerinin şaşkınlığı da izledi o yolu, ama ona bakmamak kolay değildi –başka bir yere bakamıyordu insan–, bir yığın insan vardı, ben vardım, bir süre sonra yalnızca o vardı. Gidip nilüferlere iyice yaklaştı, sonra duvarın eğriliğini izleyerek, devimsel seslerle, eğri çizginin her sarsıntıda daha da kırıışmasına neden olarak yanlarında kaymaya başladı, öyle ki kargacık burgacık bir yazıya benziyordu ve her harekette daha da anlaşılmaz hal alıyordu, yolunun sonuna kalan mesafe her an değişiyordu, nilüferler kadar belirsizdi, çünkü izlediği yol düz değildi, tersine her yöne doğru giden bir hareketle parça parça oluyordu, sonu hep değişen bir mesafeydi. Sanki içinde rahatsızlığının zamanını sayan sarhoş bir saat sarkacı tarafından bir oraya bir buraya itiliyormuş gibi, bir yaklaşıp bir uzaklaşıp tüm salonu dolaştı, bu arada insanlar onun bu tuhaf ilerleyişini bozmamak için kenara çekiliyordu. Ve yıllarca o oldukça kitsch ve hatta güzel olmayan nilüferlere bakmaya çalışan ve nilüferlerden başka bir şey

görmeyi başaramayan ben de onun yanımdan geçmesine izin verdim ve aniden, gözleriyle ne yaptığını bile incelemeden kesin bir biçimde görmekte olduğunu anladım –o kadının nilüferlerin anlattığı bakıştı–, onları hep görmüş olan bakıştı –o kadın doğru perspektifti, kusursuz bakış açısydı, imkânsız gözdü–, siyah, kocaman ayakkabıları da öyle, rahatsızlığı da, sabrı da, hareketlerinin korkunçluğu da, tahatta kol değnekleri de, rahatsızlık şalı da, bacak ve kolların harıltısı da, acısı da, gücü de, ve çizdiği o yinelenemez yol da, sonunda geldi, durup gülümsedi, ama sonsuza dek yitirildi izlediği yol.

O 14 Haziran 1983 tarihinden sonra Profesör Mondrian Kilroy'un yaşamı, Monet'nin *Nilüferler*'ini inceledikten sonra edindiği kuramsal kanıları yüzünden belli bir hüznle geçti, ona göre acı, dünyayı olağanüstü bir biçimde algılamak için *conditio sine qua non*, yani kesinlikle gerekli bir koşuldu. Acının, gerçeğin görünüşünün ötesine götürebilecek tek yol olduğuna inanmıştı. Eğri çizgi, gerçek olmayanın dikgen yapısını aşıyordu. Öte yandan, Profesör Mondrian Kilroy'un, önemli üzüntüleri olmayan ve rastlantısal olarak talihsizliğin kaprislerinden uzak, mutlu bir yaşamı vardı. Bu da, daha önce kuramsal olarak söylenen şeyler göz önüne alınacak olursa, olayları zorlaştırıyordu ve kendini kaçınılmaz olarak yetersiz hissetmesine yol açıyordu ve bu üzüntülere sahip olmama üzüntüsü onun tek üzüntü nedeni oluyordu. Bu önemsiz kuramsal-duygusal kısa devrenin kurbanı Profesör Mondrian Kilroy yavaş yavaş gerçek bir bunalıma sürüklendi, ara sıra bellek kaybına uğruyor, başı dönüyor ve mantıksız huy değişimleri gösteriyordu. Bazen kesin bir neden ya da mazeret olmadan ağlıyordu. Bir yandan da, kendini böyle bırakmasına seviniyordu, ama her seferinde birazcık utanmayacak kadar da kuramlarının esiri değildi. Nitekim bir gün 6 no.'lu salonda ağlarken –tamamen nedensiz yere– kapının açıldığını ve içeri küçük bir çocuğun girdiğini gördü. Bir öğrencisiydi, adı Gould'du. Kolejde ünlüydü, çünkü on bir yaşında üniversiteden mezun olmuştu. Harika çocuktü. Belli bir süre, annesinin o korkunç olayından hemen sonra orada, kolejde yaşa-

mıştı. Güzel, sarışın, sevimli bir kadındı, annesi. Ama hastaydı. Bir gün kocası onu alıp bir kliniğe, psikiyatri kliniğine götürmüştü. Başka çaresi olmadığını söylemişti. Çocuk da bu olayın üzerine koleje gelmişti. Onun tüm o hikâyeden ne anladığı da belli değildi. Hiç kimse cesaret edip de bunu ona sormuyordu. Terbiyeli bir çocuktuk, kimse onu korkutmak istemiyordu. Ara sıra Profesör Mondrian Kilroy ona bakıp onun için bir şeyler yapmak istediğini düşünüyordu. Ama ne yapabileceğini bilmiyordu.

Çocuk ona mendil ya da içecek bir şeyler isteyip istemediğini sordu. Profesör Mondrian Kilroy bir şey istemediğini, her şeyin yolunda olduğunu söyledi. Bir süre orada kaldılar. Çocuk ders çalışıyordu. Pencereleden içeri güzel bir ışık giriyordu. Profesör Mondrian Kilroy ayağa kalktı, ceketini alıp kapıya yöneldi. Çocuğun önünden geçtiğinde eliyle başını okşayıp, İyi bir çocuksun, Gould, gibi bir şeyler mırıldandı.

Çocuk hiçbir şey söylemedi.

14.

- Merhaba.
- Merhaba, dedi Shatzy.
- Ne alırsınız?
- İki cheeseburger ve iki portakal suyu.
- Patates kızartması ister misiniz?
- Hayır, teşekkürler.
- Fiyata patates kızartması dahil.
- Önemli değil, teşekkürler.
- Cheeseburger, içecek ve patates kızartması, 3 no.'lu mönü, dedi arkasındaki bir fotoğrafi işaret ederek.
- Güzel bir fotoğraf, ama biz patates kızartması istemiyoruz.
- Bir çift cheeseburger alabilirsiniz, 5 no.'lu mönü, patates kızartması yok içinde ve fiyatı aynı.
- Neyle aynı?
- Bir cheeseburger ve bir portakal suyuyla.

– Bir çift cheeseburger tek cheeseburgerle aynı fiyatta mı?

– Evet, 5 no.'lu m n y  seçerseniz.

– Olur şey değil.

– 5 no.'lu m n y  m  alırsınız?

– Hayır. Yalnızca bir cheeseburger istiyoruz. Birer tane. Çift cheeseburger falan istemiyoruz.

– Nasıl isterseniz. Ama bo a para harcıyorsunuz.

–  nemli değil, te ekk rl r.

– O zaman iki cheeseburger ve iki portakal suyu, öyle mi?

– Evet.

– Tatlı ister misiniz?

– Gould, tatlı ister misin?

– Evet.

– O zaman bir tatlı ekle, te ekk rl r.

– Bu hafta her tatlı sipari ine bir bedava tatlı veriliyor.

– Harika.

– Ne alırsın?

– Hiçbir şey, te ekk rl r.

– Ama alman *gerek*, bedava.

– Tatlı sevmiyorum, istemem.

– Ama benim vermem *gerek*.

– Ne demek o?

– Haftanın armağanı.

– Onu anladım.

– Onun için de vermem *gerek*.

– Ne demek vermem *gerek*, ben istemiyorum, sevmiyorum, Tina Turner gibi  i man olmak istemiyorum, XXL don giymek istemiyorum, ne yapmam gerekiyor, yalnızca bir cheeseburger yiyebilmek için önümüzdeki haftayı mı bekleyeyim?

– Tatlıyı yemeyebilirsin. Armağan tatlıyı alıp yemeyebilirsin.

– O zaman neden alayım ki?

– Atabilirsin.

– ATMAK MI, ben hiçbir şey atmam, sen at, evet, öyle yap, al ve at, tamam mı?

- Yapamam, işime son verirler.
- Tanrım...
- Burada çok katılar.
- Peki, tamam, bırak, getir şu tatlıyı.
- Şerbetli mi olsun?
- Şerbetsiz.
- Bedava ama.

- BEDAVA OLDUĞUNU BİLİYORUM AMA İSTEMİYORUM, TAMAM MI?

- Nasıl istersen.
- Şerbetsiz.
- Kaymak?
- Kaymak mı?
- Kaymaklı, istersen?
- Ben *pastayı* bile istemezken, nasıl KAYMAK istediğimi düşünebilirsin?

- Bilmem.
- Ben biliyorum: kaymaksız.
- Çocuk için de mi kaymaksız?
- Çocuk için de kaymaksız.
- Tamam. İki cheeseburger, iki portakal suyu, hiçbir şeysiz bir pasta. Bunlar sizin, diye ekledi, Shatzy'ye şeffaf kâğıda sarılı iki şey uzatarak.

- Nedir bu?
- Çiklet, armağan olarak, içinde küçük bir şeker var, şeker kırmızı çıkarsa on çiklet daha kazanıyorsun, mavi çıkarsa 6 no.'lu mönüyü kazanıyorsun, bedava. Her ne ise, kurallar kâğıtta yazılı.

- Bir dakika bakar mısın?
- Efendim?
- Özür dilerim, şey...
- Evet?
- Diyelim ki bu çikleti ben aldım, tamam mı?
- Evet?
- Hadi bir de diyelim ki, on beş dakika çiğnedim ve sonra içinde mavi bir şeker buldum.
- Evet?

- O zaman tükürüklü olarak onu sana getirip buraya koymam gerek ki, sen de bana yağlı, kızarmış ve ılık 6 no.'lu mönüyü verebilesin, değil mi?

- Bedava.
- Peki sence onu ne zaman yiyebilirim?

- Sanırım, hemen.

- Ben bir cheeseburger ve bir portakal suyu istiyorum, bunu anladın değil mi? Üç kızarmış tavuk parçasını artı bir orta patates kızartmasını, artı bir tereyağlı mısırı, artı bir orta Coca'yı ben ne yapayım? NE YAPAYIM SÖYLE BANA!

- Genelde yiyorlar.

- Kim, kim yiyor? Marlon Brando mu, Elvis Presley mi, King Kong mu?

- İnsanlar.

- *İnsanlar mı?*

- Evet, insanlar.

- Senden bir ricada bulunabilir miyim?

- Elbette.

- Su çikletleri geri al.

- Alamam.

- Bir sonraki şişmanlık hastasına verirsin, tamam mı?

- Alamam, gerçekten.

- Tanrım...

- Üzgünüm.

- Üzgünsün?

- Gerçekten.

- Ver şu çikletleri.

- Fena değil, papayalı.

- *Papayalı mı?*

- Bu yılın modası.

- Peki, peki.

- Bu kadar mı?

- Evet, şekerim, bu kadar.

Parayı ödeyip oturmaya gittiler. Tavana asılı ve *Food TV* kanalını gösteren bir televizyon vardı. Sorular soruyordu. Doğru yanıt biliyorsan, kâğıt peçetenin üzerindeki özel olarak hazırlanmış bölüme yazıp kasaya veriyordun. 2 no.'lu bir mönü kazanıyordun. O andaki soru şuydu: 1966 Dünya Futbol Şampiyonası finalinde ilk golü kim atmıştı?

1. Jeoffrey Hurst

2. Bobby Charlton

3. Helmut Haller

– Üç, diye mırıldandı Gould.

– Sakın, deneme bile, diye fısıldadı Shatzy ve cheeseburger paketini açtı. Kapağın iç kısmında kan kırmızısı bir çıkartma gördü. Üzerinde TEBRİKLER!!! BİR HAMBURGER DAHA KAZANDIN yazıyordu. Bir de küçük harflerle şöyle yazıyordu: Bu kuponu hemen kasaya götür, bedava bir hamburger ve yarı fiyatına bir içecek alabilirsin! Eğri yazılmış bir cümle daha vardı, ama Shatzy onu okumadı bile. Cheeseburgere elini sürmeden, plastik paketi soğukkanlılıkla kapattı.

– Gidelim, dedi.

– Ama daha yemeğe başlamadım bile... dedi Gould.

– Başka zaman başlarız.

Ayağa kalktılar, her şeyi orada bıraktılar ve kapıya doğru gittiler. Soyтары gibi giyinmiş, ama başında fast food'un şapkası olan biri yollarını kesti.

– Armağan olarak bir balon, bayan.

– Al balonu, Gould.

Balonun üzerinde BEN HAMBURGER YİYORUM yazıyordu.

– Balonu evinizin kapısına asarsanız PAZARBURGER yarışmasına katılabilirsiniz.

– Kapıya asarsın onu, Gould.

– Her pazar günü kapısında balon asılı bir ev seçiliyor ve kapısına bir kamyonla 500 cheesebaconburger boşaltılıyor.

– Kapının önündeki yolu unutma da boşalt, Gould.

– Bir de özel indirimli, 300 litrelik bir dondurucu var.

Cheesebaconburgerleri koymak için.

– Anladım.

– Eğer 500 litrelik olanını alırsanız bir mikrodalga fırın armağan ediliyor.

– Harika.

– Eğer mikrodalga fırınınız varsa yerine dört hızlı profesyonel bir saç kurutma makinesi alabilirsiniz.

– Cheesebaconburgerleri yıkamam gerekir diye mi?

– Efendim?

– Ya da ketçapla saçlarımı yıkarım.

- Özür dilerim, ne dediniz?
- Saçlara parlaklık veriyormuş.
- Ne, ketçap mı?
- Evet, hiç denemedin mi?
- Hayır.
- Dene. Bearnese sosu da fena değil.
- Gerçekten mi?
- Kepeği önlüyor.
- Saçlarım kepekli değil, Allah’a şükür.
- Bearnese sosu yemeye devam edersen muhakkak kepek olacak saçlarında.
- Ama ben o sosu hiç yemem ki.
- Evet, ama saçlarını yıkıyorsundur.
- Ben mi?
- Tabii, saç kurutma makinesinden belli oluyor.
- Hangi saç kurutma makinesinden?
- Kapiya astığın.
- Ama ben onu kapiya asmadım ki.
- İyi düşün. Dört hızlı mikrodalga fırın uçtuğunda koydun.
- Nereden uçtuğunda?
- Dondurucudan.
- Dondurucudan mı?
- Pazar günü, hatırlamıyor musun?
- Şaka mı yapıyorsun?
- Şaka yapar bir halim mi var?
- Hayır.
- Doğru yanıt. 500 litrelik balon kazandınız, cheese-burger olarak verilecek size, görüşürüz, hoşça kalın.
- Anlamıyorum.
- Önemli değil. Görüşürüz.
- Balon?
- Gould balonu al.
- Kırmızı mı istersin, mavi mi?
- Çocuk kördür.
- Oh, özür dilerim.
- Önemli değil. Olur böyle şeyler.
- Balonu siz alır mısınız?
- Hayır. Çocuk alacak. Kördür, ama aptal değildir.

- Kırmızısını mı vereyim, mavisini mi?
- Kusmuk renklisi yok mu?
- Hayır.
- Tuhaf.
- Yalnızca kırmızı ve mavi.
- Kırmızı.
- İşte.
- Kırmızı balonu al, Gould.
- İşte, al.
- Teşekkür et, Gould.
- Teşekkür ederim.
- Bir şey değil.
- Birbirimize söyleyecek başka şey kaldı mı?
- Efendim?
- Yok galiba. Allahısmarladık.
- Pazar günü için talihiniz açık olsun!
- Olur umarım.

Fast food dükkânından çıktılar. Soğuk ve pırıl pırıl tam bir kış havası vardı.

- Bok gezegen, dedi yavaşça Shatzy.

Gould yaya kaldırımının ortasında, elinde kırmızı bir balonla, hareketsiz duruyordu. Balonun üzerinde BEN HAMBURGER YİYORUM yazıyordu.

- Karnım aç, dedi.

15.

- LARRY!.. LARRY!.. Larry Gorman bizim bulunduğumuz yere doğru yaklaşıyor... çevresinde ekibi var... ring insan kaynıyor... LARRY!.. şampiyon için kalabalığı yarmak kolay olmuyor... Mondini, antrenörü, var... gerçekten çok kısa sürede elde edilen bir zafer, bu akşam, burada Sony Sport Club'da, tekrar edelim, 2 dakika 27 saniye yetti... LARRY, işte, Larry, radyodan, canlı yayındayız... Larry... canlı yayındayız, evet, çok kısa sürede elde edilen bir zafer...

- Bu mikrofon çalışıyor mu?

– Evet, canlı yayındayız.
– Güzel bir mikrofon, nereden satın aldın?
– Mikrofonları ben satın almıyorum, Larry... dinle...
maçı bu kadar çabuk kapatacağını düşünüyor muydun, yoksa...

– Kız kardeşim bayılır buna...
– Demek istiyorum ki...
– Evet, gerçekten. Biliyor musun, Marilyn Monroe'yu taklit ediyor, şarkı söylediğinde aynı Marilyn, aynı ses, yemin ederim, ama mikrofonu yok...

– Dinle Larry...
– Genelde bir muzla idare ediyor.
– Larry, rakibin hakkında bir şeyler söylemek ister misin?

– Evet. Bir şeyler söylemek istiyorum.
– Söyle.
– Rakibim hakkında bir şeyler söylemek istiyorum. Benim rakibimin adı Larry Gorman. Neden önüme eldivenli o çıplak şeyleri koymakta ısrar ediyorlar? İnsanın ayağına dolaşıyorlar. Sonunda onları yere vurmak zorunda kalıyorum.

– ULAN, GOULD, ÇIKACAK MISIN ORADAN?

Bu Shatzy'nin sesiydi. Kapının dışından geliyordu. Banyo kapısının.

– Geliyorum, geliyorum. Sifon müziği. Lavabonun musluğu *on*. Lavabonun musluğu *off*. Kısa ara. Açılan kapı.

– Yarım saattir seni bekliyorlar.

– Geliyorum.

Gould'un evine televizyoncular gelmişti. Cuma akşamı özel programı için bir haber yapmak istiyorlardı. Adı: 'Bir çocuk dâhinin portresi'. Kamerayı salona yerleştirmişlerdi. Yarım saatlik bir röportaj yapmak istiyorlardı. Zekâsı yüzünden yalnızlığa ve başarıya mahkûm küçük bir çocuğun çok hüznü öyküsünü dile getirmeyi amaçlıyorlardı. Röportajın ilginçliği yaşamı, talihsiz olduğu için değil, tersine, müthiş biri olduğu için bir trajedi olan birini bulmuş olmalarındaydı. Tam olarak dâhiyane olmasa da iyi bir fikir gibi gelmişti.

Gould kameranın karşısındaki koltuğa oturdu. Poome-rang da gelip yanına oturdu. Diesel koltuğa sığmadı, onun için yere oturdu, ama bunu yapması biraz zaman aldı. Bu arada onu oradan ayağa kimin kaldıracağı da belli değildi. Her neyse. Mikrofonları yerleştirip spotları yaktılar. Röpor-tajı yapan bayan, bacak bacak üstüne atarak eliyle biraz eteğini düzeltti.

– Her şey yolunda mı, Gould, dedi.

– Evet.

– Mikrofonları denememiz gerek yalnızca.

– Evet.

– Mikrofona bir şeyler söylemek ister misin, herhangi bir şey?

– Hayır, bu mikrofonlara bir şey söylemek istemiyorum, asla da söylemeyeceğim, bilmem kaç milyar verseniz de söylemeyeceğim.

– Böyle iyi, her şey yolunda, tamam, o zaman başlayabiliriz. Hazır mısın?

– Evet.

– Bana doğru bak, tamam mı? Kameraya aldırma.

– Tamam.

– O zaman başlayalım.

– Evet.

– Bay Gould... ya da yalnızca Gould diyebilir miyim sana?

– ...

– Gould diyelim yalnızca, peki. Dinle Gould, sıradan bir çocuk olmadığını, yani bir dâhi olduğunu ne zaman anladın?

POOMERANG (söylemeyerek) – Duruma göre. Örneğin siz salak olduğunuzu ne zaman anladınız, her şey aniden mi oldu, yoksa yavaş yavaş mı, önce notlarınızı arkadaşlarınızın notlarıyla karşılaştırdığınızda mı, yoksa daha sonra, ‘sessiz film’ oyunu oynandığında, hiç kimsenin sizinle aynı grupta olmak istemediğini fark ederek mi keşfettiniz?

– Gould?

– Efendim?

– Şunu bilmek istiyordum... küçükken, kendini ansızın başkalarından, başka çocuklardan farklı hissetmene yol açan bir olay anımsıyor musun?

DIESEL – Evet, çok iyi anımsıyorum. Başka çocuklarla, hepsi bizim mahalleden, parka gidilirdi... salıncaklar, kaydıraklar falan vardı, güzel bir parktı ve akşamüstü, hava güneşliyse, oraya gidilirdi. Eh, o zaman ben şey olduğumu, farklı olduğumu diyelim, bilmiyordum... yani, daha o zaman büyüktüm ama... bir çocuk farklı olup olmadığını bilemez... ben en büyükleriydim, o kadar ve bir gün kaydıracağın merdivenlerinden çıktım, ilk kezdi, eğer çok küçüksen izin vermiyorlardı çıkmana, ama o gün beni kimse görmedi, kimse tam kaç yaşında olduğumu bile bilmiyordu, böylece başladım o merdivenlerden çıkmaya, ama tepeye vardığımda oturmayı denedim ama olmadı, sığmıyordu, kığım kaydırığa sığmıyordu, sığmıyordu, gözünün önüne geldi mi, uğraşıyordum, ama o bok kığım girmek istemiyordu oraya... aptalcaydı ama yapacak hiçbir şey yoktu, kığım kaydırığa sığmıyordu. Bunun üzerine geri dönmek zorunda kaldım. Kaydıraktan indim, ama merdiven tarafından. Siz bir kaydıraktan merdiven tarafından inmenin ne demek olduğunu biliyor musunuz? Hiç denediniz mi? Herkes sana bakarken? Nasıl bir duygudur hiç denediniz mi? Büyük bir olasılıkla denediniz, değil mi? Bir yığın insan var, çevrenizde, merdiven tarafından kaydıraktan inen. Fark ettiniz mi? Kafasının bir tahtası eksik çok insan var, gerçek bu.

– Gould?

– Efendim?

– Her şey yolunda mı?

– Evet.

– Peki, peki. O zaman, dinle... Öbür çocuklarla ilişkilerin nasıl, arkadaşların var mı, bize söyleyebilir misin, oyun oynar mısın, spor yapar mısın, bu gibi şeyler yapar mısın?

POOMERANG (söylemeyerek) – Su altında yüzmeyi severim. Orada her şey farklıdır. Gürültü yoktur, gürültü yapamazsın, istesen de, yapamazsın, orası, aşağısı gürültüsüzdür. Yavaş hareket edersin, sert hareketler ya da ne bileyim hızlı hareketler yapamazsın zaten, yavaş hareket etmek zorundasındır, herkes yavaş hareket etmek zorundadır. Canın acımaz, sırtına o aptalca vuruşları indiremezler ya da ona benzer şeyler yapamazlar, güzel bir yerdir. Özellikle de, konuşmak için ideal bir yerdir, biliyor musunuz? O

hoşuma gider gerçekten, aşağıda konuşmak, ideal yerdir, konuşabilirsin ve... konuşabilirsin, evet, herkes konuşabilir, kim olursa olsun, isterse, konuşabilir, orada aşağıda konuşmak harikadır. Ama ne yazık ki, hiçbir zaman, hemen hemen hiçbir zaman kimse olmaz orada, bu da olayın gerçek kusurudur, yani orada, aşağıda kimsenin olmaması, senin dışında, demek istiyorum, harika bir yer olabilir, ama hemen hemen hiçbir zaman konuşacak kimse olmaz, genelde kimseyi bulamazsın orada. Ne yazık, değil mi?

– Kısa bir ara verelim ister misin, Gould? Kesip istediğin zaman başlayabiliriz.

– Hayır, böyle iyi, teşekkür ederim.

– Emin misin?

– Evet.

– Anlatmak istediğin bir şey var mı?

– Hayır, soru sormanızı yeğliyorum, daha kolay.

– Gerçekten mi?

– Evet.

– Peki... dinle...

– ...

– Dinle... özel... evet, öyle diyelim... özel bir çocuk olmak... Yani demek istiyorum ki, öbür çocuklarla ilişkilerin nasıl? İyi mi?

DIESEL – Biliyor musunuz? Bu onların sorunu. Çok düşündüm ve böyle olduğuna karar verdim, bu onların sorunu. Ben onlarla birlikte olabilirim, ellerinden tutabilirim, onlarla sohbet edebilirim, oyun oynayabilirim, böyle olduğum her zaman aklıma gelmiyor benim, unutuyorum, ben unutuyorum, ama onlar asla unutmuyor. Asla. Bazen, ne bileyim, yanıma gelmek istediklerini görüyorum, ama canları acıyacak ya da başka bir şey olacak diye biraz korkuyorlar sanki. Nasıl davranacaklarını bilemiyorlar. Kafalarında bir yığın hikâye oluyor, yapabileceğim ya da yapamayacağım şeyleri düşünüyorlar, kimbilir akıllarından neler geçiyor, hep neyin canımı sıkacağını, ne bileyim, be'nin neyin inciteceğini ya da öfkeli olacağını düşünüyorlar, böyle olunca da her şey ters gidiyor, böyle yapmamaları gerek. Sizin deyişinizle, biraz özel olanların sonuçta normal olduklarını, başka insanlarınkiyle aynı isteklere, aynı korkulara sahip olduklarını onlara kimse anlatmamış, özel in-

san farklı değildir, bir şeyde özel olunabilir ama geri kalan her şeyde normalizdir, bunu birilerinin onlara anlatması gerek. Bu durumu olduğundan fazla karmaşık görüp sonunda yoruluyor ve beş veriyorlar, onları anlamak mümkün, senden uzak duruyorlar, onlar için bir sorunsun, anlıyor musunuz? Bir sorun. Hiç kimse bir sorunla sinemaya gitmez, inanın bana. Demek istiyorum ki, sinemaya gidecek işe yaramaz da olsa bir arkadaş varsa, bir sorunla sinemaya gitmek aklından bile geçmez. Benimle sinemaya gitmeyi hayal bile etmiyorlar. İşler böyle yürüyor.

– Ailen hakkında konuşmayı mı yeğlersin, Gould?

– Nasıl isterseniz.

– Babandan söz et biraz.

– Ne bilmek istiyorsunuz?

– Bilmem... onunla birlikte olmaktan hoşlanıyor musun?

– Evet. O orduda görevli.

– Onunla gurur duyuyor musun?

– Gurur duymak mı?

– Evet, demek istiyorum ki, gurur... onunla gurur duyuyor musun?

– ...

– Ya annen?

– ...

– Bize annenden söz eder misin?

– ...

– ...

– ...

– Okuldan mı söz etmemizi istersin? Böyle olmak hoşuna gidiyor mu?

– Ne anlamda?

– Demek istiyorum ki, ünlüsün, insanlar seni tanıyor, arkadaşların, hocaların, herkes senin kim olduğunu biliyor. Bu hoşuna gidiyor mu?

POOMERANG (söylemeyerek) – Bakın, size bir öykü anlatacağım. Bir gün bizim semte biri geldi, dışarıdan biri, yolda karşılaştık ve beni durdurdu. Poomerang'ı tanıyıp tanımadığımı bilmek istiyordu. Tanıyorsam onu nerede bulabileceğini sordu. Ona hiçbir şey söylemedim, bunun üzerine anlatmaya başladı, saçsız, aşağı yukarı senin boyunda ve

hiç konuşmayan biri, tanıman gerek, dedi, hiç konuşmayan biri, onu herkes tanıyor. Ben hiçbir şey söylememeye devam ettim. Heyecanlanmaya başladı, canım, dedi, gazeteler bile onu yazdı, şu Mami Jane hikâyesi yüzünden CRB'nin önüne bir kamyon bok boşaltan kişi, biliyordur, sürekli siyah giysiler giyen biri, herkes tanıyor onu, hemen hemen her zaman dev gibi bir arkadaşıyla dolaşıyor. Her şeyi biliyordu. Poomerang'ı arıyordu. Ve ben oradaydım. Üzerimde siyah giysiler vardı. Konuşmuyordum. Sonunda öfkелendi. Bağırıyordu, konuşmak istemiyorsam cehenneme kadar yolum vardı, bu ne biçim davranıştı, birisine bir şey sorulamaz mıydı, bu ne biçim bir dünyaydı. Bağırıyordu. Ve ben orada duruyordum. Anlıyor musunuz? Hoşuma gidip gitmediğini sormak ne aptalca bir soru anlayabiliyor musunuz? Hey size söylüyorum, anlıyor musunuz?

– Konuşmak istemiyor musun, Gould?

– Neden?

– İstersen, son verebiliriz.

– Hayır, hayır, benim için sorun yok.

– Bana pek yardım etmiyorsun ama.

– Üzgünüm.

– Önemli değil. Olur böyle şeyler.

– Üzgünüm.

– Ne bileyim, sana ne sormamı istersin?

– ...

– Ne bileyim, örneğin hayallerin var mı, büyüdüğün zaman yapmak üzere hayal ettiğin bir şeyler, bir şey... bir hayalin var mı?

DIESEL – Dünyayı görmek isterim. Ama sorun ne biliyor musunuz? Otomobillere sığmıyorum, otobüslere de binmememe izin vermiyorlar, fazla iriyim, bana göre koltukları yok, bu biraz kaydırak öyküsüne benziyor, hep aynı şey, çözüm yok. Aptalca, değil mi? Ama bu arada dünyayı görmek isterim ve bunun için de bir yol yok, burada kalıp gazetelerdeki ya da atlastaki fotoğraflara bakmak zorundayım. Trenler de, çok zor, denedim, ama olmadı. Çözüm yok. Ben yalnızca orada durup dünyanın, beni taşıyacak oldukça büyük bir şeyin camlarının arkasından geçtiğini görmek isterim, o kadar, çok basit bir şeymiş gibi geliyor, ama öyle de-

ğil. Eğer bilmek istiyorsanız söyleyeyim, bu gerçekten özlediğim tek şey, yani demek istiyorum ki, ben böyle olmaktan memnunum, sıradan birisi, herkes gibi birisi olmak istemezdim, böyle olmaktan memn'unum. Tek şey o. Galiba büyüyünce dünyayı görebilmek için fazla büyüğüm. Yalnızca bu. Gerçekten, yalnızca bu öfkeliendiriyor beni.

– Sanırım bu kadar yeter, Gould?

– Efendim?

– Burada bitirebiliriz.

– İyi.

– Hiçbir şey söylemek istemediğinden emin misin?

– Ne anlamda?

– Bitirmeden söylemek istediğin bir şey var mı? Herhangi bir şey.

– Evet. Galiba var. Bir şey.

– Peki Gould. Söyle o zaman.

– Profesör Taltomar'ın kim olduğunu biliyor musunuz?

– Hocan mı?

– Öyle sayılır. Ama okuldan değil.

– Değil mi?

– O her zaman bir futbol sahasının kenarında, tam kalenin arkasındadır. Orada, biz ikimiz beraber durur maç seyrederek, anladınız mı?

– Evet.

– Neyse, ara sıra birileri topa vurur ve top kaleyi geçip saha dışına gider, bazen yanımızda yuvarlanıp biraz ilerimizde durur. Bunun üzerine, genelde kaleci birkaç adım atıp sahanın dışına çıkar, bizi görünce de, Top, lütfen, top teşekkürler, diye bağırır. Ve Profesör Taltomar yerinden hiç kıpırdamaz ve sanki hiçbir şey olmamış gibi, sahaya bakmaya devam eder. Onlarca kez oldu ve biz o topu almaya hiç gitmedik, anlıyor musunuz?

– Evet.

– Biliyor musunuz, ben ve profesör öyle fazla konuşmayız, bakarız, o kadar, ama bir gün karar verdim ve ona sordum. Şu lanet olası topu neden hiç gidip almıyoruz, diye sordum ona. Yere biraz tütün tükürdü ve sonra şöyle dedi: Ya seyredersin ya oynarsın. Başka bir şey söylemedi. Ya seyredersin ya oynarsın.

- ...

- ...

- Peki sonra ne oldu?

- Bir şey olmadı.

- Söylemek istediğin bu muydu, Gould?

- Evet, buydu.

- Başka bir şey yok mu?

- Hayır.

- Peki.

- ...

- Peki o zaman, burada bitiriyoruz.

- Bu kadar mı?

- Evet bu kadar.

- İyi.

Biz bunu ne yapalım, dedi Vack Montorsi kaydı görünce. Vack Montorsi cuma akşamı özel programının yöneticisiydi. Bir kokainmanı bile uyanık tutmaz bu, dedi, uzaktan kumanda aletiyle filmi hızla geçip bunaltıcı olmayan bir şey arayarak. Gould'un babasıyla da röportaj yapmayı denemişlerdi, ama o, bildiği kadarıyla televizyon gazetecilerinin bir soysuzlar çetesi olduğunu, onlarla hiçbir işi olmadığını söylemişti. Böylece ellerinde biraz Gould'un okulunda yapılan çekimler ve profesörlerinin oldukça sıkıcı açıklamaları kalmıştı. 'Yetenek korunmalıdır' ya da 'o çocuğun zekâsı üzerinde düşünmeyi gerektiren bir olaydır' gibi şeyler söylemişlerdi. Vack Montorsi filmi hızla geçiyor ve başını sallıyordu.

- Bir yerde ağlayan biri var, dedi son geçerli kartını oynayarak.

- Nerede?

-- Daha ilerde.

Vack Montorsi filmi ileri aldı. Bir profesör görüntüye geldi, ayağında terlik vardı.

- O.

Mondrian Kilroy'du.

- Ama ağlamıyor...

- Sonra ağlıyor.

Vack Montosi playe bastı.

– ...ve bunların çoğu hikâye yalnızca. İnsanlar harika çocukların çektikleri zorlukların, çevrelerinde bulunan kişilerin baskılarından, onlara yükledikleri inanılmaz beklentilerden kaynaklandığını sanır. Hikâye bunlar. Gerçek sorun onların içlerindedir, başkalarının hiçbir ilgisi yoktur. Gerçek sorun yetenektir. Yetenek çıldırmış, olağanüstü bir hızla ve kendiliğinden büyümüş bir hücre gibidir. Evinin içine bir bowling sahası kurmaları gibi bir şey. Her şeyini bozup diyelim güzel bir saha kuruyorlar, hatta zamanla çok iyi bowling oynamasını da öğreniyorsun, ama sonra evini nasıl eski haline getirebilirsin, tüm o şeylerden nasıl kurtarabilirsin, nasıl önce kabul edip sonra zamanı geldiğinde, Burası benim evim, hadi defolun, burası benim evim, diyebilirsin. Diyemezsin. Yetenek yıkıcıdır, nesnel olarak yıkıcıdır, çevresinde olanlar önemsizdir. İçerde çalışır ve tahrip eder. Bir şeyler kurtarmak için çok güçlü olmak gerekir. Küçük bir çocuk o. Siz küçük bir çocuğun evinin ortasında bir bowling sahası düşünebiliyor musunuz? Yalnızca her Allahın günü çıkardığı gürültü bile yeter, hep aynı patırtı, bu arada bir sessizliğin, gerçek bir sessizliğin güvenilirliğini unut gitsin. Sessizlik olmayan evler. Ne biçim evlerdir bunlar? O çocuğa evini kim yapacaktır? Kameranızla siz mi? Derslerimle ben mi? Ben mi?

Ve nitekim bu noktada Profesör Mondrian Kilroy burununu çekiyor, sonra gözlüklerini çıkarıp bumburuşuk büyük bir mavi mendille gözlerini siliyordu. Ağlama gibi bir şey olduğu düşünülebilirdi.

– Bu kadar mı, diye sordu Vack Montorsi.

– Hemen hemen.

Vack Montorsi videoteybi kapattı.

– Başka ne var?

– Dördüzler ve şu sahte *Gioconda* hikâyesi.

– *Gioconda* hiçbir şeye benzemiyor.

Cuma akşamı İngiliz dördüzlerle ilgili bir özel program yayınlandı. Üç yıl boyunca okula nöbetleşe gitmişler ve kimse de bunun farkına varmamıştı. Nişanlıları bile. Kızda şimdi bazı sorunlar başlamıştı.

Gould yerde, dört santim yüksekliğindeki halının üzerine oturuyordu. Bir televizyona bakıyordu. Shatzy döndüğünde saat onu geçiyordu. O, akşamları alışveriş etmeyi seviyordu, yiyecek ve diğer eşyaların akşam yorgun olduklarını, böylece direnmeden satın alınmalarına izin verdiklerini iddia ediyordu. Kapıyı açtı ve Gould gözlerini televizyondan ayırmadan merhaba, dedi. Shatzy ona baktı.

– Fazla bir şey bekleme, ama önce açsan iyi olur.

Gould çalışmadığını söyledi. Uzaktan kumanda aletinin bütün tuşlarına basıyordu ama hiçbir şey olmuyordu. Shatzy aldıklarını mutfak masasının üzerine koydu. Kapalı televizyona doğru bir göz attı. Yapma tahtadandı, belki de gerçek tahtadandı.

– Nereden aldın?

– Neyi?

– Televizyonu nereden aldın?

Gould onu Poomerang'ın balmumundan Japon yemekleri yapan bir Japon'dan çaldığını söyledi. Bu Japon yemeklerinin tavuk ve kereviz, çiğ balık gibi şeyler olduğunu ve inanılmaz derecede kusursuz olduklarını, yapma olduklarını anlamakta insanın güçlük çektiğini söyledi. Çorba da yapabiliyordu. Balmumundan bir çorba yapmanın kolay olmadığını, beceri gerektiğini, öyle ayaküstü uydurabileceğin bir şey olmadığını söyledi.

– Ne demek *çaldı*?

– Gizlice aldı.

– Delirdi mi?

– Japon'un ona borcu vardı.

Poomerang'ın her sabah onun vitrinini sildiğini, Japon'un para ödememek için her seferinde bir bahane uydurduğunu, onun için de Poomerang'ın beklemekten yorulduğunu söylemediğini ve yapma tahtadan televizyonu kapıp götürdüğünü söyledi. Televizyonun belki de gerçek tahtadan olduğunu, ama gerçekleriyle tıpatıp aynı, balmumun-

dan yiyeceklerin bulunduğu o dükkânda biraz kalınca, insanın her şeyin yapma olduğunu düşünmeye başladığını, kesin ayrımlar yapamadığını söyledi. Bunun üzerine Shatzy gerçekten de öyle olabileceğini, ona da gazete okuduğunda böyle olduğunu söyledi. Gould uzaktan kumando aletindeki kırmızı bir tuşa bastı, ama hiçbir şey olmadı.

– Sen deli birisini tanıyor musun?

– Tam deli mi?

– Doktorların deli dediğı birini.

– Gerçek bir deli.

– Evet.

Shatzy, evet, birkaç deli gördüğünü sandığını söyledi. Güzel bir manzara değildi. Sürekli sigara içiyorlardı ve utanma duyguları yoktu. Pipilerini tutup yanına gelmeleri işten bile değildir, dedi. Kötülük olsun diye değil, utanma duyguları olmadığı için. Yitirecek bir şeyleri kalmadığı için olabilir. Bu da büyük bir talih, diye ekledi. Her neyse, bir süre sonra alışşıyordun ve o zaman çok hoş bir şey gibi de gelebiliyordu sana; aslında hoş sözcüğü yerinde bir sözcük değil. Heyecan verici bir şey. Heyecan verici bir şey olabileceğini söyledi.

– Sen deliren birinin kafasında neler olduğunu biliyor musun, diye sordu Gould.

Shatzy bunun ne tip bir deli olduğuna bağlı olduğunu söyledi. Herhangi bir deli, dedi Gould. Bilmiyorum, dedi Shatzy. Sanırım kafalarının içinde bir şeyler kırılıyor, bunun üzerine de bazı parçalar buyruklara karşılık vermiyor. Onlar emir veriyor, ama emirler yolda kaybolup yerine ulaşmıyorlar ya da geç ulaşıyorlar, ayrıca bir daha geri dönmüyorlar, onlar aynı şeyi buyurmaya devam ediyorlar, saplantı halinde, ve iptal etmek için yapacak hiçbir şey yoktur. Böylece her şey bozuluyor, bir tür düzenlemiş anarşi meydana geliyor, sen musluğu açıyorsun ama ışık yanıyor, telefon radyoyu açınca çalışıyor, çırpma makinesi canı ne zaman isterse o zaman çalışıyor, banyonun kapısını açıyorsun kendini mutfakta buluyorsun, dışarı çıkmak için kapıyı arıyorsun, bulamıyorsun. Muhtemelen kaybolmuş. Yok olmuş. Sonsuza dek orada kapalı kalıyorsun. Shatzy televizyona yaklaştı. Yapma tahtayı ellemek istiyordu. Böyle

bir evden dışarı çıkamayacağına göre, içinde yaşamak için bir şekil bulman gerekir, dedi. Onlar bunu yapabiliyorlar. Dışarıdan bakınca hiçbir şey anlaşılmıyor, ama onlar için her şey çok mantıklı. Saçını yıkamak için başını fırına sokan birinin deli olduğunu söyledi.

– Eğlenceli bir şey galiba, dedi Gould.

– Hayır. Çok eğlenceli bir şey olduğunu sanmıyorum.

Sonra ona göre gerçek tahta olduğunu söyledi.

Gould yerde, dört santim yüksekliğindeki halının üzerine oturuyordu. Televizyona bakmaya devam ediyordu. Shatzy evlerinde yeşil plastik bir masaları olduğunu, ama yanına gidip iyice baktığında tahtadan olduğunu keşfettiğini, bunun anlamsız olduğunu, ama o zamanlar plastik merakı olduğunu, her şeyin plastikten olmasının istendiğini söyledi. Bunun üzere Gould annesinin delirdiğini söyledi. Bir gün delirmişti. Şimdi psikiyatri kliniğinde, dedi. Shatzy hiçbir şey söylemedi, ama televizyona, bir çizimin olduğu yere doğru eğildi ve tırnağıyla sert, koyu renk bir parça çıkardı. Sonra o televizyonun düşmüş olacağını ve çalışmıyorsa şaşmamak gerektiğini söyledi. Düşen bir televizyon ölmüş bir televizyon demektir, dedi.

– Bir gün onu gelip aldılar ve bir daha da hiç görmedim onu. Babam onu o halde görmemi istemiyor. Onu o halde görmemem gerektiğini söylüyor.

– Gould?

– Efendim?

– Senin annen dört yıl önce balıkları araştıran bir profesörle çekip gitti.

Gould yine uzaktan kumanda aletinin birkaç tuşuna daha basmayı denedi yine, ama hiçbir şey olmadı. Shatzy mutfağa gidip açık bir greyfurt suyu şişesiyle geri döndü. Divanın kenarına koydu. Mavi bir divandı ve aşağı yukarı televizyonun karşısında bulunuyordu. Gould uzaktan kumanda aletiyle bir bacağına, tam ayak bileğinin üstünü kaşımaya başladı. İnsanı delirten bir şey varsa, o da fazla sıkı çorap lastiğidir. Uzaktan kumanda aletinin ucuyla kaşınmaya devam ediyordu. Shatzy şişeyi eline aldı biraz çevresine baktı, sonra şişeyi masanın üzerine, petunyaları vazanın yanına koydu. Evi dekore etmek için orada bulunan birine

benziyordu. Mutfaktan, yaşlı bir sarhoş gibi titreyerek soğuk üreten buzdolabının gürültüsü geliyordu. O sırada Gould onu bir sabah erkenden alıp götürdüklerini söyledi, patırtıyı duymuştu ama uyumaya devam etmişti, uyandığında da gömleğinin açık yakası üzerinde hafifçe gevşetilmiş kravatıyla sivil giyinmiş babasının bir ileri bir geri yürüdüğünü görmüştü. Bir keresinde o hastaneyi aramaya gittiğini söyledi, ama bulamamıştı çünkü hakkında kimse hiçbir şey bilmiyordu ve ona yardım edebilecek birine rastlamamıştı. Başlangıçta ona her gün mektup yazmayı düşündüğünü söyledi, ama babası annesinin sukûnete çok gereksinimi olduğunu ve heyecanlanmaması gerektiğini söylemişti, bunun üzerine kendi kendine bir mektup okumanın heyecana yol açıp açmayacağını sormuş ve biraz düşündükten sonra açabileceğine karar vermişti. Böylece ona yazmamıştı. Araştırdığını ve o hastanelere gidenlerin bir gün döndüklerini öğrendiğini söyledi, ama annesinin dönüp dönmeyeceğini babasına sormaya hiç cesaret edememişti. Babası o olaydan söz etmeyi sevmiyordu, hele şimdi yıllardan sonra hiç söz etmiyordu, yalnızca bazen annesinin iyi olduğunu söylüyor, ama başka bir şey eklemiyordu. Tuhaf olduğunu ama annesini anımsadığında aklına her zaman gülen biri geldiğini söyledi, bir tür fotoğraflar geliyordu aklına ve annesi hep gülüyordu, anımsadığı kadarıyla annesi sık sık gülen biri olmasa da, böyle oluyordu, annesini düşündüğünde, onu gülen biri olarak düşünüyordu. Yatak odasındaki dolapta hâlâ bütün elbiselerinin durduğunu, ve onun şarkıcıların seslerini taklit etmeyi bildiğini, Marilyn Monroe'nun sesiyle şarkı söylediğini ve ona tıpatıp benzettiğini söyledi.

– Marilyn Monroe mu?

– Evet.

– Marilyn Monroe.

– Evet.

– Marilyn Monroe.

Shatzy alçak sesle Marilyn Monroe, Marilyn Monroe, Marilyn Monroe, diye tekrar etmeye başladı, tekrar edip duruyordu, bir ara yeniden şişeyi eline aldı ve içinde petun-yalar olan vazoya boşalttı, Marilyn Monroe, Marilyn Monroe, son damlasına kadar, sonra yeniden masanın üzerine

koydu ve mutfığa giderken, geri dönerken, anahtarları ararken, evin kapısını kapatırken ve sonra merdivenlere doğru giderken bir sürü kez Marilyn Monroe dedi. Ayakkabılarını çıkarttı. Saçlarını topladığı tokayı da çıkarttı. Tokayı cebine koydu. Ayakkabılarını orada bıraktı.

– Ben uyumaya gidiyorum, Gould.

– ...

– Özür dilerim.

– ...

– Özür dilerim, ama uyumam gerek.

Gould olduğu yerde kalıp televizyona bakmaya devam etti.

Poomerang'a onu geri götürmesini söylemesi gerektiğini düşündü.

Japon'da güzel bir radyo vardı, eski bir model, onu alabilirdi. Önündeki camda bütün kent adları vardı ve düğmesini çevirdiğinde turuncu küçük bir çubuğu hareket ettirebiliyor ve dünyanın her yanına gidebiliyordun.

Bir televizyonla bazı şeylerin yapılamayacağını düşündü.

Ayağa kalktı, ışıkları söndürdü, üst kata çıktı, banyoya girdi, karanlıkta tuvaletin yanına kadar gitti, kapağını kaldırdı ve pantolonunu bile indirmeden oturdu.

– Kaydım yalnızca.

– Bok kaydın.

– Kaydım diyorum size.

– Sus, Larry. Derin nefes al.

– Nedir bu bok?

– Fazla konuşma ve derin nefes al.

– BUNA İHTİYACIM YOK BENİM, yalnızca kaydını, kahretsin.

– Tamam, kaydın. Şimdi dinle beni. Kalktığında karşında ne olduğuna iyi bak. Eldivenli iki ya da üç zenci görürsen, o zaman bekle, jabla onları kendinden uzak tut, ama sert vurma, yanlış olanını vurursun, beklemen gerek, anladın mı, onları kendinden uzak tut yalnızca ve dövüşebilirsen göğüs göğüse dövüş, yapabildiğinde sarıl ona ve nefes al. Tek bir tane görene kadar sert vurmamalısın, anladın mı?

– Çok iyi görüyorum.

– Bana bak.
– Çok iyi görüyorum.
– Kendini iyi hissedene kadar yumruklara boş ver ve kafanı kullan.

– Onu bir kafayla mı yere yıkınam gerek?
– Şaka yapmanın sırası değil, Larry. O seni yere yıktı.
– Kahretsin, nasıl anlatmam gerek, kaydım diyorum, asıl siz iyi görmüyorsunuz, biliyor musunuz, doktora gitmeniz gerek, artık iyi görmüyorsunuz...

– YETER BE, BAŞLAYACAĞIM ŞİMDİ SENİN...

– Ama sizdiniz...

– YETER.

– ...

– Ağzımdan bir küfür çıkacak şimdi, başlayacağım...

GONG

– Bu maçı kaybetmek istemiyorum, Larry.

– Kazanmak üzeresiniz, hocam.

– Siktir.

– ...tir.

St. Anthony Field'da büyük gerginlik, Larry Gorman üçüncü raundun sonunda Randolph'un çok hızlı bir kroşesiyle nakavt olmak üzereydi, şimdi bakalım farkı kapatabilecek mi, onun için yeni bir durum, kariyerinde ilk kez yere serildi, Randolph'un çok hızlı bir kroşesi onu hazırlıksız yakaladı, DÖRDÜNCÜ RAUND BAŞLADI, Randolph büyük bir hızla başladı, RANDOLPH, RANDOLPH, GORMAN HEMEN İPLERDE, Mondini'nin gözbebeği için iyi başlamadı raund, Randolph yerinde duramıyor gibi görünüyor, BİR APARKAT, BİR APARKAT DAHA, Gorman gardı daraltıyor, sola kaçıyor, nefes alıyor, RANDOLPH ALTA DÖNÜYOR, çok düzenli bir hareket değil ama etkili gibi görünüyor, Gorman yine gerilemek zorunda kaldı, bacaklarıyla hâlâ iyi çalışıyor, RANDOLPH'TAN BİR JAB, BİR JAB DAHA, SAĞ KROŞE, GORMAN SENDELİYOR, RANDOLPH'UN DİREKT VURUŞU BOŞA GİDİYOR, GORMAN SENDELİYOR, RANDOLPH ONU SIKIŞTIRIYOR, GORMAN YİNE İPLERDE, TÜM SEYİRCİLER AYAKTA...

Gould tuvaletten kalktı. Sifonu çekip çiş bile yapmadığını düşündü ve bu ona oldukça aptalca geldi. Lavaboya

yaklaştı ve ışığı açtı. Diş macunu. Dişler. Diş macunu *bubble gum* tadındaydı. İçinde küçük yıldızlar gibi bir şeyler vardı, içinde yıldızlar olan lastikten bir şey gibiydi. Çocukların hoşuna gittiği için ve sonunda huysuzluk etmeden dişlerini fırçaladıkları için böyle yapıyorlardı bunları. Nitekim üzerinde çocuklar için yazıyordu. Dişler fırçalandıktan sonra tüm bir fizik dersi boyunca çiklet çiğnemiş gibi oluyordu insan. Ama macunla dişlerin temizleniyordu ve sıranın altına hiçbir şey yapıştırman gerekmiyordu. Soğuk suyla ağzını çalkaladı ve her şeyi doğrudan lavabo deliğine tükürdü. Aynaya bakarak kurulandı. Sonra dönüp yine tuvalete doğru gitti. Fermuarını indirdi.

– Ama üç kişiydiler, koç.

– Gerçekten mi?

– Üç kişiye karşı dövüşülemez.

– Doğru.

– İki kişiyle sorun yok, ama üç kişi fazla. Onun için birini elemeyi düşündüm.

– Çok iyi fikir.

– İlginç olan ne, biliyor musunuz? O yere düştüğünde, öbür ikisi de yok oldu. Gülünç, değil mi?

– Çok gülünç.

– Sağ, sol, sağ ve püf, üçü de yok oldu.

– Bir şeyi merak ediyorum: Dövülmesi gerekeni nasıl seçtin?

– Gerçek olanı seçtim.

– Alnında mı yazılıydı?

– Üçünün içinde en pis kokanıydı.

– Ah!

– Bilimsel. Siz dediniz kafanı kullan diye.

– Ulan Larry, sendeki talih de kimsede yok.

– Sağ, sol, sağ: Hiç böyle hızlı bir birleşim gördünüz mü?

– Ölmüş gibi duran birinden görmedim.

– Söyleyin, o zaman, hadi, homurdanmayın bırakın da, söyleyin.

– Böyle hızlı bir birleşim çıkaran bir ölü asla görmedim.

– Söylediniz, Tanrım, söylediniz, hey, mikrofonlar nerede, kırk yılda bir işe yarayacakken nereye kayboldular, söylediniz, kulaklarımla duydum, söylediniz, söylediniz, değil mi?

– Ulan Larry, sendeki talih de kimsede yok.

Sifon sesi.

Biraz çalıntı oldu bu, diye düşündü Gould.

O akşam her şeyin biraz ters gittiğini düşündü. Sonra fermuarını çekti, ışığı söndürüp uyumaya gitti.

Zaman geçti.

Geceden parçalar.

Bir süre sonra uyandı. Shatzy yatağının yanında yere oturmuştu. Geceliğinin üzerine kırmızı bir kazak giymişti. Mavi mürekkepli bir kalemin ucunu çiğniyordu.

– Merhaba Shatzy.

– Merhaba.

Kapı yarı açıktı, ve koridordan ışık geliyordu. Gould gözlerini kapattı.

– Aklıma bir şey geldi, dedi Shatzy.

– ...

– Dinliyor musun beni?

– Evet.

– Aklıma bir şey geldi.

Bir şey söylemeden biraz durdu. Belki de sözcükleri bulmaya. Kalemi çiğnemeye devam ediyordu, plastik sesi ve bir kamış sesi gibi bir şey duyuluyordu. Sonra yeniden konuşmaya başladı: Şunu düşündüm. Karavanları bilirsin değil mi, şu arabaların arkasına takılan karavanları, anladın değil mi?

– Evet.

– Neden bilmiyorum ama beni her zaman çok hüzünlendirmişlerdir, otoyolda onları solladığında insanın içine hüzün çöker, hep çok yavaş giderler, baba arabada sürekli önüne bakar ve herkes onu sollar, o ise arkaya takılmış karavanıyla yoluna devam eder, kocaman bir alışveriş torbasını taşıyan yavaş yürüdüğü için herkesin geçtiği bir yaşlı kadın gibidir, arabasının arkası biraz daha alçak, iniktir. Çok hüzünlü bir şeydir. Ama, aynı zamanda bakmadan edemeyeceğin bir şeydir, demek istiyorum ki, onu tam sollar-

ken bir göz atarsın hep, bakacağın tutar, hüzünden başka bir şey olmadığını bilsen de, her defasında, yemin ederim, dönüp bakarsın. Ve eğer iyi düşünecek olursan, aslında onda, karavanda ilgini çeken bir şeyler vardır, iyice deşecek olursan o hüzün tabakalarının altında, dipte bir yerde ilgini çeken bir şeyler olduğunu sezersin, sanki daha *değerli* olmak için ta oralara saklanmıştı, onu keşfetmiş olmak bile seni *sevindirir*, gerçekten sevindirir. Anladın mı?

– Aşağı yukarı.

– Yıllardır düşünüyorum bu hikâyeyi.

Gould battaniyeleri biraz daha çekti, hava biraz soğuktu. Shatzy çıplak ayaklarını bir kazağa sardı.

– Biliyor musun? İstiridye gibi. Bayılıрын istiridye yenmesine, yenildiklerini görmek çok güzeldir, ama hep iğrenmişimdir, yapacak hiçbir şey yok, balgamı anımsatıyorlar bana, anladın mı?

– Evet.

– Balgamı anımsatıyorlarsa nasıl yersin onları?

– Yiyemezsin.

– Evet, yiyemezsin. Karavanla da aynı şey oluyor.

– Balgamı mı anımsatıyor sana?

– Ne ilgisi var, balgamı anımsatmıyor, ama hüzün veriyor bana, anladın mı, insanın bir karavanı olması ne güzel diye düşünmek için bir neden, boktan bir neden bulamadım hiç.

– Evet.

– Yıllarca düşündüm ve şöyle iyi bir neden bulamadım.

Sessizlik.

Sessizlik.

– Bir şeyi biliyor musun, Gould?

– Hayır.

– Dün buldum.

– İyi bir neden mi?

– Bir neden buldum. İyi bir neden.

Gould gözlerini açtı.

– Gerçekten mi?

– Evet.

Shatzy, Gould'a doğru döndü, dirseklerini yatağa dayadı, ona yakından gözlerinin içine bakacak biçimde eğildi. Sonra şöyle dedi:

– Diesel.

– Diesel mi?

– Evet. Diesel.

– Ne demek oluyor?

– Bana söylediğin o hikâye var ya? Hani onun dünyayı görmek istediği ama onu trene, otobüse bindirmedikleri, otomobillere de sığamadığı hikâyesi, o hikâye işte. Sen anlattın bana.

– Evet?

– Bir karavan, Gould.

Gould yatakta biraz doğruldu.

– Ne demek istiyorsun, Shatzy?

– Dünyayı görmeye gidelim demek istiyorum, Gould.

Gould gülümsedi.

– Sen delisin.

– Hayır. Değilim, Gould.

Gould yeniden biraz aşağı, battaniyelerin altına kaydı. Biraz öylece hiçbir şey söylemeden düşündü.

– Diesel karavana sığar mı sanıyorsun?

– Kesin sığar. Orada arkada durur, isterse uzanır ve biz de onu gezdiririz. Bir evi olur ve nereye isterse oraya gider.

– Bu hoşuna gider.

– Elbette gider.

– Hoşuna gidecek bir fikir.

Biraz soğuktu. Kapıdan giren bir ışıktan başka bir şey yoktu. Ara sıra aşağıda yoldan bir araba geçiyordu. İstersen duyabilirdin: o saatte nereye gittiğini sorup kendi kendine, bir sürü hikâye uydurabilirdin. Shatzy, Gould'a baktı.

– Bir evimiz olacak ve nerede istersek orada olacağız.

Gould gözlerini yumdu. Bir çizgi filmde gördüğü bir karavanı düşünüyordu, sarp kayalıklar üzerindeki bir yolda deli gibi gidiyordu, her yere çarparak deli gibi gidiyordu, hep düşecek gibi oluyordu, ama asla düşmüyordu ve bu arada içindekiler yemek yiyorlardı, evlerindeydiler, karavan küçüktü ama onları küçük bir hayvanı ezmeden tutan ve

gezdiren bir el gibi içinde tutuyordu. Arabayı kullanması için birini görevlendirmeyi de unutmuşlardı, böylece hepsi orada yemek yiyordu ve üzerlerinde mutluluk gibi bir şey vardı, ama ondan da öte bir şeydi bu, harika saçma bir mutluluk gibi bir şey. Gözlerini açtı.

– Kim kullanacak?

– Ben.

– Peki karavanı kim satın alacak?

– Ben.

– Sen mi?

– Ben, elbette. Param var benim.

– Çok mu?

– Var işte.

– Pahalıdır.

– Şaka mı ediyorsun? Bir karavan alırsan, üstüne sana para vermeleri gerek.

– Öyle düşündüklerini sanmıyorum.

– Evet, öyle yapmaları gerek.

– Yapmazlar.

– O zaman parası neyse öderiz.

– Benim de param var.

– Gördün mü? Bir sorun değilmiş.

– Ucuz bir karavan da vardır aralarında.

– Elbette vardır. Bu lanet olası Ülkede tam cebimize uygun bir karavan olmaz olur mu hiç?

– Olmaması saçma.

– Olmaması olanaksız.

– Gerçekten.

İkisinin de gözlerinde yollar ve yollar ve yollar vardı.

– Gidip dünyayı dolaşalım, Gould. Yeter artık bu saçmalıklar.

Neşeli bir sesle söyledi bunları ve ayağa kalktı. Kazak ayağına dolanmıştı. Bir biçimde ondan kurtulup ayağa kalktı ve orada, yatağın kenarında durdu. Gould ona bakıyordu. Bunun üzerine Shatzy ona doğru eğildi, yavaşça yaklaştı, dudaklarını dudaklarına değdirdi, sonra birazcık uzaklaşıp ona yakından bakmayı sürdürdü. Gould bir elini battaniyelerin altından çıkarıp Shatzy'nin saçlarında gezdirdi, biraz doğruldu ve onu ağzının köşesinden öptü ve son-

ra dudaklarından öptü, önce yavaşça, sonra gözlerini kapatıp sıkıca bastırarak öptü onu.

17.

1988 yılının Eylül ayında, Mami Jane'in ölümünden sekiz ay sonra, CRB yayınevi diş doktoru süper kahraman Ballon Mac'ın serüvenlerinin yayını durdurmaya karar verdi. Satışlar şaşırtıcı bir düzenlilikle düşmeye devam etmişti, sık sık göğüslerini gösteren bir kadın kahramanın yaratılması kararı da etkili olamamıştı. Son sayıda, Ballon Mac kendine ve okurlarına 'daha iyi bir geleceğin aydınlık bir gününde' geri dönme sözü vererek uzak bir gezegene doğru yola çıkıyordu. "Amin!" demişti CRB'nin Mali İşler Müdürü Franz Forte memnuniyetle. Diesel ve Poomerang o son sayıdan yüz on bir tane aldılar. Aylarca, yöntemli bir biçimde, kâğıdın kalitesi pek iyi olmasa da, ne zaman gerekse, popolarını derginin bir sayfasıyla temizlemeye adanmışlar kendilerini. Sonra sayfayı büyük özenle dörde katlayıp Franz Forte'ye, CRB Mali İşler Müdürlüğü'ne yolluyorlardı. Otellerden, kamu dairelerinden, spor kulüplerinden yürütülmüş zarflar kullandıklarından, müdürün masasına ulaşmadan önce onları belirlemek Franz Forte'nin sekreterliği için imkânsız oluyordu. Franz Forte her gün posta dosyasını belli bir ihtiyatla açmaya alıştı.

Gould on dört yaşını bitirdi. Shatzy herkese bir Çin lokantasında akşam yemeği ısmarladı. Yanlarındaki masada baba, anne ve küçük bir kız çocuğundan oluşan bir aile vardı. Çocuğun adı Melania idi. Babası ona çubukları kullanmayı öğretmeyi aklına koymuştu. Biraz genizden konuşuyordu.

– Çubuğu eline al... şöyle... önce yalnızca birini, hayatım, iyi tut, gördün mü, onu şöyle başparmağınla ortaparmağının arasında tutacaksın sıkıca, öyle değil, bak... Melania, bana, babana bak, böyle tutacaksın, tamam, aferin, şimdi birazcık daha sıkı tut, hayır, öyle fazla değil, yal-

nızca eline alacaksın onu... Melania, bana, babana bak, başparmağımla ortaparmağımın arasında, görüyor musun, böyle, hayır, ortaparmak hangisi Melania, ortaparmak bu, hayatım... Onu neden rahat bırakmıyorsun, dedi karısı o anda. Soya tomurcuklu bir çorbadan gözlerini ayırmadan söyledi bunu. Saçları kızıla boyalıydı, üzerinde omuzları vatkalı sarı bir bluz vardı. Kocasını sanki kimse bir şey söylememiş gibi konuşmasına devam etti.

– Melania, bana bak, babana bak güzel otur ve çubuğu eline al, hadi böyle... tamam işte, gördün mü ne kadar basitmiş, Çin’de milyonlarca var, sanma ki böyle zorlanıyorlar... şimdi ötekini al, MELANIA dik otur, hadi, bak ben nasıl yapıyorum, önce birini, sonra öbürünü, elinle, hadi...

– Rahat bıraksana çocuğu!

– Öğretiyorum ona...

– Karnı aç, görmüyor musun?

– Öğrendiğinde yiyecek yemeğini.

– O öğrenene kadar yemeği buz olur.

– LANET OLSUN, BABASIYIM BEN ONUN, ONUN İÇİN DE...

– Bağırma.

– Onun babasıyım ben ve annesi tek çocuğunu yetiştirmekten daha ilginç şeylerle meşgul olduğuna göre, ona bir şeyler öğretmek benim hakkım...

– Çatalla ye, Melania.

– HAYIR, KESİNLİKLE OLMAZ Melania, hayatım, babanı dinle, küçük harika bir Çinli kız çocuğu gibi yemek yiyebileceğimizi gösterelim annene hadi...

Melania ağlamaya başladı.

– Ağlattın çocuğu.

– AĞLATMADIM.

– Ne yapıyor peki o zaman?

– Melania, ağlaman yersiz, sen büyük bir çocuksun, ağlamamalısın, al şu çubuğu, hadi, ver elini bana, VER ELİNİ DEDİM SANA, tamam aferin hafifçe, hafifçe tutmalısın çubuğu, Melania, herkes bize bakıyor, ağlamayı kes ve al şu lanet olası çubuğu...

– Küfür etme.

– KÜFÜR FALAN ETMEDİM!

Melania daha da çok ağlamaya başladı.

– MELANIA, Melania şimdi bir tokat indireceğim suratına, baban sabırlıdır ama her şeyin bir sınırı var, 'MELANIA, AL ŞU ÇUBUĞU YOKSA BURADAN HEMEN KALKIP EVE DÖNÜYORUZ, benim şaka yapmadığımı bilirsin, hadi, önce birini, sonra diğerini, hadi, başparmağınla işaretparmağının arasına, işaretparmağı değil, ORTAPARMAK, şimdi sıkı tut, böyle, aferin, gördün mü, becerdin, hadi şimdi öbürünü al, öbür çubuğu hayatım, ÖBÜR ELİNLE, KAHRETSİN... ÖBÜR ELİNLE al, ve BU eline yerleştir, anladın mı, zor değil, ağlamayı da kes artık, ağlayacak ne var, büyümek istemiyor musun, aptal küçük bir çocuk olarak mı kalmak istiyorsun yoksa...

Bunun üzerine Diesel ayağa kalktı. Onun için her zaman yorucu oluyordu ayağa kalkmak, ama yine de kalktı. Ailenin bulunduğu masaya yaklaştı, bir eliyle küçük kızın çubuklarını aldı ve elini sıkarak babanın kızarmış ördek bulunan tabağının üzerine ufaladı onları.

Melania ağlamayı kesti. Restoran kızartma ve soya kokan bir sessizliğe büründü. Diesel alçak sesle konuştu, ama onu mutfaktan bile duyabilirlerdi. Bir soru sormakla yetindi:

– Neden çocuk yapıyorsunuz, dedi. Neden?

Baba başını çevirmeye cesaret edemeden hareketsiz önüne bakıyordu. Karısının elindeki kaşık, ağzıyla tabak arasında, yarı yolda kalmıştı. Şaşkın, üzüntüyle Diesel'e bakıyordu: Bir bilmece için yarışan ve yanıtı bildiği halde anımsamayan bir yarışmacıya benziyordu.

Diesel çocuğun üzerine eğildi. Gözlerinin içine baktı.

– Harika, küçük Çinli çocuk.

Dedi.

– Çatalla ye yemeğini, yoksa seni gebertirim.

Sonra dönüp masasına gitti.

– Pilavı uzatır mısın, demedi Poomerang.

Yine de güzel bir doğum günü oldu.

1989'un Şubat ayında Vancouver Üniversitesi'nden bir araştırma grubu ünlü *Science and Progress* dergisinde doksan iki sayfalık bir yazı yayınlayıp yalancıtaneciklerin eş dinamiği üzerine yeni bir kuram açıkladılar. İmza sahipleri

–beş değişik Ülke’den on altı fizikçi– dünyanın birçok yerinden gelen televizyon kameraları karşısında bilim için yeni bir dönemin başladığını ileri sürdüler: Ve çalışmalarının yaklaşık on yıl içinde enerji üretimi maliyetini azaltacağını ve çevre açısından riskleri en aza indireceğini açıkladılar. Ama, üç ay sonra, *National Scientific Bulletin*’da yayınlanan iki buçuk sayfalık bir makale Vancouverlı bilim adamlarının kuramlarını dayandırmak için yararlandıkları matematik modelinin, dikkatli bir incelemeden sonra, çok yetersiz ve sonuçta kullanılamaz olduğunu kanıtladı. "Biraz çocuksu," diyordu, makalenin iki yazarı. Birincisinin adı Mondrian Kilroy idi. İkincisinin Gould idi.

Genelde ikisi bir arada çalışmazdı. Bir rastlantı olmuştu. Her şey yemekhanede başlamıştı. Rastlantı sonucu olarak karşı karşıya oturmuşlar ve bir süre sonra Profesör Mondrian Kilroy, püreyi tükürerek,

– Nedir bu böyle? Vancauver’da mı yapmışlar, demişti.

Gould *Science and Progress*’deki doksan iki sayfayı okumuştı. Ona göre püre fena değildi, ama o makalede bir şeylerin yanlış olduğunu biliyordu. Ispanağını Profesör Mondrian Kilroy’a uzatarak, ona göre yanlışın on ikinci sayfada olduğunu söyledi. Profesör gülümsedi. Ispanakları orada bırakıp üzerine püreyi tükürdüğü kâğıt peçetenin üzerinde bazı hesaplar yapmaya başladı. Çalışmalarını on iki günde bitirdiler. On üçüncü gün yazılarını temize çekip *Bulletin*’a yolladılar. Mondrian Kilroy makaleye ‘Vancouver püresine itiraz’ başlığını koymak isterdi. Gould daha yumuşak bir şeylerin daha iyi olacağı konusunda onu ikna etti. Gazeteciler makaleye imza atan iki kişiden birinin on dört yaşında olduğunu keşfettiklerinde çığına döndüler. Gould ve profesör dünyanın her yerinden gelen 134 gazetecinin katıldığı bir basın toplantısı düzenlemek zorunda kaldı.

– Çok fazla, dedi Profesör Mondrian Kilroy.

– Çok fazla, dedi Gould.

Bu sözleri koridorda beklerken söylediler. Geri dönüp mutfaktan dışarı çıktılar ve Abalema Golü’ne balık avlamaya gittiler. Rektör onların bu davranışını kabul edilemez olarak tanımladı ve üniversiteden uzaklaştırıldılar.

– Tam olarak ne gibi bir şeyden uzaklaştırıldık, diye sordu Profesör Mondrian Kilroy. Bunu *tam olarak* kimse bilmiyordu. Böylece uzaklaştırma kararı durduruldu.

Yaklaşık olarak o dönemde Shatzy, bir karavan satın almak istediği için, bir otomobile sahip olmanın kesinlikle önemli olduğunu anımsadı. "Doğru," dedi Gould, daha önce neden düşünmediklerinin ilginç olduğunu belirterek. Shatzy bu konudan babasına söz etmenin yerinde olacağını söyledi. Bir yerlerde bir arabası vardır, öyle değil mi? O bir erkek. Erkeklerin her zaman bir yerlerde arabası vardır. Gould, "Doğru," dedi. Sonra da ona karavandan söz etmemenin daha iyi olacağını söyledi. Merak etme söylemem, dedi Shatzy.

- Alo?
 - Bayan Shell?
 - Benim.
 - Orada her şey yolunda mı?
 - Evet. Küçük bir sorunumuz var yalnızca.
 - Nasıl bir sorun?
 - Bize otomobiliniz lazım.
 - Benim otomobilim mi?
 - Evet.
 - Siz hangi otomobilden söz ediyorsunuz?
 - Sizinkinden.
 - Benim bir otomobilim olduğunu mu söylüyorsunuz?
 - Akla uygun bir şey gibi geliyordu bana.
 - Korkarım yanılıyorsunuz, bayan.
 - Olamaz.
 - Neden, siz hiç yanılmaz mısınız?
 - Onu demek istemiyordum.
 - Ne demek istiyordunuz?
 - Bir erkek olduğunuz halde bir otomobiliniz yok, onu demek istiyordum. İnanılmaz, değil mi?
 - Emin değilim bundan.
 - Oldukça şaşırtıcı bir şey, inanın bana.
 - Bir tank olsa olmaz mı? Onlardan çok var bende.
- Shatzy'nin gözlerinin önüne bir an için bir tankın çektiği bir karavan geldi.
- Hayır, korkarım sorunumuzu çözmez.

– Şaka yapıyordum.

– Ah!

– Bayan Shell?

– Efendim?

– Söz konusu sorunun ne olduğunu söyler misiniz lütfen bana?

Shatzy'nin aklına ihtiyar nişancı Bird geldi. Garip makinedir akıl. Canı nasıl isterse öyle çalışır.

– Nedir sorun, Bayan Shell?

Ya da bir çeşit yorgunluktu. Üzerinde bir yorgunluk çökmüştü sanki. Bird'ün dans ettiği aynı müzik. İhtiyar nişancı.

– Bayan Shell, sorunun ne olduğunu sordum, lütfen cevap verir misiniz.

Bird.

Yüzünde yollar, sonsuz silahlı çatışmalarla geçen yollar, diyordu Shatzy. Gözleri kafatası tarafından yutulmuş, elleri zeytin yeşili, hızlı eller, kış dalları. Yorgun. Sabah suyla ıslatılan tarak artık saydamlaşmış beyaz saçları geriye tarıyor. Sesinde tütünlü ciğerler duyuluyor ve şöyle diyor: Ne biçim rüzgâr var bugün.

İyi bir nişancı için ölmekten daha kötü bir şey yoktur.

Çevrene bak, hiç görülmemiş bir yüz, Clay 'Bird' Puller'i öldüren kişi olmak için uzaklardan gelen aptalın yüzü olabilir. Ne zaman bir mit olunacağını öğrenmek istiyorsan dinle: arkan dönük düello yapmak zorunda kaldığında. Önüne çıktıklarında yalnızca iyi bir nişancı olursun. Zafer, arkadaki bir bok izidir. Elini çabuk tut hıyar herif, dedi arkasını bile dönmeden. Delikanlının siyah bir şapkası, cebinde uzak bir nefretin anısı olarak saçma sapan bir şey ve bir şekilde öç alacağına dair sözü vardı. Çok geç, hıyar herif.

Yüzümde bu yollar, kalleş ihtiyarlık, gece donuma ediyorum, kemerimin altında korkunç ağrı, sanki karnımla kırım arasında kızgın bir taş gibi hiç gündüz olmuyor, olduğunda da aşılınası gereken boş zaman çölü sanki, buraya nasıl geldim, ben.

Bird nasıl ateş ederdi. Tabanca kılıflarını ters takar, tabancanın dipçığı öne doğru çıkardı. Kolları çapraz çekerek silahlarını, sağdaki tabancayı sol eliyle, soldaki tabancayı sağ eliyle. Böylece, sana doğru geldiğinde, parmakları tabancaların dipçığında hafifçe değerken, bir çeşit mahkûma, kolları önde bağlanmış, darağacına giden bir tutsağa benzerdi. Bir saniye sonra bir yırtıcı kuş kanatlarını açar, havada bir kamçı darbesi duyulur ve iki kurşunun geometrik uçuşu görülürdü. Bird.

O zaman nedir bu gözlerimdeki perdelerin siste sürtünmesi, anları bilen ben şimdi saatleri saymak zorundayım, oysa benim için tek zaman anlardı. Bir gözbebeğinin ani dönüşü, bir bardağın çevresinde sararan eller, atın kalçasında bir mahmuz, lacivert duvarda bir gölgenin gölgesi. Başkalarının anları gördükleri yerde çok uzun süre yaşadım ben. Benim için gökleri gördüğüm bir harita, bir yıldız olan her şey onlar için şimşek gibiydi. Ben zamanın kıvrımlarını düşünürken onlar için çoktan anı olmuştu. Ölümü gelmeden önce görebilmek için başka yol yoktur diye öğrettiler bana. O zaman nedir bu gözlerimdeki perdelerin siste sürtünmesi, başkalarının kâğıtlarını gözetlemek zorunda kaldım, sandalyemde oturmuş nükte dileniyorum, hep aynı sandalyede, ikinci sıradaki, akşamları köpeklere taş atıyorum, cebimde orospuların istemediği yaşlı parası, bir *mariachi* alacak onları, geldiğinde, şarkın hüznü ve uzun olsun, delikanlı, gitarın hoş, sesin yavaş, ben dans etmek istiyorum, bu akşam, bu gecenin günbatımına kadar, dans edeceğim ben.

Bird'ün yanında hep bir sözlük taşıdığını söylüyorlardı. Fransızca. Tüm sözcükleri arka arkaya, alfabetik sırayla ezberlemişti. O kadar yaşlıydı ki, tüm sözcükleri bitirip yeniden baştan başlamıştı, şimdi ikinci kez G harfi yakınındaydı. Hiç kimse onun bunu neden yaptığını bilmiyordu. Ama bir keresinde, Tandeltown'da, bir kadına yaklaştığını görmüşlerdi, kadın çok güzel, uzun boylu, yeşil gözlüydü, nasıl olup da oraya geldiği merak konusuydu. Bird ona yaklaşıp şöyle demişti: *Enchanté*.

Clay 'Bird' Puller. Çok güzel bir biçimde ölecek, diyor du Shatzy. Söz verdim ona: çok güzel bir biçimde ölecek.

- Bayan Shell?
- Alo, efendim?
- Beni duyuyor musunuz?
- Evet, hem de çok iyi.
- Hat düştü.
- Bazen oluyor.
- Bıktırıyor bu telefonlar insanı.
- Haklısınız.
- Oraya bir bombardıman uçağı gönderip oğlumu kafasının ortasından vurmak, onunla telefonda konuşmaktan daha kolay.
- Umarım böyle bir şey yapmazsınız.
- Efendim?
- Yok, bir şey yok, şaka yapıyordum.
- Gould orada mı?
- Evet.
- Verir misiniz?
- Evet.
- Kendinize iyi bakın.
- Siz de.

Saat daha yediyi çeyrek geçiyor olsa da, Gould pijamalarını giymişti. Gazetelerin 'Rus gribi' diye adlandırdıkları bir gribe yakalanmıştı. Korkunç bir şeydi, ateş yapmanın ötesinde, insanın içini boşaltıyordu. Tuvalette saatler geçiyordun. Böylece Larry Gorman'ın kariyeri ani ve daha sonra görüleceği gibi kesin bir ilerleme elde etti. Birkaç gün içinde Park Porter'i, Bill Ormesson'u, Frank Tarantini'yi ve Morgan 'Killer' Bluman'ı yere serdi. Grey La Banca'yı aldığı yara nedeniyle üçüncü raundda yendi. Pat McGrilley kayıp başını yere vurarak kendi kendine oyunu kaybetti. Larry Gorman'ın artık dikkati çekmemesi imkânsız bir rekoru vardı. 21 karşılaşma, 21 galibiyet, her maçta raundlar bitmeden. Gazeteler dünya şampiyonluğundan söz etmeye başladılar.

DIESEL – Mondini'ye yardımcısı Drink söyledi bunu. Gazetelerin Larry'den söz ettiğini söyledi ona. Gazetelerden kesilmiş yazılar vardı elinde, ona bunları yeğeni vermişti. Mondini gözlüklerini çıkarıp okumaya başladı. Bir tuhaf oldu. Bir öğrencisinin adını gerçek şampiyonların adının ya-

nında hiç görmemişti. *Playboy* dergisi alıp insanın karısının fotoğraflarını görmesi gibi bir şeydi. Bazı gazeteler bunun kivrırıp o 21 karşılaşmadan yalnızca birkaçının gerçek boksörlere karşı yapıldığını söylüyordu. Özellikle de bir gazete her şeyin asılsız olduğunu ve Larry'nin babasının zengin bir avukat olduğunu ve oğlunu oraya kadar getirmek için bir yığın para harcadığını ileri sürüyor, ama bu paraları *nasıl* harcadığını tam olarak söylemiyordu. Yazı güzel de yazılmıştı, insanı güldürüyordu. Larry'nin adı bu avukat baba hikâyesi yüzünden hep Larry 'Lawyer' Gorman diye geçiyordu. Mondini bunun oldukça gülünç olduğunu söyledi. Her şeye rağmen o gazetenin dışındaki diğer gazeteler olayı çok ciddiye alıyorlardı. *Boxing Larry*'yi dünya klasmanında altıncı sıraya oturtuyordu. *Boxe Ring*'de ise ona ithaf edilmiş, Tahtın Vârisi başlıklı bir yazı vardı. Mondini onu okurken gözlüklerinin buğulandığını fark etti.

– Hey Larry... Larry, radyo için bir-iki şey söylesene...

– Ben dövüşmüyorum, bu akşam, Dan.

– Yalnızca bir-iki şey.

– Güzel bir boks karşılaşması izlemeye geldim, o kadar, bu kez ben ringin altında keyifle maç izleyeceğim.

– Hakkında çıkan bazı yazılarla ilgili söyleyecek bir şeyin var mı?

– O lakabı beğendim.

– Ne demek istiyorsun?

– *Lawyer*. Hoşuma gitti. Sanırım onu kullanacağım.

– Dinleyicilerimize bir gazetede Larry hakkında sert bir yazı çıktığını hatırlatırız, yazının sahibi...

– Larry 'Lawyer' Gorman, kulağa hoş geliyor, değil mi? Onu kullanacağımı düşünüyorum, bir dahaki sefere bana bir iyilik yap, Dan...

– Evet, Larry.

– Radyo programında bana *Lawyer* de. Hoşuma gidiyor bu.

– Sen nasıl istersen, Larry.

– Larry *Lawyer*, tamam.

– Yakanda bir leke var, Dan, yağ lekesi gibi bir şey.

– Efendim?

– Yakanda bir yağ lekesi var... şurada, görüyor musun?.. Yağ olmalı.

POOMERANG – Mondini yazıyı okudu ve bu işin içinde bir bit yeniği olduğunu anladı. Ona göre olup bitende bir bit yeniği vardı. Boks dünyası tuhaf bir dünyaydı, içinde her çeşit insan vardı, torbayı yumruklayarak eğleneninden ölmemeye çalışarak, hayatını ringde kazanana kadar birçok insan. Dürüst boksörler ve kirli işler çeviren boksörler vardı, ama sonuçta oldukça gerçek bir dünyaydı ve o hoşlanıyordu. Bokstan. Onun görüp tanıdığı bokstan. Hoşlanıyordu. Ama unvan, dünya şampiyonası, taht, bunlar başka hikâyeydi. Fazla para, anlaşılması güç fazla insan, fazla ün vardı ortada. Ona göre, uzak durulması gereken bir hikâyeydi. Bir gün salona, gözlerinde koyu renk gözlükler, dişleri yapılmış bir tipin geldiğini görünce, yakında bir şeyler olacağını anladı. Önemli karşılaşmaları düzenleyenlerden, Kumarhaneler çevresinden biriydi. Boksörken anımsıyordu onu, hatta bir keresinde birlikte dövüleceklerdi, ama sonra hiçbir şey yapılmamıştı. Buna üzülmüştü, çünkü o iki rund dayanıp, sonra çevrede görülecek onca güzel film varken orada, ringde ne işi olduğunu kendi kendine soran boksörlerdendi. Programlı yenilen bir boksör. Şimdi şişmanlamıştı ve biraz da topallıyordu. ‘Hatır sormaya’ gelmişti. İki çift laf ettiler. Larry yoktu.

DIESEL – Larry antrenmanlarını yapıyor ve unvandan hiç söz etmiyordu. Mondini onu çok sıkı çalıştırıyordu, ama o hiç yakınmıyordu. Bütününüle ona ait, gerçekten hiçbir şeyin ona dokunamayacağı bir kabarcığın içinde yaşar gibiydi. Mondini şeyi daha önceden görmüştü: şampiyonların üzerinde. Bir tartışılmaz güç ve kesin yalnızlık karışımıydı, Her türlü yenilgiden ve her mutluluktan koruyordu. Böylece hiç yenilmeden tüm yaşamları boyunca kaybediyorlardı. Bir gün Larry salona Jody adında esmer ufak tefek bir kızla geldi. Kız Mondini’ye çok güzel ve bir şekilde nazik geldi. Bir köşeye oturup tek kelime söylemeden Larry’yi antrenman yaparken izledi. Antrenman bitmeden de kalkıp gitti. Bir başka gün Larry kendinden genç birisiyle boks yapıyordu, yürekli, ama genç birisiydi ve Larry bir süre sonra biraz sert vurmaya başladı. Mondini saatin üç dakika sonra

çalmasını beklemedi: İplere dayanıp yeter, dedi. Ama Larry durmadı. Tuhaf bir kötülükle vuruyordu. Ve sürenin sonuna kadar vurdu. Mondini hiçbir şey söylemedi. Larry'nin ringden inmesini bekledi. Drink'in onun sırtını nasıl saygıyla kuruladığını ve eldivenlerini nasıl saygıyla çıkardığını gördü. Soyunma odasına dönmeden, aynanın önünde bir an için durduğunu gördü. Bunun üzerine aklına sessiz kız ve nedense başka birçok şey geldi. Alçak sesle bir küfür savurdu ve zamanın geldiğini anladı. Larry'nin kaşmir paltosuyla şık bir biçimde çıkmasını bekledi. Saatin fişini çekti. Sonra

– Seni eve bırakayım Larry, olur mu, dedi.

POOMERANG – Tek kelime etmeden kenti bir baştan bir başa geçtiler. Mondini'nin eski 'Berlina'sı yalnızca sonuna kadar çekilmiş jikleyle ilerliyordu. Trafik ışıklarında durduklarında makarnalı sebze çorbasının üç saattir piştiği düdüklü tencereye benziyorlardı. Sonunda Mondini park edip motoru durdurdu. Zenginler semti ve İngiliz çimenlerinin üzerinde hafif ışıklar.

– Bana güveniyor musun, Larry?

– Evet.

– O zaman şimdi dinle beni.

– Peki.

– Sen 21 karşılaşma yaptın, Larry. O karşılaşmaların on altısını ben de kazanırdım. Ama diğer beşi, onlar gerçek boksördü. Sobilo, Parker, Morgan Bluman... İnsanın dövüşme isteğini söndürür onlar. Ve seninle tam sonuna kadar da dövüşmediler. Onların hiç tahmin edemeyecekleri bir boks yapma tarzın var senin. Bazen sen ringdeyken rakiplerine bakıyorum, inanılmaz bir biçimde yaşlı görünüyorlar. Siyah beyaz filmlere benziyorlar. Nerede öğrendiğini bilmiyorum, ama öyle. Tek sen varsın böyle boks yapan. Bana inanıyor musun?

– Evet.

– O zaman şimdi beni iyi dinle. Anlaman gereken iki şey var.

– Tamam.

– Birincisi: Sen hayatında hiç gerçek bir yumruk yemedin.

– Ne anlamda?

– Herkes yumruk atar, Larry. Ama dünyada bundan daha fazlasını, dövmesini bilen üç ya da dört kişi vardır. Onlarınkiler gerçek yumruklardır. Nasıl olduklarını tahmin bile edemezsin. Arabanın karoserisini değiştirecek darbelerdir onlar. İçinde her şey vardır: düzen, güç, hız, kusursuzluk, kötülük. Onlar birer başyapıttır. Öğrencileri getirip göstermeleri gerek, müzelerdeki gibi. Televizyonun karşısına oturup elinde bir bira onları seyretmek keyiflidir. Ama ringdeysen, ödün kopar, Larry, ödün bokuna karışır. Dehşete düşersin. O yumruklar öldürür insanı. Ya da ömrünün geri kalan bölümünü aptal aptal geçirirsin.

Larry yerinden kımıldamadı. Önüne, dışarı bakıyordu. Yalnızca şöyle dedi:

– Peki ya ikinci şey ne?

Mondini bir süre hiçbir şey söylemedi. Sonra dikiz aynasını Larry'ye doğru çevirdi. Dünya şampiyonlarının onun gibi bir yüze sahip olmadıklarını söylemek istiyordu. Ama sözcükleri bulamıyordu. İnsanın ringde yaşamını riske atması için önünde gelecek yerine bir karanlığın olması gerektiğini, yoksa yalnızca deli, kendine âşık bir gençten başka bir şey olamayacağını söylemek istiyordu. Belki o sessiz kız hakkında da bir şeyler söylemek istiyordu. Ama tam olarak ne söylemek istediğini bilmiyordu.

Larry dikiz aynasına baktı.

Bir avukat yüzü gördü. Dünya boks şampiyonu.

Mondini söyleyecek bir cümle buldu. Pek iyi olmasa da, düşüncesini açıklıyordu.

– Boksörün büyük bir boksör olduğunu nereden anlarsın biliyor musun? O boksu bırakacağı günü iyi bilir. İnan bana Larry: Senin günün bu gün.

Larry hocasına doğru döndü.

– Bırakmam mı gerekiyor?

– Evet.

– Ben boksu bırakmalı mıyım?

– Evet.

– Larry 'Lawyer' Gorman'ın boksu bırakması gerektiğini mi söylüyorsunuz siz bana?

– *Sen*, Larry, sen boksu bırakmalısın.

– Ben mi?

DIESEL – Zenginlerin, insanların geri kalan kısmından neden bir şey anlamadıkları bilinir, ama hiç kimsenin anlamak istemediği şey, insanların geri kalan kısmının zenginler hakkında hiçbir şey bilmediği ve onları anlamak için hiçbir olanağı olmadığıdır. Anlamak için zenginliği yaşamış olmak gerekir, altı yaşındayken, annenin karnındayken, kendisi de zengin olan babanın bir düşüncesiyle. O zaman belki anlarsın. Yoksa yalnızca saçma şeyler söyleyip durursun. Örneğin onlar için neyin önemli olduğunu, neyin gerçekten değerli olduğunu, nelerden korktuklarını ne bilirsin ki? Belki sana göre bunları bilirsin. Ama onların seninle ne ilgisi var ki? Onlar başka bir ekosistemde yaşıyor. Balıklar gibi, örneğin. Onların ne istediklerini, nereye ve neden gittiklerini kim bilebilir ki? Onlar balık. Ve senin için yaşam olan şey yüzünden geberip gidebilirler. Biraz hava ve biter işleri, senin için yaşam demek olan o herhangi bir havadan birazcık tadınca. Geberirler. Larry bir balıktı. Çevresinde kendi denizi ve güç görülebilen solungaçları, ve senin buradan, kıyıdan, denize bakarak anlayamayacağın biçimde yaşanacak bir yaşamı vardı.

POOMERANG – Larry durup fazla düşünmedi bile. Dikiz aynasını düzelterip Mondini'nin gözlerinin içine baktı ve, Ben yüksellere ulaşmak istiyorum, koş. Oradan ne görüldüğünü anlamak istiyorum, dedi.

Mondini başını salladı.

– Gözlerin ters dönmüş yerde yatıyor olursan fazla bir şey göremezsin.

Bunu uğursuzluk getirmesi için değil, bir şey söylemiş olmak için, her şeyin fazla ciddi bir hava almasını önlemek için söyledi. Ama Larry için bu ciddi bir konuydu. Her şeyi hafife alan o, bu kez lanet olası bir biçimde ciddiydi.

– Ben denemek istiyorum, koş. Beni yukarı götürür müsünüz?

Mondini sorulara yanıt vermek için orada bulunduğunu düşünmüyordu. Delikanlıyı ringden indirmek için oradaydı.

– Lütfen beni yukarılara götürür müsünüz?

Mondini bunu beklemiyordu.

– Evet mi, hayır mı, kaç?

1989 yılının kışında, hava çok sert geçti ve futbol şampiyonası, Gould'un evinin arkasındaki sahada, alanın elverişsizliği nedeniyle, sık sık kesintiye uğradı. Bazen takımlar sırf program tamamen altüst olmasın diye, zor koşullarda da olsa oynuyorlardı. Bir gün Gould, Poomerang ve Di-esel karda oynayan bir maçı izlediler. Top sektiği için hake-me göre her şey kurallara uygundu. Bir takım kırmızı forma giymişti. Diğer takımın forması mor-beyaz kareliydi. Bazı oyuncuların elinde eldiven vardı, kalecilerden biri başına kalpak takmış, kulaklıkları da indirip çenesinin altında bağlamıştı. Club Med'in bir yolcu gemisinin bankizde bulunduğu bir Güney Kutbu kâşifine benziyordu. İkinci yarının ortasında Gould evden çıkıp her zamanki yerine, sağ kalenin arkasına gitti. Profesör Taltomar yoktu. İlk kez oluyordu. Gould biraz bekledi, sonra eve döndü. Maçı, ikinci yarının on ikinci dakikasında şansa attıkları bir golle kırmızılılar kazandı.

Profesör bir daha ortalarda görünmedi, bunun üzerine Gould onu aramaya başladı. Sonunda onu bir bakımevinde buldu, zatürree olmuştu, belki de kanserdi, nesi olduğu iyi bilinmiyordu. Yatağında yatıyordu, küçülmüştü sanki. Dudakları arasında filtresiz, sönük bir sigara vardı. Gould sandalyeyi yatağa yaklaştırıp oturdu. Profesör Taltomar'ın gözleri kapalıydı, belki de uyuyordu. Gould bir süre hiçbir şey söylemeden durdu. Sonra şöyle dedi:

– Maçın bitmesine iki dakika var ve durum sıfır sıfır. Santrfor ceza alanında kendini yere atıyor, hakem penaltı veriyor. Kaptan deliler gibi bağırarak karara itiraz ediyor. Hakemin tepesi atıyor, bir tabanca çıkarıp çok yakından ona ateş ediyor. Tabanca tutukluk yapıyor. Kaptan hake-min üzerine atlıyor ve yere düşüyorlar. Bazı oyuncular koşup onları ayırıyor. Hakem yeniden ayağa kalkıyor.

Profesör Taltomar hareket etmedi. Bir süre için, hareket etmedi. Sonra yavaşça sigarayı dudaklarından çekti, bir parça hayali külü silkeledi ve şöyle mırıldandı:

– Kaptana kırmızı kart. Penaltı verilir. Maç, meydana gelen kavga nedeniyle normal süreye uzatma dakikaları

eklenerek bitirilir. Anayasanın 28 no.'lu maddesi uyarınca hakem meslekten atılır: Gerzekler hakemlik yapamaz.

Sonra bir kere öksürüp sigarasını dudaklarına götürdü.

Gould içinde güzel bir şeyler hissetti.

Orada hiç konuşmadan biraz daha kaldı.

Ayağa kalktığı anda şöyle dedi:

– Teşekkür ederim, Profesör.

Profesör Taltomar gözlerini bile açmadı.

– Sağlıcakla kal, evlat.

Aşağı yukarı o dönemde Shatzy ikinci el, '71 model *Pagode* bir karavanı almak için görüşmelere başladı. İçi tamamen ahşaptı. Dışı sarıydı.

– Sarı renk nereden aklınıza geldi?

– Bakın bayan, karavanı siz alacaksınız, ben değil.

– Evet, ama yirmi yıl önce siz almıştınız onu. Başka rengi yoktu demeyeceksiniz umarım.

– Sarı rengi sevmiyorsanız, boyatabilirsiniz.

– Ben sarıyı severim.

– Sever misiniz?

– Ben severim. Ama insanın sarı bir karavan satın alması için biraz gerzek olması lazım, öyle değil mi?

Profesör Bandini başını öne eğip o kızla çok sabırlı olmayı anınsaması gerektiğini düşündü. Sükûnetini koruması gerekiyordu, yoksa o lanet olası karavandan asla kurtulamazdı. Aylardır elden çıkarmaya çalışıyordu onu. En büyük isteği sarı, '71 model bir *Pagode* karavana sahip olan fazla insan yoktur. Hocalık yaptığı üniversitenin gazetesi de dahil olmak üzere, her yere ilan vermişti. Bu Gould'un üniversitesiydi. Gould ilanı kesip buzdolabının üzerine, öbür ilanların arasına asmıştı. Sonra ilanları Shatzy ayırıyordu. Katolikleri ve aydınları yeğliyordu: Genelde paradan söz etmekten utanıyorlardı. Profesör Bandini Katolik bir aydıdı.

Böylece bir gün, 11 no.'lu sınıfta, yaklaşık yüz öğrencinin önünde ders yaparken kapının açılıp içeri o kızın girdiğini gördü.

– Profesör Michael Bandini siz misiniz?

– Evet, neden sordunuz?

Shatzy gazete kupürünü salladı.

– '71 model Pagode kullanılmış bir karavanı uygun koşullarda, pazarlığa açık, mübadelesiz siz mi satıyorsunuz?

Profesör Bandini, nedenini pek anlayamadan, sanki şemsiyesini porno film gösteren bir sinemada bulmuşlar gibi utandı.

– Evet, benim.

– Görülebilir mi, karavan, demek istiyorum, görülebilir mi?

– Ders yapıyorum, bayan.

Shatzy ancak o an sınıfı dolduran öğrencileri fark eder göründü.

– Oh!

– Daha sonra gelseniz olur mu?

– Tabii, özür dilerim, biraz bekleyebilirim, buraya otursam, bir sakıncası var mı? Belki bu arada yararlı bir şeyler de öğrenirim.

– Buyrun.

– Teşekkür ederim.

Profesör Bandini dünyanın delilerle dolu olduğunu düşündü. Sonra kaldığı yerden devam etti.

Genellikle, dedi, *porch*, ya da veranda, evin ön tarafında yer alır. Değişik boylarda, ama nadiren dört metreyi geçen bir çatısı vardır ve bir dizi kirişlere dayanır ve bir tah-ta döşemeyi örter, zeminin topraktan yüksekliği genelde yirmi santim ile bir buçuk metre arasında değişir. Bir parmaklık ve gerektiği kadar giriş basamağı görüntüsünü tamamlar. Yalnızca mimari açıdan, *porch* klasik cephe fikrinin oldukça basit bir gelişimini temsil eder, bu zengin bir yoksulluğun ve basit, ilkel bir zenginliğin ifadesidir. Ama psikolojik, hatta törebilimsel açıdan, benim ruhsal dengemi bozan ve dikkatlice incelendiğinde, hem duygulandırıcı hem de tiksindirici ve sonuç olarak önemli bir buluşu ortaya koyan bir şey söz konusudur.

Shatzy hafif bir baş işaretiyle onayladı. Nitekim, Batı'da, hemen hemen herkesin bir verandası vardı.

Porch'un tuhaflığı, diye devam etti Profesör Bandini, tabii ki hem bir iç, hem de bir dış mekân olmasındadır. Bir anlamda, uzun bir eşiktir, bu eşik sayesinde ev artık dışarının tehdidi altında değildir ve olmayacaktır da. Bir serbest

bölgedir ve burada, her evin belirttiği ve gerçekleştirdiği korunan yer düşüncesi, tanımının ötesine gidip, neredeyse korunmasız bir biçimde açıklığın isteklerine direnç göstermek için yeniden ortaya çıkıyor. Bu anlamda her şeyden önce zayıf yer, dengede dünya, sürgünde düşünce gibi görünebilir. İnsan, kendi geçiciliğini, açıkta ve sınırda bir yaratık özelliğini temsil eden yerleri sevdiği için, bu zayıf özelliklerinin verandayı çekici yaptığı da söylenebilir.

Özel yaşamında, Profesör Bandini bu düşüncesini herkesin önünde söylenmesi sakıncalı, ama çok kısa ve öz bulduğu bir sözle açıklıyordu. "İnsanların *evi* vardır: Ama onlar *verandadır*." Bir keresinde bunu karısına söylemeyi denemişti ve karısı katılcıya kadar gülmüştü. Bu onu oldukça şaşırtmıştı. Daha sonra karısı, kendisinden yirmi iki yaş genç bir çevirmen bayanla yaşamak için onu bırakmıştı.

Her şeye rağmen, diye devam etti Profesör Bandini, bu 'zayıf yer' statüsünün, *porch* cansız mimari bir nesne olmaktan çıkıp insanların oturduğu bir yer olduğu anda nasıl da ortadan kalktığı ilginçtir. İnsan bir verandada genelde sırtı eve dönük oturur, çoğunlukla da sallanan bir sandalyede. Tabloyu tamamlayacak olursak, elinde içi dolu bir de tüfek tutar. Hep önüne bakar. Şimdi *porch*'un sıradan bir mimari nesne olduğu o geçicilik görüntüsüne dönüp, onu, sırtı eve dönük, salıncaklı bir sandalyede kucağında bir tüfekte hafif hafif sallanan bir insanla zenginleştirirseniz, bu görüntü bir güç, güven, kararlılık yönüne doğru gözle görülür biçimde yön değiştirecektir. Hatta o *porch*, dayandığı evin zayıf bir yankısı olmaktan çıkıp evin belli belirsiz gösterdiği şeylerin son onayı olur: Korunan yerin son yaptırımı, evin açıklamak istemediği kuramın çözümüdür.

Shatzy'nin özellikle dolu tüfek ayrıntısı çok hoşuna gitti.

Sonuçta, diye devam etti Profesör Bandini, o insan ve o *porch*, laik bir ikona oluşturur, ama aynı zamanda kutsal bir ikonadır bu, insanın kendine ait bir yere sahip olma hakkını temsil eder, basit bir şekilde var olan şeyin belirsiz varlığından kurtarılır. Ayrıca, o ikona insanın o yeri, yöntemli bir ürkeklik (salıncaklı sandalyenin sallanması) ya

da donatılmış bir yüreklilik (dolu tüfek) silahıyla koruma gücüne sahip olmak isteğini temsil ediyor. İnsanoğlunun içinde bulunduğu durum o görüntüde özetlenmiştir. Onun için de o görüntü insanın dünyadaki yazgısal yerini gösterir: Dünyanın karşısındadır, arkasında da kendisi vardır.

Bu, Profesör Bandini'nin, akademik herhangi bir gereksinimin ötesinde, inandığı bir şeydi, o işlerin böyle olduğuna inanıyordu, tuvaletteyken de inanıyordu buna. O gerçekten, insanların yaşamlarının verandasında (onun için de kendilerinden uzak) yaşadıklarını ve bunun, onlar için yaşamlarını dünyadan korumanın tek yolu olduğunu düşünüyordu, onun için de yeniden eve girmeye (yani kendileri olmaya) kalkıştıklarında, o evin, hemen, hiçlik denizindeki güçsüz sığınağa dönüşeceğine, Açıklığın dalgalarıyla silinmeye mahkûm olduğuna ve sığınağı ölümcül bir tuzaga dönüşeceğine inanıyordu, nitekim insanlar bu nedenle bir an önce verandaya (yani kendilerinden dışarı) çıkıp dünyanın istilasını durdurma olanağının verildiği ve en azından, oturulamaz olduğu bilinse bile, insanın kendi evi fikrinin korunduğu yerde yerlerini alırlar, diye düşünüyordu. Evlerimiz var, ama verandayız, diye düşünüyordu. İnsanlara bakıyordu ve dokunaklı yalanlarında, salıncaklı sandalyenin *porch*'un tozlu tahtalarında çıkardığı gıcırtıyı duyuyordu; ve insanın gurur yüzünden ve kendini göstermek için ani öfkelenmeleri, ona göre, gülünç, dolu tüfeklerdi, onlarda başkaları ve kendisi için sürekli bir sürgün kararının gizlendiğini görüyordu. İyi düşünülecek olursa, çok üzücü, ama aynı zamanda duygulandırıcı bir durumdu, çünkü Profesör Bandini sonuçta kendisi ve tüm diğer insanlar için şefkat, çevresini saran verandalar için merhamet duyduğunu biliyordu

insanın kendisinden bir adım uzakta, eşiğin önünde o sonsuza dek oyalanmada son derece onurlu bir şeyler vardı gerçeğin acımasız rüzgârının başladığı geceler, ertesi sabah yalanlarının çatısını onarmak zorunda kalırsın, tükenmez bir sabırla, ama sevgilim geri döndüğünde her şey yeniden eskisi gibi olacak, renkli su içerek güneşin batışını izleyeceğiz

ya da

bitkin düşmüş biri, karşısına oturmanı isteyip kafasındaki-
leri sana ağıp her şeyi, gerçekten her şeyi ortaya döktüğün-
de de, anladığın şey verandada oturuyor olmanızdı, seni
evine sokmamıştı, yıllardır evine girmiyordu, bu onun, ora-
da, karşında, bitkin durmasının çelişkili nedeniydi
havanın soğuk olduğu akşamlar ve dünyanın çekip gitmiş
gibi geldiği akşamlar, aniden kendini, orada, verandada ol-
mayan bir düşmana karşı nöbet tutarken gülünç hisse-
sin ve içini kemiren bir yorgunluk çöker üstüne, gereksiz
yere gülünç olmaktan utanırsın, sonunda kalkar, eve girer-
sin, yıllardır süren yalandan dolandan sonra, belki de içeri-
de ne yapacağını şaşıracağını bilerek girersin eve, sanki bir
başkasının eviymiş gibi, halbuki bir zamanlar senindi o ev,
hâlâ senin, kapıyı açar girersin, anımsamadığın ilginç mut-
luluk, senin evin, Tanrım ne güzel, ne derin, bu sıcaklık,
huzur, ben kendim, sonunda, buradan asla bir daha çıkma-
yacağım, tüfeği köşeye koyayım ve nesnelerin biçimini ve
boşluğun biçimlerini yeniden öğreneyim, gerçeğin unutul-
muş coğrafyasına yeniden alışayım, hiçbir şeyi kırmadan
hareket etmesini öğreneceğim, birisi kapıyı çaldığında aç-
cağım, yaz geldiğinde pencerelerimi ardına kadar aç-
cağım, var oluncaya kadar bu evde olacağım, AMA

AMA sen bekliyorsan,
ve dışarıdan o eve bakıyorsan, bir saat ya da bir gün geçebi-
lir, AMA sonunda kapının açıldığını göreceksin, içeride ne-
ler olduğunu asla bilmeden ve anlayamadan, kapının açıl-
dığını ve o adamın yavaşça dışarı çıktığını, asla bilemeye-
ceğin bir şey tarafından gizlice dışarı itildiğini göreceksin,
AMA o adamı dışarı, verandasına, elinde tüfeği itecek ka-
dar acımasız bir şey olduğuna göre büyük bir korku, ya da
beceriksizlik ya da cezayla ilgili bir şey olması gerek, ben
bayılırım

bayılırım o âna ben-
diyordu Profesör Bandini adamın, elinde tüfekte, bir adım
atıp önündeki dünyaya baktığı, dondurucu soğuğu hissedip
ceketinin yakasını kaldırdığı, sonra da –harika– yeniden gi-
dip sandalyesine oturduğu o âna, sırtını dayadığında san-
dalye başlar yeniden sallanmaya, uykuya dalmış tatlı sal-
lanma, yalanın güven verici sallanışı, şimdi yeniden bulu-

nan huzuru sallıyor, kalleşlerin huzuru, bize düşen tek şey o, sallıyor, insanlar geçiyor ve selam veriyor, Hey Jack, nelerdeydin? Yok bir şey, yok bir şey, buradayım artık, kendine iyi bak Jack, bir el tüfeğin dipçliğini okşuyor, o gözlerini biraz kısarak uzaklara bakıyor, ne çok ışık, istediğin kadar ışık olan dünya, bana, orada, içeride, basit bir alev yetiyordu, ne zaman? Ne zaman, anımsamıyorum, AMA elveda dediğim bir yerdi ve sonra hiçbir şey olmadı, bir daha asla ondan söz etmedi, ahşap ve boyalı verandasında sonsuza dek sallandı

düşünecek olursan, yüzlerce boş evi düşün, insanların yüzlerinin arkasında, her verandanın arkasında, binlerce kusursuz bir biçimde düzeltilmiş ve boş evi, havayı, oradaki havayı, renkleri, eşyaları, değişen ışığı, hiç kimse için meydana gelen olayları düşün, öksüz yerler, onlar ki tek gerçek YERLER olacaktı, ama yazgının ilginç kentbilimi onları dünyanın kurt delikleri olarak, bilinç yüzeyinin altına terk edilmiş çukurlar olarak tasarladı, düşünecek olursan, ne garip, ne oldu onlara, gerçek yerlere, benim gerçek yerime, BEN nereye gittim burada kendimi savunurken, hiç sorasın gelmez mi, acaba nasılım, BEN, diye, orada sallanırken, damı onarırken, tüfeğini parlatırken, geçenleri selamlarken, aniden o soru gelir mi aklına, acaba nasılım, BEN, diye, yalnızca bunu bilmek istiyorum, nasılım, BEN? İyi yürekli miyim, yaşlı mıyım, birileri biliyor mu acaba, YAŞIYOR MUYUM birileri biliyor mu acaba?

– Sarı rengi sevmiyorsanız, boyatabilirsiniz.

– Ben sarıyı severim.

– Sever misiniz?

– Ben severim. Ama insanın sarı bir karavan satın alması için biraz gerzek olması lazım, öyle değil mi?

Yirmi metre ileride, Gould, Poomerang ve Diesel, Bandini'nin evinin garajının duvarına dayanmış, gölgede, onları seyrediyorlardı.

– O bilmiyor, ama Shatzy için deli oluyor, demedi Poomerang.

– O berbat gömleği nereden buldu Shatzy, diye sordu Diesel.

– Startejik bir gömlek, dedi Gould. Bir kere öksürünce öndeki düğme açılıyor ve biraz göğüsleri görünüyor.

– Gerçekten mi?

– Evet, ama doğru biçimde öksürmesini bilmek gerek. Shatzy aynanın önünde çalışma yapıyor.

Poomerang öksürmeye başladı. Sonra gömleğinin düğmelerine baktı. Sonra yeniden karavana girip çıkıp tartışan o ikisine bakmaya başladı.

– Mondini'yle ne oldu? Onu dünya şampiyonasına hazırlayacak mı, hazırlamayacak mı?

– Belki.

– Ne demek belki?

– Bilinmiyor.

– Ne demek bilinmiyor?

– Şimdi Tropicana'dan, kumarhaneden geldiler ve Larry ile Benson'un bir maç yapması için bir yığın para önerdiler.

– Şu bildiğimiz Benson mu?

– Evet.

– Olamaz!

– Ya. Ama Mondini çok teşekkürler dedi yine.

– Hayır, olmaz!

– Evet. Larry'nin daha önce bir maçı olduğunu söylüyor.

– Deli mi o?

– Aklından neler geçiyor anlaşılmıyor. Yalnızca Larry'nin daha önce o maçı yapması gerektiğini, sonra düşüneceğini söylüyor.

– Ama Benson dünya şampiyonluğu için kestirme yol, Larry onu yenerse...

– Yapacak bir şey yok, Mondini bunları duymak istemiyor.

– Çıldırdı, moruk.

– Hayır, kafasında başka bir şey var. Geçen akşam Larry onu bir kenara çekip sertçe Koç, bana bir yanıt vermen gerekiyor, dedi. Mondini ona bakıp şöyle dedi: Gelecek maçtan sonra, Larry ve maçı ben seçeceğim.

– Hadi ya...

- Bunun üzerine Larry bir kahkaha atıp, Peki, dedi, okay, nasıl isterseniz, Koç, kimi alaşağı etmem gerekiyor?
- Doğru, kimi alaşağı etmesi gerekiyor?
- Dinle, asıl inanılmaz olan o.
- Yani?
- Mondini tuhaftır, kafasında ne olduğu anlaşılmaz.
- Ne demek istiyorsun ulan Gould?
- Çevrede onca boksör dururken, tuhaf, anlaşılmıyor...
- Söyle hangi herifi seçti?
- Hiç tahmin edemezsiniz.
- Hadi, söyle...

Gould dönüp bir an Profesör Bandini'nin yanındaki Shatzy'ye baktı. Sonra alçak sesle şöyle dedi:

- Poreda.
- Kim?
- Poreda.
- Stanley Poreda mı?
- Evet.
- Kolları kırık Poreda mı?
- Evet, o.
- Ne ilgisi var ki?
- İnanmayacağınızı söylemiştim size.
- Poreda mı?
- *Stanley* 'Hooker' Poreda.
- Orospu çocuğu!
- Yüksek sesle söyleyebilirsin.
- Poreda... olamaz.
- Poreda.

POOMERANG – Stanley Poreda iki yıl önce çekilmişti. Çektirmişlerdi, daha doğrusu. Bir maçı satmıştı, ama işler kötü gitmişti. Rakibi delikanlı Belemli *boss*'lardan birinin akrabasıydı. Güzel bir stili vardı, ama güç bakımından sıfırdı, bir sarhoşu bile yere vuramazdı. Poreda bir aktör gibi nakavt taklidi yapardı, ama ilk dört raundda, gerçek bir yumruğa birazcık da olsa benzeyen bir yumruk bile yemedi. Yere düşmek ve çekip evine gitmek istiyordu. Ama nefesi tükenmiş o balerinden bir türlü doğru dürüst bir yumruk koparamıyordu. Böylece, sırf bir şeyler yapmış olmak için, dördüncü raundun sonunda aşağıdan yukarı doğru bir yum-

ruk atıp çift kroşe denedi. Olağanüstü bir şey değildi. Ama balerin yere düştü. Gong onu kurtardı. Köşesine döndüğünde, Poreda iyi giyimli birinin, ağzında filtresi altın yaldızlı kâğıttan bir sigarayla ona doğru yaklaştığını gördü. Sigarasını hiç çıkarmadan Poreda'ya doğru eğilip kulağına şöyle fısıldadı: Adi herif, hele bir daha dene, gebertirim seni. Yalnızca şişeye tükürdüğünde çekti dudaklarından sigarayı ve antrenöre şöyle dedi: Çocuğa su ver, susamış. Poreda, kendi dalında, bir profesyoneldi. Şişeyi aldı ve hiç umursamadan bir yudum içti, sonra gongu duydu. Balerin biraz sendeleyerek ayağa kalktı, ama ringin ortasına geldiğinde, Yeter artık, alçak herif, diyecek gücü buldu. Doğru, diye düşündü, Poreda. Bir çift *jabla* gardını açtı, sonra aşağıdan yukarı doğru bir yumruk atıp bir sağ kroşeyle bitirdi. Balerin kukla gibi geriye uçtu. Yere indiğinde beşinci kattan düşen birine benziyordu. Poreda dişliğini çıkardı, doğru balerinin köşesine gitti ve yalnızca şöyle dedi: Çocuğa su verin, susamış. On gün sonra, ellerinde tabanca iki genç, akşam vakti onun evine girdi. İki kolunu birden, önce birini sonra diğerini kapıya sıkıştırarak kırdılar. İşim bitti, diye düşündü Poreda.

DIESEL – O Mondini ile başlamıştı. Bir-iki maçtan sonra koç gülünç bir yumrukla yere düştüğünü görüp anlamıştı. Öbür meslekler gibi bir meslek, demişti Poreda ona. Ama bana göre değil, demişti Mondini. Ve onu salonundan kovmuştu. Uzaktan izlemeye devam etmişti onu. Pek iyi bir boksör değildi, ama ringde yerleşim yerini bulmuş bir hayvan gibiydi. Tüm hileleri biliyordu, bazılarını kendi uydurmuştu ve birçoğunu tartışılmaz bir kusursuzlukla uyguluyordu. Ve özellikle de, güçlüydü. Piyasada pek az onun kadar güçlü insan vardı. Bir yetenek sorunuuydu. Karar verdiğinde, yumruğuna seksen iki kilosunun tüm ağırlığını yükleyebiliyordu, sanki bedeninin her santimetresi gidip eldivenine giriyordu. O kıcıyla da vuruyor, diyordu Mondini. Ona karşı bir tür hayranlık duyuyordu. Böylece, şu Larry ve dünya şampiyonası hikâyesi ortaya çıktığında, aklına o geldi: çevredeki tüm boksörler arasından tam da o.

POOMERANG – Aptalca bir fikir değildi. Gerçek şampiyonları bir kenara bıraktığında, Poreda, Larry için bula-

bileceği en pis, en zor, en güçlü ve en deneyimli boksördü. Tam boks demekti. Kıran kırana mücadele demekti. Ringlere dönmesi için onu ikna etmek gerekiyordu yalnızca. Mondini iyi paltosunu aldı, bankaya gitti, biriktirdiği paranın bir bölümünü çekti ve Poreda'yı aramak için antrenörlük yaptığı salona gitti. Belki bir rastlantıydı, ama mezbanın yanında bulunuyordu.

– Epey bir para, dedi Poreda, para paketini tartarak. Maç satmayı iki yıl önce bırakan bir boksörü satın almak için biraz fazla bu para.

Mondini hiç umursamadı.

– Anlamadın, Poreda. Eğer maçı kazanırsan vereceğim sana parayı.

– Kazanırsam mı?

– Evet.

– Sen delisin. O çocuk bir yetenek, elinde bir hazine var ve sen onu yenmesi için birine para ödüyorsun.

– Kendime göre nedenlerim var, Poreda.

– Hayır, hayır, ben artık o işlere karışmak istemiyorum, bahis çevresiyle artık bir ilişkim kalmadı benim, kırılacak başka kolum yok artık benim, yeter.

– Bahisle ilgisi yok bu işin, yemin ederim.

– O zaman neden, insanları kaybettiklerini görmek için mi çalıştırıyorsun?

– Olabilir.

– Sen delisin.

– Olabilir. Kabul ediyor musun?

Poreda inanamıyordu. İlk kez kazanması için para ödüyordular ona.

– Mondini, palavrayı bırakalım, Gorman bir yetenek, ama istersem, onu alt edebilecek bir yöntem bulurum.

– Biliyorum. Onun için buradayım.

– Paraların boşa gidebilir.

– Biliyorum.

– Mondini...

– Efendim?

– Bu işin altında ne var?

– Hiçbir şey. Bokun içine battığında hâlâ dans edip edemeyeceğini görmek istiyorum o çocuğun. Bok da sensin.

Poreda gülümsedi. Başında, aldığı nafaka parasıyla ceplerini boşaltan eski karısı, kendinden on beş yaş genç bir sevgilisi ve adını unutmaması için her ay bin dolar ödediği bir vergi memuru vardı. Onun için gülümsedi. Sonra yere tükürdü. Bu, her zaman, onun bir anlaşmayı imzalama biçimi olmuştu.

– Öksürdü.

– Ne?

– Shatzy... öksürdü.

– İyi bir noktadayız.

– Onun için çıldırıyor, satacak, yemin ederim satacak.

– Düğmesi açıldı mı?

– Buradan görülmüyor.

– Açılmıştır.

– Bana kalırsa, yetmeyecek.

– İşi bitireceğine bir onluk, demedi Poomerang ve cebinden leş gibi bir kâğıt para çıkardı.

– Peki onluğuna. Poreda üzerine de yirmilik.

– Poreda üzerine iddiaya girmek yok, çocuklar, Mondini ona yemin edip söz verdi.

– Ne ilgisi var ki, biz hep iddiaya girdik.

– Bu kez olmaz, bu kez ciddi bir şey.

– Öbür seferler değil miydi peki?

– Bu kez daha ciddi.

– Evet, ama yine de boks değil mi?

– Mondini ona yemin etmiş.

– Mondini etmiş, ben değil, ben iddiaya girmeyeceğime dair ona hiç yemin etmedim...

– Aynı şey.

– Aynı şey değil.

İşte o an Profesör Bandini, Shatzy'ye şöyle dedi:

– Bu akşam benimle yemeğe çıkar mısınız?

Shatzy gülümsedi.

– Başka zaman, Profesör.

Ona elini uzattı, Profesör Bandini de sıktı.

– Başka zaman, o zaman.

– Evet.

Shatzy arkasını dönüp taşlı yoldan geçti. Garajın önüne gelmeden biraz önce göğüslerinin üzerindeki düğmeyi

kapattı. Gould'un önünde durduğunda yüz ifadesi çok ciddi-ydi.

- Karısı, bir başkası için bırakmış onu. Bir kadın için.
- Harika.
- Bunu bana söyleyebilirdin.
- Bilmiyordum.
- Senin hocan değil mi o?
- Evliliğinin tarihini öğretmiyor ki.
- Öğretmiyor mu?
- Hayır.
- Ah!

Arkasını döndü. Profesör hâlâ oradaydı. Shatzy'yi eliyle selamladı. O da onu selamladı.

- İyi bir adam.
- Öyle.

- Sarı bir karavanı hak etmiyormuş. Bazen insan hiç bilmediği şeyler yüzünden kendi kendini cezalandırır, öylesine, sırf cezalandırmış olmak için... kendi kendini cezalandırmaya karar verir...

- Shatzy...
- Efendim?

- ŞU LANET OLASI KARAVANI ONDAN KOPARABİLDİN Mİ, KOPARAMADIN MI SÖYLER MİSİN LÜTFEN?

- Gould?
- Efendim?
- Bağırma.
- Peki.

- '71 model *Pagode* sarı bir karavanı iki kuruş vererek satın almayı başarıp başarmadığını mı öğrenmek istiyorsun?

- Evet.

- ULAN BEN BU DÜNYANIN İÇİNE EDERİM, TABİİ Kİ BAŞARDIM.

Öyle çok bağırdı ki, göğsünün üstündeki düğme açıldı. Gould, Diesel ve Poomerang şaşırıp kaldılar, gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Düğme için değil, karavan için. Gerçekten alabileceklerini asla akıllarından geçirmemişlerdi. Sanki Mami Jane'in ruhu ona sıçramış ve CRB'nin Mali İşler Mü-

dürü Franz Forte'nin hayalarını koparmaya gelmiş gibi, Shatzy'ye bakıyorlardı. Ulan şu işe bak, başardı.

İki gün sonra bir çekici karavanı Gould'un evine getirdi. Onu bahçeye koydular. Tekerlekleri, camları, her şeyi güzelce yıkadılar. Çok sarıydı. Bir oyuncak eve, çocuklar için özellikle yapılmış bir şeylere benziyordu. Komşular önünden geçiyor ve durup bakıyorlardı. Bir keresinde biri Shatzy'ye önüne bir veranda, süpermarketlerde satılan plastik verandalardan koymanın fena olmayacağını söyledi. Sarı olanları da vardı.

– Veranda istemez, dedi Shatzy.

18.

Pitt Clark'ın cesedi dört gün süren aramalardan sonra, nehrin kenarında, toprağın otuz santim altına gömülmüş bulundu. Doktor ceseti inceleyip Pitt'in boğularak öldüğünü, muhtemelen canlı canlı toprağa gömüldüğünü söyledi. Kollarında, boynunda ve sırtında çürükler vardı. Gömülmeden önce, tecavüz edilmişti. Pitt on bir yaşındaydı.

Dinle şimdi ne tuhaf hikâye, diyordu Shatzy.

Pitt'i buldukları gün Clarkların çiftliğinden herkesin Bear, ayı, dediği bir Kızılderili ortadan yok oldu. Birileri onu kentten çıkıp atıyla dağlara doğru giderken görmüştü. Bear, Pitt'in arkadaşıydı. Pitt hep onu dinlerdi. Sık sık nehre gidip birlikte yüzerlerdi. Ve yılan avlarıydı. Bir süre onları fareyle beslerler, sonra da öldürürlerdi. Bear yirmi yaşlarında olmalıydı. Ona bu adı vermişlerdi, çünkü tuhaftı. İnsanlara tuhaf davranırdı. Yatağının altında teneke bir kutu ve kutunun içinde Pitt'in hep sağ bileğine taktığı bir bilezik buldular. Yılan derisinden yapılmıştı.

Kızılderili'nin peşine düşmek için çok kişi gönüllü oldu, diyordu Shatzy. İnsan avı onları sarhoş eden bir şeydi. Ama şerif, Ben gideceğim, tek başıma, dedi. Adı Wister idi, iyi bir insandı. Adam asmayı sevmez, mahkemelere inanırdı. Pitt'i tanıyordu, ara sıra onu balık avlamaya götürürdü, ve on dört yaşına geldiğinde ona ateş etmeyi ve on adım

uzaktan gözü kapalı bir şişeyi vurmaya öğretene söz vermişti. Bear benim işim, dedi.

Sabah, rüzgâr tuhaf bir güneşin altında toz çevrintileri kaldırırken yola çıktı.

Şimdi dikkat et, diyordu Shatzy. İnsan avı tam bir geometridir. Noktalar çizgiler, uzaklıklar. Onu bir haritanın üzerine çiz: sarhoş geometri, ama inatçı. Saatler ya da haftalar sürebilir. Biri kaçır, diğeri peşinden gider. Geçen her dakika onları yaratan ve sorgulandığında onları bilen topraktan uzaklaştırır onları. Kısa sürede bir boşlukta iki nokta olurlar, toprak artık iyiyle kötüyü ayırt edemez. O noktada, isteseler de artık hiçbir şeyi değiştiremezler. Nesnel çizgilerdir, yazgının bir suçtan hareket ederek hesapladığı geometrik sonuçlardır. Yaşam sayfasının sonuna, kan kırmızısı mürekkeple yazılan bir sonda yatışabilirler ancak. *Müzik.*

Müziği Shatzy yapıyordu, ağzı kapalı olarak, büyük bir orkestra, keman ve borazan çalarmış gibi, güzel yapıyordu. Sonra, Her şey anlaşıldı mı, diye soruyordu.

Aşağı yukarı.

Göreceksin, zor değil.

Tamam.

Devam edelim mi?

Edelim.

Şerif Wister dağlara doğru yola çıkar.

Pinter Pass'a giden yolu izler. Ormanın ortasından geçer, gölge arar ve Bear'ın yarım günlük bir avantaja sahip olduğunu düşünür. Ağaçlar seyrekleşmeye başladığında atını dinlendirmek için durur. Sonra yeniden yola koyulur. Tırıs, dağ sırası boyunca ilerleyip yoldaki izleri inceler. Biraz zaman harcar, ama sonunda Bear'ın atının izlerini tanımaya başlar. Kızılderili'nin istese o izleri yok etmeyi bileceğini düşünür. Delikanlı kendinden emin ve rahat olmalı. Belki sınıra ulaşacağını düşünüyor. Belki takip edildiğini sanmıyor. Atını mahmuzlar ve Pinter Pass'a doğru tırmanmaya başlar. Akşam varır oraya. Aşağıya, çöle doğru inen dar vadiye doğru bakar. Uzakta boşluğun ortasında kalkan küçük bir toz bulutu görür gibi olur. Birkaç yüz metre aşağıya

ğı iner, bir mağara bulur, atını durdurur. Yorgundur. Gece orada kalır.

İkinci gün, Şerif Wister gün ağarırken uyanır. Dürbünü alır ve aşağıya, vadinin sonuna doğru bakar. Yol boyunca koyu bir leke görür. Bear. Atına biner, dağın son kolları boyunca ihtiyatla iner. Vadinin sonuna geldiğinde atını dörtnala sürmeye başlar. Bir saat, mola vermeden gider. Sonra durur. Birkaç kilometre ileride, çıplak gözle görebilmektedir Bear'ı. Durmuş gibi görünmektedir. Wister atından iner. Büyük bir ağacın altına sığınır ve dinlenir. Yeniden yola çıktığında güneş başucu noktasındadır. Atını sakın sürer, gözünü bir an bile önündeki Bear'ın küçük ve koyu görüntüsünden ayırmaz. Yine durmuş gibi gelir ona. Neden kaçmıyor, diye düşünür Şerif Wister. Yarım saat daha gider ve sonra durur. Bear en fazla beş yüz metre ilerisindedir. Benekli bir atın üstünde, hareketsiz durmaktadır. Bir heykele benzemektedir. Şerif Wister tüfeğini doldurur ve tabancalarını kontrol eder. Güneşe bakar. Arkasına geçmek üzeredir. İşin bitti, delikanlı. Dörtnala hareket eder. Yüz metre, sonra bir yüz metre daha, hiç durmadan gider, sonunda Bear'ın hareket ettiğini, yoldan çıkıp sağa doğru fırladığını görür. Nereye gitmek istiyorsun, delikanlı, o tarafta çöl var, mahmuzlarını atın kalçalarına geçirir, yoldan çıkar ve onu takip eder. Bear doğruya doğru kıvrılır, sonra yeniden batıya ve yine doğruya. Nereye gitmek istiyorsun, delikanlı, diye düşünür Şerif Wister. Hızını azaltır, Bear hep beş yüz metre ötesindedir, bir süre sonra durur, Wister onu görür ve atını yeniden dörtnala sürer, Bear yeniden hareket eder, doğruya doğru kıvrılır, renkler silikleşir, ışık aniden yok olur. Wister durur. Okay delikanlı. Benim acelem yok. Atından iner, konaklamak için kendine bir yer hazırlar, bir ateş yakar. Gece, uyumadan önce, beş yüz metre ilerisinde, Bear'ın yaktığı ateşin ışığını görür. İyi geceler, delikanlı.

Üçüncü gün, Şerif Wister karanlıkta uyanır. Ateşi tazelere, kendine kahve ısıtır. Karanlıkta hiç ışık görmez. Günün ağarmasını bekler. İlk aydınlıkta, Bear'ı, uzakta, benekli doru atının yanında, hareketsiz, ayakta dururken görür. Dürbünü alır. Delikanlının tüfeği yoktur. Belki taban-

cası vardır. Şerif Wister yere oturur. İlk hareketi sana bırakıyorum, delikanlı. Saatlerce hareketsiz dururlar. Tüm çevrede güneş hiçbir şeyi kızdırmaya devam eder. Şerif Wister yarım saatte bir, bir yudum su ve bir yudum viski içer. Işık göz kamaştırmaktadır. Aniden Pitt'in gülüp koştüğünü görür. Sonra bağırıp durduğunu görür. Ellerine bakar ve titrediklerini görür. Geber, orospu çocuğu, diye düşünür, geber Kızılderili piç. Ayağa kalkar. Baş döner. Dizginleri tutar ve atını çekerek yürümeye başlar. Yavaş yürür, ama Bear'a her adımda daha fazla yaklaştığının farkındadır. Delikanlı hareketsiz durmaktadır. Atına binip kaçmaz. Üç yüz metre. İki yüz. Şerif Wister durur. Bağırır: Yeter artık Bear. Alçak sesle, Uslu uslu öldürt kendini, der. Sonra yine bağırarak, Bear aptallık etme, der. Delikanlı hareket etmez. Wister tüfeğini ve tabancalarını kontrol eder. Sonra atına atlar. Dörtnala koşmaya başlar. Bear'ın atına atlayıp uzaklaştığını görür. Böyle, yarım saat at sürerler. Aralarındaki mesafe iki yüz metreyi geçmemektedir. Ufukta, boşlukta unutulmuş bir *pueblo*¹ belirir. Bear oraya yönelir, Wister onu izler. Yaklaşık on dakika geçer ve Bear *pueblo*'ya girip gözden kaybolur. Şerif Wister yavaşlar ve kente girmeden önce attan iner. Tabancasını çıkarır ve ilk evlere yaklaşır. Kimsecikler yoktur. Duvarlar boyunca, en ufak gürültüye dikkat ederek, yavaş yavaş yürür. Her pencereye dikkatlice bakar, her gölgeyi inceler. Yüreği ağzındadır. Sakin ol, diye düşünür. Muhtemelen silahı bile yok. Onu bulup işini bitireceksin, o kadar. Genç bir çocuk o. Bir *posada*'nın² eşiğinde, ayakta duran yaşlı bir kadın görür. Yaklaşır. İspanyolca, benekli bir atla geçen bir Kızılderili görüp görmediğini sorar ona. Kadın başıyla evet işareti yapar ve kasabanın bittiği, yolun boşlukta yitip gittiği yeri gösterir. Wister tabancayı onun başına dayar. Yalan söyleme, der İspanyolca. Kadın haç çıkarır ve yeniden kasabanın bittiği yeri gösterir. İçecek bir şeyin var mı? Kadın *posada*'ya girer ve alkollü bir içki getirir. Şerif Wister içer. Kızılderili suyunu alıp götürdü, değil mi? Yaşlı kadın başıyla evet işareti yapar. O kim biliyor musun? Bunun üzerine yaşlı ka-

¹ kasaba (Çev.)

² han (Çev.)

dın şöyle der: *Es un chico que va detras de un asesino*¹. Şerif Wister sabit bakışlarla ona bakmayı sürdürür. O mu söyledi sana? Evet. Şerif Wister bir yudum daha içki içer. Kendini ölmüş bil, delikanlı, der içinden. Atına biner, yaşlı kadına para atar, içkiyi çantasına sokar ve kasabanın sonuna doğru, tırıs yoluna devam eder. Son evi geçince önüne bakar. Hiçbir şey yoktur. Sağa döner. Hareketsiz, atının üstünde, yaklaşık iki yüz metre ilerisinde duran Bear'ı görür. *Es un chico que va detras de un asesino*. Şerif Wister aceleyle eyerden tüfeğini çıkarır, nişan alır ve ateş eder. İki kez. Bear hareket etmez. Ateşin yankıları yavaş yavaş havada kaybolur. Şerif Wister kovayı fırlatır atar. Sakin ol, diye düşünür. Çok uzakta, görmüyor musun? Sakin ol. Bear'a bakmayı sürdürür. Ona bağırarak bir şeyler söylemek ister, ama aklına hiçbir şey gelmez. Atını döndürüp yeniden ilk eve gider ve aşağı iner. Geceyi orada geçirir. Ama uyku tutmaz. Elinde bir tabanca vardır hep.

Dördüncü gün, Şerif Wister *pueblo*'dan çıkar ve uzakta Bear'ı görür, çöle giden yoldadır. Atına atlar ve tırıs onu takip eder. Kendini hayvanın gidişine bırakır. Ara sıra tekdüze yolculuk ve yorgunluk onu uyutur. Üç saat sonra bir pınarda durur. Kızılderili'nin onu zehirlemiş olabileceğini düşünür. Mataralarını doldurur ve yeniden yola koyulur. Çöle ulaşmasına izin vermemeliyim, diye düşünür. Orada ikimiz de ölürüz. Daha önce durdurmalıyım onu, diye düşünür. Bir yudum içki içer. Güneşin ufukta biraz daha alçalmasını bekler. Sonra dörtnala hareket eder. Bear onu fark etmez görünür. Arkasına bakmadan, tırıs yoluna devam etmektedir. Belki de uyumaktadır. Artık benim o, diye düşünür Şerif Wister. Üç yüz metre. İki yüz metre. Yüz metre. Şerif tabancasını çıkarır. Elli metre. Bear döner, elinde uzun namlulu bir tabanca vardır, nişan alır ve ateş eder. Bir el ateş. Wister'in atı aniden yön değiştirip sağa doğru gider, sonra önayaklarının üzerine çöker. Hayvan sonunda yanlamasına yere uzanır. Başını kaldırır, yeniden ayağa kalkmaya çalışır. Wister hayvanın üzerinden aşağı kayıp kurtulmayı başarır. Omzunda yakıcı bir acı duyar. Sonra hayvanın etine giren bir ikinci kurşunu duyar. Başını kal-

¹ Bir katilin peşine düşmüş bir genç. (Çev.)

dırır, hayvanın bedenine yaslanır ve tabancayla, art arda üç el ateş eder. Bear'ın atı şaha kalkar ve havaya çifte atarak kendi çevresinde döner. Şerif Wister eyerinden tüfeğini çıkarır. Bear ata yeniden hâkim olup kaçmak için dört nala hareket eder. Wister nişan alıp ateş eder. Bear'ın hayvanın boynuna doğru eğildiğini görür gibi olur. Sonra atın koşusunu kestiğini, yalpaladığını, bir yirmi metre kadar gidip yere çöktüğünü görür. Bear'ın bedeninin tozun içinde fırladığını görür. Elveda delikanlı, diye düşünür. Tüfeğini doldurur, nişan alır. Bear ayağa kalkmaya çalışmaktadır. Wister ateş eder. Bear'ın bedeninden yaklaşık yirmi metre önce, tozda bir esinti görür. Aksi şeytan, der. Yeniden ateş eder. Kurşun diğerinin yanında yok olur. Bear ayağa kalkmıştır. Tabancasını bulur. Diğer eliyle eyerden çantaları kurtarır. Ayakta durup Wister'e bakar. Aralarında yaklaşık seksen metre vardır. Bir tüfek atışlık mesafe. Belki biraz daha fazla. Şerif Wister güneşe bakar. Karanlık basmadan önce birkaç saati daha olduğunu düşünür. Omzu acı-maktadır, kolunu oynattığında ağır bir sancı duymaktadır. *Muy bien*,¹ delikanlı. Çantalarını eyerden alır ve sağlam omzuna asar. Tüfeğini doldurur.

Ve yürümeye başlar. Bear onu görür, dönüp, o da ya-vaşça yürüyerek, uzaklaşır. Wister koşmanın gülünç olaca-ğını düşünür. Sahnenin üstten görünüşünü, boşlukta koşan iki adam hayal eder ve iki mahkûmuz biz, diye düşünür. Sonra bir an Pitt'in koştuğunu ve koşup kaçmaya çalıştığını, nehir boyunca koştuğunu ve kaçtığını görür. Kahrolası-ca, diye düşünür. Seni geberteceğim ben, delikanlı. Bear'ın atının yanına gelir. Hâlâ nefes almaktadır. Wister tabanca-sını onun başına boşaltır. Seni geberteceğim ben, delikanlı. Sonra yeniden yürümeye başlar. Akşam olduğunda, Bear'ın karanlıkta yok olduğunu görür. Durur. Omzu onu çıldırt-maktadır. Yere uzanır. Tabancayı elinde tutar. Uyumama-ya çalışır. İki gündür uyumuyorum, diye düşünür.

Beşinci gün Şerif Wister ateşten gözlerinin karardığını ve kalp atışlarının hızlandığını hisseder. Bu soysuz hiç uyu-maz mı? Onu önünde görmektedir, bir önceki gün gibi uzaktadır sanki, ama gözleri yanmaktadır ve sabah ışığın-

¹Çok iyi. (Çev.)

da gölge yoktur. Yürümeye başlar. O yolun nereye götürdüğünü anımsamaya ve *pueblo*'dan oraya kadar kaç kilometre ettiğini bulmaya çalışır. Bear, orada önünde, hiç durmadan yürümektedir. Ara sıra dönüp bakmakta ve sonra yoluna devam etmektedir. Salina'ya giden yol. Onun oraya ulaşmasına izin vermemeli. Salina'ya girmemeli o. Durur. Yere eğilir. Bir avuç toz alır. Kan ve toz. Başını kaldırıp Bear'a bakar. Yakaladım seni, delikanlı. Söylemek istemiyordun bana, öyle mi? Ayağa kalkar. Birkaç adım atar. Bir kan lekesi daha. *Muy bien*, soysuz herif. Artık ateşi hissetmemektedir. Yeniden yürümeye başlar. Üç saat sonra Bear yoldan ayrılp doğuya doğru gitmeye başlar. Şerif Wister durur. Deli bu, diye düşünür. Çöle giriyor. Deli bu. Tüfeğini alır ve havaya ateş eder. Bear durur, dönüp bakar. Wister çantaları yere bırakır. Sonra tüfeğini atar. Kollarını açar. Bear hareketsiz durmaktadır. Wister ona doğru yavaş yavaş yürümeye başlar. Bear yerinden kıpırdamaz. Wister yürümeye devam eder, kollarını indirir ve ellerini tabancalarının kabzalarına yaklaştırır. Kızılderili'ye yaklaşık elli metre vardır. Durur. Yeter artık, delikanlı, diye seslenir. Bear hareket etmez. O yanda çöl var, aptalca ölmek mi istiyorsun, diye bağırır. Bear ona doğru birkaç adım atar. Sonra durur. Öylece kalırlar, karşı karşıya, boşlukta iki siyah leke. Güneş tepelerindedir. Gölgesiz bir dünyadır. O kadar korkunç bir sessizlik vardır ki, Şerif Wister içinde Pitt'in bağırdığını duyar. Çocuğun yüzünü anımsamaya çalışır, ama başaramaz, yalnızca o şiddetli bağırışı duyar. Dikkatini Bear'ın üzerinde toplamaya çalışır. Ama o çılglık onu rahat bırakmamaktadır. Yalnızca mesleğinin gerektirdiğini yapıyor, der kendi kendine. Gerisine boş ver. Yap işini. Bakışlarını yere indirdiğini fark eder. Aniden başını kaldırır. Sabit bakışlarla Bear'a bakar. Dalgın iki göz görür. Alt edilemez gözler, diye düşünür. Bunun üzerine, bir sarsıntı gibi, aniden korkunun üzerine atladığını ve bacaklarını бүktüğünü hisseder. Onu günlerce uzakta tutmuştu. Sessiz bir patlama gibi, şimdi geliyor üzerine. Dizlerinin üzerine çöker. Öne doğru eğilip elleriyle yere dayanır. Titrediklerini görür. Nefes alamamakta, şakakları atmaktadır. Kendini çok zorlayarak bakışlarını Bear'a doğru kaldırır. Hep ora-

da, hareketsiz durmaktadır. Soysuz. Soysuz. Soysuz. Ne gökyüzünde kuş, ne tozda yılan, ne çalıları uçuran rüzgâr, ne ufuk, hiçbir şey yoktur. Dünya yok olmuştur. Şerif Wister şöyle mırıldanır: Canın cehenneme, çocuk. Ayağa kalkar, Bear'a doğru son bir bakış fırlatır, sonra geri döner –geri döner– ve tüfeğe kadar güçlkle yürür. Tüfeği alır. Birkaç adım daha atar. Çantalarını yerden alıp sağlam omzuna takar. Bir daha dönmeden attığı adımlara bakarak yürür. Karanlık çökünce durur. Kendini yere bırakır. Uyur. Gecenin tam ortasında uyanır. Yolun silik izini sürek yeniden yürümeye başlar. Yeniden yere çöker. Gözlerini kapar. Düş görür.

Altıncı gün Şerif Wister gün ağarırken uyanır. Kalkar. Ufukta *pueblo*'nun küçücük, beyaz evlerini görür. Döner. Bear ondan yaklaşık yüz metre uzaktadır. Ayakta durmaktadır. Hareketsiz. Wister çantalarını ve tüfeğini alır. Yeniden yola koyulur. Saatlerce yürür. Ara sıra yere çöküp şapkasını gözlerine indirip bekler. Güç topladığını hissedince, kalkıp yeniden yola koyulur. Hiç arkasına bakmaz. Günbatımından önce *pueblo*'ya varmayı başarır. Ona içecek ve yiyecek verirler. Şerif Wister'im, der. Uyuması için bir yatak verirler ona. *Pueblo*'nun dışında bir *chico*¹ var derler İspanyolca. İlk evlerden birkaç yüz metre uzakta durmaktadır. Arkadaşı olup olmadığını sorarlar. Hayır, der Şerif Wister. Omzu onu çıldırtmaktadır. Elinin altında dolu bir tabancayla uyur.

Yedinci gün Şerif Wister bir at ister ve dağlara doğru yola çıkar. Rüzgâra ve yolu silen toz bulutlarına yeniden kavuşur. Yalnızca bir kere, atını dinlendirmek için durur. Sonra yeniden yola koyulur. Dağlara varır. Pinter Pass'a kadar çıkar, hiç arkasına bakmadan iner aşağı. Ovaya varmadan önce, terk edilmiş bir maden ocağına doğru sapar. Atından iner, bir ateş yakar. Geceyi, uyumadan, orada geçirir. Düşünür.

Sekizinci gün şerif Wister güneşin gökyüzünde yükselmesini bekler. Sonra atına biner. Çantalarından birkaç şey alıp eyere bağlar. Tüfeğini maden ocağının bir duvarına dayayıp orada bırakır. Yavaş yavaş vadiye kadar iner. Uzak-

¹ genç erkek. (Çev.)

ta, hayal meyal Closingtown'ın evlerini ve rüzgârın eğdiği ağaçları görür. Tırıs, acele etmeden yoluna devam eder. Yüksek sesle konuşur. Hep aynı cümleyi söyler. Nehre geldiğinde, atını durdurur. Onu kendi çevresinde döndürür. Gözlerini kısıp bakar. Bear birkaç yüz metre gerisindedir. Bir atın üzerindedir. Yavaşça, tırıs ilerlemektedir. Delikanlı, der Wister. Delikanlı. Sonra atını çevirip arkasına bakmadan, Closingtown'a ulaşır.

İlk evlere vardığında, birileri, Şerif döndü, diye bağır-maya başlar. İnsanlar sokaklara çıkar. O tırıs, hiç kimseye bakmadan yoluna devam eder. Bir eliyle dizginleri, diğeriyle bir tabanca tutmaktadır. İnsanlar ona yaklaşmaya cesaret edemez, at üstünde bir ölüye ya da bir deliye benzemektedir. Şerif Wister bir hayalet gibi kenti bir uçtan diğer uca geçer, sonra hapishanenin çevresinden dolanıp Clarkların çiftliğine giden dar yola girer. İnsanlar onun arkasından gider. Konuşmaya bile cesaret edemezler. Wister çiftliğe varır. Atından iner. Dizginleri kazıklı çite bağlar. Ona yardım etmek için birisi gelir yanına. Tabancasını doğrultur ona. Hiçbir şey söylemeden, yürümeye devam eder ve eve ulaşır. Evin önünde Pitt'in babası vardır. Eugene Clark. Yüzü rüzgârdan yaşlanmış, saçları gri. Şerif Wister onun üç adım ilerisinde durur. Sağ elinde bir tabancayı tutmaya devam etmektedir. Bakışını Eugene Clark'a doğru kaldırır. Sonra şöyle der: Üzgünüm, bağırıp duruyordu, susmadı. Benimle hep uslu olmuştu. Hiç böyle yapmamıştı, daha önce. İyi bir çocuktü. Eugene Clark ona doğru bir adım atar. Wister tabancasını ona doğrultur. Eugene Clark durur. Şerif Wister Colt 45'inin tetiğini kaldırır. Şöyle der: Onu canlı gömmedim, yemin ederim. Nefes almıyordu, gözleri ters dönmüştü ve artık nefes almıyordu. Sonra tabancayı çenesinin altına dayar ve ateş eder. Eugene Clark'ın yüzünde ve giysisinde kan lekeleri. İnsanlar ona doğru koşmaya başlar, herkes bağırılmaktadır, çocuklar görmek ister, yaşlılar başlarını sallar, rüzgâr çevrede toz kaldırmayı sürdürür. Herkesin Bear'ı fark etmesi biraz zaman alır. Çiftliğin çitinin yanında, atının üzerinde, hareketsiz durmaktadır. Gözleri görünmemektedir, Kızılderili elmacık kemikleri arasında yitip gitmiştir. Toz topraktan kurumuş dudaklarıyla ağzı

açık nefes almaktadır. İnsanların birden dili tutulur. Topuklarını hafifçe atın karnına vurur. Dizginleri sola doğru çekip gider. Küçük bir çocuk peşinden gider. Bear, Bear, diye seslenir ona. Şerif kendini vurdu, Bear. O geri dönmez, tırıs, nehre doğru devam eder. Bear, hey, Bear, nereye gidiyorsun?

Bear dönmez.

Uyumaya, der yavaşça.

Müzik.

19.

– Alo, Gould?

– Merhaba baba.

– Benim, baban.

– Merhaba.

– Her şey yolunda mı?

– Evet.

– Şu Couverney hikâyesi ne?

– Couverney'e davet ettiler beni.

– Ne için?

– Araştırmalar yapıyorlar, orada. Gidip onlarla çalışmamı istiyorlar.

– Büyük bir şey gibi geliyor bana.

– Sanırım öyle.

– Başka?

– Başka bir şey yok, üç yıllığına davet ettiler, orada üniversitede bir lojman veriyorlar ve eve dönmek istersem yılda iki kez yol paramı ödüyorlar.

– Noel ve Paskalya'da?

– Mesela.

– Büyük bir şey gibi geliyor bana.

– Evet.

– Couverney dünyanın öbür ucunda.

– Uzakta, evet.

– Yemekleri çok kötüdür, biliyor musun, bir kez gitmiştim oraya, üniversiteye değil, oraya, balıkla ilgili olmayan bir şey yemek mümkün değildi.

– Korkunç soğuk olduğunu söylüyorlar.

– Olabilir.

– Buradan daha soğuk.

– Para verecekler, değil mi?

– Efendim?

– İyi para veriyorlar mı, diyorum?

– Sanırım veriyorlar.

– Bu önemli. Rektör Bolder ne diyor bu işe?

– On beş yaşındaki bir çocuk için çok para, diyor.

– Hayır, genelde, bu konuyla ilgili, genelde ne diyor diye soruyorum.

– Büyük bir fırsat olduğunu söylüyor. Ama o benim burada kalmamı istiyor.

– İhtiyar Bolder. İyi bir adamdır, biliyor musun, ona güvenebilirsiniz.

– Büyük bir fırsat olduğunu söylüyor.

– Wimbledon’a davet edilmek gibi bir şey olması gerek. Eğer bir tenisçiyse, demek istiyorum.

– Aşağı yukarı.

– Tenis oynayan birine bir gün yazıp, Buraya gelip tenis oynayarak bize onur verirsiniz istediğiniz ücreti ödersiz, demek gibi bir şey. İnanılmaz değil mi?

– Öyle.

– Seninle gurur duyuyorum, evlat.

– Teşekkür ederim, baba.

– İnanılmaz, gerçekten.

– Oldukça.

– Annen memnun olacak.

– Efendim?

– Annen memnun olacak, Gould.

– Bunu ona söyleyecek misin?

– Evet, söyleyeceğim.

– Gerçekten mi?

– Evet.

– Gerçekten mi?

– Memnun olacak.

– Ama ona gideceğimi söyleme, gidip gitmeyeceğimi henüz bilmiyorum, demek istiyorum ki, daha yeni teklif ettiler.

– Teklif ettiklerini söyleyeceğim ona, yalnızca bunu söyleyeceğim.

– Evet.

– Ve bunun büyük bir şey olduğunu söyleyeceğim.

– Evet, büyük bir şey olduğunu anlat ona.

– Memnun olacak.

– Evet, iyi bir fikir, ona söyle.

– Söyleyeceğim, Gould.

– Teşekkür ederim.

– ...

– ...

– Ne zaman karar vermeyi düşünüyorsun?

– Bilmem.

– Hemen mi yola çıkmaman gerekiyor?

– Eylülde.

– Biraz zamanın var.

– Evet.

– Büyük bir fırsat, belki de kaçırmaman gerek.

– Burada herkes öyle söylüyor.

– Ama kendi kafana göre karar ver, anladın mı?

– Evet.

– Herkesi dinle, ama sonra kendi kafana göre karar ver.

– Evet.

– Söz konusu olan senin hayatın, onlarınki değil.

– Doğru.

– Bombaların altına sen gideceksin, onlar değil.

– Hangi bombalar?

– Bir deyim bu.

– Ah!

– Böyle denir.

– Ah!

– Bir zamanlar bir albay tanımıştım, güzel bir deyimi vardı. Olaylar karmaşık hale geldiğinde, tamam mı, hep aynı cümleyi kullanırdı. Gözünde güneş güneşlenilir, ateş edilmez. Yağmur yağıyor olsa bile söylerdi bunu, havayla

ilgisi yoktu, bir semboldü güneş, anlıyor musun, bir deyimdi, o gün kar yağıyor olsa bile ya da böyle bir sis olsa bile, gözünde güneş güneşlenilir, ateş edilmez. Böyle derdi. Şimdi tekerlekli sandalyede. Havuzda yüzerken bir kurşun yedi. Onu havuzdan hiç çıkarmasalardı belki de daha iyi olurdu.

- Baba...
- Buradayım, Gould.
- Benim gitmem gerekiyor şimdi.
- Kendine iyi bak, haberlerini bekliyorum.
- Tamam.
- Bir şeye karar verirsen, bana bildir.
- Anneme söylemeyi unutmazsın, değil mi?
- Elbette unutmam.
- Okay.
- Kesinlikle unutmam.
- Okay.
- O zaman hoşça kal.
- Hoşça kal baba.
- Gould...
- Efendim?
- Shatzy, Shatzy ne diyor bu işe?
- İyi.
- Hayır, demek istiyorum ki, Couverney konusunda ne düşünüyor?
- Onu mu demek istiyorsun?
- Evet.
- Büyük bir fırsat olduğunu söylüyor.
- O kadar mı?
- Deodorantsan diyor, bir benzin istasyonu tuvaletine üç yıllığına davet edilmek büyük bir fırsattır.
- Benzin istasyonu mu?
- Evet.
- Ne bok demek bu?
- Bilmem. Ben deodorantın yerinde oluyorum herhalde.
- Ah!
- Bir şaka olduğunu sanıyorum.
- Bir şaka mı?

- Sanırım.
 - Akıllı kız.
 - Evet.
 - Selam söyle.
 - Söylerim.
 - Hoşça kal oğlum.
 - Hoşça kal.
- Klik.

20.

(Gould Profesör Taltomar'ın ziyaretine gider. Hastaneye girer. Altıncı kata çıkar. 8 numaralı odaya girer. Taltomar yataktadır. Bir aygıtla bağlı bir maske aracılığıyla nefes almaktadır. Çok zayıflamıştır. Saçları kesilmiştir. Gould yatağın yanına bir sandalye çekip oturur. Taltomar'a bakar. Bekler.)... Çorba kokusu. Ve bezelye. Herhalde bezelye hastalara, her hastalığa iyi geliyor, diye düşünür Gould. Belki de kokusu iyileştiriyordur, çalışmalar yaptılar ve anladılar ki. Duvarlar sarı. Karavan sarı. Ama duvarlar biraz daha soluk sarı. Solmuş değil, soluk. Kimbilir tuvalet nasıldır.

Gould ayağa kalktı ve gidip bir parmağıyla Profesör Taltomar'ın gri eline dokundu. Tarihöncesi bir hayvanın derisine dokunmak gibi. Yumuşak ve yaşlı. Makine Taltomar'la birlikte nefes alıyordu, ona istikrarlı, sakın bir ritim veriyordu. Bir savaşım gibi durmuyordu. Bir savaşım *sonrası* gibi duruyordu. Gould yeniden yerine oturdu. Makinenin ritminde nefes almaya başladı. Makine Taltomar'la beraber nefes alıyor, Gould makineyle beraber nefes alıyor, Gould, Taltomar'la beraber nefes alıyor. Beraber gezmek gibi, Profesör.

Sonra ayağa kalktı. Koridora çıktı. Amaçsız gezinen birkaç sabahlık ve yüksek sesle konuşan birkaç hemşire vardı. Yer siyah beyaz karolarla kaplıydı. Gould yürümeye başladı. Gözleri yerdeydi, ayaklarını, çizgilere değdirmekten, yalnızca siyah karoların üzerine koymaya çalışıyordu. Aklına, demiryolu rayları boyunca koşarak antrenman ya-

pan bir boksörün olduğu bir film geldi. Kıştı ve boksör üzerinde bir paltoyla koşuyordu. Elleri sıkıca sargıyla sarılmıştı, dövüşmek için eldiven giyilmeden önce yapıldığı gibi, ve ara sıra havaya yumruk atıyordu. Başının üstünde kış güneşi, arka planda kent, her yer gri, hava çok soğuk, uçuşan palto, duran trenler, Butch koşmayı sevdiğine göre o gelebilirdi belki demiryolunda değil de yolda koşacağını söylüyordu parka kadar gidip buraya demiryoluna dönebilirim Butch'la daha az sıkıcı olur ama ben yalnız koşmayı seviyorum nelerden hoşlandığını ya da nelerden hoşlanmak istediğini anlamak çok güç gerçekten tek başına koşmayı mı yoksa Butch ile koşmayı mı yeğlediğimi kendi kendime sorduğumda Butch ile sohbet edebiliriz o hep kadınlardan söz eder eğlenceli ona Jody'yi anlatabilirim ona Jody'den söz etmek istemem hiçbir şeye yaramaz Jody küçük göğüsleri neler düşünüyorum bok herif hadi düşünmemeliyim neden hep kaçyorsun Jody beraber mutlu oluruz hep kaçacak ne var her seferinde sanki kaçmaya ihtiyaç duyuyor sonsuza dek ya da bütünüyle orada olmadığını hatırlatır insana hep başka şeyler düşünsene bok herif gazölçerin arkasında gölge var bir keresinde hava ne de soğuktu tam orada tren rayları arasında giden bir tren vardı Mondini bir dâhi ayak bileklerini güçlendirir ayaklarıyla gözlerini birleştirir ayaklarına bakmadan koş ama ayaklarını traverslerin üzerine koy gözünün ucuyla ara onları göz ucu rakibin ayaklarını okuyandır okay Koç yumruklar ayaklardan doğar ayaklar daha doğmamış yumruklardır çocuk düşürme düşürülmüş yumruklar vram vram sağ sağ sol sağ Mondini iyi adam uçuşan paltomla gölgem güzel havada vuran sarılı ellerim ellerim sarılı koştuğum için kızıyorlar bana dövüşmeyeceksin ki diyorlar ne saçma bu da dövüş hep dövüşüyorsun boksun bu yanını seviyorum sonsuza dek süren bir dövüşme koşarken yemek yerken ip atlarken giyinirken ayakkabılarının bağlarını bağlarken maçtan önce şarkı söylerken eldivenlerle koşmak isterim gölgem güzel çok güzelsin Larry Larry Lawyer Larry Lawyer Stanley Poreda'ya karşı saçma şeyler vram vram aşağıdan yukarı doğru bir yumruk vram Poreda ne boktan isim vram saçlarımı sifıra vurduracağım başımın üstünde tepesinde çok azıcık uzun

olacak şuramı elle Judy o gülüp elini başımda gezdiriyor üzerinde Lawyer yazan bornoz istiyorum anladın mı Gorman'ı çıkar ve Larry Lawyer yazdır anladın mı tabii ki anladın vram Mondini bunların saçma şeyler olduğunu söyleyecek Mondini vram vram bu tip şeyleri anlamak istemez o siktir Mondini tir Larry ne de soğuk hava daha ne kadar var gölgede neredeyse bir saat geçti bir saat daha var vram adam nasıl da benim altın saatime taktı saatle koşulmaz hele altınsa şuna bak sen sen kendi işine baksana bu korkunç soğukta ağzımdan çıkan duman bile hoşuma gidiyor güçlüsün Larry Lawyer sen o mikrofonla neden boks yaptığımı sor bana ne tip ama şu Dan De Palma annem onu radyoda gizlice dinliyor babamdan gizlice babam onun adını bile duymak istemiyor annem dinliyor hayır ağladığı doğru değil vram doğru değil vram Dan De Palma bir kere de sor neden boks yaptığımı yapıyorum çünkü her şey güzeldir boksta sen güzelsin güzel olabilirsin Larry Lawyer bu kış gününde kaşmir paltom demiryolunda uçuşuyor vram vram sağ sol sağ ve hızlı gir ayaklarım traverslerde gözlerimi kapatıp onlara basabilirim sen hiç böyle birini gördün mü Mondini hiç görmedin sen ve senin Poreda'n boktan isim vram vram orospu dinle beni Dan De Palma neden boks yaptığımı öğrenmek istiyor musun öğrenmek istiyor musun sana söyleyeyim çünkü acelem var işte nedeni vram beklemek istemiyordum boks birkaç dakika süren bir yaşamdır bunu aklına iyice yerleştir bekleyebilirdim sen benim babamı bilmezsin bilsen anlarsın ne demek iyi ânı yakalamak için tüm bir yaşam başarıyla başarısızlığın tam arasında-sındır iyi an o andır sen ve yeteneğin o kadar beklemeye gerek yoktur nasıl biteceğini bilirsin bir gecede biter her şey bitti böyle bir şeyi yaşamışsan onu istemeye devam edersin yüz kez yaşamak gibi bana bunu hiçbir şey bıraktıramayacak hele Poreda gibi biri hiç 57 karşılaşma on dört yenilgi hepsi de satılmış maçlar hepsi nakavtla hırsız herif kim döndürdü seni ringlere Lawyer'i yeneceğini koydular aklına sen bir zavallısın kim bilet parası verip de seni görmeye gelir sen ve kırık kolların canını yakmışlardı ben daha da yakacağım Poreda vram belki Saratoga'da o sefer bir keresinde de Walcot'a karşı belki ama yalnızca başlangıçta

sonra hep başardım hep ve ne olursa olsun gerçek korku değildi hep düşünmemen gerektiğini söylerler düşünen kim ben düşünmüyorum gösterin bana korkuyu ben görmedim onu Poreda düşünüyor diyor Mondini bakalım göreceğiz ben korkuyu istiyorum Hocam vram vram vram korkmaktan korkmuyorum vram sol sağ sol iki adım geri sonra yine altında vram kısa tut dans etme edeceğim dans etmeyi seviyorum dans edince şaşırıp kalıyorlar gözlerinden okuyorsun şaşırıp kalıyorlar kırmızı püsküllü ayakkabılarım güzel hele o maçtan önce altına dolduran o elbette korkuyordu ben korkuyu istiyorum ihtiyar Tom hep salonda iyice bunadı kafasına fazla yumruk yemiş zamanında iyi bir ihtiyar Tom ya geberirsin ya da Tom gibi olursun ben gebermeyi yeğlerim gebermek beni ilgilendirmez Tom gibi olmayayım da beni alt etmeyi başarırlarsa acele ölmek isterim işi yarıda bırakmam geberene kadar kalkacağım ayağa duydun mu beni Dan De Palma bütün bunlar hoşuma gidiyor hızlı yıllarca beklemen gerekmiyor benim acelem var anladın mı nedenini sorma garip ama onun üstünde gebereceğimi düşününce hoşuma gidiyor deli olmalıyım bir bayırdan aşağı atlamayı düşünmek gibi tuhaflıklar ne boklar düşünüyorum vram Butch gelseydi daha iyi olacaktı Butch koşmaya gelseydi sohbet ederdik yeter artık aptal herif Poreda'yı düşün ne boktan isim vram vram pislik yapacak önemli değil istediğin buysa pis oynarız ya da bir tanrı gibi karşısına çıkıp arkaya öne arkaya öne hiç vurmadan ama vurmuş gibi yapıp beynini dağıtırım ben onun düşün tek bir yumrukla maçı kazanmak gibi bir şey olur gerisi o zavallının çözümünü kesip sersemleten düşünceler ve sen darbeyi indiriyorsun vram ama Poreda'yla böyle olmayacak Poreda'yla her şey pis olacak başlangıçta değil belki ama sonra iş boka saracak boktan maç dövüş ve unut gitsin yarın olsun istiyorum yarın hemen olsun istiyorum sakın ol Lawyer sakın ol koş Lawyer koş, şimdi.

Gould durdu. 3 numaralı odada ağlayan bir kadın vardı, hüngür hüngür ağlıyordu ve arada bir bağırıp gitmek istediğini söylüyordu, gitmesine izin vermedikleri için herkeşe kızgındı. Dışarıda kapının önünde kocası vardı. Biraz şişman ve yaşlı başka bir beyle konuşuyordu. Artık ne ya-

pacağını şaşırdığını söylüyordu, Noel gecesi onun kendisini merdivenlerden aşağı attığını söylüyordu, her şey aniden olmuştu, klinikten döndüğünden beri iyileşmiş görünüyordu, oldukça normaldi, sonra Noel gecesi kendini merdivenlerden aşağı attı, artık ne yapacağımı bilmiyorum, onu psikiyatri kliniğine geri götüremem, iki yerinden bir bacağı ve üç kaburgası kırıldı, artık dayanamıyorum, on sekiz gündür buradayım, artık dayanamıyorum ben. Duvara dayanmış, büyük bir sükûnetle, ağlamadan ve ellerini oynatmadan söylüyordu bunları. Odadan kadının bağırtısı geliyordu. Ağladığında bir çocuğun ağladığını duyar gibi oluyordu insan. Çok küçük bir kadın. Gould yeniden yürümeye başladı. 8 numaralı odanın önüne geldiğinde, içeri girip Profesör Taltomar'ın yatağının yanındaki sandalyeye oturdu yeniden. Makine nefes almaya devam ediyordu. Taltomar daha önceki pozisyonda yatıyordu, başı hafifçe yastığa dönüktü, kolları yatak örtüsünün dışındaydı, elleri kasılmıştı. Gould bir süre orada durup gitmekte olan bir ihtiyarın hareketsiz filmini seyretti. Sonra sandalyeden kalkmadan yatağa doğru eğildi ve,

– İkinci yarının on beşinci dakikası. Sıfır sıfır. Hakem düdüğünü çalıp iki takım kaptanını çağırır. Onlara çok yorgun olduğunu, nedenini bilmediğini söyler, o kadar yorgundur ki evine dönmek ister. Eve dönmek istiyorum, der. İkinin de elini sıkar, sonra dönüp yavaş yavaş yürüyerek sahayı geçer ve soyunma odalarına doğru gider. Seyirciler sessiz ona bakmaktadır. Oyuncular hareketsiz durmaktadır. Top sahanın ortasındadır, ama kimse topa bakmamaktadır. Hakem düdüğünü cebine sokar, kimsenin duyamayacağı biçimde bir şeyler mırıldanır ve koridorda kaybolur, dedi. Taltomar'ın elleri kıpırdamadı. Gözkapakları hafifçe titriyordu, makine nefes alıyordu. Gould hareketsiz bekledi. Taltomar'ın dudaklarına bakıyordu. Alışılmış sönmüş izmarit olmadan ıssız geldiler ona. Koridorda çocuk gibi ağlayan kadın duyuluyordu. Geçen zaman vardı, geçen zaman.

Ayağa kalktığında Gould sandalyeyi yerine koydu. Paltosunu alıp koluna attı, çünkü korkunç sıcaktı. Nefes alan

makineye bir kez daha göz attı. Sonra yatağın ucunda durdu, yalnızca bir an.

– Teşekkür ederim, Profesör, dedi.

Teşekkür ederim, diye düşündü.

Sonra dışarı çıktı. Altı kat merdivenden indi, gazete satılan ve pijamalı hastaların evlerine telefon ettikleri büyük giriş salonundan geçti. Çıkış kapısı camdandı ve yaklaştığında kendiliğinden açılıyordu. Dışarıda güneş vardı. Po-omerang ve Diesel bir çöp bidonuna yaslanmış onu bekliyorlardı. Kent merkezine giden ağaçlıklı yolu çıkararak beraber uzaklaştılar oradan. Üçü birden Diesel'in eğri büğrü ayak hareketini yaparak dans ediyordu, ama sanatla ve profesyonel bir incelikle.

Bir süre sonra, Yedinci Cadde'yle kesişen yola geldiklerinde Poomerang kel kafasını bir eliyle sıvazladı ve şöyle demedi:

– İki kaptan aralarında görüşürler, sonra iki takım yeniden oynamaya başlar. Ve sonsuzluğun sonuna kadar oynarlar.

Gould paltosunun cebinin dibine yapışmış eski bir sakız buldu. Kumaştan koparıp ağzına attı. Soğuk ve biraz da sertti, yıllardır görmediğin ve bir gün yolda rast geldiğin bir ilkokul arkadaşı gibi.

21.

Shatzy sabahın beşinde eve döndü. Birisiyle yattığında, sonra o kişiyle uyumayı hiç sevmezdi. Gülünçtü, ama hep bir bahane bulup çeker giderdi.

İçeri girmeden, basamaklara oturdu. Hava hâlâ karanlıktı. Tuhaf gürültüler vardı, gündüz duyulmayan gürültülerdi bunlar. Geride kalan Şeylerin kırıntıları gibi, şimdi dünyaya ulaşmak ve gezegenin gürültüsünün ortasına gün ağarırken zamanında varmak için çabalıyorlardı sanki.

Yolda kaybolan bir şeyler hep vardır, diye düşündü.

Artık yapmamalıyım, diye düşündü.

Daha önce hiç görmediğin biriyle yatmak yolculuk etmek gibidir. İlk önce Her şey çok güç, biraz da gülünçtür. Düşünecek olursan, sonrası güzeldir. Sevişmiş olmak, ertesi gün temiz ve mükemmel dolaşmak güzeldir, ama ne tuhaf, bir gece önce orada o şeyleri yapıyordun ve o şeyleri söylüyordun, özellikle de o şeyleri *söylüyordun*, hem de bir daha hiç görmeyeceğin birine.

Genellikle yattığı insanları bir daha görmezdi.

Artık yapmamalıyım, diye düşündü.

Bu bir yerlere varma hikâyesiyle insanın beynini yıkasalardı, onun yerine, hareketsiz bir yerde durarak mutlu olmayı öğretselerdi her şey çok daha kolay olurdu. Tüm o yol hikâyeleri. Yolunu bul. Kendi yolunda git. Belki de bir meydanda ya da bir parkta yaşamak için yaratılmışızdır, orada durup hayatı geçiririz, belki de bir kavşağızdır, dünyanın bizim yerimizde durmamıza ihtiyacı vardır, ansızın çekip kendi yolumuza gitsek çok kötü olur, hangi yol, başkaları yol, ben bir meydanım, ben hiçbir yere çıkarmam, ben bir *yerim*. Jimnastiğe yazılayım bari, diye düşündü. Yakında bir jimnastik salonu vardı, akşamları da açıktı. Neden her şeyi akşam yapmayı seviyorum? Ayakkabılarına ve içindeki çıplak ayaklarına ve ayaklarının üzerindeki, kısa eteğinin kenarına kadar gelen çıplak bacaklarına baktı. İpek çoraplarını çantasına tıkmıştı. Giyinip gitmek için yataktan kalktığında çoraplarını giymek hiç istemezdi. Bir düellodan sonra insanın tabancalarını yeniden doldurması gibi bir şeydi. Aptalca. Sen ne dersin ihtiyar Bird? Sen de ateş ettikten sonra tabancalarını boş sokardın kılıfına değil mi? Katlayıp atardın çantana değil mi? İhtiyar Bird. Seni çok güzel bir biçimde öldüreceğim.

İçeri girip uyumayı düşündü. Ama sokak lambalarının ışığında karavan görünüyordu, hareketsiz, bahçede duruyordu, her zamankinden daha az sarıydı. Haftada bir gün iyice yıkıyordu onu, her yerini, camlarını, hatta tekerleklerini bile. Aylardır her gün gördüğü için onu, manzaranın bir parçası olmuştu, bir ağaç ya da bir nehrin üstündeki bir köprü gibi. Shatzy, çantasına tıkılmış orospulara özgü çoraplarla, her şeyi aniden, gecenin bitmek üzere olan karanlığında anladı: hareketsiz, parlak, sarı: *Artık yola çıkmayı*

bekleyen bir şey değildi. Görevleri durmak, dünyanın parçalarından birinin köklerini tutmak olan o şeylerden biri olmuştı. Uyandığında ya da döndüğünde seni bekleyen şeyler. Tuhaf. *Uzaklara* gitmek için inanılmaz araçlar aranır, sonra da onları öyle bir sevgiyle yanımızda tutarız ki *uzaklar*, er geç, onlar için de uzak olur.

Saçmalık bunlar, tek sorun bir araba bulmak, diye düşünür.

Bir araba bulmak şarttı. Karavan tek başına yol almaz.

Bir araba bulmaları gerekiyordu, o kadar.

O zaman uzaklara gidebilirlerdi.

Bir ağaca benziyor, diye düşündü. Hiç sevmediği bir şeyin içinde hareket ettiğini hissetti, ne olduğunu biliyordu ve hiç sevmiyordu, uzaktan gelen bir bozgun gürültüsüydü. Bu gibi durumlarda yapılacak en iyi şey, onun dışarıya çıkmasına izin vermemektir. Onu duymayacak şekilde var gücüyle bağırıyordu. Siyah jartiyer çorapları giyip evden çıkmak ve daha önce hiç görmediğin birinin yatağında bulmak kendini.

Onu yaptım, diye düşündü. Böylece avazı çıktığı kadar *New York, New York*'u söylemeyi yeğledi.

– Sarhoşu duydun mu, bu gece, dedi Gould ertesi sabah, kahvaltı ederlerken.

– Hayır duymadım, uyuyordum.

Sonra telefon çaldı. Shatzy gitti ve geri gelmesi epey sürdü. Rektör Bolder olduğunu söyledi. Gould'un iyi olup olmadığını bilmek istiyordu. Gould onun hâlâ telefonda olup olmadığını sordu.

– Hayır, değil. Seni rahatsız etmek istemediğini, yalnızca iyi olup olmadığını öğrenmek istediğini söyledi. Sonra da bir seminer ya da onun gibi bir şeyle ilgili bir şeyler söyledi. Parçacıklar üzerine bir seminer olabilir mi?

– Moleküller üzerine.

– Ertelemek zorunda kaldıklarını söyledi.

Gould iyi anlaşılmayan bir şeyler söyledi. Shatzy ayağa kalkıp süt fincanını mikrodalga fırına koymaya gitti.

– Şişman biri mi Rektör Bolder, demek istiyorum ki, şişman bir adam mı, diye sordu Shatzy.

– Neden sordun?

– Şişman bir sesi var.

Gould bisküvi kutusunu kapatıp Shatzy'ye baktı.

– Tam olarak ne dedi?

– Yirmi iki gündür seni üniversitede göremediklerini söyledi, onun için de iyi olup olmadığını öğrenmek istiyordu. Sonra da seminerle ilgili bir şeyler söyledi.

– Daha bisküvi istiyor muydun?

– Hayır, teşekkür ederim.

– İki yüz kutuya ulaşırsan Miami'ye bir seyahat kazanıyorsun.

– Harika.

– Bir-iki şey söylemek için o kadar uzun süre mi gerekti?

– Yok, sonra ben ona zayıflamanın bir-iki püf noktasını söyledim, insanlar genelde bir yığın kilodan kaçınmak için bir-iki şey yapmanın yeterli olacağını bilmiyor, yalnızca biraz akıllıca yemek yemek yeterlidir. Bunu söyledim ona.

– O ne dedi peki?

– Bilmem. Biraz rahatsız oldu galiba. Anlamsız şeyler söylüyordu.

– O çok zayıftır. Aşağı yukarı yetmiş yaşında olmalı, ve çok zayıftır.

– Ah!

Shatzy sofrayı toplamaya başladı. Gould yukarı çıktı, ve üzerinde kabanla geri geldi. Ayakkabılarını arıyordu.

– Gould...

– Efendim?

– Kendi kendime soruyordum... bir dâhi olan bir çocuk düşün, tamam mı ve doğduğundan beri, her Allahın günü üniversiteye gittiğini düşün tamam mı? Bir gün geliyor ve yirmi iki gün üst üste evden çıkıyor ama o güzel üniversitesine gitmiyor, bir kere bile gitmiyor, hiç gitmiyor, onun için kendi kendime soruyordum, böyle bir çocuk her Allahın günü nereye gidebilir, acaba?

– Dolaşmaya.

– Dolaşmaya mı?

– Dolaşmaya.

– Olabilir. Evet, olabilir. Dolaşıyordur.

– Hoşça kal Shatzy.

– Hoşça kal.

O sabah Renemport okulunun yanında buldu kendini, üzerinden atlanmayacak kadar yüksek, biraz paslanmış bir çitle çevrilmişti. Pencerelerden sınıftaki çocuklar görünüyordu, ama avluda sınıfta olmayan bir çocuk vardı çünkü avludaydı ve tam olarak belirtmek gerekirse bir basket topuyla oynuyordu, bir basket potasının olduğu köşedeydi tam. Tabela çiziklerle doluydu, ama sepetin ağı oldukça yeniydi, kısa bir süre önce değiştirilmiş olmalıydı. Çocuk on iki yaşlarındaydı. Ya da on üç. Zenciydi. Sakin sakin, sanki kendi içinde bir şeyler ararmış gibi topu zıplatıyordu, bulduğunda da durup topu potaya atıyordu. Hep basket oluyordu. Ağın sesi duyuluyordu, bir tür soluk ya da küçücük bir rüzgâr esintisi gibiydi. Çocuk potaya gidiyor, o küçücük rüzgârı teneffüs ettiği için gücü takatı kalmamış gibi, durmak üzere olan topu karşılayıp yeniden eline alıyor ve zıplatmaya başlıyordu. Üzgün gibi durmuyordu, ama mutlu da görünmüyordu, topu zıplatıp potaya atıyordu yalnızca, sanki yüzyıllardır böyle süregeliyormuş gibi.

Ben bütün bunları *biliyorum*, diye düşündü Gould.

İlk önce ritmi tanıdı. Daha iyi duymak için gözlerini kapadı. Evet, o ritimdi.

Bir düşünceyi görüyorum, diye düşündü.

Soru biçiminde düşünen düşünceler. Sorunun parçalarını toplamak için gezinerek, gelişigüzel bir güzergâh izleyerek yayılırlar. Soruyu oluşturduklarında dururlar. Potaya dikkat. Sessizlik. Yerden alıyorum, sezgi olası bir yanıt ile uzaklığı kapatmak için gerekli tüm gücü veriyor. Atıyorum. Düşlem ve akıl. Düşünme gücünün ilettiği bir bilek hareketinin etkisiyle kendi çevresinde dönen bir düşüncenin mantıksal-tümdengelimli grafiği havada ilerliyor. Basket. Yanıt: bir tür soluk gibi. Söylemek onu yitirmek demek. Kayıp gidiyor, bir sonraki sorunun oraya buraya sıçrayan parçaları oldu bile. Yeni baştan.

Shatzy, karavan, bir psikiyatri kliniği, Taltomar'ın elleri, karavan, Couverney size şey kürsüsünü vermek bizim için bir onurdur, ya seyredersin ya oynarsın, Profesör Kil-

roy'un gözyaşları, Shatzy güldüğünde, o futbol sahası, Cooverney, Diesel ve Poomerang, demiryolu, vram, sağ sol, anne. Gözler potada. Sıçırıyorum. Atıyorum.

Oynuyordu, zenci çocuk ve soru biçiminde düşünen gerçek düşünceler gibi yalnız, kaçınılmaz ve gizemliydi.

Arkasında bilim yuvası, okul, korunup ayrılmış, yönetilen yöntemlerle soru ve yanıt üretiyor, umutlandırıcı bir çerçevede soruların keskin uçlarını giderecek bir topluluk var, ustalıkla, uzaklarda yitip giden bir hiperbol olabilecek şeyi toplu bir törene dönüştürebiliyor.

Bilgiden atılmış, mücadele ediyor düşünceler, diye düşündü Gould.

(Kardeş, boş bir avlunun boşluğunda, sen ve soruların, öğret bana o sakinliği ve her korkunun öbür ucunda ağrı, o soluğu bulan güvenli hareketi.)

Dönüş yolunda adımlarını hayali bir topa eliyle vuruyormuş gibi attı, boşlukta topa vurduğunda, onun sakin bir yaşamdan seken yürek atışları gibi sıcak ve düzenli, kaldırımında sekerek çıkardığı sesi duyuyordu. İnsanların görebileceği tek şey, nitekim görüyorlardı, gerçekte olmayan bir yoyoyla oynayarak yürüyen bir çocuktü. Böylece o anlamsız ritimle geçen o âna kaptırdılar kendilerini, bu ergenlik dönemine ait an, sanki çocuğun gelecekteki deliliğinin ilk işareti gibiydi. İnsanlar delilikten korkar. Onun için Gould, bilmese de – bilmeyerek, bir tehdit, bir saldırı gibi yol alıyordu.

Evine vardı.

Bahçede sarı bir karavan vardı.

22.

Gould'un üniversitesine İngiliz bir araştırmacı gelir. Çok ünlü biridir. Rektör Bolder onu tören salonunda takdim eder. Ayağa kalkıp mikrofonun önünde onun kim olduğunu ve kariyerini anlatır. Konuşma çok uzun sürer, çünkü İngiliz araştırmacı çok sayıda kitap yazıp çevirmiş, ayrıca birçok şey kurup onlara öncülük ya da başkanlık etmiş ya

da buralarda danışman olarak çalışmıştır. Son olarak da ortak çalışmalar yaptığını söyler. Pek çok ortak çalışmaları vardır. Deliler gibi ortak çalışmalar yapmaktadır. Böylece Rektör Bolder daha epey konuşmak zorunda kalır. Elindeki kâğıtları okuyarak ayakta konuşmaktadır.

Yanında İngiliz araştırmacı vardır, oturmaktadır.

Durum tuhaftı, çünkü Rektör Bolder biraz, sanki o ölmüş gibi konuşmaktaydı, kötülük olsun diye değil elbette, bu gibi durumlarda konuşmacı kaçınılmaz olarak bir ölüye övgü gibi düşünülebilecek, cenaze törenini anımsatan şeyler söylemek zorundadır ve tuhaf olan da ölü genellikle çok canlıdır, hatta konuşmacının tam yanında oturur, üstelik hiç tahmin edilemeyeceği gibi o korkunç işkence karşısında sessiz sedasız, karşı çıkmadan oturur, hatta bazen mantıksızca bundan zevk bile alır.

Bu da ona benzer bir durumdu. İngiliz araştırmacı nasıl davranacağını bilemeyip sıkılacağına, tam ve bilgiç doğallıkla Rektör Bolder'in cenaze törenini anımsatan övgüleri yağdırmasına izin veriyordu. Tören salonunun hoparlörlerinden 'coşkulu bir tutku ve erişilemez bir anlıksal disiplinle' ya da '*last but ot least*, Latin Birliği'nin onursal başkanlığını kabul etti, bu görevde daha önce şu şu bulunuyordu' gibi cümleler duyuluyor olsa bile, o her türlü utançtan uzak görünüyordu, sanki bir hiperbara kapanmış gibiydi. Sabit bir bakışla önündeki boşluğa bakıyordu, ama bunu onurlu ve güçlü bir azimle yapıyordu; çenesinin hafifçe yukarı doğru kalkmış olması ve alnında oluşan birkaç kırışık bunu onaylıyordu, bu da onun dikkatini sakın bir biçimde bir noktaya topladığını gösteriyordu. Çene kemikleri, düzenli aralıklarla, hafifçe kapanarak yüzüne sert bir ifade veriyor ve asla yatışmamış gizli bir canlılığı ortaya çıkarıyordu. Çok seyrek yutkunuyordu İngiliz araştırmacı, birisinin bir kum saatini çevirmesine benziyordu: Zarif bir hareketle bir durağanlığa başka bir durağanlık ekliyor ve oldum olası zamanla savaşıyor bir sabırlılık izlenimini sunuyordu. Sonunda neredeyse kusursuz, aynı anda açık seçik bir güç ve dalgın bir uzaklık sunan bir görünüm ortaya çıkıyordu: Birincisi Rektör Bolder'in övgülerini doğruluyor, ikincisi övgüleri dalkavukluğun ve bayağılığın ağırlığının

dan kurtarmak için. Müthiş. Bir süre sonra, tam Rektör Bolder onun eğitim alanındaki etkinliklerinden söz ederken ('her zaman öğrencilerin yanındadır ama *primus inter pares* olarak') İngiliz araştırmacı inanılmaz bir şey yaptı: aniden hiperbarı terk etti, gözlüklerini çıkararak sanki beklenmedik bir yorgunluk belirtisiyle başını hafifçe öne eğdi, sağ elinin başparmağıyla işaretparmağını gözlerine götürdü ve gözkapaklarını indirdikten sonra hafifçe göz yuvarlaklarını ovuşturdu, tüm izleyicilerin gördüğü çok insani bir hareketti bu, böylece başarılarla dolu bir yaşamın silemediği acı, hayal kırıklığı ve sıkıntıyla geçen tüm anları özetlemiş oldu, İngiliz araştırmacı şimdi herkesin önünde yaşamının bu anılarını aktarmak istiyordu. Çok güzel oldu. Sonra, sanki bir düştten uyanmış gibi, aniden başını kaldırdı, hızlı ama düzgün bir hareketle gözlüklerini takıp daha önceki kusursuz durağanlığına büründü ve sabit bakışlarla acıyı tatmış ama ona yenilemiş birinin gücüyle yeniden önündeki boşluğa bakmaya başladı.

İşte tam o anda Profesör Mondrian Kilroy kusmaya başladı. Üçüncü sırada oturuyordu ve kusmaya başladı.

Ağlamanın ötesinde –artık sık sık belli bir zevk alarak yapıyordu bunu– Profesör Mondrian Kilroy ara sıra da kusmaya başlamıştı ve bunun nedeni bir kez daha çalışmalarıyla, özellikle de 'yazdığım, yazmakta olduğum ya da yazacağım herhangi bir şeyin kesin ve kurtarıcı bir biçimde çürütülmesi' diye ilginç bir biçimde tanımladığı bir denemeyle ilgiliydi. Nitekim bu çok özel bir denemeydi. Mondrian Kilroy üzerinde, bir not bile tutmadan, on dört yıl çalışmıştı. Sonra, bir gün, üzerinde numaralar olan tuşlara basarak 212 değişik programdan istediğini seçebildiğin bir porno video kabininde, anladığını anlamıştı, kabinden çıkmış, 'contact salonu'nun tarifelerinin bulunduğu bir broşür almıştı ve arkasına denemesini yazmıştı. Orada, ayakta, kasaya yaslanarak yazmıştı. İki dakikadan fazla sürmemişti: Deneme birbirini izleyen altı kısa tezden oluşuyordu. En uzun tez beş satırı geçmiyordu. Sonra kabine geri dönmüştü, çünkü üç dakikalık bir süresi daha vardı, ücretini ödemişti ve boşa gitsin istemiyordu. Gelişigüzel tuşlara basıyordu. Eşcinseller videosuna girince, sinirleniyordu.

Şaşırtıcı gelebilir ama söz konusu deneme, Profesör Mondrian Kilroy'un en sevdiği konuyla, yani eğri düzeylerle ilgili değildi. Hayır. Gerçekten de denemenin başlığı şöyleydi:

AYDIN DÜRÜSTLÜĞÜ ÜZERİNE DENEME

Poomerang bu yazının hayranıydı ve neredeyse ezbere biliyordu, bir keresinde içeriğini şöyle özetlemişti:

Bir banka hırsız hapishaneye giriyorsa, aydınlar neden ellerini kollarını sallaya sallaya dolaşıyor?

Bu arada belirtmek gerekir ki, Poomerang'ın 'bankalarla görülecek açık kalmış bir hesabı vardı' (Shatzy'nin kullandığı bir cümleydi bu, dâhiyane buluyordu). Bankalardan nefret ediyordu, nedeni belli değildi. Belli bir süre

banka kartlarının kötüye kullanılmasına karşı eğitici bir kampanya yürütmüştü. Diesel ve Gould'la beraber sürekli sakız çiğniyor, sonra da sakızlar daha sıcakken bankamatiklerin tuşlarına yapıştırıyordu. Genellikle 5 numaralı tuşa yapıştırıyordu. İnsanlar gelip gizli şifreyi tam yazacakken sakızı fark ediyorlardı. Şifrelerinde 5 rakamı yoksa değdikleri yere dikkat ederek işlemi tamamlıyorlardı. 5 rakamı varsa panik oluyorlardı. Sancılı para gereksinimi çiğnenmiş pis bir sakızla karşı karşıya kalıyordu. Kimileri her tür nesneyle yapış yapış o şeyi çıkarmaya çalışıyordu. Genelde sakızı tüm tuşlara bulaştırıyorlardı. Az sayıda kişi vazgeçip gidiyordu. Söylemesi zor, ama çoğu insan kuvvetlice yutkunup sonra parmağını sakızın üzerine basıyordu. Bir keresinde Diesel, gizli şifresinde art arda üç tane 5 rakamı olan biraz şanssız bir bayan görmüştü. Birincisine onurlu bir biçimde, ikincisine ağzını tuhaf bir biçimde oynatarak basmıştı. Üçüncüde kusmaya başlamıştı.

Nerede kalmıştık: *Aydın dürüstlüğü üzerine deneme*'nin ilk tezi şuydu:

1. İnsanların düşünceleri vardır.

Shatzy, Dâhiyane, yorumunu yaptı.

– Bu yalnızca başlangıcı, bayan. Bakın o kadar da açık bir şey değil. Örneğin Kant gibi biri o kadar kolay yorum yapamaz bu konuda.

– Kant mı?

– Alman'dır kendisi.

– Ah!

– Burayı da mı yıkamam gerekiyor?

– Bakayım.

Ara sıra, karavanı yıkadıklarında, Profesör Mondrian Kilroy da geliyordu. Vancouver püresi olayından sonra Gould'la arkadaş olmuşlardı. Ve profesör öbürlerinden, Shatzy, dev ve dilsizden de çok hoşlanıyordu. Karavanı yıkarırken sohbet ediyorlardı. Yeğledikleri konulardan biri de *Aydın dürüstlüğü üzerine deneme*'ydi. Onları saran bir konuydu.

1. İnsanların düşünceleri vardır.

Profesör Mondrian Kilroy düşüncelerin küçük sezgilerden oluşan galaksiler olduğunu söylüyor ve sürekli değişen ve sonuçta günlük yaşamda kullanılması olanaksız karmaşık bir şey olduğunu ileri sürüyordu. Güzeldirler, yalnızca güzeldirler. Ama çok zordurlar. Düşünceler saf durumda değillerse, işin içinden çıkılmaz. *Sonsuzun geçici görüntüleridir*, derdi. 'Açık ve seçik' düşünceler, diye eklerdi, Cartesio'nun bir buluşudur, bir aldatmacadır, açık düşünce yoktur, düşünceler gerçekte karanlıktır, eğer açık bir düşünce varsa, o düşünce değildir.

– Nedir peki?

– 2 numaralı tez, çocuklar.

2 numaralı tez şöyle diyordu:

2. İnsanlar düşüncelerini dile getirir.

Sorun da budur, derdi Profesör Mondrian Kilroy. Bir düşünce belirttiğinde, ona temelinde olmayan bir düzen verirsin. Bir biçimde ona tutarlı ve kısa ve başkalarının anlayabileceği bir biçim vermek gerekir. Yalnızca onu düşün-

mekle kalırsan, o harika karışıklığında kalır. Ama onu dile getirmeye karar verdiğinde bir şeyleri atmaya, bir bölümünü özetlemeye, onu bunu basitleştirip çıkarmaya başlar, belli bir mantıksallık verip yeniden düzenlersin: Üzerinde biraz çalışırsın, ama sonunda insanların anlayacağı bir şey ortaya çıkar. 'Açık ve seçik' bir düşünce. Başlangıçta her şeyi iyi yapmaya çalışırsın: fazla şey atmamaya çalışırsın, aklındaki düşüncenin tüm sonsuzluğunu korumak istersin. Denersin. Ama onlar sana zaman tanımaz, anlamak isterler, sana saldırırlar.

– Onlar dediğiniz kim?

– Başkaları, tüm öbür insanlar.

– Örneğin?

– İnsanlar. İnsanlar. Sen bir düşünce ifade edersin ve onu dinleyen insanlar vardır. Ve anlamak isterler. Daha da kötüsü doğru mu, yanlış mı öğrenmek isterler. Bir sapıklıktır.

– Ne yapabilirler ki? Kanıp hiç ses çıkarmasınlar mı?

– Ne yapmaları gerektiğini bilmiyorum, ama ne yaptıklarını biliyorum, sen düşünceni orada anlatmaya çalışırken üzerine saldırılmış gibi olursun. Saldırıya dayanıp sağ kalsın diye inanılmaz bir hızla, onu mümkün olduğunca kısa tutup etkili kılmaya çalışırsın yalnızca ve onu dokunulmaz bir makine haline getirmek için tüm aklını kullanırsın ve bunu ne kadar çok başarırsan yapmakta olduğun şeyin, o anda gerçekten yapmakta olduğun şeyin, yavaş yavaş ama korkunç bir hızla düşüncenin kökeniyle, düşüncenin o harika sezgisel sonsuz karmaşıklığıyla ilişkiyi kaybetmek demek olduğunu o kadar az fark edersin ve bunu basit bir amaçla, yalnızca düşünceyi ifade etmek, yani onu oldukça etkili ve tutarlı ve arıtılmış kılmak amacıyla yaparsın, neye karşı koymak için, çevrendeki dünyanın saldırısına, insanların itirazına, iyi anlamamış kalın kafalılara, amirinin telefonuna...

– Soğuyor, hocam.

Bu konuyu sık sık yemekte konuşuyorlardı, çünkü Shatzy'nin yaptığı pizzayı Profesör Mondrian Kilroy çok beğeniyordu, onun için de, özellikle cumartesi günleri, birlik-

te pizza yiyorlardı. Soğuyunca da piza bir şeye benzemiyordu.

2. İnsanlar düşüncelerini dile getirir.

Ama artık düşünce değildir onlar, diyerek öfkelenirdi Profesör Mondrian Kilroy. Çok sağlam nesnelere, kusursuz mekanizmalara, savaş makinelerine dönüşünceye kadar ustaca düzenlenmiş düşünce artıklarıdır. Yapay düşüncelerdir. Her şeyin başladığı o harika ve sonsuz karmaşıklıkla yalnızca uzaktan bir benzerliğe sahiptirler, ama bu benzerlik, uzaktan gelen güzel bir koku gibi neredeyse fark edilemeyecek kadar azdır. Gerçekte plastiktendirler, yapay şeylerdir, gerçeğe hiçbir ilgileri yoktur, yalnızca toplumda iyi bir izlenim bırakmak için akıllıca buluşlardır. Bu da, ona göre, 3 numaralı tezi gerektiriyordu.

3 numaralı tez şöyle diyordu:

3. İnsanlar kendilerinin olmayan düşünceleri dile getirir.

– Şaka mı ediyorsunuz?

– Çok ciddiym.

– Kendilerinin olmayan düşünceleri nasıl dile getirebilirler?

– *Artık* onların olmayan düşünceleri dersek daha yerinde olur. Bir zamanlar onlarındı. Ama çok büyük bir hızla ellerinden kaçıp neredeyse özerk bir biçimde gelişen yapay yaratıklara dönüşürler ve yalnızca bir amaçları vardır: yaşamaya devam etmek. İnsan onlara aklını ödünç verir, onlar da bunu daha sağlam ve kusursuz olmak için kullanırlar. Bir bakıma, insanın akli ilk düşüncelerin harika sonsuz karmaşıklığını sürekli olarak yok etmek ve onun yerine yapay düşüncelerin bozulmaz kusursuzluğunu koymak için çalışır. Görüntüydüler: Şimdiyse insanın elinde tuttuğu ve çok iyi tanıdığı, ama nereden geldiğini ve sonuçta artık gerçeğe ne gibi bir ilişkiye sahip olduklarını bilemediği nesnelerdir. Bir bakıma bu insanı pek de ilgilendirmez. İşlemektedirler, saldırılara karşı koyabilmektedirler, başka-

larının zayıflıklarını bulabilmektedirler, hemen hemen hiç kırılmamaktadırlar: O zaman üzerinde fazla düşünmeye ne gerek var ki? İnsan onlara bakar ve onları elinde tutmanın, kullanmanın, harekete geçtiklerini görmenin zevkini keşfeder. Kaçınılmaz olarak, er geç, savaşmak için kullanılacaklerini öğrenir. Daha önce bunu hiç düşünmemiştir. Görüntüydüler: Onları yalnızca başkalarına göstermeyi düşünmüştü, o kadar. Ama zamanla bu başlangıçtaki istek, istek olmaktan çıkar. Görüntüydüler: İnsan onlardan silah yaptı.

Bu Shatzy'nin en çok hoşuna giden bölümdü. Görüntüydüler: İnsan onlardan silah yaptı.

– Hocam, sık sık ne düşünüyorum biliyor musunuz?

– Söyleyin, bayan.

– İyi tabanca kullananları, Batı'nın iyi nişancılarını, anladınız mı?

– Evet.

– Harika silah çekerlerdi, tabancaları hakkında her şeyi bilirlerdi, ama iyi düşünecek olursanız, hiçbirisi bir tabanca yapmayı bilemezdi, ya. Anlıyor musunuz?

– Devam edin.

– Demek istiyorum ki, silah kullanmak başka şey, onu keşfetmek ya da yapmak başka şey.

– Doğru, bayan.

– Ne anlama geldiğini bilmiyorum, ama sık sık düşünüyorum bunu.

– Çok iyi yapıyorsunuz, bayan.

– Emin misiniz?

– Evet, kesinlikle eminim.

İyi düşünecek olursan, bir de şu var Gould, bir adamın kafasında, bir düşünceyi dile getirdiğinde ve karşısında ona itiraz eden bir insan olduğunda neler olduğuna bak. O adamın, bir gün o düşüncenin kökeni olan görüntüye geri dönüp itirazın mantıklı olup olmadığına bakmak için zamanı olacağını ya da bu dürüstlüğü göstereceğini mi sanıyorsun? Asla böyle bir şey yapmayacaktır. İtiraza direnebilmesi için, elinde hazır bulunan yapay düşünceyi düzeltip geliştirmesi, böylece de saldırıya geçme olanağını bulması ve itiraza karşı gelmesi çok daha hızlıdır. Bütün bunda gerçeğe

saygının ne ilgisi vardır? Hiç. Bir düellodur. Kimin en güçlü olduğunu saptamaktadırlar. Başka silah kullanmak istemezler, çünkü kullanmayı bilmezler: Düşünceleri kullanırlar. Bunun amacı gerçeği ortaya çıkarmak gibi görünse de, gerçekte ikisinin de istediği kimin en güçlü olduğunu saptamaktır. Bir düellodur. Başarılı aydınlar gibi görünseler de, gerçekte arazilerini koruyan, bir dişi için kavga eden, yiyeceklerini elde etmeye çalışan hayvanlardır. Dinle beni, Gould: Düello yapan iki aydından daha vahşi ve ilkel hiçbir şey bulamazsın. Ve daha şerefsizce bir şey.

Yıllar sonra, her şey olup bittiğinde ve artık yapacak hiçbir şey kalmadığında, Shatzy ve Profesör Mondrian Kilroy rastlantı sonucu bir tren istasyonunda karşılaştılar. Epeydir birbirlerini görmüyorlardı. Birlikte bir şey içmeye gidip üniversiteden, Shatzy'nin neler yaptığından, profesörün artık hocalık yapmadığından söz ettiler. Profesörün, Gould ve başına gelenler hakkında konuşmak istediği belli oluyordu, ama bu biraz zordu. Bir ara hiç konuşmadan bir süre durdular, işte yalnızca o zaman Profesör Mondrian Kilroy,

– Gülünç, ama tüm yaşamım boyunca karşılaştığım tek dürüst çocuk o oldu. *Dürüst* bir çocuktuk. İnanır mısınız bana, dedi.

Shatzy başıyla evet işareti yaptı, belki de her şeyin temelinde bu var ve insan Gould'un her şeyden önce *dürüst* bir dâhi olduğunu anımsayınca her hikâye yerini buluyor, diye düşündü.

Sonra profesör ayağa kalktı ve gitmeden önce Shatzy'ye biraz beceriksizce ama kuvvetlice sarıldı.

– Ağladığıma bakmayın, üzgün değilim, Gould için üzgün değilim.

– Biliyorum.

– Çok sık ağlıyorum. Evet.

– Merak etmeyin hocam, ben ağlayan insanları severim.

– Neyse bari.

– Ciddi söylüyorum. Hep sevmişimdir.

O günden sonra bir daha görüşmediler.

Her neyse, 3 numaralı tezdten sonra (insanlar kendilerinin olmayan düşünceleri dile getirirler), belli bir bağlantıyla, 4 numaralı tez geliyordu. Bu tez şöyle diyordu:

4. Düşünceler, bir kez dile getirildikten sonra, yani bir topluluğun baskısına uğradıktan sonra, başlangıçlarıyla gerçek bir ilişkiden yoksun yapay nesnelere dönüşürler. İnsanlar onları öyle ustaca işlerler ki, sonunda öldürücü duruma getirirler. Zamanla onları silah olarak kullanabileceklerini keşfederler. Bir saniye bile düşünmeden atmaya başlarlar.

– Harika, diyordu Shatzy.

– Biraz uzun, biraz uzun oldu, üzerinde biraz daha çalışmam gerekiyordu Profesör Mondrian Kilroy.

– Bence yalnızca şöyle de söylenebilir: *Düşünceler: görüntüydüler, şimdi silaha dönüştüler.*

– Biraz kısa olmadı mı, bayan?

– Öyle mi dersiniz?

– Bakın, bir trajedi, gerçek bir trajedi söz konusu. Onu iki kelimeyle özetlememek gerek.

– Trajedi mi?

Profesör pizzayı çiğneyip başıyla evet işareti yapıyordu. Nitekim bir trajedinin söz konusu olduğundan emindi, *Deneme*'ye bir alt başlık vermeyi bile düşünmüştü, bu alt başlık şöyle olmalıydı: *Gerekli bir trajedinin analizi*. Sonra alt başlıkların, beyaz çoraplar ya da gri mokasenler gibi iğrenç şeyler olduğunu düşünmüştü. Yalnızca Japonlar gri mokasen giyerdi. Belki de gözlerinden rahatsız olduklarından, kesinlikle kahverengi mokasen giydiklerine inanıyorlardı. Bu durumda hemen yanlışlığı belirtip onları uyarmak gerekirdi.

Biliyor musun, Gould, gerçeği kabul etmem yıllar sürdü. İnanmak istemiyordum. Gerçekle ilişki, kâğıt üzerinde o kadar güzel, o kadar eşsiz ve olağanüstüdür ki, hele düşüncelerin, aklındaki karmaşık sonsuzluğun harika görüntülerinin o büyüğü... Nasıl oluyor da, herkes bütün bunları istemeyip yadsıyor ve küçük anlamsız yapay düşüncelerle uğraşmayı yeğliyor, anlamıyorum; kabul ediyorum, onlar

da aklın yarattığı küçük harikalar, ama sonuçta ıvır zıvır, bir işe yaramayan değersiz şeylerdir, retoriğin ve akıl cam-bazlığının başyapıtlarıdır, tamam, ama sonuçta ıvır zıvır-dan, küçük makinelerden başka bir şey değildirler, bütün bunlar niye, yalnızca durdurulamayan bir *savaşmak* arzusu yüzünden mi? İnanamıyordum ve bu işin içinde bir şey, gö-zümden kaçan bir şey olduğuna inanıyordum, ama sonunda her şeyin çok basit ve kaçınılmaz, hatta anlaşılır olduğunu kabul etmek zorunda kaldım, nefreti yenip olaya gidip ya-kından baktığında kabul ediyorsun, evet yakından, iğrenç gelse de, gidip yakından bakınca. Düşüncelerle hayatını ka-zanan birini, profesyonel birini, ne bileyim bir bilim adamı-nı, bir Şey araştırmacısını düşün, tamam mı? Bu işe tutku olarak başlamıştır, kuşkusuz yeteneği olduğu için başla-mıştır, sonsuzluk görüntülerine sahip biridir ve gençken bunları edininip etkilendiğini tahmin etmek güç değildir. Belki onları yazmayı denemiştir ya da ilk önce birilerine söz etmeyi yeğlemiştir, sonra bir gün yazabileceğine karar verip tüm iyiniyetiyle oturmuş ve kafasındaki o sonsuzlu-ğun ancak küçücük bir bölümünü yazabileceğini bilse de, yazmıştır, aña konuyu sonra derinleştirmek için, ne bile-yim, düşüncelerini daha iyi açıklamak, her şeyi iyice anlat-mak için ileride zamanı olacağını düşünmüştür. O yazar, insanlar da okur. Hiç tanımadığı insanlar daha fazla şey öğrenmek için onu aramaya başlar, kimileri onu, eleştir-mek için toplantılara davet eder, o kendisini savunur, gelişt-irir, düzeltir, sonra saldırı sırası ona gelir, çevresindeki on-dan yana küçük bir topluluğu ve onu mahvetmek isteyen karşısındaki bir düşman cephesini tanımaya başlar: Var ol-maya başlar, Gould. Fark etmese de, bütün bunlar ilgisini çekmeye başlar, mücadeleden hoşlanır, birkaç öğrencinin hayran bakışları altında sınıfa girmenin ne demek olduğ-u keşfeder, normal insanların gözlerinde saygıyı görür, ünlü birilerinin ondan nefret etmesini istediğinde de şaşır-ır, gidip o nefreti arar, bulur, ilgisiz bir kitabın bir notu-nun üç satırında, ama bu üç satır kin kismaktadır, o da kurnazlık edip o dalda yayınlanan bir derginin bir röporta-jında bunu belirtir, birkaç hafta sonra da, bir gazetede adı artık ünlü profesörün rakibi olarak geçer, bir de fotoğrafı

yayınlanır, o *kendi fotoğrafını bir gazetede görür*, başkaları da görür, aşamalı bir şeydir ama her geçen gün o ve yapay düşüncesi birleşerek dünyada kendilerine yol açarlar, düşünce yakıt gibidir, o motordur, birlikte yol alırlar ve Gould, bu onun hiç aklından geçirmediği bir şeydir, bunu iyi anlamak gerek, bütün bunların olacağını tahmin etmezdi o, istemezdi de demek yerinde olur, ama olan olmuştur bir kere ve o, yapay düşüncesinde *var olmaktadır*, sonsuzluğun başlangıçtaki görüntüsünden sürekli uzaklaşan bir düşüncedir bu, çünkü zaman içerisinde saldırılara dayanmak için bin kez gözden geçirilmiştir, ama güçlü ve kalıcı, denenmiş yapay bir düşüncedir, o olmasa araştırmacı varoluşunu sürdüremeyecek ve yeniden sıradan bir varoluşun bataklığı tarafından yutulacak. Böyle söylendiğinde, fazla tehlikeli bir şey gibi gelmiyor yeniden sıradan bir varoluşun bataklığı tarafından yutulmak – ben de yıllarca bunun tehlikesini anlamadım, ama işin sırrı daha da yaklaşıp bakmakta, yakından bakmakta, iğrenç olduğunu biliyorum, ama beni oraya kadar izlemen gerekiyor Gould, burnunu tıka ve gel yakından bak, bilim adamının, onun bir babası vardı elbette, daha yakından bak ona, sert bir babası, aptalca sert bir babası vardı, hep olan ve utanılacak kusurlarını yüzüne vurup oğluna hükmetmeye çalışan bir baba, ama bu oğlunun adını bir gazetede, bir gazetede yayınlanmış görünceye kadar sürer, adının gazetede neden geçtiği önemli değildir, arkadaşları, Tebrikler oğlunun adını gazetede gördüm, demeye başlar, iğrenç, değil mi, ama bu onu duygulandırır, böylece oğlu, bulabileceğini asla düşünmediği şeyi bulur, yani geç gelen bir öğ olanağını ve büyük bir şeydir bu, babanın gözlerinin içine doğrudan bakabilmek, böyle bir kurtuluşa paha biçilemez, en sonunda babasının oğlu, kabul edilen ve istenen oğlu olabilmenin karşılığında, başlangıçlarıyla her tür gerçek bağlantıdan uzak düşüncelerle birazcık uğraşmak nedir ki? Babanın saygısının bedeli yoktur, inan bana, iyi düşünecek olursan bizim bilim adamının, kazandığı ilk parada, kent dışındaki bir üniversitede zorla elde edilen bir kürsünün cebine atmaya başladığı gerçek paralarda bulduğu özgürlüğün de bedeli yoktur, para onu her gün iç içe yaşadığı yoksulluktan kurtarıp küçük lükslerin eğimli düze-

yine yöneltmeye başlar ve sonunda, nihayet, en sonunda bu küçük lüksler şiddetle arzulanmış, bir tepede inşa edilmiş, çalışma odası ve kütüphanesi olan bir evde birleşir, bu kuramsal olarak önemsiz bir şeydir, ama bir gazetecinin röportajında bir çeşit gizli yuva olarak çıkınca müthiş bir şey olur, bilim adamı çevresini saran göz kamaştırıcı yaşamdan kaçtığında oraya sığınmaktadır, buradaki hayal ürünü bir yaşamdır, ama orada aniden gösterilince gerçek olur ve insanların zihinlerine yerleşir, insanlar artık ona vazgeçemeyeceği bir bakışla bakacaklardır, çünkü bu bakış, hiç bir şeye bakmaksızın ona saygı, önem ve dokunulmazlık armağan etmektedir. Bilmiyorsan bu bakışsız da yaşayabilirsin. Ama ya biliyorsan? Plajda yanında yatan tipin ya da sana otomobil satan satıcının gözlerinde, bir gün tanıyacağını asla ummadığın yayıncının, televizyon dizilerinin kadın oyuncusunun ve –bir keresinde, dağda– Bakanının gözlerinde gördüysen? İnsanın kusacağı geliyor değil mi, daha iyi, bu demektir ki, konunun özüne yaklaştık. Acıma, Gould. Teslim olmanın sırası değil. Onun daha da yakınına gidilebilir. Karısı. Bilim adamının karısı onun on iki yaşından beri apartman komşusu, onu her zaman sevmiş ve sonra otomatik olarak ve yazgının özensizliklerinden kendini korumak için onunla evlenmiş, solgun, sempatik, asla tutkulu olmayan bir eş, iyi bir eş, şimdi ünlü bir profesörün ve korunç yapay düşüncesinin eşi, sonuçta mutlu bir eş, iyi bak ona. Uyandığında. Banyodan çıktığında. Bak ona. Sabahlığına, her şeyine. Bak ona. Sonra da bilim adamına bak, orta boylu, gülümseyişi hüznü, saçları kepekli, bunda bir şey yok ama, kepekli, elleri güzel, evet, ince ve solgun, beylik fotoğraflarda hep çenesinin altında birleşiyorlar, güzel, gerisi acımasız, gayret edip onu çıplak görmeyi gerekiyor Gould, böyle birini çıplak görmeyi önemli, inan bana, bembeyaz ve her yanı yumuşak, kassız ve kasıklarının arasında iddiasız istekleri var, böyle bir erkek hayvanın günlük çiftleşme yarışında ne kadar şansı olabilir, çok az, çok çok az, yapacak hiç bir şey yoktur, ama yapay düşünce yenilmeye mahkûm hayvanı savaşmıya, hatta zamanla, sürubaşına dönüştürmüştür, elinde deri çantası hafif topallarmış gibi yürümekte ve iyi bakacak olursan şu anda üniver-

sitenin merdivenlerinden inmekte, yanına genç bir kız yaklaşıyor ve biraz çekinerek kendini tanıtıyor ve konuşarak yola kadar onunla birlikte yuvarlanıyor, sonra da gitgide daha da yapışkan bir arkadaşlığın eğik düzeyinden aşağı kayıp gidiyorlar, düşüncesi bile iğrenç, ama izlemesi yararlı, sonuna kadar, tiksindirici olsa da, incelenmesi yararlı, son zafer ânına, bir kaynakçayı düzeltmek bahanesiyle elinde çantası, saçında kepek kızın tek odalı dairesine çıkmayı başardığı âna kadar öğrenmek gerek, kiralık odada üzerinde Peru işi bir örtünün bulunduğu büyük bir yatak var ve profesör üstü kapalı yapılan yorucu kur saatlerinde, yapay düşüncesinin makas ve neşteriyle kızın geç gelen direncini parçalıyor ve birkaç haftadır bir dergi köşesinde yazdığı yazılar sayesinde bir elini, güzelim ellerinden birini o kızın tenine değdirme cesaretini, bir anlamda hakkını buluyor kendinde, hiçbir yazgı o teni ona teslim edemezdi, yapay düşüncesi armağan ediyordu bunu ona, açılan o gömlekle, akılsızca grimsi ince dudaklarını aralayan o dille, kulaklarında artan kadın soluğuyla birlikte ve erkekliğini tutan bronz rengi, genç ve güzel bir elin büyüleyici bir bölümü, inanılmaz. Bütün bunların bir bedeli olduğunu mu sanıyorsun? Yoktur, Gould. Sence o adam yalnızca dürüstlükte inat etmek için, düşüncelerinin sonsuzluğuna saygı göstermek, neyin doğru olup olmadığını yeniden kendi kendine sormak için bütün bunlardan vazgeçebilir mi? O adamın kendi kendine, gizlice, kesin ve içine girilemez yalnızlığı sırasında bile yapay düşüncesinin gerçekle, kökeniyle bir ilişkisi kalıp kalmadığını soracağını mı sanıyorsun? Gizli de olsa, bir saniye için dürüstlüğü başaracağını mı sanıyorsun? Hayır. (5 numaralı tez: İnsanlar düşünceleri silah olarak kullanır ve bu hareketle düşüncelerden sonsuza dek uzaklaşır.) Hareket ettiği nokta artık ondan o kadar uzaktır ki ve dürüst bir biçimde, doğallıkla ve rahatlıkla düşüncelerini yaşayamadığı öyle çok zaman geçmiştir ki! Yeniden yaratabileceğin bir dürüstlük değildir bu, üstelik ona ihanet etmek sana bir yaşam, tüm bir yaşam kazandırmışsa; Yıllarca geberip gidene kadar, var olmayabilirdin de. Tüm bir yaşamı, yazgıdan çaldıktan sonra, bir gün aynaya baktığında kendinden iğrenince geri veremezsin. Bizim pro-

fesör şerefsiz ölecek, ama hiç olmazsa hayatını yaşayıp ölecek.

Bunu, tabii ki biraz duygulanarak söylüyordu. Ağlamıyordu. Ama gözleri doluyor ve boğazına bir şeyler takılıyordu, anlattıkları. O böyleydi.

Bir keresinde Poomerang, Profesör Mondrian Kilroy'a *Aydın dürüstlüğü üzerine deneme*'yi neden yayınlamadığını sordu. Ondan kalın bir kitap çıkacağını söylemedi. Sayfaların hepsi boş bırakılıp, oraya buraya, nereye rast gelirse altı tez yazılabilirdi. Profesör Mondrian Kilroy bunun iyi bir fikir olduğunu, ama onu yayınlamayı asla düşünmediğini söyledi, çünkü içten içe inanılmaz derecede safça olduğu konusunda kuşkuluydu. Çocuksu buluyordu onu. Ama, bir anlamda inanılmaz derecede safça ve çocuksu bir şey olmaya çok yakın olduğu, ama asla olamadığı için ve belirsiz kaldığı için hoşuna gittiğini söylüyordu ve bu da onda gerçekten, kelimenin tam anlamıyla bir düşünce olduğu kuşkusu uyandırıyor. Kelimenin *dürüst* anlamıyla. Sonra gerçekte hiçbir bok anlamadığını söylüyordu. Ve daha pizza olup olmadığını soruyordu.

Kesin olan bir şey varsa, o da artık daha sık kusuyor olmasıydı, pizza yüzünden değil, bilim adamlarına ya da aydınlara fazla yaklaştığında kusuyordu. Bazen de gazete de bir yazıyı okuması ya da bir kitabın iç kapağındaki özetini okuması kusması için yetiyordu. Örneğin İngiliz bilim adamının, şu sabit bakışlarla boşluğa bakan araştırmacının geldiği gün orada kalıp onu dinlemek isterdi, neler söyleyeceğini de merak ediyordu, ama dayanamayıp sonunda kusmuştu, üstelik de ortalığı batırmıştı, sonra gidip rektörden özür dilemişti ve bağışlanması için sürekli şu cümleyi tekrar etmekten başka bir şey gelmemişti aklına: Bakın, başarılı bir insan, eminim başarılı bir insan. İngiliz bilim adamını kastediyordu. Rektör Bolder neye uğradığını şaşırmış onu seyrediyordu. Bakın başarılı bir insan, eminim başarılı bir insan. Ertesi gün de, karavanı yıkarken, o başarılı insan hikâyesini tekrar edip durdu. Gould'a bu hikâye saçma geliyordu.

– Başarılı bir insan olsa sizi kusturmaz.

– O kadar basit değil, Gould.

– Değil mi?

– Kesinlikle değil.

Gould tekerlekleri yıkıyordu. En çok tekerlekleri yıkmamasını seviyordu. Sabunlanmış siyah parlak lastik. Ne zevk.

Düşündüm, çok düşündüm, Gould, hem de elimden geldiği kadar katıca, ama sonunda insanların birbirlerini yemelerine neden olan yapay düşüncelere aşırı özen gösterip gerçeği terk etme biçimi ne kadar çirkin olursa olsun, artık düşünce kokan her şey bana iğrenç gelse de, gerçeğin dürüst araştırması kılığına girmiş bu ilkel mücadelenin karşısında yansız kalarak kusmadan edemiyorsam ve nefretim ne kadar büyük olsa da şunu söylemem gerek: Böylesi doğru, iğrenç bir biçimde böylesi doğru, yalnızca *insani*, olması gereken biçimde, bize düşen bok bu, gücümüzün yettiği tek bok bu. En iyilere bakıp anladım bunu. Yakından, Gould, onlara yakından bakma yürekliliğini göstermek gerek. Onları gördüm: İğrenç ve doğrudular, ne demek istediğimi anlıyor musun, iğrençtiler ama karşı konulmaz biçimde saf-tılar, yalnızca *var olmak* istiyorlardı, bu hakkı nasıl ellerinden alırsın ki, *var olmak* istiyorlardı. Yüce ideallileri, asil düşüncelileri, düşünceleriyle özel bir görev yerine getiren, her tür kuşkudan uzak insanları ele al. Papazı. Papazı ele al. Sıradan bir papazı değil. Yoksulların ya da güçsüzlerin, ya da toplum dışına itilmişlerin yanında olanı, üzerinde bir kazak olup Reebok giyenini, onu ele al, sonsuzun karmaşık göz kamaştırıcı herhangi bir görüntüsüyle başlamıştır, gençliğinin alacakaranlığında belli belirsiz şekilde tavır almasını söylemiş ve tutması gereken tarafı önermiştir, her şey başlaması gerektiği gibi başlamıştır, dürüst bir biçimde, ama sonra, Tanrım, olgunlaşıp *ünlü* olduğunda, Tanrım, *ünlü* olduğunda, söylemesi bile tiksinti veriyor, *ünlü* olduğunda, adı ve fotoğrafları gazetelerde çıktığında ne oluyor, telefonu sürekli çalar, çünkü gazeteler o konuda bu konuda onun görüşünü almak zorundadırlar, o da cevap verir lanet olsun, *cevap verir* ve katılır, yürüyüşlerde en ön sırada yer alır, papazların telefonu çalmaz, Gould, gereken acımasızlıkla söylüyorum bunu sana, sen bunu bilemezsin ama papazların telefonu çalmaz çünkü onların yaşamları

bir çöldür, programlı olarak bir çöldür, koruma altındaki bir tür doğal parktır, insanlar bu parka bakabilir ama uzaktan, onlar da doğal parkın hayvanlarıdır, hiç kimse dokunamaz onlara, düşünebiliyor musun, Gould, papazlar için kendilerini elletmek bile bir sorundur, genç bir çocuğu ya da genç bir kızı, yalnızca selamlaşmak için, başka bir şey için değil, öpen bir papaz gördün mü sen hiç? Önemsiz, normal bir öpüşme diyorum, ama o bunu yapamaz, çevresindeki insanlara zorbalık gibi gelir ve bu, papazların bu dünyada her gün içinde bulundukları zor mu zor durumudur, o da öbürleri gibi insandır, ama o baş döndürücü yalnızlığı seçmiştir, bir düşünce, hem de doğru bir düşünce olmasa hiçbir şeyi, bir çıkış yolu olmayacaktır o yalnızlığın, düşünce dışarıdan gelip o manzarayı değiştirmekte, ona bir insan sıcaklığı vermektedir, iyi kullanılıp, incelik kazandırıldığında, gözden geçirilip incelendiğinde, gerçekten riskli karşılaştırmalardan uzak tutulduğunda, papazı yalnızlığından dışarı çıkarır, yalnızca ve yavaş yavaş şimdiki haline getirir, çevresi ona yaklaşmak isteyen, hatta onu arzulayan hayranlarıyla doludur, üzerinde kazağı, ayağında Reeboklar, asla yalnız değildir, evlatları ve kardeşleriyle sarılı hareket eder, hiç kaybolmaz, çünkü sürekli olarak herhangi bir iletişim aracı terminaliyle bağlantıdadır, ara sıra kalabalık içinde aniden bir kadının arzu yüklü gözlerini yakalar, bunun onun için ne anlama geldiğini düşünür, o baş döndürücü yalnızlığı ve bu dolu yaşamı düşünür, düşüncesi için ölmeye hazırsa şaşırma mı gerek, onu elinden alsalar o zaten ölür, kurtuluşu o düşüncededir ve yüzlerce, hatta binlerce benzerinin de kurtuluşunun o düşüncede olduğu, olayı hiç değiştirmez, yani o başkalarını kurtarma bahanesiyle ilk önce kendisini kurtarır ve yazgısından onu canlı kılacak, gerekli ölçüde minnettarlık ve hayranlık ve arzu çalar, canlı, Gould, bu sözcüğü iyi anlıyor musun, canlı, yalnızca canlı olmak istiyorlar, en iyiler de, adaleti, ilerlemeyi, özgürlüğü, geleceği yapanlar, onlar için de her şey bir hayatta kalma olayı, gidebildiğin kadar yakınlarına git, inanmazsan, nasıl hareket ettiklerine, çevrelerinde kimler olduğuna bak ve bir gün uyanıp yalnızca fikir değiştirdiklerini varsayalım, onlardan geriye ne kalır, bir düşün, onlardan

bir yanıt koparmayı dene, içgüdüsel olarak kendilerini haklı çıkaran bir yanıt değil ama, bak bakalım düşüncelerini, elinde tuttuğu silahın yıkıcı etkisini gururla gösteren birinin güveniyle değil de, o anda keşfetmiş gibi şaşkınlıkla ve kararsızlıkla mı söylüyorlar, ses tonlarının yumuşaklığına, seçtikleri kurnazca tatlı sözcüklere aldanma, savaşıyorlar, Gould, hayatta kalmak için dişlerini tırnaklarına takmış savaşıyorlar, ekmek için, dişi hayvan, in için, hayvan onlar ve en güçlü hayvanlar, anlıyor musun, öbürlerinden, aklın küçük paralı askerlerinden, büyük toplu mücadelenin figüranlarından, büyük savaş alanının kenarında yaşam kırıntıları araklayan soysuz küçük savaşçılardan ne bekleyebilirsin ki? Ucuz kurtuluşların duygulandırıcı çöpçüleri! Hepsi de küçük yapay düşünceleriyle, başhekim, oğlunun kolej parasını ödemek için para peşinde, yaşlı eleştirmen biraz yankı bulacak yerlere gönderdiği haftada kırk satırla yaşlılığının umutsuzluğunu hafifletmeye çalışıyor ve bilgin ve karısını çocuklarını sevgililerini gururla besleyeceği Vancouver püresi, bir kitapla diğeri arasında unutulmaktan korkan yazarın televizyonda acınacak görüntüleri, en azından 24 saat daha var olacağından emin olmak için birinci sayfayı gelişigüzel bıçaklayan gazeteci, onlar yalnızca savaşıyor, anlıyor musun, bunu düşüncelerle yapıyorlar çünkü başka şey kullanmasını bilmiyorlar, ama işin özü değişmiyor, o da savaştır ve düşünceleri de silahtır ve kabul etmesi ne kadar iğrenç gelse de, bu onların hakkı, şerefsizlikleri büyük önem taşıyan bir gereksinimin doğurduğu mantıklı bir sonuçtur, bu da demektir ki gereklidir, onların gerçeğe ettikleri sürekli iğrenç ihanet, kabul edilmesi gereken doğal bir yoksulluk durumunun doğal sonucudur, bir körden sinemaya gitmesi istenemez, bir aydından dürüst olması istenemez, sanmıyorum, gerçekten, kabul etmesi zor olsa da, ondan böyle bir şey istenemez, ama aydın dürüstlüğü kavramı bile bir '*ossimoro*'dur.¹

6. Aydın dürüstlüğü bir '*ossimoro*'dur,

¹ Anlamı güçlendirmek için zıt kelimelerin bir araya geldiği söyleyiş biçimi. (Yay.)

ya da ne olursa olsun çok zor ve belki de insanlık dışı bir görevdir, nitekim sonuçta hiç kimse yerine getirmeyi hayal bile etmiyor, en takdir edilecek durumlarda işleri belli bir incelikle, belli bir onurla, ince zevkle diyelim, evet doğru sözcük bu, ince zevkle yapmakla yetiniyor, sonunda en azından ince zevkle çalışanları, hiç olmazsa bokluklarından gurur duymuyormuş gibi görünenleri, yaptıklarından fazla gururlu, lanet olası biçimde gururlu, korkusuzca, küstahça gururlu olmayanları ayırırsın. Tanrım ne iğrenç!

– Yolunda gitmeyen bir şey mi var, hocam?

– Kendi kendime soruyordum...

– Söyleyin hocam.

– Tam olarak ne yıkıyorum ben?

– Bir karavan.

– Tam olarak bu sarı nesnenin eko sistemimizdeki rolü nedir, demek istiyorum.

– Şimdilik eko sistemimizdeki bu sarı nesnenin işlevi bir otomobil beklemektir.

– Bir otomobil mi?

– Otomobilsiz karavanlar hiçbir yere gitmez.

– Bu doğru.

– Sizin bir otomobiliniz var mı, hocam?

– Vardı.

– Yazık!

– Aslında, erkek kardeşimindi.

– Normal.

– İnsanın bir erkek kardeşi olması mı?

– O da.

– Nitekim benim başıma üç kez geldi. Sizin?

– Hayır, hiç başıma gelmedi.

– Üzgünüm.

– Neden?

– Süngeri uzatır mısınız, lütfen?

Sohbet ederlerdi. Hoşlarına gidiyordu.

Bir keresinde Gould, Diesel ve Poomerang bir ara onları orada bırakıp bir futbol maçını seyretmek için yandaki sahaya gittiler.

Profesör Mondrian Kilroy ve Shatzy tek başlarına kaldılar. Karavanı iyice yıkayıp giriş kapısının önündeki basamaklara oturdular ve sarı karavanı seyretmeye başladılar.

Bir-iki laf ettiler.

Bir ara Profesör Mondrian Kilroy tuhaf gelebileceğini, ama o çocuğu deliler gibi özleyeceğini söyledi. Gould'u deliler gibi özleyeceğini söylemek istiyordu. Bunun üzerine Shatzy eğer isterse onu da götürebileceklerini söyledi, karavan küçüktü ama bir yer bulabilirlerdi. Profesör Mondrian Kilroy dönüp ona baktı ve Couverney'e kadar karavanla ve hep birlikte gitmeye gerçekten niyetli olup olmadıklarını sordu. Bunun üzerine Shatzy,

– Couverney mi, diye sordu.

– Couverney.

– Couverney'in ne ilgisi var?

– Ne demek ne ilgisi var?

– Neden söz ediyoruz, hocam?

– Gould'dan.

– O zaman Couverney'in ne ilgisi var?

– Gould'un üniversitesi, öyle değil mi? Gould'un yeni üniversitesi. Sırası gelmişken söyleyeyim, tüyler ürpertici bir yerdir.

– Ondan Couverney'e *gitmesini istediler*, yalnızca *istediler*.

– İstediler, o da gidiyor.

– Bildiğim kadarıyla, ne yapacağını bilmiyor.

– Bildiğim kadarıyla, çok iyi biliyor.

– Ne zaman beri?

– Bana o söyledi. Gitmeye karar verdi. Eylülde başlıyor.

– Bunu *ne zaman* söyledi size?

Profesör Mondrian bir süre durup düşündü.

– Bilmem. Birkaç hafta önce, sanırım. Olayların ne zaman olduğunu hiç bilemem ben. Size de oluyor mu hiç?

– Bazen.

– Öylesine, merakımdan sordum.

– Gerçekten Gould size Couverney'e gideceğini söyledi mi, hocam?

– Evet, bundan eminim, Rektör Bolder'e de söyledi, biliyor musunuz rektör bir veda partisi ya da onun gibi bir şey yapmak istiyor, ama Gould istemiyor, şey olacağını söylüyor...

– *Bir veda partisi de ne demek oluyor?*

– Yalnızca bir fikir Rektör Bolder'ın fikri, o görünüşte sert ve dediği dedik bir adamdır, ama içinde duyarlı bir ruh taşımaktadır, neredeyse

– Hepiniz aklınızı mı oynattınız, nedir?

– ... neredeyse...

– Tanrım, o çocuk on beş yaşında, hocam, Couverney büyükler için bir yer, on beş yaşında biri büyük değildir, yirmi yaşında biri büyüktür, biri yirmi yaşında ve büyükse ve yaşamını helaya atmak istiyorsa, o zaman muhtemelen gidip kendini oraya gömme olasılığı üzerine düşünebilir...

– Bayan, size o çocuğun bir dâhi olduğunu anımsatmak isterim, o bir...

– Kim, hangi bok söylüyor bunu, kim söylüyor, öğrenebilir miyim? Nasıl oldu da hepiniz aniden o çocuğun, sizin kahrolası sınıflarınızdan ve oraya götüren yoldan başka bir şey görmeyen bir çocuğun dâhi olduğuna karar verdiniz, öğrenebilir miyim, uykusunda donuna çiş eden, yolda ona satın kaç olduğunu sorduklarında korkan, yıllardır annesini görmeyen ve babasıyla cuma akşamları telefonda konuşan, ne kadar yalvarıp yakarsan da bir genç kıza asla yaklaşılmayacak bir dâhi, bütün bunlar nasıl puan kazandırıyor? Herhalde dâhiler sıralamasında müthiş bir puan sağlıyor, bir de kekeliyor olsaydı, bu onu neredeyse erişilemez bir insan yapacaktı...

– Bayan, şimdi sırası değil...

– Tabii ki sırası değil, sizin gibi tüm profesörler beyni salamurada tutmakta inat ederse...

– ...Hiç sırası değil...

– ...sevgilerinin salamurasında, altın yumurtlayan tavuk bulduklarından emin olarak, onun için de tamamen...

– ...bayan sizi terbiyeli olmaya davet ediyorum...

– ...tamamen şu Nobel hikâyesinden salağa dönmüş durumda, çünkü, açıkça söyleyin, oraya ulaşmak istiyorsunuz, siz ve...

– O BOK AĞZINIZI KAPATIR MISINIZ?

– Efendim?

– O bok ağzınızı kapatır mısınız acaba, diye sordum.

– Evet.

– Teşekkür ederim.

– Bir şey değil.

– ...

– ...

– ...

– ...

– Bayan, şanssız bir durum, bunu kabul ediyorum, ama o çocuk bir dâhi. İnanın bana.

– ...

– Bir şey daha eklemek istiyorum. Kuşlar uçar. Dâhiler üniversitelere gider. Sıradan bir şey gibi gelse de, böyledir. Sözümü bitirdim.

Aylar sonra, yola çıkmadan önce, Shatzy vedalaşmak için Profesör Mondrian Kilroy’a gitti. Gould gideli epey olmuştu. Profesör terlikle dolaşmaya ve kasmaya devam ediyordu. Herkesin gittiğine üzüldüğü belli oluyordu, ama bunu söyleyip insanları üzecek bir tip değildi, oldukları zaman olayların getirdiği gereklilikleri kabul etmesini çok iyi biliyordu. Shatzy’ye bir yığın saçma sapan şey söyledi, bazıları insanı güldürüyordu da. Sonra sonunda gidip bir çekmecedan bir şey alıp Shatzy’ye verdi. ‘Contact Salonu’nun broşürüydü. Arkasında *Aydın dürüstlüğü üzerine deneme* vardı.

– Onun sizde kalmasını istiyorum, bayan.

Alt alta, büyük harflerle, biraz eğri ama sırayla o altı tez yazılıydı. En sonuncusunun altında, başka bir kalemle küçük harfle yazılmış bir not vardı. Önünde bir rakam, hiçbir şey yoktu. Şöyle diyordu:

Başka bir yaşam, dürüst olacağız. Susmasını bileceğiz.

Bu Poomerang’ı kelimenin tam anlamıyla çıldırtan bölümdü. Onu delirten şeydi: Hiç durmadan tekrar ediyordu. Sanki adımıymış gibi herkese söylemiyordu.

Shatzy broşürü aldı. İkiye katlayıp cebine koydu. Sonra profesöre sarıldı ve ikisi de, bir araya getirildiklerinde veda sözcüğüyle adlandırılan o hareketlerden yapmaya başladılar biraz. Bir veda.

Sonra Shatzy, yıllarca o sarı kâğıdı yanında taşıdı, dörde katlı olarak hep yanında taşıdı, çantasında, üzerinde *Yeryüzünü cilalı ayakların tırnaklarından koru* yazan çan-

tasında. Ara sıra çıkarıp o altı tezi ve notu okuyordu ve anlatıp uygulanan, sonra da biraz daha pizza isteyen Profesör Mondrian Kilroy'un sesini duyuyordu. Bazen onları birilerine okutmak geliyordu içinden, ama gerçeği söylemek gerekirse onlardan bir şey anlayabilecek kadar saf kalmış birine asla rastlamadı. Bazen akıllı ve başarılı insanlarla karşılaşılıyordu. Ama onları geriye götürmek, onlardan bir saniye için geriye, eve dönmelerini istemek için çok geç kalındığı belli oluyordu.

Sonunda sarı broşürü ve tüm *Aydın dürüstlüğü üzerine deneme*'yi kaybetti, bir doktorun evinde, sabah erkenden sıvısmaya çalışırken; siyah lasteks çoraplarını arıyordu, çantası açılıp içindekiler döküldü. Çok gürültü yaptı ve eşyalarını çantasına koymaya çalışırken doktor uyandı, bunun üzerine aptalca bir cümle söylemek zorunda kalınca dikkati dağıldı ve olan oldu, sarı broşür orada kaldı.

Yazık oldu. Gerçekten.

Broşürün 'Contact Salonu'nun tarifesinin yazılı olduğu öbür yüzünde, verilen hizmetlerin bir listesi vardı, sonuncusu ve en pahalısının adı '*Crossing contact*' idi.

Bu Shatzy'nin asla anlayamadığı bir şey olarak kaldı: Bir '*Crossing contact*' ne olabilirdi acaba?

23.

– Mikrofondada Stanley Poreda, onu görmek için Larry 'Lawyer' Gorman'la yakında yapacağı maç için hazırlandığı salona geldik, karşılaşma ayın 12'sinde, sekiz raund üzerinden yapılacak. Evet, Poreda... rahat mısın?

– Hem de nasıl.

– Senin bu ringlere dönüşün üzerine çok şey söylendi.

– İnsanlar konuşmasını seviyor.

– Çok insan artık kariyer dışı bir boksörün neden iki yıl sonra...

– İki yıl, üç ay.

– ...iki yıl üç ay, çok uzun bir süre, düşünecek olursak, insanlar profesyonel boksı bırakan bir boksörün neden...

– İnsanlar boktan şeyleri merak eder.

– Poreda kuşkusuz demek istiyor ki...

– Poreda insanların boktan şeyleri merak ettiğini söylemek istiyor, para için dönüyorum, başka ne için dönebilirim ki, boks bana çok kötülük yaptı, kollarımı görüyor musun, çarpık, çarpıktırlar, attığım o kadar yumruktan sonra, kollarım çarpıldı, boks getirdi beni bu hale, ama bildiğim tek şey boks ve birileri bana para verirse, çok para verirse, oraya geri dönerim ben, ve... şu lanet olası soru neydi?

– İnsanlar danışıklı bir karşılaşma olduğunu söylüyor.

– Kim söylüyor bunu?

– Gazeteler yazdılar. Bookmakerlar da maç arifesine kadar bahis kabul etmeyeceklerini söylüyorlar. Onlar da ne döndüğünü anlamıyor.

– Ne zaman anladılar ki, ben onlarla yıllarca dalga geçip eğlendim, hiçbir şey anlamaz onlar, benim eski karıma ödediğim paralardan daha fazla para kaybettiler karşılaşmalarımda...

– Temiz bir karşılaşma olduğunu mu söylüyorsun?

– ...eski karımı biliyorsun değil mi, parayı su çekme makinesi gibi emer o, inanılmaz bir şeydir, hep giysi alacak parası olmadığından yakınırdı, ben inanmazdım, söylesin de dursun derdim, ısrar ederdi, giysi alacak param yok diye, sonra ne oldu, fotoğraflarını *Playboy* dergisinde görünce buna inanmak zorunda kaldım...

– Temiz bir karşılaşma mı olacak, Poreda?

– ...*Playboy*'da, anlıyor musun?

– Cevap vermek istemiyor musun?

– Dinle beni, ibne; boks temiz *değildir*. Bu lanet olası karşılaşma da olmayacaktır. Pislik bekle. Kan ve bok. Dinle beni, ibne: Ben bok getireceğim. Kanı da Lawyer. Tamam mı?

Gould kalkıp sifonu çekti, pijamasının pantolonunu çekip düzeltti, lavabonun aynasına bir göz attı, sonra kapıyı açıp çıktı. Shatzy merdivenin en üst basamağına oturmuştu. Ona arkasını dönmüştü, konuşmaya başladığında da dönüp bakmadı ona. Konuşması bitene kadar bir kere bile arkasına bakmadı.

– Okay Gould, kısa keselim, böylece ikimiz de sıkılmayız, Couverney’e gidiyormuşsun, bilmiyordum, şimdi biliyorum, nasıl öğrendiğin önemli değil, her neyse Profesör Kilroy söyledi, o bir bakıma iyi bir insan, biraz fazla konuşuyor, konuşmayı seviyor, ama ona kızına, nasıl olsa er geç öğrenecektim, belki bana bir telgraf çekerdin, bir şekilde haber yollardın, eminim aklına gelirdi, Noel’de diyelim ya da birkaç hafta sonra, bir haber yollardın biliyorum, oraya alıştıktan bir süre sonra, bu normaldir, sinir hastası ve muhtemelen güçsüz beyinlerin yönettiği bir bölgeye paraşütle indirilmiş gibi inmek, sana okuman için para ödenen bir yerde okumak için para ödeyen arkadaşlarla çevrili olmak kolay olmamalı, insan ne kadar sevimli olmaya çalışsa da çevresinde büyük gülücükler bulamayacağı ve sırtının sıvazlanmasının biraz güç olacağı öngörülebilir, ayrıca senin futbol takımında oynamayacağını, koroya katılmayacağını, yıl sonu partisine gitmeyeceğini, kiliseye gitmediğini, bir dernek ya da bir kulüp olan ya da öyle görünen yerlerden ya da toplantı gerektiren her şeyden kaçtığını, ayrıca sigara içmediğini, hiçbir koleksiyon yapmadığını, genç bir kızı öpmenin seni ilgilendirmediğini, arabalardan hoşlanmadığını da söylemek gerek o insanlara, sana boş zamanlarında ne bok yediğini soracaklardır kuşkusuz, o zaman da bir dev ve bir dilsizle dolaşıp bankamatiklere sakız yapıştırdığınızı anlatmak kolay olmayacaktır, bu hikâyeye inanmaları kolay olmayacaktır diyorum, dilsizin yıllar önce gördüğü bir hareketi yeniden görmek için futbol maçlarını izlemeye gittiğini söylemeyi bir dene istersen, bu biraz daha mantıklı, belki inanırlar, ben olsam ayrıntıya girmem, en iyi yanıt, Benim boş zamanım *yok*, olabilir, çekilmez bir dâhi havası veriyor biraz, ama bu nasıl olsa her zaman senin hakkında düşünmek istedikleri şey, çekilmez bir dâhi olduğunu düşünmek ister onlar, Oliver Hardy olabilirsin ama onlar ne olursa olsun senin çekilmez olduğunu düşüneceklerdir, böyle düşünmeye ihtiyaçları var, bu onları rahatlatır, bir de *kendini beğenmiş* olman, özellikle de bu, sen onların gözünde her zaman *kendini beğenmiş* bir insan olacaksın, Bağışlayın beni, diye dolaşıp dursan da, sürekli bağışlayın beni bağışlayın beni bağışlayın beni, desen de, onla-

rın gözünde hep kendini beğenmiş bir insan olacaksın, bu onların bazı şeyleri açıklayabilmek için başvurdukları bir yoldur, sıradan insanlar sıradan olduklarını bilmezler, olay budur, nitekim sıradan olduklarından birilerinin onlardan daha iyi olabileceğini tahmin bile edemezler ve onlara göre böyle birinin mutlak bir kusuru vardır, bir yerlerde bir hile yapmıştır ya da sonuçta onlardan daha üstün olduğunu düşünen bir deli olmalıdır, yani kendini beğenmiş biri, bunu sana çok çabuk belirteceklerdir, hem de hiç hoş olmayan yöntemlerle, hatta bazen kötülük yaparak, bu sıradan insanlara özgü bir şeydir, kötü olmak, kötülük bilhassa sıradan insanların erdemidir, kötülüğü kullanmaya ihtiyaçları vardır, onu kullanmak en ufak bir akıllılık gerektirmez, bu da elbette onlara yardım eder, işlemi kolaylaştırır, yani kötü olma işleminde onları üstünlüğe erdirtir, her fırsatta, onun için de sık sık, senin tahmininden sık kötülük yaparlar, öyle ki şaşırırsın, bu kaçınılmazdır, kötülüklerini arkandan yapacaklardır, kesinlikle öyle olacaktır, arkandan yapacaklardır, onun için de işin hiç kolay olmayacaktır, bunu hâlâ anlamadıysan şimdiden öğrenmen iyi olur, arkadan vuracaklardır seni, ben beni arkamdan vuran şeylere bu güne kadar direnç gösteremedim ve sonuçta arkadan vuran şeylere karşı kendini korumak için yapacak bir şey olmadığını biliyorum, öyle bir şeydir ki, hiçbir şey yapamazsın, yalnızca, düşmemeye, durmamaya çalışarak, yoluna devam edebilirsin, nasıl olsa hiç kimse, düşüp kalkarak ve yaralar alarak, özellikle de sırt yaralarıyla gerçekten bir yerlere varıldığını bilmeyecek kadar aptal değildir, senin için de öyle olacak, özellikle de senin için, şu tuhaf fikri, şu boktan fikri aklından çıkarmak istemediğine, herkesin önünde yürümek istediğine göre, hem de hangi yolda, kusura bakma ama okulu ve gerisini, Nobel'i falan anlamamı bekleme benden, bana kalsa, bu fikri aklından çıkarana dek seni helaya bağlarının, üstelik bu tip şeyleri anlamaya uygun insanlardan değilim, başkalarının önünde yürüme hevesi hiç olmadı bende, bilmem, okul benim için hep bir başarısızlık oldu, her zaman, kaçıışı yoktu, onun için hiçbir şey anlamam normal, gayret etsem de aklıma yalnızca şu nehirler hikâyesi geliyor, bu olayı hazmetmemi sağlaya-

cak bir şey bulmak istediğimde nehirleri ve birilerinin oturup onları incelediklerini düşünüyorum, haklı olarak bir nehrin denize ulaşmada neden o kadar zaman harcadığını bir türlü anlayamıyorlardı, yani neden doğrudan amacını hedeflemeyip mahsus bir yığın dönemeçlerden geçmeyi seçtiğini, anlamsız bir şeyler olduğunu kabul etmelisin, onlar da öyle düşündüler, tüm o dönemeçlerde anlamsız bir şeyler vardı, böylece oturup olayı incelemeye başladılar ve sonunda, inanılmaz ama, her nehrin, nerede olduğu ya da ne kadar uzun olduğu önemli değil, her nehrin, ama her nehrin denize ulaşmadan önce doğrudan gidebileceği yolun tam üç misli bir yol gittiğini keşfettiler, inanılmaz, düşünecek olursan, gerekenden üç kat daha fazla yol, dönemeç dönemeç üstüne, evet, yalnızca bu dönemeç oyunuyla ve o ya da bu nehir değil, bütün nehirler böyle akıyor, sanki zorunlu bir şeymiş gibi, hepsi için geçerli bir çeşit kuralmış gibi, bu da inanılmaz bir şey, gerçekten, çılgınca bir şey, ama nehirleri, tüm nehirleri araştıra araştıra, bilimsel güvenilirlikle keşfettiler bunu, nehirlerin deli olmadıklarını, nehir doğasının onları sürekli, üstelik de doğru biçimde dolaşmaya zorladığını keşfettiler, nitekim hepsi, hepsi diyorum, sonunda gerekenin üç misli bir yol kat ediyor, hatta, tam olarak söylemek gerekirse, üç virgöl on dört misli, yemin ederim, şu ünlü π sayısı, inanmak istemiyordum nitekim, ama sanırım tam o kadar, denizden uzaklıklarını alıp π sayısı ile çarpman gerekiyor, böylece gerçekten kat ettikleri yolun uzunluğu çıkıyor, bu da, düşündüm ki, müthiş bir şey, çünkü düşündüm de, onlar için bir kural varsa bizim için de vardır mutlaka, şunu demek istiyorum, bizim için de aşağı yukarı aynı şey olabilir ve tüm bu bir o yana bu yana gitmemiz, deliymişiz gibi ya da daha da beteri kaybolmuşuz gibi, gerçekte bizim düz gitme biçimimizdir, bilimsel açıdan doğrudur bu biçim ve önceden düzenlenmiştir, aslında hiç kuşkusuz düzensiz bir yanlışlar ya da fikir değiştirmeler dizisine benzer, ama bu yalnızca görünüşte böyledir, çünkü gitmemiz gereken yere gidiş biçimimizdir gerçekte, yalnızca bize ait bir biçimdir, yani doğamızdır, ne diyordum, şu nehir hikâyesi, evet, düşünecek olursan güven verici bir şey, nitekim inanmaya karar verdim ve işte sana söylemek istediğim şey

şu, seni Couverney'in iğrenç dönemeçlerinde dolaşırken düşünmek beni üzüyor, ama anımsamam için her seferinde gidip bir nehre bakmam, her seferinde bakmam gerekse de, ben hep böylesinin doğru olduğunu ve gitmekle iyi yaptığını düşüneneğim, aslında daha söyler söylemez kafanı kırmak geliyor içimden, ama gitmeni istiyorum, gidersen memnun olacağım, sen güçlü bir nehirsin, kaybolmayacaksın, ben oralara ölsem de gitmezdim, ama bu önemli değil, yalnızca farklı nehirleriz biz, kuşkusuz, ben başka bir model nehir olmalıyım, hatta düşüncek olursam nehir değil de, nasıl desem, bir göl olabilirim, bilmem anlıyor musun, belki kimileri nehir, kimileri göldür, ben bir gölüm, bilmem, göle benzer bir şeyim, bir keresinde bir göle girip yüzmüştüm, çok tuhaftı çünkü ilerlediğini görüyordun, yani her şey o kadar düzdü ki, yüzdüğün zaman ilerlediğini fark edebiliyordun, garip bir his, bir sürü sinek vardı ve ayağını dibe değdirdiğinde, kıyıya yakın, değebildiğin yere bastığında korkunç iğrenç bir şeye, sanki yağlı kuma değmiş gibi oluyordun, yukarıdan bakınca asla tahmin edemezsin, ama yağlı bir kum vardı, petrollü gibi, ona benzer bir şey, gerçekten oldukça tiksindirici, her neyse yalnızca iki şey söylemek istiyordum, birincisi sana kötülük yapmaya kalkıştırlarsa oraya gelip onları yüksek gerilimli bir tele asarım, hayalarından asarım hem de, evet hayalarından, ikincisi seni özleyeceğim, yani gücünü özleyeceğim, şimdi anlamıyorsan önemli değil, belki ileride anlarsın, gücünü özleyeceğim, Gould, küçük tuhaf çocuk, gücünü, lanet olsun!

Ara.

- Saatin kaç olduğunu biliyor musun?
- Bilmem. Hava kararmış.
- Git uyu, Gould. Geç oldu, git yat.

24.

Her şey öyle hızlı ve, bir anlamda, *doğal* oldu ki.

O sabah Gould, Renemport'a, o okula geri dönmüştü -belki de basket topuyla oynayan zenci çocuğu ve yaptıkla-

rını yeniden görebileceği gelmişti aklına–, daha doğrusu onun orada olduğunu *hissediordu*, orada olduğundan emin uyanmıştı.

Okula varması biraz zaman aldı. Belki teneffüs olmuştu ya da bir parti vardı ya da bir şeylerin son günüydü. Avlu kız ve erkek çocuklarıyla tıklım tıklım doluydu, hepsi de, sanki kuş kafesinden çıkan bir gürültü yaparak, oyun oynuyordu, ama sanki kafese birileri ateş ediyordu, acımasızca ve çok kötü nişan alarak sessiz görünmez kurşunlar sıkıyordu.

Çevrede zıplayıp duran ve ayaklara, ellere, çantalara ve duvarlara çarpıp geri gelen her boyutta bir yığın top vardı.

Büyük kuş kafesinin arkasındaki okul, boş görünüyordu.

Zenci çocuktan eser yoktu. Ara sıra birileri basket atıyordu. Ama neredeyse hiç tutturamıyorlardı.

Gould gidip caddedeki, okul duvarının yaklaşık on metre ötesindeki banklardan birine oturdu. Arkasında hızla giden otomobil ve kamyon dolu yol geçiyordu. Önünde biraz çimen ve yüksek paslı demir örgülü duvar ve onun da ötesinde çocuklarla dolu avlu vardı. Tüm bunda ne bir ritim, ne bir kural, ne de bir orta vardı, bundan dolayı da, orada, *düşünmek*, zordu ve bir anlamda düşünceye sahip olmak imkânsızdı. Onun için Gould ceketini çıkardı, bankın arkasına koydu ve durup orada düşünmemeye başladı.

Her şeyin üzerinde, tepede güneş vardı.

Top duvarı, fazla değil, iki karış, aşarak dışarı çıktı. Çimenin üzerine düştü, Gould'un birkaç metre ötesinde zıplayarak yola doğru yuvarlandı. Siyah-beyaz bir futbol topuydu.

Gould düşünmemekteydi. Gözleriyle topun gidişini içgüdüsel olarak izledi, çim üzerinde zıplayıp arkasında, yola doğru kaybolduğunu gördü. Yeniden düşünmemeye başladı.

Bunun üzerine bir ses tüm karmaşayı delip geçti.

– Top!

Bir kız çocuğuydu. Paslı demir örgüye parmaklarını geçirip duvara dayanmıştı.

– Hey, topu atar mısın bana?

Profesör Taltomar’la geçen ders yılları Gould’a hiç sıkılıp utanmamayı öğretmişti. Yeniden düşünmemeye başlayarak önüne bakmaya devam etti.

– Şu topu verecek misin vermeyecek misin, hey, sana söylüyorum, sağır mısın?

Bir süre böyle devam etti, çocuk bağırdı, Gould önüne baktı.

Dakikalar.

Sonra çocuk sıkıldı, duvardan çekilip oynamaya gitti.

Gould, kendisinden daha uzun boylu başka bir kız çocuğunun arkasından koşarken izledi onu ve çocuklardan ve toplardan ve çığlıklardan ve mutluluktan oluşan büyük hayvanın bir yerlerinde kaybolduğunu gördü. Biraz önce küçük kızın ellerini dayadığı tel örgüye baktı ve avuçlarındaki ve parmak kıvrımlarındaki pası hayal etti.

Ayağa kalktı. Çevresinde dönüp siyah-beyaz topu yolun öbür tarafında, kaldırımın kenarında, hızla giden arabaların emdiği havada tozla yuvarlanırken görene kadar baktı.

Her şey öyle hızlı ve, bir anlamda, *doğal* oldu ki.

Otobüs sürücüsü çocuğu uzaktan gördü, ama gerçekten karşıya geçebileceğini düşünmedi. En azından dönüp bakacağını, otobüsü göreceğini ve duracağını düşündü. Ama çocuk çevresine bakmadan, sanki evinin küçük sokağındaymış gibi yola girdi. Sürücü direksiyonu sıkıca tutup koltuğunda gerileyerek, hemen frene bastı. Otobüs kontrolden çıktı, arkası caddenin ortasına doğru sürüklenmeye başladı. Çocuk, önündeki bir şeye bakarak, yürümeye devam ediyordu. Sürücü otobüsün kontrolünü yeniden sağlamak için ayağını frenden biraz çekti, kalañ birkaç metreyi gördü ve çocuğu öldürmek üzere olduğunu düşündü. Direksiyonu sertçe sağa kırdı. Arkasındaki koltuklarda oturan insanların çığlıklarını duydu. Otobüsün yan tarafının Çocuğun bir metre, bir metreden fazla değil, ötesinden geçtiğini gördü, ve ellerinin altında kaldırımı sıyıran tekerleklerin sürtüşünü duydu.

Gould yolun öbür yanına vardı, eğildi ve topu aldı. Dönüp araba gelip gelmediğine baktı, sonra yeniden karşıya geçti. Kaldırımın yanında biraz eğri duran bir otobüs vardı:

Deliler gibi klakson çalıyordu. Gould birilerine selam verdiğini düşündü. Yeniden imenin üzerine, bankın yanına gitti. Okul duvarına baktı, ne kadar da yüksekti. Sonra topa baktı. Üzerinde Maracana yazıyordu. Bir topu hiç böyle yakından görmemişti. Aslında bir topu hiç ellememişti de.

Okul duvarına bir daha göz attı. Hareketi biliyordu, bin kez görmüştü. Yeniden aklından tekrar etti, bu arada kendi kendine gerekirse bedeninin her yerine iletip iletemeyeceğini soruyordu. Olasılıktan uzak bir şey gibi geliyordu ona. Ama denemek o kadar açıkça gerekliydi ki! Her şeyi iyice, düzenle yeniden akından geçirdi. Yapılacak hareketler zor değildi. Hızı bulmak gerekiyordu, o zor olacaktı, zamanları ayarlamak ve tüm parçaları birleştirip hiç aralıksız, tek bir hareket ortaya çıkarmak. Yarıda durmamak gerekiyordu, bu açıktı. Başlayıp sonra yolda kaybolmadan biten bir şey olmalıydı. Bir şarkının nakaratı gibi, diye düşündü. Duvarın ötesinde çocuklar bağırılmaya devam ediyordu. Şarkı söyle, Gould. Sonu ne olacaksa olsun, şarkı söyleme zamanı şimdi.

Otobüs sürücüsünün bacakları titriyordu, ama yine de indi aşağı ve kapıyı kapatmadan çocuğa doğru gitti. ocuk hareketsiz yerinde duruyor ve elindeki topa bakıyordu. Gerçekten aptal olmalıydı. Tam bağıracakken, nihayet hareket ettiğini gördü: Topu sol eliyle havaya atıp sonra sağ ayağıyla vurduğunu ve duvarın ötesine, okulun avlusuna yolladığını gördü. Bak şu aptala, diye düşündü.

Siyah-beyaz meşin yuvarlak havada ayak bacak bilek sapanıyla karşılaşılıyor, sağ ayak bileğinin içi, ete değip yukarı beyne kadar giden yumuşak kusursuz çarpma –gerçek zevk–, bu arada beden, döne döne dengeyi sağlamaya niyetli sol bacağın ‘muleta’sı çevresinde dönüyor, vurmali büyük uçuştan sağ kalan sağ bacak yere değer değmez denge iyice sağlanıyor, böylece beden öne doğru yuvarlanmıyor, bu arada gözler içgüdüsel olarak, siyah-beyaz bir gökkuşağı çizerek gökyüzünde yuvarlanıp duvarları ve kuşkuları aşan o topa çevriliyor.

– Evet, dedi yavaşça Gould. Bir yığın soruya bir yanıttı bu.

Otobüs sürücüsü çocuğun birkaç metre ötesinde durdu. Bacakları hâlâ biraz titriyordu. Çok kızgındı, gerçekten.

- Deli misin, nesen, hey, sen, deli misin, nesen?

Çocuk dönüp ona baktı.

- Artık değilim, bayım.

Dedi.

25.

- Alo?
- Alo.
- Kimsiniz?
- Ben Shatzy Shell.
- Ah, siz misiniz, bayan?
- Evet, benim, general.
- Orada her şey yolunda mı?
- Pek değil.
- İyi.
- Pek değil, dedim.
- Efendim?
- Bir sorun olduğunu söylemek için aradım sizi.
- Evet, nitekim siz aradınız beni. Nasıl oldu da aradınız?
- Bir sorun olduğunu söylemek için.
- Bir sorun mu?
- Evet.
- Önemli bir şey değildir, umarım?
- Duruma göre.
- Hiç sırası değil, biliyor musunuz, sorunların bu aralar.
- Üzgünüm.
- Hiç sırası değil.
- Beni dinler misiniz lütfen?
- Tabii, bayan.
- Gould ortadan kayboldu.
- Bayan...
- Efendim?

- Bayan, Gould, Couverney’e gitti.
- Doğru.
- Bu *ortadan kaybolmak* anlamına gelmez.
- Öyle.
- Yalnızca Couverney’e gitti.
- Evet, ama asla varmadı oraya.
- Ne demek oluyor bu?
- Gould, Couverney’e gitti, ama asla oraya varmadı.
- Emin misiniz bundan?
- Çok eminim.
- Hangi cehenneme gitti o zaman?
- Bilmiyorum. Sanırım ortadan kaybolmaya karar ver-
- di.
- Efendim?
- Gitti, general, Gould gitti.
- Başına bir şey gelmiş olacak, üniversiteye, polise, bir yerlere telefon ettiniz mi?
- Hayır.
- Hemen telefon etmek gerekiyor, bayan beni beş dakika sonra tekrar arayın, ben hallederim her şeyi, hatta ben ararım sizi, beş dakika sonra...
- General...
- Sakin olun.
- Ben sakinim, yalnızca beni dinlemenizi istiyorum.
- Dinliyorum sizi.
- Hiçbir şey yapmayın, lütfen.
- Ne diyorsunuz siz Tanrı aşkına?
- Beni dinleyin, hiçbir şey yapmayın, hiç kimseye bir şey söylemeyin ve lütfen buraya gelin.
- Ben, oraya mı geleyim?
- Evet, buraya gelmenizi istiyorum.
- Saçmalamayın, Gould’u bulmak gerek, oraya gelmek hiçbir işe yaramaz, sizden rica ediyorum...
- General...
- Efendim.
- Bana güvenin. Uçaklarınızdan birine ya da başka bir şeye binip buraya gelin.
- ...
- ...

- ..
– İnanın bana, yapacağınız en yararlı şey olacaktır.
Buraya gelin.
– ...
– Bekliyorum o zaman.
– ...
– General...
– Efendim?
– Teşekkür ederim.

26.

Yanan bir sigara –ses düzeni sonuna kadar açık, ateşler içindeki tütünün sesi, kilometrelerce büyük bir kâğıdın buruşturulduğunda çıkardığı ses kadar güçlü– dumanı içine çekerken yanaklar çukurlaşıyor, yandaki genç bayana dönen dinç bir yüzde gözlerin altındaki yanaklar suda bırakılmış istiridyeler gibi, sarışın kadın on metrelik alanda tıkkış tıkkış oturan erkeklerin aklını ıslatan bir sevişme sözü gibi çıkan boğuk ve güçlü bir kahkahayla gülüyor, kahkahası yan yana dizilip oturmuş erkekli kadınlı diğer sıralarda yavaş yavaş dağılıyor, birbirine değen bedenler, uçan akıllar, sıra sıra insan, en üst sıralardan en alt sıralara kadar, yukarıya konmuş hoparlörlerden gelen rock dalgalarıyla kesilen hava, ayağa kalkıp salonun bir ucundan diğer ucuna seslenen insanın bağırtilarıyla bıçaklanıyor, yanıp sönen ışıklar ve FLAŞ parıltıları benek benek, tütün, lüks parfüm, tıraş losyonu, koltuk altı, deri ceket, pop corn kokuları büyük toplu bağırtilar arasında kendilerine yol açıyorlar, heyecanlı aptal pis sarhoş ya da sevgi dolu milyonlarca sözcük, o beden ve akıldan oluşmuş toprağı kemiren kurtlar gibiler, dizili kafaların sürdüğü bir toprak gibi, her şeyin ortasında olup bakışları ürpertileri ateşli baskıları toplayan göz kamaştırıcı kuyuya doğru kaçınılmaz olarak kaymış, PONTIAC OTEL diye bağırın kırmızı bir yazının bulunduğu mavi halıda toplanmış dikkatler, sonunda gelen

bu ateşli gece boyunca orada olacak tüm dikkatler, Tanrı'nın lütfu olan bu gece nihayet geldi, uzaklardan geldi ve

...burada Pontiac Otel'in ringinde, Radyo KKJ mikrofonlarından ben Dan De Palma hepinize bu harika boks akşamına hoş geldiniz diyorum. Üzerine mürekkep nehirleri akıtılan ve binlerce bahsin oynandığı unvan maçı için FLAŞ burada her şey hazır, Mondini'nin çok istediği ve elde ettiği bir unvan maçı, hatta belki de gözbebeğinin istememesine rağmen FLAŞ elbette genel bir şaşkınlığa FLAŞ ve medyada kuşkuya yol açtı, kuşkular, söylememiz gerekir seyirci kalabalığına ve burada ring kenarında FLAŞ hissedilen gerilime bakılacak olursa artık yerini sancılı bir bekleyişe bıraktı, maçın başlamasına artık saniyeler var FLAŞ maçın hakemi Meksikalı Ramon Gonzales, 8243 biletli seyirci, on iki radyo maça bağlanmış durumda, kırmızı köşede FLAŞ altın rengi şeritli beyaz şortuyla, 33 yaşındaki, 57 karşılaşmadan 41 galibiyet FLAŞ 14 yenilgi, 2 beraberlikle çıkan, on iki yıllık boks kariyeri olan, iki kez dünya şampiyonluğuna oynayan, iki yıl üç ay önce Atlantic City'de ringlerden çekilen, tartışmalı, sevilip nefret edilen FLAŞ bookmakerların korkulu rüyası, sol gard, yumruk almada müthiş ve eşine az rastlanır güçteki dövüşçü Stanleeeeeeeey 'Hoooooooooooooooooker' Poreeeeeeeeeeda FLAŞ mavi köşede siyah şortuyla, 22 yaşındaki, 21 karşılaşmadan 21 galibiyet elde eden, raundlar bitmeden 21 galibiyet, FLAŞ hiç yenilmemiş, yalnızca bir kez yere düşmüş olan, dünya boksunun umudu, sağ sol gard FLAŞ baş döndürücü hızla FLAŞ boks yapabilen, görülmeye değer çevikliğe sahip, genç, ne

yapacağı belli olmayan, kibirli FLAŞ çekilmez, belki de birkaç yıl sonra en

büyük diye adlandıracağımız genç, Larryyyyyyy 'Laaaaaaaaawyer' Gooooooooormen

(Mondini'nin korku pıhtılarını dağıtmak için ensesinde bir aşağı bir yukarı giden parmaklarını hissetmek, korkmuyorum Koç, ama yine de yap, hoşuma gidiyor)

– Acele etme ve saçma şeyler yapma, Larry.

- Tamam.
- Uzaklaş, başıyla yaklaşmasına izin verme.
- Tamam.
- Kolay şeyler yap, göreceksin sorun çıkmayacak.
- Bana söz verdiniz, Koç.
- Evet, söz verdim.
- Ben galip geleceğim ve siz beni dünya şampiyonu yapacaksınız.
- Maçı düşün, aptal.
- Hoşunuza gidecek, göreceksiniz, dünya şampiyonluğu.
- Siktir Larry.
- ...tir.

Hakem Gonzales BOKS diye bağırdı ve maç başladı, Poreda ringin ortasını seçiyor, Lawyer sağ gardı kullanıyor, Poreda'nın çevresinde dönüyor... Poreda çok kapalı bir gard uyguluyor, eldivenler yüzünün önünde birleşmiş, bedenini açıkta bırakmayı yeğliyor, kırmızı eldivenlerinin arkasında bakışı telaşsız ve... acımasız, görünüşte FLAŞ bir zamanların Poredası, stili güzel değil ama kaya gibi... çok sağlam, Lawyer onun çevresinde dönüp duruyor, sık sık yön değiştiriyor FLAŞ çok rahat, şimdilik bacaklarını kullanıyor, jab bile kullanmıyor... birbirlerini inceliyorlar gibi, Lawyer'den aldatmaca FLAŞ bir aldatmaca daha... Poreda bacaklarını az çalıştırıyor ama bedeninin üst kısmı oldukça çevik gibi duruyor, Lawyer'den bir aldatmaca daha, bir tane daha FLAŞ Poreda gerilemiyor, belden yukarısını oynamakla yetiniyor... Hâlâ bir yumruk çıkmadı, çok sakınlı bir başlangıç (iğrenç derecede çirkinsin, Poreda, sana bunu hiç söyleyen oldu mu, bacakları yok sanki, ya numara yapıyor ya da bacakları yok, onlarla kaçamayacak, kollarına, kollarına vurmalıyım, kırılmamış mıydı kolları, tabii ki kırılmıştı lanet olası, e o zaman) *JAB KULLAN LARRY, YALNIZCA HAVA ATIYORSUN* çok hoş bir biçimde ringin ortasında, ama vuramıyor, Lawyer, rakibiyle alay edermiş gibi FLAŞ nitekim Lawyer'e özgü bir şey bu, gösteri yapmayı sever... Hatta fazla sevdiğini söylüyor ona iftira atanlar (istediğin bu değil mi, Poreda, bir tanrı gibi çevrende koşturarak tükenmemi istiyorsun değil mi, beni becere-

cek uygun âni bekliyorsun değil mi, kanacağımı mı sanıyordun, tamam gösteri bitti, yalnızca şey için) *FLAŞ FLAŞ* Poreda'dan bir sağ, ani bir sağ kroşe *FLAŞ* önceden hazırlanmış da değil üstelik, ama Lawyer'i gafil avladı, yüzüne geldi, burada Pontiac Otel'de gerilim yükseliyor (alçak herif, ne bok) *LARRY NE CEHENNEMDESİN?* (buradayım, buradayım Koç, tamam, dansa son, alçak herif) Lawyer'den aldatmaca, bir aldatmaca daha, gard değiştiriyor, *BİR JAB DAHA VE SOL KROŞE, FLAŞ POREDA RİNGİN ORTASINDAN FLAŞ SÜPÜRÜLÜYOR*, Poreda iplerde, *LAWYER, FLAŞ İKİ ELLE KOMBİNASYON, KORKUNÇ SERİ VURUŞLAR FLAŞ GÖVDESİNE FLAŞ* Poreda gardını aşağı çekmiyor, yüzünü koruyor *FLAŞ* Lawyer vuruyor sonra mesafeyi koruyor, şimdi öne atılıyor, vurmaya devam ediyor *ÇEKİL ORADAN LANET OLASI*, Lawyer geriye sonra yeniden öne gidiyor, Poreda iplerde, Lawyer iki elle, Poreda gövdesinin üstü sallanıyor, gardından çıkmıyor, *ÇEKİL. ORADAN*, Lawyer ısrar ediyor, *POREDA'DAN BİR APARKAT VE KROŞE, YÜZÜNE SAĞ KROŞE, LAWYER SENDELİYOR, POREDA GÖĞÜS GÖĞÜSE DÖVÜŞÜYOR, BİR DIŞLIK DÜŞTÜ, LAWYER'İN DIŞLIĞI DÜŞTÜ, HAKEM MAÇI DURDURUYOR*, Poreda'nın güçlü kroşesi, Lawyer'in başını sarstı, dişliğini düşürdü, hakem onu yerden aldı, Lawyer'in antrenörlerine uzatıyor, Lawyer nefes alabiliyor, Poreda'nın yumruklarından etkilenmiş gibi görünüyor, gardı kapalı gibi duruyordu, Poreda, bir aparkartla Lawyer'i gafil

avladı ve tam zamanında ve yerinde davranıp hemen yeniden vurdu, Lawyer

dişliğini taktı, *BOKS*, yeniden başladı, Lawyer'in yüzünde kan var, muhtemelen kaşında küçük bir yara var, iki boksör yeniden birbirlerini incelemeye başladılar, galiba yara ağzında, şu anda çok kan geliyor, Lawyer'in boynundan aşağı akıyor, belki hakemin maçı *OTUZ SANİYE LARRY* (tamam, otuz saniye, aklını başına topla) *OTUZ SANİYE, ÇEKİL, BIRAK DA GELSİN, OTUZ SANİYE* şimdi ipleri arayan Lawyer, Poreda sıkıştırıyor ama çok temkinli bir biçimde mesafeyi kapatıyor, tipik pozisyonunda, omuzlarını kaldırmış, başını kısmış, Lawyer onu *jab* ile

uzaklaştırmaya çalışıyor, hakem durduruyor, başını aşağıda tuttuğu için Poreda'ya ihtar, dövüş yeniden başlıyor, GONG, birinci raund sona eriyor, sonuçta önemli bir tek hareketin yapıldığı bir raund, o hareket de

– O bir orospu çocuğu.

– Göster bakayım.

– Dirseğiyle yaptı... dişliğimin düştüğünü görür görmez doğrudan dirseğiyle ağızma vurdu, kahretsin...

– Sus ve göster.

– ...

– Okay, BIRAK ŞU SUYU, YETER BE...

– Acıyor, Koç.

– Saçmalama.

– Ağzım öyle...

– KAPAT O ZAMAN ve beni iyi dinle. LARRY!

– Efendim.

– Baştan başlıyoruz. Her şeyi unut, baştan başlıyoruz, sanki ilk raundmuş gibi... acele etmeden ve sakın kafayla, tamam mı, her şey eskisi gibi, en güçlü sensin, sakın ol, çık oraya ve işini yap, o kadar.

– Kaç tane indirdi?

– İki-üç tane, fazla değil.

– İKİ-ÜÇ TANE Mİ?

– İyi bir diş doktoru tanıyorum, sorun değil. Kalk ayağa, hadi, nefes al, su ister misin?

– Öldüreceğim o orospu çocuğunu, yemin ederim ki...

– LARRY, KAHROLASICA, HİÇBİR ŞEY OLMADI, BAŞTAN BAŞLAYACAĞIZ, ANLADIN MI, BAŞTAN, her şeye baştan, hiçbir şey olmadı, sakın kafayla Larry...

– Tamam, tamam.

– Birinci raund, tamam mı?

– Birinci raund.

– Hiçbir şey olmadı.

– Tamam.

– Biliyor musun, önde, üç dişin kırılmış.

– Bir beysbol sopası yüzünden, yıllar önce.

– Okay, siktir Larry.

– ...tir.

Burada, Pontiac Oteli'nin ringinde ikinci raund, Radyo KKJ dinleyicileri için naklen yayınıımız sürüyor, ağzına kötü bir darbe yedi Larry 'Lawyer' Gorman, şimdi ringin ortasını kazanıyor... Poreda bacaklarını az hareket ettiriyor, ama hep tetikte ve vurmaya hazır, Lawyer'den sağ direkt, bir direkt daha, Poreda gardını açmıyor, Lawyer onun çevresinde dönüyor, öyle bir hali var ki ÇOK SERT BİR JAB, BİR JAB DAHA, BİR KROŞE, POREDA İPLERDE, Poreda köşede, soldan sıyrılıyor, Lawyer peşini bırakmıyor (başına dikkat, aparkat deneyebilir, kesin) Poreda yine köşede, bir aparkat deniyor, boşa gidiyor, Lawyer gövdesine vurmaya başladı, böğrüne çok sert vuruşlar, Poreda yüzünü korumayı sürdürüyor, eğiliyor, sağ yana çekilmeyi deniyor, YERDE, POREDA YERDE BİR DİZİNİ YERE DAYADI (ne yapıyorsun, alçak herif?) HAKEM LAWYER'İ UZAKLAŞTIRIYOR, BÜYÜK BİR OLASILIKLA KARACİĞERİNE BİR DARBE YEDİ, YAKINDAN BİR DARBE, POREDA'NIN SAĞ AYAĞI BÜKÜLDÜ, SANKİ İKİYE AYRILMIŞ GİBİ, POREDA ŞİMDİ AYAĞA KALKIYOR, Poreda güçlkle nefes alıyor, Hakem Gonzales sayıyor, bilinci yerinde gibi duruyor, başıyla her şeyin yolunda olduğunu belirten işaretler yapıyor *LARRY!* (gözleri biraz önceki gibi, hiçbir şey olmadı, bir tuzak bu) *LARRY ONU RAHAT BIRAK!* (anladım Koç, biliyorum, üstüne gitmeyeceğim, gitmeyeceğim, şimdi dans etmeye başlıyorum, ne dersin, biraz dans iyi gelir ona) Lawyer, yön değiştirerek, onun çevresinde dönmeye başladı, saldırıya geçmek istermiş gibi durmuyor, belki de uygun anı... Poreda mesafeyi azaltıyor, Lawyer bunu istemiyor, geriliyor, güzel bir hareketle sağ yana çekiliyor, Poreda'nın çevresinde dönüyor, şimdi yön değiştirdi, Poreda yeniden mesafeyi azaltınayı deniyor, Lawyer iplere dayanıyor, bir kroşe HAYIR LAWYER'DEN BİR KONTRA VURUŞ, POREDA DENGESİNİ KAYBEDİYOR, POREDA DURUYOR, LAWYER İKİ ELLE, POREDA GÜÇ DURUMDA, POREDA, POREDA, BİR KROŞE, BİR KROŞE DAHA, ŞİMDİ POREDA BAŞLADI VURMAYA, KARŞILIKLI ÇOK SERT VURUŞLAR, LAWYER ETKİLENİYOR, İPLERE DAYANIYOR (hangi cehenneme), POREDA YİNE SALDIRIYOR, *ÇEKİL ORADAN LARRY*, POREDA

AŞAĞI VURUYOR, SONRA BOŞA GİDEN BİR KROŞE
LARRY ÇEKİLECEK MİSİN ORADAN? (zor nefes alıyor)
POREDA ISRAR EDİYOR, MESAFEYİ AZALTIYOR,
LARRY İPLERDE, POREDA POREDA *LARRY!* (zor nefes
alıyor), POREDA BİR SAĞ BİR SAĞ DAHA AMA BU KEZ
BOŞA GİDİYOR, POREDA ELİNE GETİRDİĞİ FIRSATI
BIRAKIYOR, iki adım geri gidiyor (git) LAWYER SAPAN
GİBİ, SAĞ DİREKT BİR DİREKT DAHA, POREDA RİN-
GİN ORTASINDA, İKİ BÜKLÜM LAWYER'DEN ÇOK
SERT BİR KROŞE, POREDA SENDELİYOR, İPLERİ ARI-
YOR (kroşeyi, kroşeyi görmüyor), POREDA İPLERE DA-
YANDI, LAWYER MESAFEYİ KORUYOR, YOL ARI-
YOR, POREDA SALLANIYOR (yakalandın, yavrum), Law-
yer'den jab, bir jab daha, Poreda cevap vermiyor, orada du-
rup ÇOK SERT BİR JAB VE SAĞ KROŞE, POREDA YER-
DE, BİR İKİ YILDIRIM HIZIYLA, POREDA YERDE (kalk
ayağa, soytarı), HAKEM SAYIYOR POREDA AYAĞA
KALKIYOR (kalk ayağa, daha bitmedi), ZIPLAMAYA
BAŞLIYOR, ALTI... YEDİ... SEKİZ... devam etmek istedi-
ğini işaret ediyor, karşılaşma yeniden başlıyor ve Lawyer
hemen başlıyor, mesafeyi azaltıyor, Poreda'yı sıkıştırıyor
jab, bir jab daha, AMA BİR KONTRA, POREDA ONDAN
ÖNCE DAVRANDI, DİREKT KONTRA VURUŞ, LAW-
YER SENDELİYOR BACAKLARI BÜKÜLÜYOR, Dİ-
REKT KONTRA VURUŞ, LAWYER KÖTÜ DURUMDA
AMA AYAKTA KALMAYI BAŞARIYOR (ne oluyor...), gö-
ğüs göğüse dövüşmeye çalışıyor, şimdi (kopsun o kafan, al-
çak herif), karşılaşmanın olağanüstü yoğunlukta bir ânı,
seyircilerin hepsi ayakta, hakem break diyor, Lawyer ağzı
açık soluk alıyor, Lawyer'i etkileyen bir direkt oldu, (ne iğ-
renç herif, Larry) yine göğüs göğüse dövüş başlıyor, Poreda
beline vurmaya çalışıyor, Lawyer'den bir kroşe, sayı, boşa
bir aparkat, Poreda yine beline vuruyor, başları birbirine
dayalı, (ne yapıyor bu, konuşuyor mu?) Poreda göğüs göğü-
se dövüşte daha iyi hareket eder gibi (sus, alçak herif, sus)
hakem iki boksörü ayırıyor *O NE PEKİ HAKEM?* Poreda
sıyrılarak gövdesine vuruyor, Lawyer karşı çıkıyor *HA-
KEM, O NEYDİ ÖYLE? ELDİVENİ AÇIK* söylemek zor
(başparmakla diyaframa, bilirim onu alçak herif), temiz bir

vuruş gibi duruyordu, Lawyer şimdi biraz soluk almak için geriye gidiyor, Poreda ısrar etmiyor, ringin ortasında yerini alıyor, bacaklarını hareket ettirmeye başlıyor, Lawyer GONG sesi, raund sona eriyor, benim kişisel görüşüme göre bu raund her iki boksör için

– Her şey yolunda mı Larry?

– Ne boktan bir maç!

– Göster bakayım ağzını.

– Boktan bir maç.

– Tamam, kazan da evimize dönelim.

– Numaradan düşüyor o.

– Bu onun dinlenme biçimi.

– O ne demek öyle, hiç öylesine düşülür mü..

– Umurunda değil, düşüyor, biraz soluk alıyor, bu arada sen öfkeleniyorsun, hep böyle yapmıştır o.

– Karaciğerine dokunmadım bile.

– Kendini çok güzel yere atmasını bilir, bu onun özelliği.

– Ne bok...

– Nefes al.

– Sürekli deniyor, kafasıyla...

– Sus, nefes al.

– Ve konuşuyor, konuşuyor o, anladın mı?

– Bırak konuşsun.

– İstemiyorum konuşmasını.

– Nefes al.

– Senin ona beni yenmesi için para verdiğini söylüyor.

– SUSUP NEFES ALACAK MISIN SEN?

– ...

– Dinle, peşini hiç bırakma, Larry, öldü sansan da, bırakma...

– Doğru mu o hikâye?

– Hangi hikâye?

– Ona para verdiniz mi?

– LANET OLSUN LARRY, BU BİR BOKS MAÇI, BİR OTURUM DEĞİL, AKLIN BAŞINA TOPLA O RİNGDE, YOKSA KÜÇÜK BEY SENİN O BOKTAN SURATINI PARAMPARÇA EDECEK O...

GONG

- En büyük sensin, Larry. Her şeyi boşa çıkarma.
- Okay.
- En büyük sensin.
- Kimi tutuyorsun, Koç?
- Siktir Larry.
- ..tir.

Burada Pontiac Otel'in ringinde üçüncü raund, Larry 'Lawyer' Gorman, Stanley 'Hooker' Poreda'ya karşı, gerilim yüksek, ani ve hızlı olaylarla dolu bir maç... Lawyer'in sınıfı Poreda'nın deneyimine ve gücüne karşı... maç öncesi bookmakerların cebini doldurmaya yarayan bir komedi olduğunu düşünenler şimdi yanlış düşündüklerini anlayacaklar **ONU YAKLAŞTIRMA LARRY** çünkü iki olağanüstü boksör karşı karşıya geldi (çekil ayak altından bok herif), Poreda yakın mesafe dövüşmek istiyor, Lawyer'i göğüs göğüse dövüşe zorluyor (deefol), kafa kafaya, beline vuruyor **KAVGA ETMEK YOK LARRY, ÇEKİL ORADAN** hakem ayrılımlarını söylüyor, Poreda hemen mesafeyi kapatıyor, Lawyer'e nefes aldırıyor, demek ki ona fırsat vermek istemiyor. **HIZLI, LARRY, HIZLI, ÇEKİL** yine göğüse göğüse dövüş başladı (hızlı, hızlı, tamam, hızlı), hakem yine birbirlerinden ayrılımlarını söylüyor, ama Poreda korkuyor, omuzlarını kaldırmış kafasını koruyor, Lawyer'in muhteşem bir sıyrılışı, rakibinin çevresinde dönüyor, ayak hareketlerini değiştiriyor, yön değiştiriyor, Poreda hâlâ kısa mesafe arıyor, **LAWYER'İN ANI YUMRUĞU**, Poreda'nın gardını açan bir direkt, **BİR JAB DAHA, BİR TANE DAHA**, çok hızlı vuruşlar, Lawyer vurup rakibinin çevresinde dans etmeye başlıyor (şimdi, her şey bir dakikada, şimdi) bu onun en iyi boksı, çeviklik ve hız, **BİR JAB DAHA, BİR KROŞE ALDATMACASI, POREDA GERİ KAÇIYOR, AMA LAWYER'DEN BİR DİREKT GELİYOR, POREDA YÜZÜNE YİYOR, SAKİN OL, LARRY, SAKİN OL DE-DİM BOK HERİF**, Lawyer bir lastiğe benziyor, bir ileri bir geri, yayılım ateşi gibi, Poreda bir şey anlamaz halde, iplere dayanmış bekliyor ve katlanıyor, Lawyer, görülecek şey, bu onun en iyi boksı, **LARRY, BOK HERİF, DUR, BU KEZ KARARLI SALDIRIYOR LAWYER, POREDA İPLERDE SEKİYOR, LAWYER'DEN İKİ ELLE KOMBİNASYON**,

POREDA'DAN APARKAT, HEDEFTE, LAWYER SERT BİR YUMRUK YEDİ AMA GARDINI KAPATİYOR, ŞİMDİ BEDENİNE VE BİR KROŞE, SAYI, POREDA SENDELİYOR, ÇIKMAYA ÇALIŞIYOR, LAWYER ONU KAPATİYOR, YAKINDAN KROŞE, LAWYER, YİNE HEDEFTE (nefes al ve kapat), LAWYER İKİ ADIM GERİLİYOR, Poreda nefes alıyor, seyircilerin tümü ayakta, *ŞİMDİ ÇEKİL GİT LARRY, ÇEKİL GİT*, sinirler son LAWYER, BİR ANDA, SAĞ DİREKT VE KROŞE, YAYLIM ATEŞİ (düş yere alçak herif) POREDA İPLERDE SEKİYOR, (düş alçak herif) POREDA İKİ BÜKLÜM, LAWYER İKİ ELLE, (siktir, siktir, siktir) POREDA YANDAN KAYIYOR, GENİŞ KROŞE, LAWYER ETKİLENDİ (yeter be) BİR DİREKTLER KARŞILIK VERİYOR, BOŞA GİDİYOR (nefes al, ne kadardır nefes almıyorum?) POREDA EĞİLİP APARKATLA ÇIKIYOR, HEDEFTE, SAĞ KROŞE, LAWYER GERİLİYOR *LARRY!!!* POREDA SIKIŞTIRIYOR, LARRY KALDIR ŞU KOLLARINI!!! (kollar yukarı) POREDA İKİ KEZ BEDENİNE VURUYOR (nefes almalı, nefes almalıyım) *İNDİRME KOLLARINI ALLAH KAHR* (ne kadar kaldı?) POREDA'DAN KROŞE, BOŞA GİTTİ, BİR KROŞE DAHA, (aparkat) LAWYER'DEN BOŞA GİDEN BİR APARKAT (kollar yukarı) *KALDIR ŞU KOLLARINI YUKARI LARRY!!!* POREDA'DAN ÇOK SERT BİR SAĞ, LAWYER'İ SARSTI, LAWYER YERDE () LAWYER YERDE, LAWYER YERDE (nerede?) POREDA'NIN ÇOK SERT BİR SAĞI LARRY LAWYER GORMAN'I YERE SERDİ, YERDE SIRTÜSTÜ YATİYOR (ışıklar, uğultu, ışıklar, soğuk) BAŞINI KALDIRIYOR, HAKEM SAYMAK İÇİN ONA DOĞRU EĞİLDİ (mide bulantısı, ayakkabıların üzerinde kan var, hakemin ayakkabıları, o yumruğu nereden geçirdi?) Üç (kalkıp oturmam gerek, oturmam, ışıklar, soğuk, bakan yüzler, kocaman yüzler, mide bulantısı, Tanrım nasıl da yorgunum, nasıl oldu da attığını görmedim, alçak herif) DÖRT (tam yüzümün ortasına geldi, ağzına sıçayım, iplere bak ve say üç, görüyorum onları, üç, okay, o yüzleri, bir kadın bağırlıyor, bağırtıyı duymuyorum, kahretsin) BEŞ (bacaklarım, bacaklarımı hissediyorum, her şey yolunda, şimdi kalk ayağı, uğultu, Mondini nerede, nefes al, beyne

oksijen gitsin, nefes al) ALTI (ağzımı hissetmiyorum, kah-
retsin, Mondini ne kadar var daha? Bacaklarımı hissediyoy-
rum, başımı durdurmam gerek, sabit bir noktaya bak, dur-
dur gözlerini, hakem boku neden bu kadar yakınım geli-
yorsun, ağzında altın bir diş var) YEDİ (okay, başımın geri
dönmesini beklemem gerek, uğultu ve bakışlar yerinde de-
ğil, bacaklarımın beni buradan alıp götürmesi lazım, beni
götürecekler, sorun yok, ağzımı hissetmiyorum, Mondini,
gövde bir aşağı bir yukarı, bacaklar dans edecek, sorun
yok) SEKİZ (tabii ki devam edebilirim, bok hakem devam
ediyorum, ne kadar kaldı Mondini, devam ediyorum, her
şey yolunda, Poreda nerede, bir bakayım Poreda'nın yüzü-
ne, alçak herif, benim yüzüm ne halde?) BOKS, bu drama-
tik üçüncü raundun bitmesine daha 23 saniye var, Poreda
Lawyer'i iplere dayanmaya zorluyor, Lawyer geriliyor, ba-
caklarını çalıştırıyor, Poreda'yı uzak tutmak için jab kulla-
nıyor, 18 saniye, POREDA İLERİ ÇIKIYOR, Lawyer sola
kaçıyor, AMA SENDELİYOR, POREDA ÜZERİNE GİDİ-
YOR, BİR SAĞ VURUYOR, HEDEFTE, YÜZÜNE BİR
SAĞ DAHA, LAWYER RAKİBİNE ABANIYOR, BİTKİN
GÖRÜNÜYOR, POREDA DURMAK BİLMİYOR, DOĞRU
BOŞLUĞU ARIYOR, LAWYER KARŞILIK VERMEYİ DE-
NİYOR, SAĞ SOL, HEDEFE ULAŞMIYOR, BİR SAĞ DA-
HA, KEMERİN ALTINA BİR YUMRUK, POREDA İTİ-
RAZ EDİYOR, HAKEM OYUNU DURDURUYOR, LAW-
YER'E UYARI, 5 SANİYE, POREDA ÖFKEYLE LAW-
YER'İN ÜZERİNE ATLIYOR, GÖĞÜS GÖĞÜSE ÇILGIN-
CA,

GONG

VE GONG SESİ LAWYER'İ HİÇ DE KOLAY OLMA-
YAN BİR durumdan kurtarıyor, yere düştükten sonra

– Nefes al.

– ...

– Otur ve nefes al, hadi.

– ...

– Göster bakayım, okay, bana bak, tamam, bırak şu
tuzları, nefes al.

– ...

– Alt kısma vurma fikri hoşuma gitti... Poreda artık bir zamanların Poreda'sı değil, düşüp bayılması gerekirdi, o zaman görürdün gününü... o da artık bir zamanlarki gibi değil.

– ...

– Kollar, eller, her şey yolunda mı?

– Evet.

– Nefes al.

– Görmedim.

– Sert bir kroşeydi, baştan beri görmüyorsun.

– Su, hadi.

– Koç...

– Ağzını iyice çalkala, içme, İÇME, tükür, böyle.

– Ne yapmam gerekiyor Koç?

– Tamam böyle, şimdi nefes al, NEFES AL.

– Ne yapmam gerekiyor?

– Ağzın nasıl?

– Hissetmiyorum.

– Daha iyi.

– Orada ringde ne yapacağımı bilmiyorum, Koç.

– YETER DEDİM ŞU TUZLARI BIRAK, nefes alabiliyor musun?

– Koç...

– Okay, her şey yolunda.

– Hocam...

– Siktir, Larry.

– Neler oluyor Koç?

– Siktir, Larry.

– Koç...

Burada Pontiac Oteli'nin ringinde dördüncü raund, sekiz bin seyircinin bağırması yükseliyor, Poreda ve Lawyer ringin ortasına geçiyorlar, ikisinin de yüzü derin izler taşıyor, Lawyer'in ağzı kanıyor, Poreda'nın bir gözü yarı kapanmış durumda, yavaşça hareket ediyorlar, şimdi, ringin ortasında birbirlerini incelemeye devam ediyorlar (her şey o kadar uzak ki, her şey daha yavaş, Poreda daha yavaş kırmızı eldivenlerim bir başkasının gibi flash ellerimde iğneler vram vram acı beni uyanık tutuyor, harika acı bir eğlence bu vram orospu Poreda, geber duymadım bile artık

bir şey duymuyorum vur istersen duymuyorum iyice yakı-
nıma gel istersen gel alçak ihtiyar sağ sağ sol seni sol kor-
kutuyor görmüyor musun kroşeyi artık gözlerin yok senin
bakamıyorsun kanla bakıyorsun kafanda atıyor sen gel ben
gelip seni almam geber duymadım bile artık hiçbir şey duy-
mayacağım artık kimse yok cehennem burası gel cehenne-
me vram köşe güzel ipler sırtımda şey kokusu vram orospu
vram vram dans edin bacaklar vram alçak herif taş kafa
parmaklarım göremezsın kalleş herif göremezsın cehenne-
me daha da yaklaştın şimdi) LAWYER'DEN SOL KROŞE,
ÇOK SERT BİR YUMRUK, İNANILMAZ, POREDA SEN-
DELEYEREK GERİLİYOR RİNGİN ORTASINDA, GAR-
DINI YÜKSEKTE TUTAMIYOR, SENDELİYOR, LAW-
YER YAVAŞÇA YAKLAŞIYOR, POREDA BİR ADIM GE-
RİLİYOR, LAWYER ONA BİR ŞEYLER SÖYLÜYOR BA-
ĞIRARAK, YAKLAŞIYOR, LAWYER, POREDA HARE-
KETSİZ, LAWYER, SEYİRCİLERİN TÜMÜ AYAKTA

Gould kilidin zembereğinin döndüğünü ve kapının açıl-
dığını gördü. Üniformalı bir adam belirdi.

– Hey delikanlı, neden cevap vermiyorsun?

– Efendim?

– Biletler için kapıyı çaldım, cevap vermedin, ne yapı-
yorsun helada, uyuyor musun?

– Hayır.

– Biletin var mı?

– Evet.

– Her şey yolunda mı?

– Evet.

Gould heladan kalkmadan ona bileti uzattı.

– Kapıyı çaldım ama cevap vermedin.

– Önemli değil.

– Bir şeye ihtiyacın var mı?

– Hayır, hayır, her şey yolunda.

– Biliyor musun, bazen fenalaşıp ölüveriyorlar, kural
gereği açmamız gerek.

– Tabii.

– Ne yapacaksın, çıkacak mısın?

– Evet çıkıyorum şimdi.

– Kapıyı aralık bırakıyorum, tamam mı?

- Tamam.
- Bir dahaki sefere cevap ver.
- Peki.
- Okay, iyi yolculuklar.
- Teşekkür ederim.

Biletçi kapıyı aralık bıraktı. Gould ayağa kalkıp pantolonunu yukarı çekti. Bir saniye aynaya baktı. Kapıyı açtı, dışarı çıktı ve arkasından kapıyı kapattı. Bir kadın ayakta durmuş ona bakıyordu. Yerine doğru yürümeye başladı. Kırklar sürprizsiz camların arkasında kayıp gidiyordu. Tren ilerliyordu.

27.

Gould'un babası akşam geç geldi, hava çoktan karar-mıştı. Biraz çevresine bakındı.

- Her şey değişmiş, burada.

Üniformalı değildi. Yüzünde çocuksu bir şeyler vardı. Örneğin gülümsemesi. Ayağında, bağcıklı, oldukça sık, kahverengi ayakkabılar vardı. O tip ayakkabıyla bir savaş yapılabileceğini düşünmek zordu. Bir barış yapmaya, sıkıcı, güven verici bir barış gibi bir şey yapmaya daha uygundular.

Shatzy pencereden dışarı baktı, çünkü askerlerin, korumaların ya da o tip birilerinin olacağını düşünüyordu. Ama hiç kimse yoktu. Tuhaf, diye düşündü. O adamı hiç yalnız olarak düşünmemişti. Ve şimdi oradaydı. Yalnız. Gel de an-la.

Gould'un babası adının Halley olduğunu söyledi. Shatzy ona general diye değil de yalnızca Halley diye hitap ederse memnun olacağını söyledi.

Tam olarak belirtmek gerekirse, kendisinin aslında general olmadığını da sözlerine ekledi.

- A öyle mi?

- Neyse, sıkıcı bir hikâye. Siz bana Halley deyin, tamam mı?

Shatzy tamam, dedi. Pizza yapmıştı, mutfaktaki masaya oturup yemeye başladılar, radyo açıktı ve sofrada gereken her şey vardı. Gould'un babası pizzanın güzel olduğunu söyledi. Sonra Gould'u sordu.

– Gitti, general.

– Bana bunun tam olarak ne anlama geldiğini söyler misiniz?

Shatzy anlattı. Gould'un yola çıktığını, ama Couverney'e gitmediğini, kendisinin bilmediği bir yere gitmek için trene bindiğini ve oradan telefon ettiğini söyledi.

– Size telefon mu etti?

– Evet, geri dönmeyeceğini söylemek için ve...

– Bana tam olarak kullandığı sözcükleri söyler misiniz?

– Bilmiyorum, yalnızca geri dönmeyeceğini ve lütfen onu aramamamızı, gitmesine karışmamamızı söyledi, tam olarak böyle söyledi, bırakın gideyim, her şey yolunda, dedi, bir de sana nasıl para kazanılacağını anlatayım, dedi. Ve anlattı.

– Ne parası?

– Para, bildiğimiz para, ilk haftalar için ona para yollayıp yollayamayacağımı sordu, sonra başının çaresine bakacaktı.

– Para?

– Evet.

– Peki siz hiçbir şey söylemediniz mi ona?

– Ben mi?

– Siz?

– Bilmem, sanmıyorum, fazla bir şey söylemedim. Dinledim. Sesinden anlamaya çalışıyordum... nasıl desem, korkup korkmadığını falan anlamaya çalışıyordum, korkuyor muydu, yoksa rahat mıydı öğrenmeye çalışıyordum. Anlıyor musunuz?

– ...

– Sanırım rahattı. Sesinin sakın olduğunu düşündüğümü anımsıyorum, hatta neşeliydi, evet, şimdi bu size tuhaf gelebilir, ama neşeli bir çocuğun sesiydi.

– Size nerede olduğunu söylemedi mi?

– Hayır.

- Siz de bunu ona sormadınız, değil mi?
- Hayır, sanırım sormadım.
- Telefon çizelgelerini k ntrol ederek nereden aradığını belirleyecek bir yöntem vardır elbette. Zor olmamalı.
- Böyle bir Şey yapmaya kalkışmayın, general.
- O ne demek oluyor?
- Gould’u seviyorsanız, yapmayın.
- Bakın bayan, Gould bir  ocuk, dünyayı böyle, kimse-siz dolaŐamaz, *tehlikelidir* dünyayı dolaşmak, elbette izin vermeyeceğim...
- Tehlikeli olduğunu biliyorum, ama...
- O daha bir  ocuk...
- Evet, ama *korkmuyor*, önemli nokta bu, korkmuyor, bundan eminim. Onun için biz de korkmamalıyız. Bir yüreklilik söz konusu olduğunu sanıyorum, anlıyor musunuz?
- Hayır.
- Onu rahat bırakma yürekliliğini göstermemiz gerektiğini düşünüyorum.
- Ciddi mi söylüyorsunuz?
- Evet.

Ciddi söylüyordu. Gould’un tam olarak karar verdiği Şeyi yaptığından emindi, durum böyle olunca da fazla Őe enek yoktur, oradaysan yapabileceğin tek Şey rahatsız etmektir, yalnızca bunu yapabilirsin, mümkün olduğunca az rahatsız etmeye çalışırsın.

Gould’un babası Shatzy’ye deli olduğunu söyledi.

Bunun  zerine Shatzy,

– Bunun konuyla bir ilgisi yok, dedi.

Sonra ona nehir öyküsünü anlattı, hani Şu bir nehrin denize ulaşmak için bir sağa bir sola kıvrıldığı, halbuki hiç kuşkusuz ki hedefe ulaşmak için o dönemeçlerle uğraşmak yerine dosdoğru gitmenin daha hızlı, daha pratik olduğu, aslında bu Şekilde yolu    kat, hatta tam olarak söylemek gerekirse, bilginlerin bilimsel kesinlikle ortaya koydukları gibi,    virg l on dört kat uzatmaktan öteye gidilmediği  y-k s n  anlattı.

– Sanki kıvrılmak *zorundalarmıŐ* gibi, anlıyor musunuz, saçma bir Şey gibi geliyor, düşünecek olursanız saçma bir Şey olmadığını söylemek olanaksız, ama onlar o Şekilde

ilerlemek *zorundalar*, sırayla art arda dönemeç ve bu ne saçma ne mantıklı, ne doğru ne yanlış bir durum, bu onlara özgü bir durum, yalnızca, onlara özgü bir durum, o kadar.

Gould'un babası bir süre susup düşündü. Sonra şöyle dedi:

– Parayı nereye göndermenizi söyledi?

– Beni bir nükleer başlıklı bir füzeye bağlayıp bir Japon adasına atsanız bile bunu size söylemeyeceğim.

Bunun üzerine uzun bir süre konuşmadılar. Shatzy sofrayı toplamaya başladı, Gould'un babası ise bir ileri bir geri yürümeye başladı, ara sıra pencerenin önünde durup dışarı bir göz atıyordu. Bir süre sonra birinci kata çıktı. Shatzy tavanda adımlarını duyabiliyordu. Onun Gould'un odasına baktığını ve eşyalarını ellediğini, dolapları açıp fotoğrafları aldığını, buna benzer şeyler yaptığını düşündü. Bir süre sonra banyoya girdiğini duydu. Suyun şıkır şıkır aktığını duydu ve aklına Larry 'Lawyer' Gorman geldi ve onu özlediğini, hem de çok özlediğini fark etti. Gould'un babası aşağı indi. Gidip koltuğa oturdu. Kahverengi ayakba-bıların birinin bağı çözülmüştü, ama bunu ya fark etmemiştii ya da umurunda değildi.

Shatzy mutfak lambasını söndürdü. Radyoyu kapatmadı, ama ışığı kapattı ve sonra gidip yere oturdu, sırtını da koltuğa dayadı. Diğer koltuğa, yeşil olanına. Gould'un babası mavi koltuğa oturmuştu. Radyo trafik haberlerini veriyordu. Otoyolda bir kaza olmuştu. Bilindiği kadarıyla ölen olmamıştı. Ama kim bilebilir.

– Biliyor musunuz bayan? Eşim çok güzel bir kadındı. Evlendiğimizde gerçekten güzeldi. Ayrıca *eğlendirici* bir insandı. Bir saniye bile yerinde duramazdı ve her şey hoşuna giderdi, en anlamsız saçmalıklara bile bir anlam verebilen, onlardan bile bir şeyler bekleyen insanlardan biriydi, yaşamı güveni vardı, anlıyor musunuz, o böyle bir insandı. Daha tam tanımadan evlendim onunla, tanışalı daha üç ay olmuştu, böyle bir şey yapmak bana göre değildi, ama benden onunla evlenmemi istedi, ben de evlendim ve bunun tüm yaşamımda yaptığım en iyi şey olduğunu düşünüyorum, ciddi söylüyorum. Çok mutluyduk, lütfen inanın bana. Çocuk, bir bebek beklediğini anlayınca, korkmak aklıma bile

gelmedi, neşeli bir şey oldu, yalnızca, ikimiz de güzel bir şey olacağını, doğru bir şey olduğunu düşündük. Her yıl kent değiştiriyorduk, orduda olunca böyledir, gezersin, o da benimle geliyordu ve nereye gitsek sanki o orada doğmuş, onun kentiymiş gibiydi. Her yerde kendine arkadaş bulabiliyordu. Gould doğduğunda Almenderas Üssü'nde idik. Radar ve keşif gibi şeyler. Ve Gould doğdu. Ben çok çalışıyordum, anımsadığım kadarıyla mutlu görünüyordu, güldüğümüzü anımsıyorum ve ilk zamanlardaki gibiydi, güzel bir yaşamımız vardı. Her şeyin ne zaman bozulduğunu anımsamıyorum. Bakın, Gould asla kolay bir çocuk olmadı, yani normal bir çocuk değildi demek istiyorum, bu arada normal çocuk var mıdır bilemiyorum, yani bir çocuğa benzemeyen bir çocuktı. Büyük bir insan gibiydi. Anımsadığım kadarıyla biz ona özel hiçbir yapmıyorduk, normal davranıyorduk, onun için özel bir şeyler yapmanın gerekli olduğunu düşünmüyorduk. Belki yanıliyorduk. Okula gittiğinde o dâhi olayı ortaya çıktı. Testler, bilimsel sınavlar yaptılar ve sonunda her şeyin o çocuğun bir dâhi olduğunu gösterdiğini söylediler bize. Tam o sözcüğü kullandılar. Dâhi. Beyni delta grubunun üst seviyelerinde bulunuyordu. Bunun ne demek olduğu hakkında bir fikriniz var mı?

– Hayır.

– Stocken değişkenleri.

– Ah!

– Bir dâhi. Ben memnun değildim, ama üzgün de değildim; eşim de öyle, ne düşüneceğini bilmiyordu, bizim için aynı şeydi, anlıyor musunuz? Karımın adı Ruth. Ruth. Rahatsızlığı Topeka'dayken başladı. Bazı anlar bir boşluğa düşüyordu, korkunç derecede yorucu bir şey yapmış gibi, nasıl desem, bitkin düşüyordu. Kim olduğunu anımsamıyordu, sonra normal haline dönüyordu, ama bir beynin içinde neler olabileceği bilinmez. Onunkisinde her şey biraz altüst olmuştu. Eski gücüne ve yaşam sevincine kavuşmak istediği görülüyordu, ama her seferinde baştan başlamak zorundaydı, bu kolay bir şey değildi, kırılan bir şeyin tüm parçalarını yeniden yerlerine koymak zorundaydı sanki. Yorgunluk olduğunu, yalnızca yorgunluk sorunu olduğunu söylediler, sonra birden bir dizi tahliller yapmaya başladı.

lar. Orada artık mutlu olmadığımızı anımsıyorum. Birbirimizi hâlâ seviyorduk, çok seviyorduk, ama aramızdaki o acısıyla zordu, her şey biraz farklıydı. O dönemde o ve Gould hep birlikteydiler. Bunun Gould için iyi olduğundan emin değildim ve şimdi düşünecek olursam, o çocukla birlikte olmanın onun için de iyi olmadığını, en iyi tedavi olmadığını anlıyorum. Aklını karıştıran bir çocuktuk. Onun aklının karışmaması gerekiyordu. Ama birlikte mutlu gibi duruyorlardı. Biliyor musunuz, insanlar genelde Ruth gibi insanlardan korkar, psikolojik sorunları olan, gerçek sorunları demek istiyorum, insanlarla birlikte olmak istemez. Ama Gould, o korkmuyordu. Birbirlerini anlıyorlardı, gülüyorlardı, kendi aralarında öyküleri vardı. Bir oyun gibiydi, ama bilmiyorum, bütün bunların Ruth'a ve ona iyi geldiğini sanmıyorum. Nitekim, olanlara bakacak olursak, iyi gelmedi diyebiliriz. Bir zaman sonra Ruth'un durumu çok hızlı bir biçimde kötüye gıtmeye başladı, bir süre sonra her şeyle ilgisini kesmeye ihtiyacı olduğunu ve ne kadar can sıkıcı olsa da bir kliniğe ve sürekli tedaviye ihtiyacı olduğuna inanmanın yerinde olacağını söylediler, normal bir yerde yaşayacak durumda değildi artık. Bizim için kötü bir darbe oldu. Biliyor musunuz, ben hep orduda çalıştım, anlamaya alıştıırılmadım, orada verilen görevleri yerine getirmeyi öğrenirsin, anlamayı değil. Bana söyleneni yaptım. Eşimi bir kliniğe yatırdım. Çok çalışıyordum, biraz zamanım olduğunda da ziyaretine gidiyordum. Orada kalıyordum, onun benimle olmaya devam etmesini istiyordum, ben de onunla olmak istiyordum. Gece buraya eve dönüyordum, çoğu zaman Gould uyumuş oluyordu. Ona küçük notlar yazdığımı anımsıyorum. Ama ne yazacağımı hiç bilemiyordum. Bazen biraz daha erken dönmeye çalışıyordum, o zaman Gould ve ben bir şeyler oynuyorduk ya da radyoda boks maçlarını dinliyorduk, çünkü bizim hiç televizyonumuz olmadı, Ruth televizyondan nefret ederdi, ben de boksa meraklıyım, birkaç maç da yapmıştım, gençken, hep sevmişimdir boks. Ne diyordum, oturup dinlerdik. Konuşmaya gelince; az konuşurduk. Biliyor musunuz evladınla konuşmak o anda uyurabileceğin bir şey değildir. Ya erken yaşlarda başlarsın onunla konuşmaya ya da içinden çıkılması çok zor bir du-

rum çıkar ortaya, inanın bana. Ben hiç kuşkusuz ki bu işi yüzüme gözüme bulaştırmıştım. Sonunda, ordu beni Port Larenque'e atadığında her şey kesin olarak bozuldu. Uzun süre düşündüm ve sonunda bir karara vardım. Size inanılmaz, hatta kötü gelebileceğini biliyorum, ama Ruth'la birlikte olmak, onunla başlangıçtaki gibi güzel geçen yaşamımı geri istediğime karar verdim, bunu elde etmek için her şeyi yapabilirdim. Askeri üstün fazla uzak olmayan bir klinik buldum ve Ruth'u alıp oraya gittim. Ama Gould'u, onu burada bıraktım. Onu burada bırakmanın daha iyi olacağından emindim. Hakkımda kötü düşüneceğinizi biliyorum, ama haklı olduğumu göstermek ya da açıklamak istemiyorum. Size yalnızca Gould'un bir dünya olduğunu, o çocuğun bir dünya olduğunu, ben ve Ruth'un da başka bir dünya olduğumuzu söylemek istiyorum. Ve *kendi* dünyamda yaşamaya hakkım olduğunu düşündüm. Böyle oldu. Doğru ya da yanlış, böyle oldu. Gould'un her şeye sahip olmasına, ders çalışarak büyümesine çalıştım hep, çünkü onun yolu buydu. Görevimi yapmaya çalıştım. Geri kalan görevimi yaptım. Ve bu iyi kötü hep işledi gibi geldi bana. Galiba yanlışmışım. Ama Ruth'un durumu daha iyiye gidiyor, şimdi uzun süreler için klinikten çıkmasına izin veriyorlar, eve geliyor ve ara sıra gerçekten eskisi gibi oluyor. Gülüyoruz ve insanlar bizimle birlikte olabiliyor, artık çok korkmuyor. Ruth bazen çok güzel. Bir keresinde, gerçekten rahat ve sakin görünüyordu, ona Gould'u birkaç günlüğüne oraya getirebileceğimizi söyleyip onu görmek isteyip istemediğini sordum. İstemedi. Bir daha da bu konuyu hiç konuşmadık.

Bu noktada sanki birisi aniden sesini kapatmıştı. Birisi önce açıp şimdi kapatmaya karar vermişti. Şöyle

– Özür dilerim

ama aslında hiçbir şey duyulmadı. Shatzy

– Özür dilerim,

dediğini anlamıştı, ama gerçekten öyle mi demişti, bilinmez.

O bu derken geç olmuştu, Shatzy başka neler olacağını sordu kendi kendine. Söylemek ya da yapmak istediği bir şey olup olmadığını anımsamaya çalıştı. O adamla her şey biraz zordu, hareketsiz koltukta oturuyor ve ara sıra güç-

lkle yutkunararak gözünü hiç ayırmadan ellerine bakıyordu. Aklına Şu general olduğu ama tam general olmadığı hi-kyesini sormak geldi. Sonra bunun iyi bir fikir olmadığını düşündü. Para konusunu konuşmanın daha iyi olacağını da anımsadı. Bir biçimde Gould'a o parayı yollamak gerekiyordu. Tam konuyu nasıl açacağını düşünürken Gould'un babasının

– Gould Şimdi nasıl, dediğini duydu.

Bunu sanki yeni bir sesle söylemişti, sanki o anda eski sesinin yerine yıkayıp tleyip o yeni sesi koymuşlardı. Sanki temizleyiciye yollamıŐ gibi.

– Gould Şimdi nasıl?

– Büyüdü.

– Büyümenin dışında, demek istiyorum?

– Güzel büyüdü, sanırım.

– Bazen gülüyor mu?

– Tabii ki gülüyor, neden?

– Bilmem. Fazla gülmüyordu, bir zamanlar.

– Sizi endiŐelendiren buyrsa, birlikte çok güldüğümüz oldu.

– İyi.

– Katılınca kadar, gerçekten.

– İyi.

– Elleri sizinkine benziyor.

– yle mi?

– Evet, parmakları aynı.

– Gülünç.

– Neden? Oğlunuz değil mi?

– Evet, elbette, demek istiyorum ki, dünyanın bir yerinde senin ellerini, seninle aynı elleri gezdiren genç bir ocuk olması gülünç. Tuhaf bir Şey. Sizin hoşunuza gider mi bu?

– Evet.

– Size de olacaktır. Çocuğunuz olduğunda.

– Doğru.

– Western yerine ocuk yapmalısınız siz.

– yle mi dersiniz?

– Ya da westernlerle birlikte ocuk, hiç olmazsa.

– Bir fikirdir.

– Düşünün.

- Doğru.
- Arkadaşları var mı?
- Benim mi?
- Hayır, Gould'un demek istiyorum?
- Gould'un mu? Şey...
- Birkaç arkadaşı olsa iyi olur.
- Şey... Diesel ve Poomerang var.
- Gerçek arkadaş demek istiyorum.
- Onu çok seviyorlar, gerçekten.
- Evet, ama gerçek değil onlar, bayan.
- Fark eder mi?
- Tabii ki fark eder.
- Ben onları çok sevimli buluyorum.
- Ruth da öyle söylüyordu.
- Gördünüz mü?
- Evet, ama böyle birileri yok bayan. Onları o uydur-

du.

- Tamam, ama...
- Normal bir şey değil ama, öyle değil mi?
- Biraz tuhaf bir şey, ama bunda bir kötülük yok, ona iyi geliyor.

- Siz onları korkunç bulmuyor musunuz?
- Ben mi? Hayır.

- Siz bir çocuğun hep var olmayan iki arkadaşıyla dolaşmasını korkunç bulmuyor musunuz?

Hayır, neden?

- Beni korkutuyordu, anımsıyorum, Gould'un beni korkutan yanlarından biriydi bu. Diesel ve Poomerang. Beni korkutuyorlardı.

- Şaka mı ediyorsunuz, bir karıncayı bile incitmez onlar ve insanı gülmekten katırtırlar. Size yemin ederim, Gould'un dışında onları da özledim, onlar da bizimle olunca daha hoşuma gidiyordu.

- Dev ve dilsizin de ortadan kaybolduklarını mı söylemek istiyorsunuz?

- Evet, onunla birlikte gittiler.

Gould'un babası başını sallayarak yavaşça gülmeye başladı.

Şöyle dedi

- Olamaz! Sonra aynı şeyi bir kez daha söyledi
- Olamaz.
- Merak etmeyin, general, Gould işin içinden çıkacaktır.
- Umarım.
- Yalnızca ona güvenmek gerek.
- Tabii.
- Ama işin içinden çıkacaktır. Güçlü, o çocuk. Öyle durmuyor, ama güçlü.
- Gerçekten böyle mi düşünüyorsunuz?
- Evet.
- Bir sürü olanağı var, bir sürü yeteneği var, her şey boşa gidebilir.
- Şu anda yalnızca yapmak istediğini yapıyor. Aptal değil o.
- Ders çalışmayı hep çok sevmiştir, Couverney’de bunun için para da vereceklerdi ona, kaçması için neden yoktu. Sizce tam şimdi ortadan kaybolması tuhaf değil mi?
- Bilmiyorum.
- Telefonda size hiçbir şey söylememiş olması mümkün mü?
- Fazla bir şey anlatmadı.
- Elbette bir şeyler söylemiştir.
- Parayı söyledi.
- Başka?
- Bilmiyorum, ses zor duyuluyordu.
- Yoldan, bir telefon kabininden mi arıyordu?
- Bir ara bir topa vurdum gibi bir şeyler söyledi.
- Harika.
- İyi anlamadım, ama.
- İyi anlamadınız mı?
- Anlamadım.
- Gould’un babası başını sallayarak yeniden gülümsemeye başladı. Ama, olamaz, demedi.
- Bu kez şöyle söyledi
- Onu aramama yardım etmeyeceksiniz, değil mi?
- Onu aramayacaksınız, general.
- Aramayacak mıyım?
- Hayır.

- Peki siz nereden biliyorsunuz bunu?
- Daha önce emin değildim, ama şimdi biliyorum.
- Gerçekten mi?
- Evet, şimdi sizi gördüm ve eminim.

- ...

- Onu aramayacaksınız.

Gould'un babası ayağa kalktı, odada dolaşmaya başladı. Televizyona yaklaştı. Tahtadan gibi duruyordu, ama kimbilir, tahta gibi duran plastikten de olabilirdi.

- Bunu satın mı aldınız?

- Hayır, Poomerang bir Japon'dan çaldı.

- Ah!

Gould'un babası uzaktan kumanda aletini aldı ve televizyonu açtı. Hiçbir şey olmadı. Aletin düğmelerine basmayı denedi biraz ama yine hiçbir şey olmadı.

- Banâ açık yüreklilikle bir şeyi söyler misiniz bayan?

- Neyi?

- Gould gibi bir çocuğun yanında yaşamak sizi biraz olsun korkutmadı mı?

- Yalnızca bir kez.

- Ne zaman?

- Bir keresinde annesini anlatmaya başladı, o zaman. Annesinin delirdiğini söyleyip tüm öyküyü anlattı. Söyledikleri o kadar değil de sesi ürkütücüydü. Yaşlı bir insanın sesine benziyordu. Neler olduğunu ve neler olacağını her zaman bilen birinin sesine benziyordu. Yaşlı birisi.

- ...

- Küçük olmasına yardım edecek birine gereksinimi vardı onun.

- ...

- Gerçek yaşamda birileri seni kullanmadan ya da öldürmeden ya da buna benzer bir şeyler yapmadan, küçük olunabileceğine inanmıyordu.

- ...

- Bir dâhi olmanın bir şans olduğunu düşünüyordu çünkü canını kurtarmak için bir yoldu.

- ...

- Bir çocuğa benzememek için bir çareydi.

- ...

– Bilmiyorum. Sanırım bir çocuk olmak onun hayalidir.

... ..

– Demek istiyorum ki, hayali olduğunu sanıyorum. Şimdi büyüdüğü için, en sonunda, tüm yaşamı boyunca, küçük olabileceğini düşünüyorum.

Sonra geç vakitlere kadar bir savaşımlardan ve westernlerden konuştular, bir an sustular, radyo hep açıktı ve sıradan bir müzik vardı. Sonunda Gould'un babası Shatzy'yi rahatsız etmiyorsa orada kalıp uyumak istediğini söyledi. Shatzy ona istediğini yapabileceğini, evin onun olduğunu, rahatsız etmediği gibi, kalırsa memnun olacağını söyledi. Gould'un odasındaki yatağı hazırlayabileceğini söyledi, ama o havada belirsiz bir işaret yaparak orada değil koltukta uyumayı yeğlediğini, sorun olmadığını, koltukta rahatça uyuyabileceğini söyledi.

– Fazla rahat değildir.

– Gayet iyi, inanın bana.

Böylece koltukta uyudu. Mavi koltukta. Shatzy odasında uyudu. İlk önce uzun bir süre yatağına oturup ışığı kapatmadan bekledi. Sonra uyudu.

Ertesi sabah şu para konusunda anlaştılar. Sonra Gould'un babası Shatzy'ye ne yapmayı düşündüğünü sordu. Orada mı kalmak istiyordu, yoksa başka bir şey mi yapmak istiyordu.

– Bilmiyorum, sanırım bir süre burada kalacağım.

– Kalırsanız içim daha rahat edecek.

– Evet.

– Gould'un aklına geri dönmek gelirse, burada birilerini bulması onun için daha iyi olur.

– Evet.

– Ne zaman isterseniz bana telefon edebilirsiniz.

– Peki.

– Size telefon edeceğim.

– Evet.

– Aklınıza iyi bir fikir gelirse, bana hemen bildirin, tamam mı?

– Tabii.

Gould'un babası sonra ona akıllı bir kız olduğunu söyledi. Ona teşekkür etti, çünkü akıllı bir kızdı. Başka bir şey daha söyledi. Ve sonra, sonunda onun için yapabileceği bir şey olup olmadığını sordu.

Shatzy hemen bir şey söylemedi. Ama sonra, neredeyse kapıdan çıkmak üzereyken, onun için yapabileceği bir şey olduğunu söyledi. Bir gün onu Ruth'la tanıştırmasını istedi. Nedenini söylemedi, yalnızca böyle söyledi.

– Beni bir gün Ruth'la tanıştırır mısınız?

Gould'un babası bir an hiçbir şey söylemeden durdu. Sonra peki dedi.

28.

Rüzgâr çayır örtüsü üzerindeki manzarayı ve insanları batıya doğru eğip Closingtown'ı yüzüncü kez verdiği ölüm cezasından sonra yorgun argın dönen yaşlı bir hâkim gibi iki büklüm yapıyordu. Müzik.

Müzik hep aynı müzikti, Shatzy ağzıyla yapıyordu.

Dışarıda gece. Dolphin kız kardeşlerin salonunda onlar ve yabancı, kasabaya girdiğinde tüfek ateşine tuttukları yabancı var.

Doğrusunu söylemek gerekirse biraz tuhaf bir durumdu, ama bunu Shatzy'ye söylemeği denediğinde o omuz silkip devam ediyordu.

Yabancı'nın adı Phil Wittacher idi. Vurgu i'nin üzerinde.

Wittacher Phil Wittacher kolay kolay yolculuk eden bir insan değildi. Yalnızca çok para ve öndelik verdiklerinde yola çıkardı, diyebiliriz. Closingtown'dan son derece nazik bir mektup, ayrıca onu okumak zahmeti için bin dolar almıştı. Başlangıç olarak iyiydi. Mektupta, geri kalan dokuz bin doları istiyorsa, kasabanın tek kırmızı evinin önüne gelmesi gerektiği belirtiliyordu.

Closingtown'daki tek kırmızı ev Dolphin kardeşlerin eviydi.

Onun için de şimdi orada, salonda oturmuş sohbet ediyorlardı. Üçü bir arada.

– Neden ben, diye sorar yabancı.

– Bizim sorunumuzu göz önüne alacak olursak, siz, her açıdan, onu çözebilecek en uygun insansınız, Mister Wittacher, der Julie Dolphin.

– Biz en iyiyi arıyoruz ve sen en iyisin, delikanlı, der Melissa Dolphin.

Aynıydılar, ama aynı değillerdi, diyordu Shatzy. İkizlerde olur böyle: Fiziksel açıdan birbirlerine tıpatıp benziyorlardı, ama ikiye ayrılmış, bir yanı bütünüyle beyaz, diğer yanı siyah tek bir can gibiydiler. Beyaz Julie'ydi. Siyah Melissa. Onları birbirlerinden ayrı düşünmek güçtü.

Büyük bir olasılıkla biri diğeri olmadan yaşayamazdı, diyordu Shatzy.

Julie Dolphin'in ağzına götürdüğü fincanın üzerindeki mavi boyalı manzara ilginçti. Mineçiçeği çayı içiyordu.

– Bu kasabanın bütünüyle aldatıcı bir olağanlık takındığı herhalde gözünüzden kaçmamıştır: Burada her gün bir örtmeceyle *can sıkıcı* olarak tanımlayabileceğimiz şeyler oluyor.

– Batı kasabalarının hepsi aynıdır, Miss.

– Saçmalık bunlar, der Melissa Dolphin.

Yabancı gülümser.

– Pek anlayamadım.

– Anlayacaksınız. Ama korkarım bazı öyküleri dinleme inceliğini göstermeniz gerekecek. Yarın, günbatımında gelebilir misiniz? Size bu öyküleri anlatmaktan mutluluk duyacağız.

Phil Wittacher işleri uzatmasını sevmeyen bir adamdı. Bitirilmesi gereken bir iş olduğunda elini çabuk tutmayı yeğlerdi.

Julie Dolphin masanın üstüne ütülenmiş gibi duran bir deste banknot koyar.

– Bunların, sorunu anlamak için gereken süre boyunca kasabada kalma olasılığını, zahmetli de olsa, incelemenize yardım olacağına inanıyoruz, Mister Wittacher.

İki bin dolar.

Yabancı bir reverans yapar, paraları alır ve cebine atıverir.

Ayağa kalkar. Sandalyesine dayalı bir keman kılıfına benzeyen sert deriden bir çanta vardır. Phil Wittacher onu yanından hiç ayırmaz.

– O kadar para veriyoruz, hiç olmazsa şöyle bir göz atabiliriz herhalde, mi, der Melissa Dolphin.

– Kardeşim sizin, nasıl desem, iş aletlerinize bakmanızın bile güven vereceğini söylemek istiyor. Yalnızca merak ettiğimiz için, ne de olsa biz de, eğer övünmemize izin verecek olursanız, bir anlamda uzman sayılırız.

Yabancı gülümser.

Çantayı alır, bir sandalyeye dayar ve açar.

İşıldayan metal, yağlı ve kusursuz. Sedef ve kakmalar.

İki kız kardeş eğilip bakarlar!

– Olamaz.

– Gerçek mücevher bunlar, desem yerinde olur mu?

– Kurulu mu bunlar?

Yabancı başıyla evet işareti yapar.

– Elbette!

Melissa Dolphin yabancıya bakar.

– O halde neden durmuşlar?

Phil Wittacher hafifçe kaşlarını yukarıya kaldırır.

– Efendim?

– Kardeşim bu harika saatlerinizin, onları kesinlikle kurduğunuzu söylediğiniz halde, nasıl oluyor da çalışmadıklarını soruyordu kendi kendine.

Yabancı çantaya yaklaşır, eğilip bakar. Üç kadranı da iyice, tek tek inceler. Sonra ayağa kalkar.

– Durmuşlar, der.

– Evet.

– Miss Dolphin, inanın bu olanaksız.

– Burada, bu kasabada hiç de olanaksız değil, der Julie Dolphin ve çantayı kapatıp yabancıya uzatır.

– Dediğim gibi, size anlatmak istediklerimizi dinleme inceliğini gösterseniz çok iyi olacak.

Phil Wittacher çantayı alır, rüzgârlığını giyer, şapkasını taktıktan sonra kapıya doğru gider. Kapıyı açmadan önce dönüp cep saatini çıkarır, bir göz atıp yeniden yerine koyar ve Dolphin kardeşlere doğru bakar, yüzü hafifçe solgun-
dur.

– Özür dilerim, saat kaç acaba, söyler misiniz?

Deniz kazasına uğramış ve daha ne kadar su yutması gerektiğini soran birinin ses tonunda söylemişti bunu.

– Saat kaç acaba, biliyor musunuz?

Julie Dolphin gülümser.

– Elbette ki, bilmiyoruz. Otuz dört yıl, iki ay, on bir gündür Closingtown'da hiç kimse saatin kaç olduğunu bilmiyor, Mister Wittacher.

O noktada gülmekten katılıyordu. Shatzy. Gülüp duruyordu. Bu öyküye bayıldığı belli oluyordu, anlatırken eğleniyordu, bir ömür boyu anlatabilirdi. Ona neşe veriyordu, evet.

– Yarın görüşmek üzere, Mister Wittacher.

29.

Tabancasızdı, kalbinin üstündeki küçük cepteki kartvizitlerde

Wittacher ve Oğlu.

Saat ve kronometre yapımı ve bakımı.

Evrensel Şikago Fuarı'nda Senato Madalyası

yazıyordu. Elinde çantası, rüzgârda kasabanın sonuna kadar yürür, kırmızı bir ev, Dolphinlerin evi – üç basamak, kapı, Julie Dolphin, salon, tahta ve sebze kokusu, sobanın üstünde asılı iki tüfek, Melissa Dolphin, ayakkabıların altında gıcırdayan toz, her yerde, tuhaf kasaba, her yerde toz, hiç yağmur yağmıyor, tuhaf kasaba, İyi akşamlar Mister Wittacher.

İyi akşamlar.

Beş gün boyunca –her gün günbatımında– Phil Wittacher Dolphin kardeşleri dinlemeye gitti. Ona, Stonewall'da, bir fahişeye aşkı yüzünden, düelloda intihar eden Pat Cobhan'ın öyküsünü, Closingtown'dan suçsuz ayrılıp Closingtown'a suçlu dönen Şerif Wister'in öyküsünü anlattılar. Kemerinde ışıldayan tabancaları olan yarı kör bir ihtiyara

rastlayıp rastlamadığını sordular ona. Hayır. Rastlayacaksınız. Adı Bird'dür. Öyküsü şudur. Ve ona ihtiyar Wallace'i ve zenginliğini anlattılar. Ona Cristiansonları tüm aşk hikâyesini, baştan sona anlattılar. Beşinci gün ona Bill ve Marry'yi de anlattılar. Sonra

– Bu kadar yeter, dediler.

Phil Wittacher mavi camdan küçük bir tabakta purosunu söndürür.

– Güzel öyküler, der.

– Duruma bağlı, der Melissa Dolphin.

– Biz bunları genelde korkunç öyküler olarak görüyoruz, der Julie Dolphin.

Phil Wittacher ayağa kalkar, pencereye yaklaşır, dışarıdaki karanlığa bakar. Ve

– Peki sorun nedir, der.

– Anlatması o kadar kolay değil. Ama anlayabilecek biri varsa o da sizsiniz.

Ona tüm o öykülerin ortak bir şeye sahip olduklarını fark edip fark etmediğini sorarlar.

Wittacher düşünür.

Ölüm, der.

Başka bir şey, derler.

Wittacher düşünür.

Rüzgâr, der.

Doğru.

Wittacher susar.

Pat Cobhan'ı getirir gözlerinin önüne; günler süren yolculuktan sonra atından inip yerden bir avuç toz alır ve sonra yavaş yavaş parmakları arasında kaydırır ve burada hiç rüzgâr yok, diye düşünür. Ve sonunda orada ölüme razı olur.

Şerif Wister'in Bear'a teslim olduğu yerde rüzgâr yoktu. Çöl ve güneş vardı. Rüzgâr yoktu.

Wittacher düşünür.

Altı gündür o kasabadadır ve rüzgâr şiddetle esmiş, bir saniye bile durmamıştır. Her yer toz icindedir.

– Neden, diye sorar Phil Wittacher.

-- Rüzgâr uğursuzluktur, der Melissa Dolphin.

– Rüzgâr zamanın bir yarasıdır, der Julie Dolphin, Kızılderililer böyle düşünür, bunu biliyor muydunuz? Rüzgâr çıktığında zamanın büyük örtüsünün yırtıldığını söylerler. Böyle olunca da insan yolunu kaybeder ve rüzgâr estiği sürece de bulamaz. Yazgısız kalıp bir toz fırtınasında kaybolur. Kızılderililer yalnızca bazı insanların zamanı yırtma sanatını bildiklerini söylerler. Onlardan korkarlar ve onları ‘zamanın katilleri’ diye adlandırırlar. Onlardan biri Closingtown’ın zamanını yırttı: Otuz dört yıl, iki ay ve on altı gün önce oldu bu. Gün, Mister Wittacher, her birimiz kentin üstünde aniden esmeye başlayan ve bir daha da durmayan bir rüzgârda yazgısını kaybetti.

Shatzy’yi o olayı anlatırken dinlemek gerekirdi. Closingtown’ı bir atlı arabanın penceresinden dışarı sarkmış bir adam olarak düşünmek gerektiğini söylüyordu. Atlı araba, Zaman’da güzelce yolculuğunu yapan Dünya’ydı: Gün ve kilometreleri katederek ilerliyordu ve içinde kalıp iyice kendini korursan, havayı ve hızı duymuyordun. Ama herhangi bir nedenle pencereden dışarı sarktığında, hop, başka bir Zaman’a geçiveriyordun, o zaman da seni çıldırtacak kadar toz ve rüzgâr yiyordun. Tam ‘çıldırmak’ sözcüğünü kullanıyordu: Bizim buralarda o kadar sıradan bir sözcük değildir bu. Closingtown’ın Dünya’nın penceresinden sarkmış bir kent olduğunu, Zaman’ın yüzüne estiğini ve tozun doğrudan gözüne kaçıp kafasındaki her şeyi karıştırdığını söylüyordu. Bu anlaması o kadar kolay olmayan bir görüntüydü, ama herkesin çok hoşuna gidiyordu, hastaneye yayılmıştı, sanırım herkes bir biçimde aşağı yukarı bildiği bir öyküyü ya da ona benzer bir şeyi buluyordu onda. Profesör Parmentier de, bir keresinde, bana, eğer yardımcı oluyorsa kafamda olanların Closingtown’dan fazla farklı olmadığını düşünebileceğimi söylemişti. Bir şey Zaman’ı yırtar, demişti bana ve sonra hiçbir şeyle dakik olunamaz. Hep başka yerlerde olunur. Biraz önce ya da biraz sonra. Duygularla ya da başka şeylerle bir yığın randevun vardır ve sen ya onların peşinden gidersin ya da aptalca zamanından önce varırsın. Hastalığımın bu olabileceğini söylüyordu. Julie Dolphin onu şöyle adlandırıyordu: insanın kendi yazgısını

kaybetmesi. Ama orası Batı'ydı: Bazı şeyler hâlâ söylenebilirdi. Shatzy de söylüyordu.

– Otuz dört yıl, iki ay, on altı gün önce, Mister Wittacher, her birimiz aniden kentin üzerinde esmeye başlayan ve bir daha da durmayan bir rüzgârda yazgımızı yitirdik. Pat Cobhan gençti ve gençler yazgısız yaşamasını bilmezler. Atına bindi ve yazgısının onu beklediği yere kadar durmadan gitti. Bear bir Kızılderili'ydi: O biliyordu. Şerif Wister'i uzağa rüzgârın ucuna kadar götürmüş ve orada, onu, hak ettiği yazgıya teslim etmişti. Bird ölmek istemeyen bir ihtiyar. Küfrediyor ama bu rüzgârın içinde gizlenmiş duruyor, iyi nişancı yazgısı onu orada asla bulamayacak. Burası, birilerinin zamanını ve yazgısını çaldığı bir kent. Bir açıklama istiyordunuz: yeter mi?

Phil Wittacher düşünür.

Her şey inanılmaz, der.

Düşündüğünüz kadar değil.

Söylence bunlar, der.

Saçmalama, delikanlı.

Bildiğimiz rüzgâr, der.

Öyle mi sanıyorsunuz?

Shatzy, bunun üzerine ona çantasını açtırdıklarını söylüyordu. İçinde tüm aletleri ve kusursuz ve güzel üç saati vardı: Şanssızlığa bakın ki üçü de durmuştu.

– Peki bunu nasıl açıklayacaksınız, Mister Wittacher?

– Belki nemdendir.

– Nem mi?

– Demek istiyorum ki, burası çok kuru, bu kasaba, korkunç bir biçimde kuru, sanırım rüzgârdan ya da...

– Rüzgâr mı?

– Olabilir.

– Bildiğimiz rüzgâr o, Mister Wittacher, ne saatleri durduruyor?

Phil Wittacher gülümser.

– Sıkıştırmayın beni: Bir saati durdurmak başka şeydir, zamanı durdurmak başka şey.

Julie Dolphin ayağa kalkar –evet ayağa kalkar–, yabancuya yaklaşır, hem de çok ve gözlerinin içine, sabit bakışlarla gözlerinin içine bakar.

– Lütfen bana 'inanın: Burada, Closingtown'da aynı şeydir.

– Ne anlamda, Miss?

Ne anlamda, Shatzy, diye soruyorduk ona. Bazen beş-altı kişi olduğumuz da oluyordu. Aslında o öykülerini bana anlatıyordu, ama başkalarının da dinlemesi beni rahatsız etmiyordu. Benim odama geliyorlardı, adım atacak yer kalmıyordu, birileri tatlı da getiriyordu. Ve dinliyorduk.

Ne anlamda, Shatzy?

Yarın, diyordu o. Yarın.

Neden?

Yarın dedim, yarın yarın demek.

Yarın mı?

Yarın.

Shatzy'yi ilk olarak aşağıda, okuma salonunda görmüştüm. Gelip yanıma oturmuş ve

– Her şey yolunda mı, demişti.

Neden bilmiyorum ama Jessica sanmıştım onu, Jessica buraya staj yapmaya gelen üniversiteli kızlardan biriydi. Büyükannesiyle bir sorunu olduğunu anımsıyorum, yanılmıyorsam ağır hastaydı. Böylece ona büyükannesini sormuştum. O da beni yanıtlayıp biraz sohbet etmişti. Bir süre sonra, iyi baktığımda, onun Jessica olmadığını anlamıştım. Onunla hiç ilgisi yoktu.

– Kimsin?

– Adım Shatzy. Shatzy Shell.

– Daha önce tanışmış mıydık biz?

– Hayır.

– O zaman merhaba, benim adım Ruth.

– Merhaba.

– Staj yapmak için mi geliyorsun buraya?

– Hayır.

– Hemşire misin?

– Hayır.

– Peki o zaman, ne iş yapıyorsun hayatta?

Biraz düşündü. Sonra

– Western, dedi.

– Western mi?

Ne olduklarını anımsadığımdan emin değildim.

– Evet, western.

Tabancalarla ilgili bir şey olmalıydı.

– Peki kaç tane yapıyorsun?

– Bir tane.

– Güzel mi?

– Ben beğeniyorum.

– Bana da gösterir misin?

O olay tam olarak böyle başladı. Rastlantı sonucu.

Phil Wittacher gülümser.

– Sıkıştırmayın beni: Bir saati durdurmak başka şeydir, zamanı durdurmak başka şey.

Julie Dolphin ayağa kalkar –evet ayağa kalkar–, yabancuya yaklaşır, hem de çok, ve gözlerinin içine, sabit bakışlarla gözlerinin içine bakar.

– Lütfen bana inanın: Burada Closingtown’da aynı şeydir.

– Ne anlamda, Miss?

Bunun üzerine Julie Dolphin ona anlatmaya başladı.

– İster inanın ister inanmayın, ama otuz dört yıl, iki ay, on altı gün önce birisi Closingtown’ın zamanını yırttı. Çok büyük bir rüzgâr çıktı ve aniden kasabanın tüm saatleri durdu. Saatler bir daha da çalıştırılmadı. Hele bir saat vardı ki, kocaman, erkek kardeşimiz yaptırmıştı onu, ahşap bir kulenin içine koydurmuştu, Main Street’in tam ortasında, su sarnıcının altındaydı. Onunla gurur duyuyor ve her gün bizzat gidip kuruyordu. Tüm Batı’da böyle büyük bir saat yoktu. Ona ‘İhtiyar’ derlerdi, çünkü yavaş çalışır ve bilge görünürdü. O gün durdu ve bir daha da asla çalışmadı. Akrep ve yelkovan 12.37’de durmuştu, o durumda sana sürekli bakan kör bir göze benziyordu. Sonunda onu tahtayla örtmeye karar verdiler. Böylece, hiç olmazsa herkesi gözetlemesi sona erecekti. Şimdi büyük su deposunun altında küçük bir su deposuna benziyor. Ama o hep içinde. Durmuş. Bunların yalnızca söylence olduğunu düşünüyorsanız şunu bir dinleyin: On bir yıl önce kasabaya demiryollarından adamlar geldi. Güney hattını büyük otlaklar bölgesine bağlamak için rayları buradan geçireceklerini söylediler. Arazi satın alıp kazıklar çaktılar. Sonra tuhaf bir şeyi fark

ettiler: Hepsinin saati durmuştu. Çevrede sorup soruştur-
dular ve birileri onlara tüm öyküyü anlattı. Bunun üzerine
başkentten bir uzman getirttiler. Sürekli siyah giysiler gi-
yen, hiç konuşmayan ufak tefek bir adamdı bu. Burada do-
kuz gün kaldı. Tuhaf aletleri vardı, hiç durmadan saatleri
söküp taktı. Her şeyi ölçüyordu, ışığı, nemi, geceleri gökyü-
zünü de inceliyordu. Ve tabii ki rüzgârı da. Sonunda şöyle
dedi: Saatler yapabileceklerini yapıyorlar: Sorun burada ar-
tık Zaman olmaması. Adamcağız neredeyse olayı çözmüştü.
Bir şeyler anlamıştı. Burada, zaman, aslında hep oldu.
Ama bu dünyanın geri kalan bölümündeki zaman değildi.
Burada, belki de biraz ileri ya da biraz geri gidiyor, kimbi-
lir. Şu kesin ki saatlerin onu göremedikleri bir yerde gidi-
yor. Demiryollarından gelenler biraz düşündüler. Demiryol-
lunu zamanın olmadığı bir topraktan geçirmenin iyi olma-
yacağını söylediler. Muhtemelen boşlukta yitip sonsuza dek
kaybolan trenler geldi akıllarına. Arazileri sattılar ve de-
miryolunu daha batıdan geçirdiler. Burada kimse bunu
olay yapmadı. Yazgısız yaşamaya alışkın olanlar, demiryol-
suz da gayet iyi yaşar. O zamandan sonra bir daha bir şey
olmadı. Yani rüzgâr bir saniye bile durmadan esmeyi sür-
dürdü, saatlerin hiçbirisi bir daha çalışmadı. Yaşamımız hep
böyle devam edebilir, zamanı yırttıkları bir yerde hep ne
anlama geliyorsa. Ama güçtür. Saatsiz yaşanabilir, ama
yazgısız, üzerinde randevusuz bir yaşamla yaşamak daha
çetin. Kendi kendinden uzak insanlar, sürgünler kentiyiz.
Muhtemelen iki olanak kalıyor bize: bir şekilde Zaman'ı
dikmek ya da hep beraber buradan çekip gitmek. Biz iki-
miz, rüzgârsız bir günde, burada ölmek istiyoruz: Sizi bu
nedenle çağırdık.

Phil Wittacher hiçbir şey söylemez.

– Doğru saate, gözümüze toz girmeden, gebert bizi deli-
kanlı.

Phil Wittacher gülümser.

Dünyanın delilerle dolu olduğunu düşünür.

Siyah giysili adamı düşünür ve onu sarhoş halde, *salon*'un barına yaslanmış, saçma sapan şeyler dinlerken ha-
yal edebilir ancak.

İhtiyarı düşünür ve gerçekten Batı'nın en büyük saati olup olmadığını düşünür.

Londra, San Francisco ve Boston saatindeki üç harika saatini düşünür. Durmuşlardır.

Onların olmayan bir zamanda akıntıya kapılıp gittiklerinden emin olan o iki yaşlı kadına bakar, evleri kusursuz bir biçimde düzenlidir.

Sonra hafifçe öksürür

– Tamam.

Der

– Ne yapmam gerekiyor?

Julie Dolphin gülümser.

– O saati yeniden çalıştırın.

– Hangi saati?

– İhtiyar'ı.

– Neden onu?

– O çalışırsa, öbürleri de onu izleyecektir.

– O yalnızca bir saat. Size hiçbir şeyi geri vermeyecek.

– Siz onu çalıştırmaya bakın. Sonra olması gereken olacaktır.

Phil Wittacher düşünür.

Phil Wittacher başını sallar.

– Her şey inanılmaz.

– Ne oluyor, korkudan altına mı dolduruyorsun, delikanlı?

– Kız kardeşim acaba bize karşı aşırı bir güvensizlik duyup...

– Ben altıma doldurmuyorum. Yalnızca her şeyin inanılmaz olduğunu söylüyorum.

– Gerçekten de o kadar paraya akla uygun bir iş mi yapacağınızı düşünüyordunuz?

– Kız kardeşim bize neyin inanılmaz neyin inanılır olduğunu söylemeniz için size para vermediğimizi söylüyor. O saati çalıştır, yapacağın tek şey bu.

Phil Wittacher ayağa kalkar.

– Kesinlikle aptalca olduğunu düşünüyorum, ama yapacağım

Der.

Julie Dolphin gülümser.

– Bundan emindim, Mister Wittacher. Size gerçekten çok minnettarım.

Melissa Dolphin gülümser.

– Kızını aç, o soysuzun. Acıma.

Phil Wittacher ona bakar.

– Bir düello değil bu.

– Hayır, düello.

Müzik.

30.

İhtiyar o kadar büyüktü ki, içine girildiğinde bir eve girilmiş gibi oluyordu. Kapısını açıp birkaç basamak çıktıktan sonra doğrudan saatin kasasına ulaşıyordu insan. Bir anlamda pire olup bir cep saatine girmek gibiydi. Phil Wittacher donakaldı. Tüm çarklar tahtadan, ipten ve balmumundandı. Kurma mekanizması saatin üzerinde bulunan sarnıcın suyuyla çalışıyordu. Yalnızca akrep ve yelkovan demirdendi. Beyaz lake boyalı tahta kadranının üzerindeki rakamlar renkli yazılmıştı, ama normal rakamlar değildi bunlar. İskambîl kâğıdıydılar. Hepsi de karoydu. Astan on ikinin yerinde bulunan kıza kadar. Papaz kadranın ortasında daydı, genelde orada saatçinin imzası olurdu.

Deliler kenti, diye düşünür Phil Wittacher.

O anlaşılmasız dişli çarklar, raylar, kancalar, ağırlıklar, sarkaçlar ağında iner çıkar.

Her şey durmuştur.

İç yüzlerin tahtaları arasında uğuldayan şu rüzgâr bir duyulmasa, diye düşür Phil Wittacher.

Orada, içeride, her yere fenerler asarak ve binlerce resim çizerek üç gün geçirir. Sonra odasına kapanıp resimleri incelemeye başlar. Bir akşam Dolphin kardeşlere kadar gider.

– Erkek kardeşiniz ne iş yapıyordu, diye sorar.

– Sana soru sorasın diye para vermiyoruz, delikanlı, der Melissa Dolphin.

– Batı'ya gelmeden önce mi, demek istiyorsunuz, diye sorar Julie Dolphin.

– İhtiyar'ı yapmadan önce.

– Hırsızları oyuna getirirdi, der Melissa Dolphin.

– Kasalar yapardı, der Julie Dolphin.

– Ah, tamam işte, der Phil Wittacher.

Sonra *saloon*'un birinci katındaki odasına geri döner.

Ve yeniden resimleri incelemeye koyulur.

Bir akşam kapısını çalarlar. Kalkıp açar kapıyı ve karşısında tabancalarıyla iyi bir nişancı gibi giyinmiş yaşlı bir adam bulur. Tabancalar iki tanedir, kılıflarına ters biçimde konmuşlardır, kabzaları dışarıya doğru sarkıktır.

– Saatçi sen misin, der Bird.

– Evet.

– İzin verir misin?

– Buyurun.

Bird içeri girer. Her yerde resim vardır.

– Oturun, der Phil Wittacher.

– Sana yalnızca bir tek şey söylemek istiyorum, onun için oturmama gerek yok.

– Sizi dinliyorum.

– İdrarımdan kan geliyor, ağrılar gecelerimi alıyor, orospularla da bir halt edemiyorum ve artık gözlerim de bir bok görmez oldu. O saati çabuk onar. Ölmeye ihtiyacım var.

Phil Wittacher gözlerini yukarı kaldırır.

– O öyküye siz de mi inanıyorsunuz yoksa...

– Bu taraflarda inanılacak fazla bir şey yoktur.

– O zaman ilk arabaya binip rüzgâr olmadığı bir anda aşağıya inin ve bekleyin: Eğer gerçekten inanıyorsanız, biraz beklemeniz yeterli olacaktır, göreceksiniz sizi öldürecek birileri çıkacaktır.

Neden Bird şimdi iki tabancasını da ona doğrulttu? Daha bir saniye önce kılıflarındaydılar.

– Dikkat et, delikanlı. Bu uzaklıktan göze ihtiyacım yok.

Phil Wittacher kollarını kaldırır.

İki tabanca da neden yeniden kılıflarına girdi? Daha bir saniye önce ona doğrultulmuşlardı.

– İndir o kollarını, aptal. Ölmek istediğime göre seni gebertemem.

Phil Wittacher bir sandalyeye bırakır kendini. Bird bir cebinden bir tomar dolar çıkarır.

– Paramın hepsi bu. Bir *mariachi* için tutuyordum bu paraları, ama yıllardır bekliyorum, gelmedi. Bu dünyada artık iş yok. O saati onar, hepsi senin olacak.

Bird paraları yeniden cebine koyar.

Phil Wittacher başını sallar.

– Para istemiyorum, bana para gerekmiyor, hata ettim ve bu işi üzerime aldım bir kere, tamam, bitireceğim, ama beni rahat bırakın, ben bu deliler kentinden bir an önce gitmek istiyorum yalnızca, hatta size ne diyeceğim biliyor musunuz, nasıl oldu da çekip gitmedim, diye soruyorum kendime, gerçek bu, neden hâlâ burada olduğumu bilen var mı aranızda?

– Basit: Bir düello yarıda bırakılmaz.

– Bu bir düello değil.

– Evet, düello.

Der Bird. Sonra iki parmağını şapkasının kenarına götürür, dönüp kapıya gider. Açmadan önce durur. Yeniden Phil Wittacher'e döner.

– Delikanlı bir nişancının bir düello sırasında nereye baktığını bilir misin?

– Ben nişancı değilim.

– Ben nişancıyım ama. Rakibinin gözlerinin içine bakar. Gözlerinin içine, delikanlı.

Bird masayı ve odayı kaplayan resimlere doğru başıyla bir işaret yapar.

– Tabancalara bakmak hiçbir işe yaramaz. Bir şey gördüğünde de, çok geçtir artık.

Phil Wittacher dönüp resimlerine bakar. Bird'ün duyduğu son cümlesi şudur:

– Gözlerinin içine bak, kazanmak istiyorsan, delikanlı.

Shatzy, ertesi gün Phil Wittacher'in İhtiyar'ın kadrani önüne çivilenmiş tahtaları kaldırttığını söylüyordu. Akreple yelkovan 12'de ve 37'de duruyordu. Dolphin kardeşler haklıydılar: sürekli olarak sana bakan kör bir göze benziyordu. O ve on üç karo oyun kâğıdı. Wittacher onu odasının

dan saatlerce incelemeye başladı. Masayı pencerenin kenarına getirmişti: Resimleri üzerinde çalışıyor, sonra bakışlarını kaldırıp İhtiyar'a bakıyordu. Ara sıra yola iniyor. Karşıya geçip saatin yüreğine çıkıyordu. Kontrol edip ölçüyordu. Odasına döndüğünde, masaya oturup yeniden çalışmaya başlıyordu. Rüzgârın arasından İhtiyar'ın kör gözüne bakıyordu. Dördüncü günün sabahı gün ağarırken uyandı. Gözlerini açtı ve kendi kendine şöyle dedi:

– Ne aptalsın.

Giyindi, Carver'a gitti ve Closingtown'ın en yaşlı kişinin kim olduğunu sordu. Carver yerde oturmuş, elinde yarısı boş bir içki şişesiyle uyuklayan yarı Kızılderili birini gösterdi.

– Akli başında birileri yok mu?

– Dolphin kardeşler var.

– Yok, onları istemem.

– O zaman yargıç var.

– Nerede bulabilirim onu?

– Yatağında. Patterson'un dükkânından sonraki ev.

– Neden yatıyor?

– Dünyanın iğrenç olduğunu söylüyor.

– Eee?

– Yaklaşık on yıl önce söyledi bunu. O zamandan beri yalnızca çiş ve kaka yapmak için yataktan kalkıyor. Değmez, diyor.

– Teşekkür ederim.

Phil Wittacher *saloon*'dan çıkar, yargıcın evine varır kapıyı çalar, açar, yarı aydınlık odaya girer, büyük bir yatak görür, içinde yarı giyinik kocaman bir adam vardır.

– Benim adım Phil Wittacher, der.

– Siktir.

– İhtiyar'ı onaran kişiyim.

– Başarılar.

Bir sandalye alıp yatağa yaklaştıır ve oturur.

– Onu yapan adam nasıl biriydi?

– Ne öğrenmek istiyorsun?

– Her şeyi.

– Neden?

– Gözlerinin içine bakmam gerekiyor da ondan.

İlk zamanlar Shatzy gelip biraz kalıyor, sonra da gidiyordu. Günlerce ortalarda görünmediği oluyordu. O dönemde ben, hiç eve gitmeden, sürekli hastanede kalıyordum. O dönemlerden biriydi. Böylece günlerce onu görmediğim oluyordu. Sonra nasıl oldu bilmiyorum ama Shatzy hastanede kalmaya başladı ve sonunda onu işe aldıklarını söyledi. Bilmiyorum. Bir işi yoktu, sanırım. Çalışması gerekiyordu. Tam olarak hemşirelik yapmıyordu, hemşirelik okumamıştı, ama ona benzer bir şey yapıyordu. Hastalarla ilgileniyordu. Herkesten hoşlanıyor değildi, hayır, hele bazıları vardı ki, hiç hoşuna gitmiyordu. Bir keresinde anımsıyorum, onu bir köşede ağlarken buldular, neden ağladığını söylemek istemiyordu. Deliler bazen çok sevimsiz olabilirler. Çok sevimsiz olabiliriz.

Puro ve bok kokusu, pencerede yarı kapalı perdeler, odanın her yeri gazete, eski gazete, gazete parçaları dolu – tam ortada büyük demir yatak var, üzerinde de yargıç yatıyor, kocaman bir adam: Pantolonunun önü açık, ayağında tuhaf ayakkabılar, yağ içindeki saçları özenle arkaya doğru taranmış. Ara sıra eğilip yerdeki bir kabı alıyor, içine kahverengi balgam tükürüyor ve yeniden yere koyuyor. Ve konuşuyor. Phil Wittacher dinliyor.

– Arne Dolphin. Onun için ne derlerse desinler, konuşmasını bilen bir insandı. Ona biraz zaman versen seni bir at olduğuna bile ikna edebilirdi. Gülüp geçerdin, ama ilk fırsatta da aynaya bir göz atmayı ihmal etmezdin: öylesine, kontrol etmek için. Onu orada, kentte o Batı öyküsüyle herkesi canından bezdirirken düşünebiliyorum. Haritaları vardı ve haritaların üzerinde de, Sohones Dağları'nın ötesinde bir vadi vardı: Bir cennet, diyordu o. On altı aileyi buna inandırdı. Kendi ailesiyle birlikte on yedi: İki kız kardeşi ve bir erkek kardeşi –Mathias– vardı. Gazetelere de geçtiler: Arne Dolphin ve kervanı. Aylarca yolculuk edip hiç kimsenin gitmediği kadar uzaklara gittiler. Bu topraklara

geldiklerinde haftalardır yollarını bulamıyorlardı. Hiçbir şey yoktu. Civardaki kanyonlarda yalnızca görülmez köylere gizlenmiş Kızılderililer vardı. Arne Dolphin gece için kervanı durdurdu. Ertesi gün nereye gitmeyi düşündüğünü bilmiyorum. Ama bir daha hiçbir yere gitmedi. Sabah birisi nehirden gelip orada suyun parladığını söyledi. Altın. Orman, verimli toprak, otlak arıyorlardı. Altın buldular. Arne Dolphin bunun bir sır olarak kalmasına karar verdi. Öbür on altı aile reisine bir anlaşma önerdi. Beş yıl dünyadan uzak çalışacaklar, sonra da herkes kendi altınıyla istediği yere gidecekti. Kabul ettiler. Dünyanın hiçbir haritasında bulunmayan kent Closingtown doğdu.

Çok çalıştılar. Arne Dolphin Kızılderilileri de aralarına katınayı başarmıştı. Nasıl bilmiyorum ama yavaş yavaş kendisi için çalışmaya ikna etti onları. O insanlara bayılıyordu. Dillerini öğrenmişti, gizemlerini çözmeye çalışıyordu. Tutkusu oldu. Saatlerce onları soru yağmuruna tutuyor, tuhaf törenlerini anlattırıyor ve anlamaya çalışıyordu. Kızılderililer ona saygı duyuyorlardı, ona kendi adlarından birini vermişlerdi, onların kardeşi olmuştu. Kızılderililer, poker ve saatler: Bunlar onun en çok sevdiği üç şeydi. Ona göre bunlar bir tek şeyin üç yüzüydü. Kimbilir ne demek istiyordu. Kızılderililer, poker ve saatler. Kadınlara pek bakmazdı, içki desen içmezdi, para da fazla umurunda değildi gibi. Her şeyin babası, o sırada olan her şeyin bulucusuydu: Bu ona yetiyordu. İnsanın kendini tanrı hissetmesi gibi bir şey olmalıydı. Duygu olarak hiç de fena değil.

Ara sıra çölden perişan halde birileri ya da yolunu kaybetmiş bazı yük arabaları gelirdi. Arne Dolphin onları alır, altın olayını anlatır ve kuralları açıklardı, yanlış hareket yapanı da öldürürdü. Mahkemenin lafı bile olamazdı. Arne Dolphin adaleti yönetmezdi: Adalet kendisiydi. Ara sıra yeni gelenlerden birileri, kaçıp dünyaya haberi götürmeyi denirdi: O ve erkek kardeşi Mathias yola çıkıp kaçanı takip ederlerdi. Birkaç gün sonra o zavallıların kesik kelleleri eyerlerine bağlanmış geri dönerlerdi. Gözlerini de yakarlardı verilen mesaj daha açık olsun diye. Uysal, neşeli ve acımasız bir adamdı.

Öbürlerinin ondan korkup korkmadığını bilmiyorum. Ama onun buna gereksinimi yoktu. İçinde yaşadıkları dünyanın bulucusuydu o. Korkmak bir yana onu seviyorlardı. Her şeylerini ona borçluydular ve o lanet olası bir biçimde her birinin olmayı hayal ettiği şeye benziyordu. Hayır, yalnızca ona körü körüne güveniyorlar, hatta ona tapıyorlardı. Örneğin buldukları tüm altını ona teslim ediyorlardı. Ciddi söylüyorum. O da altınları güvenilir bir yere saklıyordu. O yeri yalnızca o ve erkek kardeşi biliyordu. Birilerinin, herkesi aldatıp vaktinden önce çekip gitmek istemesini önlemek için iyi bir yöntemdi. Oradan geçecek haydutlara altınları çaldırmamak için iyi bir yöntemdi. Arne Dolphin altını kelimenin tam anlamıyla ortadan yok ediyordu: Clostown'da, Boston'un tüm bankalarındaki altından daha çok altın vardı, ama kente geldiğinde, eğer altın olduğunu bilmiyorsan, bir gramını, nehirde kumla karışık bir altın pul bile bulamıyordun. Hepsi de beş yılın sonunda altını paylaşacakları konusunda anlaşmıştı. Kimse o an gelmeden önce altının nerede olduğunu bilmek istemiyordu. O yeri Arne Dolphin ve erkek kardeşi Mathias biliyordu. Bu da yetiyordu. Clostown bir kent değildi, bir kasaydı.

Üç-üç buçuk yıl sonra, nehir altın pul getirmemeye başladı. Bir süre beklediler, ama hiçbir şey olmadı. Bunun üzerine Arne Dolphin erkek kardeşini Kızılderililerden biriyle nehrin yolunu incelemeye yolladı. Dağlarda akıntının kuvvetli olduğu bir yer ya da ona benzer bir şey bulacaklarını düşünüyorlardı. Bir ay sonra geri döndüler. Hiçbir şey bulamamışlardı. O gece, evlerinde olan oldu. İki kardeş arasında bir tartışma ya da daha kötü bir şey olmuştu. Ertesi sabah Arne ortadan yok olmuştu. Mathias gidip altını sakladıkları yere baktı, depo bomboştu. İnsanlar buna inanmak istemiyordu. Mathias yanına beş adam alıp tek kelime etmeden çöle doğru dörtmala hareket etti. Birkaç gün sonra atlarının tırıs yürüyerek geri döndüklerini gördüler. Eyerlere kelleleri bağlanmış, gözleri de yakılmıştı. Son at Mathias'inkiydi. Son kelle de onunkiydi. Öykü burada bitti, delikanlı. Çevrede sorarsan bir yığın öykü dinlersin, herkesin Arne Dolphin'in o kadar altını nasıl kaçırdığı konusunda kendine göre bir kuramı var. Ama gerçek bunu hiç kimse-

nin bilmediğidir. O adam, kendi çapında, bir dâhiydi. Onu bir daha gören olmadı. Ve çekip gittiği günden beri bir daha da bir şey olmadı. Bu kent hayaletler kenti. O gün öldü. Amin.

Phil Wittacher birkaç saniye hiçbir şey söylemeden durur.

Sessizlik.

– Bu ne zaman oldu, diye sorar.

– Otuz dört yıl, iki ay, yirmi gün önce.

Phil Wittacher susar. Düşünür.

– Neden gidip aramadılar onu?

– Aradılar. Buldukları en iyi insan avcısını para verip peşine taktılar.

– Sonuç?

– Onu yirmi yıl izledim, bin kez yakalamama ramak kaldı, ama yüzünü bile göremedim.

– Siz mi?

– Ben.

– Ama siz bir yargıçsınız.

– Yargıçlar yorgun polislerdir.

– Burada kalmaya devam ederseniz, onu asla yakalayamayacaksınız

– Yanılıyorsun, delikanlı. Bir atı elinden kaçırdığında iki şey yaparsın: Ya arkasından koşarsın ya da su olan bir yerde durur susamasını beklersin. Benim yaşımda koşmak zor, ama beklemek çok kolay.

– Onu burada mı bekliyorsunuz? Buraya neden dönsün ki?

– Susayacaktır, delikanlı.

– Susamak mı?

– O adamı çükümden daha iyi tanırım. Dönecektir.

– Belki çoktan ölmüştür, belki yıllardır toprak altındadır.

Yargıç başını sallar ve gülümser. Gazetelere, odayı sözcüklerle dolduran kilolarca kâğıda doğru bir işaret yapar.

– Kızılderililer, poker ve saatler. Ad değiştiriyor, kent değiştiriyor, yüz değiştiriyor, ama onu tanımak güç değil. Tavrı da hep aynı. Megaloman, uysal, neşeli ve acımasız. Gizlenmekten hoşlanan biri değil. Ama kaçmaktan hoşlanı-

yor, o işte uzman, ama gizlenmeye gelince... ona göre değil. Gazeteleri iyi okumasını bilmek yeterlidir, atının hayalari-na tutunmak gibidir.

Phil Wittacher yargıca bakar. Ellerinden yağ fışkır-maktadır, tırnakları da uzun ve kirlidir. Parmakları mü-rekkepten simsiyahtır. Gözleri güzel ve genç mavi renktir. Gelişigüzel dolaşıp havada dans eden ruhlara bakıyorlar. Phil Wittacher fark edip ona doğru dönene ve sabit bakış-larla ona bakıp bekleyene kadar bakar o gözlere. Ve

– Teşekkür ederim, der.

Ayağa kalkar. Sandalyeyi aldığı yere koyar. Kapıya doğru gider. Duvarda bir kitap okuyormuş gibi yapan bir genç kızın çerçeveli fotoğrafını görür. Saçları ensesinde top-lanmıştır, boynu ince ve kusursuzdur. Elle, mavi mürek-keple yazılmış bir şey daha vardır. Okumaya çalışır, ama yazı bilmediği bir dildedir. Bird'ü ve o Fransızca sözlükleri, yıllardır, A'dan Z'ye ezbere öğrendiği öyküsünü düşünür. Hiç de aptal sayılmaz, diye düşünür o ince ve kusursuz bo-yuna bakarak. Elini kapı koluna götürüp durur ve yargıca doğru döner.

– Peki ya saat?

– Hangi saat?

– İhtiyar.

Yargıç omuzlarını kaldırır.

– Tam Arne Dolphin'e göre. Batı'nın en büyük saatini yapmak istiyordu. Yaptı da. Kızilderilileri çalıştırdı ve onu yaptı.

Yargıç tükürmek için eğilir. Sonra yeniden yatağa uza-nır.

– Gerçeği öğrenmek istiyorsan söyleyeyim, ben onun çalıştığını hiç görmedim.

– Doğru.

– Neresinin bozuk olduğunu anladın mı?

– Bozuk değil. Durmuş.

– Fark eder mi?

Phil Wittacher kapı kolunu çevirir, kilidin açıldığını duyar.

– Evet, der.

Kapıyı açar ve toza sarılıp keyifli öğle havasını dalgalandıran ve beraberinde o sürekli güneşin yaktığı toprakta aşık trapezciler gibi dönen düşünceler getiren ışığa çıkar, diyordu Shatzy, neredeyse şarkı söyler gibi, bir tür şarkılı oyunmuş gibi anlatıyordu ve gülüyordu, bunu iyi anımsıyorum gülüyordu. Haftada birkaç gün eve dönmeye başladığımda da onu görmeye ve canı istediği zaman anlattığında dinlemeye devam ettim. Yanında hep bir ses kayıt cihazı oluyordu, böylece aklına bir fikir geldiğinde ona söylüyordu, bu aklına geleni unutmamak için bir yöntemdi. Bunun iyi bir fikir olabileceğini düşündüm. İnsanın sahip olduğu şeylere düzen vermesi için iyi bir biçimdi belki de. Bir süre benim de öyle bir cihazım olmasını istedim. Böylece, her şeyi net bir biçimde olan her şeyi ve olmayan her şeyi görmek mümkün olduğunda, onun içine konuşabilirdim. Ve de olayların nasıl olduğunu kendime açıklayabilirdim. Bazen aklına garip fikirler geliyor.

Bir keresinde Shatzy bana oğlumu tanıdığını söyledi.

Hastanede onun hakkında çok şey söyleniyordu. Doktorlarla kırıştırdığı söyleniyordu. Yattığı, yani. Bilmiyorum. Bunda kötü bir şey yoktu. Evli doktorlar vardı, ama evli olmayanlar da, ne demek yani? Kocam Halley onun iyi bir kız olduğunu söylüyordu. Aklım yerinde olmadığı, onu zar zor tanıyabildiğim dönemde bana sadık kaldı mı acaba? Sadık kaldıysa ne hoş. Yıllarca buna gülebiliriz.

– Elinizi çabuk tutmanız için söylemiyorum, Mister Wittacher, ama İhtiyar'ın neresinin çalışmadığını anlamak için iyi bir noktada mısınız?

- Her şeyi çalışıyor.
- Bizimle alay mı ediyorsun?
- Bozuk değil. Durmuş.
- Fark eder mi?

Phil Wittacher şapkasını eline alır.

- Evet, der kendi kendisine.

Oğlumun adı Gould'du.

Tüm o sıcak ve rüzgârlı gün boyunca Phil Wittacher İhtiyar'ın içinde kalır. Bir su saati der kendi kendine, sarnıcın kanallarını açıp suyu akıtırken ve kurma mekanizmasından aşağı giderken her dönüşünü izlerken. İşlemi on kez tekrarlar. Anlayamaz. Oturur. Yorgundur. Düşünür. Ayağa kalkar. Yalnızca onun bildiği ve onu İhtiyar'ın içinde dolandıran bir çarktan diğerine, güzelim on üç karo kâğıdıyla mineli kadrana kadar götüren bir yol izler. Karo kâğıtlara bakar. Uzun uzun.

Saatler.

Sonra anlar.

Sonunda anlar.

– Orospu çocuğu

Der

– Dâhiyane orospu çocuğu.

Kafası yorgunluktan boşalmış İhtiyar'dan iner. Boşlukta sorular art arda uğuldamaktadır. Hepsi de Neden, diye başlamaktadır.

Odasına dönmez, doğrudan Dolphin kardeşlerin evine gider. Tahta ve sebze kokusu. Sobanın üzerine asılı iki tüfek.

– O gece Arne ve Mathias arasında ne oldu?

İki kız kardeş hiç konuşmadan oturuyorlardı.

– Ne olduğunu sordum.

Julie Dolphin kucığında tuttuğu ellerine bakar.

– Aralarında bir tartışma geçti.

– Ne tartışması?

– Siz saat onarıyorsunuz, bazı şeyleri bilmek bir işinize yaramaz.

– O tuhaf bir saat.

Julie Dolphin yeniden kucığında tuttuğu ellerine bakmaya başlar.

– Nasıl bir tartışma geçti aralarında, diye sorar Phil Wittacher.

Melissa Dolphin başını kaldırır.

– Nehir artık altın vermiyordu. Dağlarda hiçbir şey bulamamışlardı. Mathias'ın bir fikri vardı. Beş aile reisiyle anlaşmıştı. Altınların hepsini alıp geceleyin buralardan çekip gitmeyi düşünüyordu.

– Altınlarla kaçmak mı?

– Evet.

– Peki sonra ne oldu?

– Mathias, Arne'ye onlara katılıp katılmayacağını sor-du.

– Peki o ne dedi?

– Arne kesinlikle olmaz dedi. Mathias'ın ve öbür beş aile reisinin ve dünyadaki herkesin kallesiz olduğunu söyledi. İyi niyetli görünüyordu, istediği zaman iyi rol yapmasını bilirdi. Clostown'ın sonu o olaksa görmek istemediğini söyledi. Onun için her şeyin o anda bittiğini söyledi. Anımsıyorum, saatini, gümüş cep saatini aldı, Mathias'a verdi ve kent senin, dedi. Sonra eşyalarını toplayıp gitti. Bir daha asla dönmeyeceğini söyledi. Dönmedi de.

Phil Wittacher düşünür.

– Peki ya Mathias?

– Sarhoştı. Her şeyi kırıp dökmeye başladı, sonra dışarı çıktı ve saatlerce dışarıda kaldı. Sabah döndü. Altınları koydukları yere gitti. Altınları bulamayınca Arne'nin onları alıp gittiğini anladı. Öbür beş kişiyi de yanına alıp Arne'nin peşinden dörtnala yola çıktı.

– Hep aynı beş aile reisini mi?

– Arkadaşlarıydı.

– Peki sonra ne oldu?

– Dört gün sonra atları geri geldi. Eyerlerinde de kesik kelleri vardı, gözleri de yakılmıştı.

Phil Wittacher düşünür.

– Atlar geri geldiğinde saat kaçtı?

– Saçma bir soru bu, bizim buralarda.

Phil Wittacher başını sallar.

– Peki. Neydi, gündüz mü, gece mi, ne?

– Akşam.

– Akşam mı?

– Evet.

Phil Wittacher ayağa kalkar. Pencereye doğru gider. Yola bakar, toz camın önünde uçmaktadır.

Biraz zorlanır, ama sonunda sorar:

– Zamanı Arne mi öldürdü?

Dolphin kardeşler susar.

– O mu öldürdü?

Dolphin kardeşler orada, başlarını öne eğmiş, elleri kucaklarında durmaktadırlar. İkisinden hangisinin

– Evet. Giderken her şeyi alıp götürdü, dediği bile iyi anlaşılmaz.

Phil Wittacher pardösüsünü alır. Şapkasını da. Dolphin kardeşler yerlerinden kalkmazlar. Bir fotoğraflarının çekilmesini bekler gibidirler.

– O saati... gümüş saati hiç bir daha gördünüz mü?

– Hayır.

– Eyere asılı değil miydi ya da Mathias'ın eşyaları arasında yok muydu?

– Hayır.

Phil Wittacher alçak sesle, doğru, der.

Sonra yüksek sesle:

– İyi geceler.

Dışarı çıkar. Kenti geçer, *saloon*'a girer, tam odasına çıkmak üzereyken yere oturup duvara dayanmış her zamanki yaşlı ve sarhoş Kızılderili'yi görür. Durur. Onun yanına gider ve önünde çömelir.

Ona bakıp şöyle der:

– Arne Dolphin, bu ad sana bir şey anımsatıyor mu?

Kızılderili'nin gözleri bir kırıksıklıklar maskesine yerleştirilmiş ıslak taşlar gibiydi.

– Beni duyuyor musun?.. Arne Dolphin, dostunuz Arne, büyük Arne Dolphin.

Kızılderili'nin gözleri oynamaz.

– Sana söylüyorum... Arne Dolphin şu en büyük namussuz, alçak Arne Dolphin, en büyük orospu çocuğu.

Ve sonra daha alçak bir sesle:

– Zamanın katili, der.

Kızılderili'nin gözleri oynamaz.

Phil Wittacher gülümser.

– Gerektiğinde anımsayacaksın.

Gözkapaklarını kapatıp açar, Kızılderili.

Çalıştırabilecek mi, o saati, diye soruyordum Shatzy'ye, herkes soruyordu ona bunu. O da gülüyordu. Belki o bile bilmiyordu. Westernler nasıl yapılır, bilmiyorum. Yani demek istiyorum ki, başından sonunun nasıl olacağı bilinir mi, yoksa yavaş yavaş mı keşfedersin olayları, bilmiyorum. Ben hiç western yapmadım. Bir keresinde bir çocuk yaptım. Ama o tuhaf bir öykü. O durumda neler olacağını bilmiyordun. Doktor, iyileştiğimde oturup sabırla o öyküyü kendime anlatmam gerektiğini söylüyor. Ama bu ne zaman olacak bilmiyorum. Adının Gould olduğunu anımsıyorum, birçok şey daha anımsıyorum, bazıları güzel şeyler, ama yine de bana acı veriyorlar, hepsi acı veriyor. Shatzy'nin hiç sevmediğim yanı da buydu. Sanki hiçbir şey olmamış gibi o çocuktan, benim çocuğumdan söz ediyordu, ben buna dayanamıyordum, ondan söz etmesini istemiyordum, onun nasıl arkadaşı olabilir onu da anlayamıyordum, ondan neredeyse on beş yaş büyüktü, aralarında ne olduğunu bilmek istemiyordum, bilmek istemiyorum, alın götürün şu kızı, onu bir daha görmek istemiyorum, doktor beni rahat bırakın, burada işi ne bu kızın, alıp götürün şu kızı, ondan nefret ediyorum ben, alıp götürün yoksa öldüreceğim onu.

Gould'un hiçbir şeye ve hiç kimseye gereksinimi olmadığını söylüyordu.

Burada altı yıl kaldı. Bir ara Las Cruces'e gitti, orada bir süpermarkette iş bulduğunu söylüyordu. Ama birkaç ay sonra bir baktık ki geri dönmüş. Alıştığı bir yerde her şeyin özel indirimli olmasına dayanamamıştı. Zamanını insanları gerektiğinden daha fazla tüketmeye zorlayarak geçirdiğini ve bunun aptalca olduğunu söylüyordu. Yeniden hastanede çalışmaya başladı. Nitekim burada her iki isteri krizine bir tane isteri krizi ve bedava elektroşok çekilişine katılmak için bir kupon armağan etmezler. O bakımdan haksız olduğu söylenemezdi. Bu yakınlarda bir yerde, tek başına oturuyordu. Ona hep evlenmesi gerektiğini söylüyordum. O işi yaptım bile, diyordu bana. Ama ilişkinin na-

sıl gittiğini anımsamıyorum. Hiç kimsesi yoktu tabii. Tu-
haf ama hiç kimsesi olmayan bir kızdı. Ve anlayamadığım
bir şey de, sonunda böyle yalnız kalacak kadar ne yaptığıy-
dı. Burada, hastanede şu hırsızlık olayı yüzünden her şey
bozuldu. Eczanenin kasasından para çaldığını söylediler.
Yani, bunu aylardır yaptığını söylediler, onu uyarmışlardı
ama boşunaydı, o çalmaya devam etmişti. Ben bunun ger-
çek olmadığını düşünüyordum, burada ondan nefret eden-
ler vardı, onun için ayağını kaydırmak istemiş olabilirlerdi.
Böylece ona söylenenlere inanmadığımı, her şeyin bir düz-
mece olduğunu söyledim. Hiçbir şey demedi. Eşyalarını top-
layıp gitti. Halley, kocam, ona bir Savaş Dulları Derne-
ği'nde bir sekreterlik işi buldu. Böyle söylendiğinde pek an-
laşılmıyor, ama eğlenceli bir işti. Savaş dulları asla tahmin
edemeyeceğin bir yığın şey yapıyorlar. Ara sıra ziyaretine
gidiyordum. Bir çalışma masası vardı, iş ağır değildi. Ora-
da oturup westernlerini yazmak için çok zamanı oluyordu.

Phil Wittacher ayağa kalkar, yaşlı Kızılderili'ye bir ba-
kış daha atar ve merdivenlere doğru gider.

– Bir taştan kan çıkarmaya çalışmak gibi. Yıllardır
bir tek sözcük söylediğini duymadım, der Carver, yüzüncü
bardağı kurularken.

– Ya!

– Viski?

– Olabilir:

– Viski.

Phil Wittacher bara yaslanır.

Carver bir bardağa viski koyar.

Phil Wittacher düşünmemeye çalışmaktadır. Ama dü-
şünmektedir.

– Carver.

– Efendim.

– Bu lanet olası kentte Arne Dolphin'den nefret eden
biri var mıydı?

– Çekip gitmeden önce mi?

– Şimdi kimsenin bir şey dediği yok.

– Doğru.

– Ama ya önce?

Carver omuzlarını kaldırır.

– Bu dünyada düşmanı olmayan var mıdır?

Phil Wittacher içkisini içer. Bardağı yerine koyar.

– Carver.

– Efendim?

– Mathias, erkek kardeşi Mathias ondan nefret eder miydi?

Carver durur. Phil Wittacher’e bakar.

– Hiç tanrı gibi bir kardeşin oldu mu?

– Hayır.

– Olsaydı ondan nefret ederdin, yaşamının her günü, gizlice ve tüm gücünle.

Shatzy’nin çalışma masasının üzerinde iki tane çerçeveli fotoğraf vardı. Biri Eva Braun’undu, diğeri Walt Disney’in.

33.

Phil Wittacher, öğlen güneşinde, *saloon*’un duvarına yaslanmış, şapkasını gözlerinin üzerine indirmiş, tozdan korunmak için boynundaki eşarbı ağzına kadar çekmiş durmaktadır. İhtiyar’ın kadranına, akrep ve yelkovanına ve poker oyuncusuna göre sayılarına bakmaktadır.

Yürümeye başlar. Arkasından esen rüzgârla yürümek hoşuna gider. Rüzgâr gürültü yapmaz ve o karar verir yoluna.

Bir yaşlılar öyküsü olduğunu ve kendisinin bir ilgisi olmadığını düşünür. Neşeyle bir saatçi olduğunu tekrar eder kendi kendine. Yüksek sesle, Çek git buradan, gitme zamanı geldi, üzgünüm ama bana göre bir iş değil, hoşça kalın, der. Kalıp o saati çalıştırmak için tek bir neden bile olmadığını düşünür. Sonra durur. Karşısına bakar. Melissa Dolphin’i görür: Yuvarlak toz seliyle çalkalanan evinin önünü mantıksız bir özenle süpürmektedir, boşu boşuna süpürmektedir. Beyaz saçları, o sabah, her sabah olduğu gibi aynanın önünde yaşlı elleriyle verdiği düzenden kurtulmuş

uçuşmaktadır. Kırılğan, sabırlı, yenilmez ve alt edilmiş bir hayalete benzer.

Shatzy tam o noktada Phil Wittacher'in dönüp yere tükürdüğünü, rüzgâr ona doğru estiği için de sonuçta pantolonuna tükürdüğünü söylüyordu. Phil Wittacher, sonra herkesin canı cehenneme, dedi.

34.

Phil Wittacher yargıcın evine girer. Alacakaranlık, bok ve puro kokusu. Her yerde gazete.

Bir sandalye alıp yatağın yanına yaklaştırır. Oturur.

– Atın er geç geleceğini hâlâ düşünüyor musunuz?

– Emin olabilirsiniz, delikanlı.

– Fazla susamış gibi görünmüyor.

– Susayacaktır. Acelem yok.

– Benim acelem var ama.

– Ne yapalım?

– Madem susamadı, biz susatalım onu.

Phil Wittacher bu sözleri söylerken yargıca daktiloda yazılmış bir kâğıt uzatır. Metinde 8 haziran pazar günü, saat 12.37'de büyük bir törenle Wittacher ve Oğlu Şirketi'nden Phil Wittacher'in Batı'nın en büyük saati Closingtown'ın tarihi saatini çalıştıracığı yazmaktadır. Yiyecek, içecek ve büyük bir sürpriz olacaktır.

Phil Wittacher gazete yığınlarına doğru bir işaret yapar.

– Onun okuyabilmesi için bu haberi çıkarttırdım. Ne de olsa otuz dört yıldır mesaj yolluyor, yanıt vermenin zamanı geldi artık.

Yargıç yastıklardan doğrulur, yatağın kenarına oturur, kâğıdı yeniden iyice okur.

– O soysuzun buraya gelecek kadar deli olduğunu düşünmüyorsunuzdur herhalde.

– Gelecektir.

– Saçma.

– Size gelecek dersem bana inanır mısınız?

Yargıç bir cebir problemi sormuş gibi bakar ona.

– Peki bunu nereden biliyorsun, akılsız herif, Arne Dolphin'in kafasının içinde misin acaba?

– Ben onun nerede olduğunu, ne yaptığını ve yarın ne yapacağını biliyorum. Onun hakkında her şeyi biliyorum ben.

Yargıç gülmeye başlar ve korkunç bir biçimde osurur. Dakikalarca deliler gibi güler. Bronşlarının hırıltısı ve balgam çıkardığı duyulur. Ama arada vardır. Aniden ciddileşir.

– Peki, saatçi, bir şey anladıysam Arap olayım, ama yine de peki.

Öne doğru eğilir ve yüzünü Phil Wittacher'inkine yaklaştırır.

– O saati gerçekten çalıştırabileceğini söylemiyorsun, değil mi?

– O benim işim, sizin ne yapacağınızdan söz edelim.

– Basit. O soysuz kente adım atar atmaz alnının ortasına kurşunu sıkacağım.

– Bu kentte bunu herkes yapabilir. Kendinizi harcamayın. Sizin için daha ince bir şey düşündüm.

– Ne?

– Alnının ortasına kurşunu sıkmamayı.

– Aptal mısın sen?

– O adam, bu kentte, ölü bir adamdır. O bana canlı lazımdır. Problemi siz çözün.

– Ne anlamda canlı?

– Yargıç, ben onu buraya, size getireceğim. Siz onu benimle bir masaya oturtmak için bir çare bulun. Birkaç öykü anlatacak zaman için. Ama onu, o masada istiyorum, tahnıksız ve alnının ortasında kurşunsuz.

– Kolay olmayacak. O adam acımasız bir hayvandır. Ona zaman verirsen canından olursun.

– Size layık bir iş olduğunu söylemiştim.

– Kolay olmayacak.

– Olmayacak, onun için bir çift yeni ayakkabı bulun bari.

Yargıç ayaklarına bakar.

– Hadi oradan, cehennem ol git, velet.

– Vaktim yok. Bird’e gitmem gerekiyor.

Ve Bird’e gider.

– Bird sen Arne Dolphin’in nasıl ateş ettiğini biliyor musun?

– Onu hiç tanımadım ben.

– Biliyorum, ama onun hakkında söylenenleri biliyorsun, değil mi?

– Tabancasını çekmekte biraz yavaştır. Çok iyi nişancıdır. Bildiğim kadarıyla aileye özgü bir yetenek. Zamanında kız kardeşleri de ufak bir gösteri yapmıştı.

– Şu kupa valesi hikâyesi mi?

– Evet.

– Nasıl beceriyorlardı?

– Bilmiyorum. Ama ortada oyun kâğıdı olunca, hile vardır hep. Yalnızca tabancalar asla yalan söylemez.

Phil Wittacher bunun doğru olmadığını düşünür.

– Bird: Açık alanda altı kişiye karşı bir adam: canlı çıkması ihtimali var mıdır?

– Bir Colt’ta altı kurşun vardır. Onun için evet!..

– Şiiri bırak şimdi, Bird. Görmek istediğimizi görmeye çalışalım yalnızca.

– Felsefe yapmayı bırak, delikanlı. Ne bok öğrenmek için geldin bana?

– Ölmeyi hâlâ istiyorsun musun?

– Evet, onun için elini çabuk tut ve çalıştır şu saati.

– 8 haziranda bir işin var mı?

– Kanlı çiş etmekten ve köpeklerle taş atmaktan başka mı?

– Evet.

– Bir düşüneyim.

Düşünür.

– Yok diyebilirim.

– İyi. Sana ihtiyacım olacak, o gün.

– Bana mı, tabancalarımı mı?

– Hâlâ birlikte mi çalışıyorsunuz?

– Yalnızca büyük fırsatlarda.

– Büyük bir fırsat söz konusu.

– Ne anlamda?

– Şu lanet olası saati çalıştıracamız.

Bird Phil Wittacher'in yüzüne iyice bakmak için gözlerini kısar.

– Sen benimle alay mı ediyorsun?

– Çok ciddiylim.

Kılıfında duran tabanca nasıl oldu da şimdi Phil Wittacher'in başına dayandı?

– Alay mı ediyorsun?

– Çok ciddiylim.

Nasıl oldu da o tabanca yeniden kılıfına girdi?

– Bana güvenebilirsin, delikanlı.

– Gözlerin lazım bize, Bird.

– Kötü.

– Ne durumdalar?

– Işığa bağlı.

– Bu ne kâğıdı?

Bird gözlerini kısarak Phil Wittacher'in bileğinden çıkan kâğıda bakar.

– Sinek mi?

Phil Wittacher kâğıdı iki parmağının arasına alıp havaya atar.

Bird tabancasını çeker ve ateş eder. Altı el. Kâğıt görünmeyen cam bir masada sıçrar gibi altı kurşun üzerinde zıplar. Sonra ölü bir yaprak gibi yere düşer.

– Yaklaşık otuz metreden vurabilir misin onu?

– Hayır.

– Hareket etmese?

– Yaklaşık otuz metreden mi?

– Evet.

– Biraz şans da yardım ederse becerebilirim herhalde.

– Becermen gerekiyor, Bird.

– Biraz da şans gerek.

– Asıl gözlük gerekmiyor mu?

– Cehenneme kadar yolun var, saatçi!

– Zamanım yok. Dolphin kardeşlere gitmem gerekiyor.

Ve Dolphin kardeşlere gider.

– İki hafta sonra pazar günü, saat 12.37'de İhtiyar'ı çağlıştıracam.

Dolphin kardeşler kımıldamadan ona bakarlar. İnanılmaz, ama Phil Wittacher, Melissa Dolphin'in gözlerinin sanki gözyaşı gibi bir şeyle parıldadığını görür gibi olur.

– Büyük bir patırtı kopacak, ama siz istediniz.

Dolphin kardeşler başlarıyla evet işareti yaparlar.

– Her şey bitene kadar evde kalmanızı söylemek isterim, ama kalamayacağınızı biliyorum, onun için gelip olayda yerinizi almanızı yeğliyorum. Ama anlaşılmı: Beklenmedik hareketlerde bulunmayacaksınız ve buyruklara uya-

caksınız.
Dolphin kardeşler başlarıyla yine evet işareti yaparlar.
– Tamam. Vakit geldiğinde size bildireceğim. İyi geceler, bayanlar.

Pardösü, şapka.

– Mister Wittacher...

– Efendim.

– Şunu bilmenizi istiyoruz...

– Evet?

Melissa Dolphin'in gözlerinde yaş yoktur şu sözleri söylerken:

– Kişisel bir şey değil, ama dükkânın açılmış, biraz sonra malın çıkacak dışarı, delikanlı.

– Efendim?

– Tam kemerin altındaki pantolonunun açık kısmını kapatsan daha iyi olacak demek istiyoruz, Mister Wittacher.

Phil Wittacher önüne bakar. Pantolonunun düğmelerini kapatır. Bakışını kaldırıp Dolphin kardeşlere bakar.

Ne kötülük yaptım da başıma bunlar geldi, diye düşünür.

Aşağı yukarı, Shatzy'nin ağzından dinlediğim western'in son bölümüydü bu. Gerisi var mıydı bilmiyorum, ama olsa bile Shatzy onu beraberinde götürdü. Kütü bir biçimde çekip gitti ve ben bunun bir haksızlık olduğunu düşünüyorum, Çünkü herkes sonunun dans müziğini kendisi seçebilmeli. Bu bir hak olmalı ya da büyük balerinlerin bir ayrıcalığı. Ben birçok nedenden dolayı Shatzy'den nefret de ettim. Ama o dans etmesini biliyordu, bilmem ne dediğimi anlıyor musunuz? Bir doktorla, gece, otomobilde gidiyormuş, biraz içmişler ya da kafaları iyiymiş, anımsamıyorum. San Fernandez viyadüğünde önden bir direğe çarpmışlar. Arabayı doktor kullanıyormuş ve ânında ölmüş. Shatzy ise,

arabadan çıkardıklarında hâlâ nefes alıyormuş. Hastaneye kaldırmışlar ve sonrası uzun ve acılı bir şey oldu. Bir sürü yeri kırılmıştı, nasıl denir, boyun kemiği de. Sonunda bir hastane odasında yatağa hapsolmuş buldu kendini, bir daha asla yerinden kalkamayacaktı, yalnızca kafası işliyordu. Beyni hâlâ çalışıyordu, bakabiliyor, duyabiliyor, konuşabiliyordu. Ama gerisi ölüydü. İnsanın yüreğini parçalayan bir şeydi. Shatzy her zaman kolay kolay pes etmeyen biri olmuştu. Yaşamdan bir şeyler elde etmek söz konusu olduğunda yeteneğini ortaya koyardı. Ama artık yaşamdan çıkaracak az şey kalmıştı. Günlerce konuşmadan, hareketsiz, orada, yatağında yattı. Sonra bir gün eşim, Halley gitti ziyaretine. Ve Shatzy ona, General, Tanrı aşkına, bitirelim bu işi, demiş. Evet, tam böyle söylemiş. Tanrı aşkına. Eşim o kızı severdi, onun için bir şeyler simgeliyordu, onun sürünmesine ya da daha beter olmasına asla izin vermezdi. Böylece bir yol buldu. Onu askeri bir hastaneye aldırды. Orada bazı şeyler daha kolay oluyordu. Askerler böyle şeylere alışkındı, denebilirdi. Oldukça da gülünç bir durum ortaya çıkmıştı, çünkü o hastanede yalnızca genç erkekler vardı, tek kadın oydu. O da bu durumla dalga geçiyordu. Ve çekip gitmeden bir gün önce, yani onunla vedalaşmaya gittiğimde, ona yaklaşmamı istedi ve sonra da hastanede dolaşıp bir saniye onun yanına gelebilecek bir genç bulmamı söyledi. Gencin hoş olmasını istiyordu. Hoş derken ne demek istediğini anlamaya çalıştım, ama o yalnızca güzel dudaklı birini bulmamı söyledi. Böylece gidip çok güzel yüzlü, siyah saçlı bir gençle odaya geri döndüm, yüzü çok güzeldi, gerçekten insanın aklını çeliyordu. Adı Samuel'di. Odaya girdiğinde Shatzy ona, Beni öper misin, diye sordu. O da onu öptü, ama gerçek bir öpücüktü bu, filmlerdeki gibi, bitmek bilmiyordu. Ertesi gün bir doktor yapması gerekeni yaptı. Sanırım bir iğne yapıldı. Ama tam olarak bilmiyorum. Bir saniyede gitti.

Evde ona ait yüzlerce, western dolu kaset var. Ve aklımda Gould'un bana söylediği iki şey var, ama bunları asla kimseye söylemeyeceğim.

Onu burada Topeka'da gömdük. Mezar taşına yazılan cümleyi o seçmişti. Hiçbir tarih konmadı. Yalnızca şöyle yazıldı: Shatzy Shell, *benzinci Shell ile ilgisi yoktur*.

Toprağın bol olsun, küçük kız.

35.

Rüzgâr bir jaguar, güneş altında esmekte ve Closingtown yolu sanki tüm yeryüzünün yakıldığı bir ocağın bacası gibi toz tütüyor.

Her yerde çöl.

Dışarıdan gelip kentin her bir damarına girmiş.

Ne bir gürültü, ne bir ses, ne de bir yüz.

Terk edilmiş bir kent.

Hiçbir şeyin artıkları uçuşuyor ve köpekler sessiz sedsız kemik ve özlem park edecek bir gölge arayarak dolaşıyorlar.

8 haziran pazar, güneş başucu noktasında.

Doğudan, toz bulutundan, geçmişten on iki atlı çıkıyor, yan yanalar, saçları gözlerinin önüne inmiş, ağızları mendille örtülü. Bellerinde tabanca, kollarının altında tüfek.

Rüzgâra karşı, atlarını tırıs sürerek yavaşça ilerliyorlar.

Closingtown'ın ilk evlerine vardıklarında artık seçilebilen siluetler.

On birinin pardösüsü sarı. Birinin siyah.

Bir elleri dizginlerde, bir elleri tüfekte, yavaşça ilerliyorlar. Çevrelerindeki her kent parçacığını dikkatle izliyorlar. Hiçi görüyorlar.

Konuşmuyorlar, yan yana dizilmiş, yolu enine kaplayarak ilerliyorlar. Bir tarak. Bir saban.

Dakikalar.

Sonra siyah giyinmiş olanı durur.

Hepsi durur.

Sağda *saloon* vardır. Solda İhtiyar.

Akreple yelkovan 12.37'de durmaktadır.

Sessizlik.

Saloon'un kapısı açılır.

Rüzgârla karşılaşır karşılaşmaz beyaz saçları tel tel olan yaşlı bir kadın çıkar dışarı.

On bir tüfek havaya kalkıp ona nişan alır.

Kadın bir eliyle gözlerini güneşten korur, *saloon*'un sundurmasını geçer, üç basamak iner, on iki atlıya yaklaşır ve gidip siyah giysilinin önünde durur. Tüfeklerin namluları onu bir an için bile gözden kaçırmamıştır.

– Merhaba, Arne, der Melissa Dolphin.

Adam cevap vermez.

– Adamlarının yerinde olsam kıcımlı çok sıkı tutar, bir kasımı bile oynatmam. Üzerimdeki yıllardan çok tüfek doğrultulmuş durumda şu anda onlara. Saydık onları: 138. Yıllar değil, tüfekler.

Adam bakışlarını kaldırır. Akla gelebilecek her delikten çıkan tüfek namlusu ona bakmaktadır.

– E ne de olsa buralarda iyi bir anı bırakmadın sen.

On bir atlı, tüfeklerini aşağıda tutarak, sinirli bir biçimde çevrelerine bakarlar.

Melissa Dolphin arkasını dönüp yavaşça *saloon*'a doğru geri döner, sundurmanın basamaklarını çıkar, saçlarını düzeltmeye çalışır, kapıyı açar ve *saloon*'a girip gözden kaybolur.

138 adet tüfek namlusu on iki atlıya nişan almayı sürdürür. Ateş etmezler. Çekip gitmezler.

Sessizlik.

Siyahlı adam öbürlerine bir işaret yapar. Attan iner, dizginleri tutar, atı tırıs kazıklı çite kadar götürür. Dizginleri tahta kazığa bağlar. Tüfeği eyerine koyar. Yüzündeki mendili aşağı indirir. Sakalı gür ve beyazdır. Dönüp 138 yönelmiştir. Verandayı geçer, bir elini kapıya, diğerini tabancasının kılıfına yaklaştırır. Açar. İçeri girer.

Gördüğü ilk şey yerde oturan yaşlı bir Kızılderili olur. Bir heykel.

İkinci gördüğü şey de boş bir *saloon* olur.

Üçüncüsü uzak bir masada, köşedeki son masada oturan bir adam olur.

Saloon'un geçer ve adamın önüne gelir. Şapkasını çıkarır. Masanın üzerine koyar. Oturur.

– Saatçi sen misin?

– Benim, der Phil Wittacher.

– Şu çocuk suratınla sen misin saatçi?

– Evet.

Siyahlı adam yere tükürür.

– O saatten sana ne, der.

– O saat değil. Bir kasa.

Siyahlı adam gülümser.

– Dolu bir kasa, diye ekler Phil Wittacher.

Siyahlı adam diliyle bir şapırtı sesi çıkarır.

– Bingo, der.

– Dâhiyane. Sarnıcı açıyorsun, su akıyor, mekanizmayı çalıştırıyor ve mekanizma da akreple yelkovanı çalıştırıyor. Ama yapmaya kalktığında çalışmıyor. Neden biliyor musun?

– Sen söyle.

– Çünkü tersine çalışıyor. Akreple yelkovanı çeviriyorsun, mekanizma çalışıyor, mekanizma suyu çalıştırıyor, su yukarı çıkıyor, yeraltındaki bir hücreyi açan ve toprak altından başka su pompalayan üç pistonu harekete geçiriyor: orası tıka basa altın dolu ve otuz dört yıl, üç ay, on bir gündür orada duruyor. Bir saate benziyor. Ama o bir kasa. Dâhiyane.

– Tebrikler. Bir sürü şey biliyorsun.

– Senin sandığından da daha fazla, Mathias.

Bir elektrik çarpması gibi. Bir saniye için siyahlı adam ayağa kalkmakta ve iki tabanca çıkarıp ateş etmekte olan bir adam. Bir saniye sonraysa, Dur, diye bağırıldığını duyan bir adam.

Üçüncü saniyeyi durmak için kullanır. Dördüncüyü oturmak için. Beşinciye ellerini masada tutarak yavaşça arkasına dönmek için.

Yargıcın ayağında, üzerinde renkli yıldızlar, kabara ve başka süsler olan parlak bir çift çizme vardır. Saçlarını parfümle taramış, hatta daha yeni sakal tıraşı da olmuştur. *Saloon*'un öbür ucunda, siyahlı adama doğrulttuğu bir tüfekte ayakta durmaktadır.

– Sohbet daha bitmedi, der.

Siyahlı adam bakışlarını yeniden Phil Wittacher'a çevirir.

– Ne istiyorsun benden?

– Sana bir öykü anlatmak istiyorum, Mathias.

– Acele et o zaman.

– İşin mi var?

– Şu arkadaki şişkoyu gebertip derisini bu aptal yerden götürmem gerek.

– O sabırlı bir insan. Bekler.

– Acele et, dedim.

– Okay. Otuz dört yıl, üç ay, on bir gün önce. Gece. Sen erkek kardeşin Arne'ye öbür beş kişi ve tüm altınla kaçmayı öneriyorsun. O bunu reddediyor. Her şeyin bittiğini, artık o iğrenç altın yüzünden bir savaşın başlayacağını anlıyor. Yalnızca senin anlayacağın bir şey yapıyor. Sana gülmüş saatini armağan ediyor. Sonra, eşyalarını toplayıp gece yarısı yola çıkıyor. Böyle doğru bir kardeşe sahip olmak dayanılmaz bir şey olmalı, öyle değil mi Mathias? Asla yanlış yapmayan bir kardeş. Bir tanrı. Yıllarca, onlarca yıl onun gölgesinde yaşamak nasıl bir şeydi? İnsanı delirtecek bir şey olmalı, öyle değil mi? Ama sen delirmedin. Aksine. Bekledin. Ve o gece o an geldi. Seni görür gibi oluyorum, Mathias. Saate gidiyorsun, kasayı açıyorsun, dolu olduğunu görüp atının eyerine gizleyebileceğin kadar altını çalıyorsun. Sabah evden koşarak çıkıyorsun, Arne'nin tüm altınla kaçtığını söylüyorsun bağırarak, beş arkadaşını yanına alıp onun peşine düşüyorsun. Ona ulaştığınızda o hâlâ çölde bulunuyor. Arne altı kişiye karşı tek: Yapamaz. Ölmeden önce kaç kişiyi öldürebildi, Mathias? İki mi, üç mü?

– ...

– Önemli değil. Geriye kalanların icabına sen bakıyorsun. Bunu beklemiyorlardı, arkadaşlarındı onlar senin. Belki de onları, kardeşinin kellesini uçururlarken arkalarından vurmuşsundur, öyle değil mi? Onların da kafasını kestin, gözlerini yaktın. Kafalarını eyerlere bağladın. Kendi atının eyerine de Arne'ninkini bağladın. Kurnazsın. Atlar Closingtown'a geldiğinde akşam olmuştur. Hava karar-mak üzeredir, kafaların biçimi bozulmuştur, at senin atın-

dır. Ve özellikle de insanlar tahmin ettiğini görür. Tüm yaşamı boyunca kaybeden bir kardeş tam da o sırada neden kazanabilsin ki? Seni ölü olarak bekliyorlardı ve seni ölü olarak gördüler. Aynı şey yüz kez tekrarlınsa onlar yüz kez o eyerin üstüne asılı senin başını görürler. Ama o Arne'nin başıydı.

Siyahlı adamın hiç kımıldamadan durmaktadır.

Phil Wittacher pencereden dışarı bir göz atar. Sarı rüzgârlıklı on bir atlı ve onlara doğrultulmuş 138 tüfek vardır.

– Gerisi otuz dört yıl, üç ay, on bir gün süren bir intikam. Ömrünün yarısı Arne Dolphin'mişsin gibi yaşamakla geçti ve her gün tüm bir kentin ondan nefret ettiği düşüncesinin tadını çıkardın, sonunda herkes o tanrıdan, onları aldatan o hırsızdan, iyi yürekli kardeşi Mathias'ı öldüren o katilden, her zaman herkesi aldatacak bir planı olan o adamdan, onlar burada rüzgârda yavaş yavaş ölürlerken elini kolunu sallayarak dolaşan, poker oynayıp saat koleksiyonu yapan o soysuzdan nefret etti. Dâhiyane, Mathias. Tüm o altından vazgeçmek zorunda kaldın ama istediğin intikamı elde ettin. Öykü burada bitti.

Mathias Dolphin alçak, derinden gelen bir sesle konuşur.

– Bu öyküyü senden başka kim biliyor?

– Hiç kimse. Ama beni öldürmek istiyorsan şimdi öldürme. Şu ileride duran şişko işini iyi bilir. Elli kilo hafifken bir insan avcısıydı: Arkadan vurma diye bir sorunu olmaz.

Mathias Dolphin yumruklarını sıkar.

– Okay, susmak için ne istiyorsun?

– Gümüş saatini, Mathias.

Mathias Dolphin içgüdüsel olarak bakışlarını siyah, deri yeleşine indirir. Sonra yeniden Phil Wittacher'in gözlerinin içine bakmaya başlar.

– Madem bu kadar akıllısın, saatçi, o kasayı açmak için neden şifreyi istiyorsun?

– Kasayı açmak ilgilendirmiyor beni. Beni ilgilendiren ihtiyar. Ve onu kırmadan çalıştırabilmem için o şifreye ihtiyacım var

– Sen delisin.

– Deli değilim. Saatçiyim.

Mathias Dolphin başını sallar. Hatta gülümsemeyi de başarır. Rüzgârlığının kenarını hafifçe iter, cebinden saati çıkarır ve açık bir hareketle onu yeleğe bağlı tutan zinciri koparır. Saati masanın üzerine koyar.

Phil Wittacher onu alır. Kapağını açar.

– Durmuş bu saat, Mathias.

– Saatçilik yapmıyorum, ben.

– Doğru.

Phil Wittacher gözlerini saate yaklaştırır. Kapağın iç yüzünde bir şeyler okur. Saati açıp, masanın üzerine koyar.

– Kare dam ve karo papazı, der.

– Şimdi, eğer çok istiyorsan, İhtiyar'ı çalıştırabilirsin.

– Evet, artık çalıştırabilirim.

– Sanırım, çalıştırdığında herkes için büyük bir sürpriz olacak, ama ben kalıp görmek istemiyorum. Onun için şişko-ya söyle tüfeğini indirsin, artık gerçekten gitmem gerek.

Phil Wittacher yargıca bir işaret yapar. Yargıç tüfeğini indirir. Mathias Dolphin yavaşça ayağa kalkar.

– Elveda, saatçi

Der. Döner. Yargıcın gözlerinin içine bakar.

– Daha önce karşılaşmış mıydık, biz ikimiz, yoksa yanlışlıyorum mu?

– Belki.

– Gençtin ve hep bir saniye geç kalıyordun. Sen osun değil mi?

– Belki.

– Tuhaf, insanlar tüm yaşamı boyunca hep aynı yanlış yapıyor.

– Ne demek oluyor bu?

– Sen hep bir saniye geç kalıyorsun.

Sonra çıkarıp ateş eder. Yargıç tüfeğini ancak kaldırır. Kalbine bir kurşun isabet eder ve duvara çarpıp yere düşer. Ateş sesine dışarıda büyük bir patırtı kopar. Mathias, Phil Wittacher'in üstüne atlar ve yerde üzerine yatıp tabancasını başına dayar.

– Okay, saatçi, bu eli ben oynayacağım.

Dışarıda korkunç bir silahlı çatışma başlamıştır. Mathias, Phil Wittacher'i bir paçavra gibi çekerek ayağa kal-

kar. Onu sıkı sıkı tutarak ve pencerelerin önünde açıkta kalmamaya çalışarak *saloon*'u geçer. Yargıcın önünden geçerler: Yere çökmüştür, göğsü kan içindedir ve tüfeğini hâlâ elinde sıkıca tutmaktadır. Konuşmakta güçlük çekmektedir, ama konuşur.

– Sana demiştim, delikanlı. Ona zaman vermemek gerekirdi.

Mathias yüzüne bir tekme atar, yargıç yere serilir.

– Pis herif, der Phil Wittacher.

– Sus. Sus ve yürü. Yavaş.

Kapıya yaklaşırlar. Yerde oturan yaşlı Kızılderili'nin yanından geçerler. Mathias ona bakmaz bile. Kapının kenar pervazı arkasında kendini emniyete alır.

Silahlı çatışmanın, sanki neredeyse aniden, hiç tarafından yutulmuş gibi durduğunu duyar.

Uzaklardan birkaç silah sesi daha.

Sonra sessizlik.

Sessizlik.

Mathias, tabancasının namlusunu sırtına dayayarak Phil Wittacher'i ilerletir.

– Kapıyı aç, saatçi.

Phil Wittacher kapıyı açar.

Closetown'ın anacaddesi bir at ve sarı rüzgârlık mezarıdır.

Yalnızca rüzgâr, toz ve ceset. Ve ellerinde silahlar damlarda, her yerde pusuya yatmış onlarca adam. Sessiz duruyorlar.

Bakıyorlar.

– Okay, saatçi, bakalım seni bu kentte seviyorlar mı?

Onu dışarı iter ve onun arkasında çıkar.

Işık, rüzgâr, toz.

Herkes onlara bakar.

Mathias, Phil Wittacher'i sundurmayı geçip yola inene kadar iter. Atının hâlâ yerinde bağlı olduğunu görür. Hâlâ ayakta duran tek attır. Çevresine bakar. Herkes ona bakmaktadır. Herkesin tüfeği aşağıdadır.

– Ne halt oldu bunlara, saatçi? Gebertme istekleri geçti mi?

– Seni Arne sanıyorlar.

– Ne diyorsun ulan?

– Arne’yi asla öldüremez onlar.

– Ne diyorsun ulan?

– İsterler, ama yapamazlar. Onların yerine bunu onun yapmasını istiyorlar.

Phil Wittacher yolun ortasına doğru bir işaret yapar. Mathias bakar. Siyah parlak şapka, yerlere kadar açık renk rüzgârlık, parlak çizmeler, kemerinde gümüş kabızalı iki tabanca. Kollarını çapraz tutmuş elleri neredeyse tabancalarda ilerliyor. Bir tutuklu ya da bir deliye benziyor. Kanatları kapalı bir kuş.

– Kim o?

– Senden daha hızlı ateş eden biri.

– Ona söyle, eğer durmazsa senin beynini uçururum.

– Dursa da durmasa da uçuracaksın, Mathias.

– Söyle dedim sana.

Phil Wittacher düşünür: Harikasın, Bird. Sonra bağırır.

– BIRD!

Bird yavaş yavaş yürümeye devam eder. Onun arkasından İhtiyar poker kâğıtlarından yapılmış gözleriyle olayı izlemektedir.

– BIRD, DUR. BIRD!

Bird durmaz.

Mathias tabancanın namlusunu Phil Wittacher’in ensesine dayar.

– Üç adım daha atarsa ateş edeceğim, delikanlı.

– BIRD!

Bird üç adım daha atar ve durur. O ikisiyle arasında yaklaşık yirmi metre vardır. Hareketsiz durur.

Phil Wittacher düşünür: ne hikâye. Sonra, rüzgârda şöyle der:

– Bird, yapma. Oyunu kaybedersin. İyi kâğıtlar onda. Ara.

– Kare dam ve papaz.

Bunun üzerine Bird kanatlarını açar. Ama kendi çevresinde dönerek, rüzgârlığı açılır rüzgârda.

Çok hızlı dört el ateş, İhtiyar’ın yüzüne.

Kız.

Kız.

Kız.

Kız.

Mathias, Bird'ü nişan alıp ateş eder.

Sırtının ortasına iki ateş.

Bird yere düşer, ama düşerken yine ateş eder.

Beşinci el.

Papaz.

İhtiyar KLAKE yapar.

Saloon'un bir penceresinden, Julie Dolphin gözünü yerleştiriyor, arpacık, adam ve Elveda kardeşim, diyor ve tetiği çekiyor.

Mathias'ın kafasından kan ve beyin fışkırıyor.

Kızılderili, saloon'da, alçak sesle şarkı söylüyor ve bir yandan da yumruğunu açıp parmakların arasında bir avuç altın toprak kaydırıyor.

Masanın üzerindeki gümüş saat tik tak diye çalışmaya başlar.

İhtiyarın akrebi titreyip hareket etmeye başlıyor.

12.38.

Phil Wittacher ayakta kan içindedir. Nasıl da yorgunum, diye düşünür.

Sessizlikte, İhtiyar sarsılır ve yeryüzünün ortasından gelen bir gümbürtüye benzeyen bir sesle bir şeyler mırıldanır.

Tüm Closintown ona bakar.

Hadi gayret İhtiyar, der Phil Wittacher.

Sessizlik.

Sonra bir patlama gibi bir şey olur.

İhtiyar açılır.

Bir su fışkırtısı yükselir gökyüzüne.

Öğlen ışığında parlamaktadır ve bir daha da durmaz, havaya atılan pırıl pırıl nehir.

Su ve altın.

Tüm Closingtown'ın yukarı bakmaktadır.

Phil Wittacher'in gözleri yeredir. Eğilir, bir avuç toz alır. Yeniden ayağa kalkar. Parmaklarını açar.

Burada rüzgâr yok, diye düşünür.

Bird gözlerini kapar.

Son söylediği şey şudur:

– Mercî.

Bird'ü kolları göğsünde çapraz halde gömdüler: Elleri tabancalara teğet geçiyordu, onlar da oraya, tabuta konmuştu, pırıl pırıl parlıyorlardı. Tabutu tepeye kadar birçok kişi taşıdı, çünkü yıllar sonra Bird'ü o gün, öbür dünyaya ben taşıdım demenin bir onur olacağını düşünüyorlardı. Geniş ve derin güzel bir çukur kazmışlardı ve koyu renk bir taş koymuşlardı, üzerine de adını yazmışlardı. Tabutu çukura indirdiler, sonra herkes şapkasını çıkardı ve rahibe döndü. Rahip o güne kadar hiç iyi tabanca kullanan birini gömmediğini, onun için de ne söylenmesi gerektiğini bildiğinden emin olmadığını söyledi. O adamın hayatta iyi bir şeyler yapıp yapmadığını sordu. Bunun üzerine, omurgasına yakın bir yerlerde bir kurşun olan ama buna hiç aldırmayan yargıç, Bird'ün otuz metre mesafeden, tek kurşun boşa harcamadan, dört kız ve bir papaz vurduğunu söyledi. Bunun yeterli olup olmadığını söyledi. Papaz, korkarım yeterli değil, dedi. Bunun üzerine bir tartışma başladı, herkes Bird'ün hayatta yaptığı iyi bir şeyi, hiç olmazsa tek bir şeyi anımsamak amacıyla hafızasını yoklamaya başladı. Gü-lünçtü, ama akıllarına yalnızca kalleşlikleri geliyordu. Sonunda, şu Fransızca öğrendiği hikâyesini bulabildiler yalnızca. En azından ince bir şey olduğu havası vardı. Rahibe bunun yetip yetmeyeceğini sordular. Rahip bunun bir viski bardağında alabalık avlamak gibi bir şey olduğunu söyledi. Bunun üzerine yargıç tabancasını ona doğrultup şöyle dedi:

– Avla.

Böylece rahip yabancı dil öğrenme uğraşısıyla geçen günahlı bir yaşamın düzeltilebileceği olanakları üzerine bir yığın ilginç şey söyledi. Hiç de fena becermedi bu işi. Amin, dedi herkes, sonunda ve oldukça inanmış görünüyorlardı. Çukuru toprakla doldurup evlerine döndüler.

Bird'ün cebinde buldukları parayla kentten bir *mariaçhi* getirttiler. Onu tepeye götürüp o paraya kaç tane şarkı çalabileceğini sordular. Adam iki hesap yaptıktan sonra, Bin üç yüz elli, dedi. Ona paraları verip başlamasını ve işi

yavaştan alabileceğini, Bird'ün acelesi olmadığını söyledi-ler. Adam gitarını aldı ve başladı. Her şeyin çok kötü gittiği ama insanların, anlaşılmaz bir biçimde, oldukça mutlu olduklarını anlatan şarkılar söylüyordu. Yedi saat boyunca söyledi. Sonra kentten ilk tüfek atışları duyuldu. Adam ne olup biteceğini anladı ve katırına binip tüydü. Ama dürüst bir *mariachi*'ydi ve ufukta kaybolana kadar ve sonra günler, aylar ve yıllarca şarkı söylemeyi sürdürdü.

İşte bundan dolayı oralarda insanlar bir *mariachi*'nin şarkı söylediğini duyduğunda bardağını kaldırıp, Şerefine, Bird, der.

Hiç rüzgâr esmiyor ve Clostown'ın ufuğunda günbatımı kırmızısının berrak dalgaları. Phil Wittacher şapkasını takıp atına biner. Önüne, uzaklara bakar. Sonra Dolphin kardeşlere doğru döner: Hareketsiz, ayakta durmaktadırlar, beyaz saçları yanlızsız bir geometride güzelce düzeltilmiştir.

Sessizlik.

At birkaç kez başını aşağı indirir, sonra çomağının kaldırıp havayı koklar.

Julie Dolphin gözleri dolu doludur. Dudaklarını sık-maktadır. Eliyle küçük bir işaret yapar, ama Phil Wittacher'e çok güzel gelir.

– Kıcını sıkı, tabancalarını dolu tut, delikanlı, der Melissa Dolphin. Gerisi hikâyedir.

Phil Wittacher gülümser.

– Hayat bir düello değildir, der.

Melissa Dolphin gözlerini açar.

– Düello olmaz olur mu, aptal.

Müzik.

SONDEYİŞ

– Hayır, tamamen farklı bir şey.

– *Bir deneyim ya da... nasıl diyebiliriz, bilgelik sorunu mu olduğunu düşünüyorsun?*

– Bilgelik mi?.. Bilmem, sanırım daha çok... acıyı duyma biçimin farklı diyelim.

– *Ne anlamda?*

Şunu söylemek istiyorum... gençken acı seni etkiler ve sanki üstüne ateş ediyorlar gibi gelir... bitti, sonun geldi sanırsın... acı, bir silah atışı gibidir, seni havaya fırlatır, bir patlama gibidir... çaresi yok gibi gelir sana, çaresiz, kesin bir şey gibidir... asıl önemlisi bunu beklemiyor olmandır, olayın en önemli noktası budur, yani gençken acıyı beklemezsin, o da seni beklenmedik bir anda yakalar ve şaşırır kalırsın, seni aldatan da bu, yani şaşkınlık olur. Şaşkınlık, anlıyor musun?

– *Evet.*

– İleri yaşta... yani yaşlandığında... o şaşkınlık kalmaz, seni artık ansızın yakalayamaz... onu hissedersin, evet, ama yalnızca yorgunluğa yorgunluk eklenir, artık hiçbir şey patlamaz, anlıyor musun, yalnızca omuzlarına sanki birkaç kilo eklerler... yürümek ve gitgide daha pis, çamurlu ve ağır ayakkabılara sahip olmak gibidir. Bir süre sonra durursun ve orada biter. Gençken olduğu gibi havaya uçmazsın, artık o şey olmaz. Onun için yaşadığın sürece, eğer istersen, boks yapabilirsin. Artık canını acıtmaz, bence bir süre sonra artık canını acıtmaz. Bir gün çok yorulur, çekip gidersin, o kadar.

– *Sen yorulduğun için mi bıraktın?*

– Yorgun olduğumu düşündüm. O kadar.

– *Yumruklardan mı yorgundun?*

– Hayır... yumrukları hâlâ seviyordum, yumruk atmasını ve yemesini boks yapmak hoşuma gidiyordu... kaybetmeyi sevmiyordum, elbette, ama kazanmayı sürdürerek epey bir süre daha devam edebilirdim... bilmem... birden orada onun üstünde olmak istemediğimi düşündüm... orada onun üstünde herkes sana bakar, kaçış yolu yoktur, herkesin gözü senin üstündedir, altına etsen de seni görürler, hiçbir şey yapamazsın, görürler, işte ben bundan yorulmuşum... beni hiç kimsenin göremeyeceği bir yerde olmayı sanırım aniden dayanılmaz bir biçimde istedim. Onun için de indim. O kadar.

– *Yankılar uyandıran bir biçimde indin ama, bir dünya şampiyonası unvan maçının tam ortasında...*

– Dördüncü raundda, Butler’le, evet...

– *Eh, bu insanları çok şaşırttı, görüntülerin çok ünlü oldu, aniden dövüşmeyi bırakıyorsun ve dönüp...*

– O görüntülerden nefret ediyorum, aptal ya da korkak izlenimi veriyorum, oysa tamamen farklı bir şeydi... ama önemli şeyleri fark ettiğin anı sen seçemiyorsun, ben bunları orada onun üzerinde fark ettim, o maçın tam ortasında, aniden her şey o kadar açık gözükmeye başladı ki, oradan inmem ve herkesin gözlerinin üzerimde olmadığı bir yer bulmam gerektiği de o kadar açıktı ki, maçın tam ortasında olmam önemli değildi, hiç bir önemi yoktu bunun...

– *...aylarca konuşulan bir maçı.*

– ...evet...

– *...bir dünya şampiyonası maçıydı...*

– Evet, tamam, ama.. okay, bir dünya şampiyonası maçıydı, ne yapabilirim ki, bir dünya şampiyonası maçının ne olduğunu biliyordum, aptal değildim... jimnastik salonuna girdiğim ilk günden beri dünya şampiyonasını aklıma koymuştum... böyle söyleyince gülünç geliyor, ama boks beni fazla ilgilendirmiyordu, oraya yukarıya, tam zirveye çıkmak, dünya şampiyonu olmak ilgilendiriyordu beni. Sonra işler değişti, ama başlangıçta... Tanrım, ne hırstı, gençken bazı şeyleri hayal edebilirsin... gerçekten inanırsın bunlara, bazen insanlar kendini beğenmiş olduğun için ya da deli

bir megalomana benzediğın için senden nefret eder, tamam her şey doğrudur, ama içinde... Tanrım o ne güçtür içindeki, güzel bir güç, saf halde yaşamdır, hesap edip kitap edip umutlarını antrenörlüğe bağlayanlar gibi değil, hem sonra insanlar bunu fark eder, şu sana son raundda oyun oynamak için gizlenenler, örneğın kirli bir vuruşla... oh, ben çekilmezdim, ama... Mondini onun için benden nefret ederdi, oldum olası benden nefret etti... ama... o yıllarda güçlü olmasını öğrendim ben. Bir daha geçmeyen bir hastalıktır bu.

– *Mondini, o, senin işin ne anlama geliyor?*

– O güzel bir hikâye değil.

– *Ondan söz etmek ister misin, Larry?*

– Bilmem. Kötü gitti, belki de iyi gitmesi için bir yol yoktu.

– *Poreda'yla yaptığın maçtan sonra ayrıldınız.*

– O maçı anımsıyor musun, Dan?

– *Elbette.*

– Okay, bak o zaman sana bir şey söyleyeceğim. O dördüncü raund öncesini anımsıyor musun?

– *Sonuncusundan...*

– Evet, son raund öncesini, köşede, bir dakika arada, Mondini yoktu, çekip gitmişti bile.

– *Köşeye gelmedi mi?*

– Hayır, onu demek istemiyorum, köşedeydi, yapması gereken her şeyi yaptı, suyu, tuzları falan verdi... ama artık yoktu, artık Mondini değildi, artık benim koçum değildi, beni terk etmişti, anlatabiliyor muyum?

– *Poreda o maçı kazanması için Mondini'nin kendisine para verdiğini sık sık tekrar etti.*

– Poreda'nın ne dediğini bırak.

– *Ama o...*

– Poreda'nın söylediği para etmez.

– *Bir soruşturma da açılmıştı...*

– Bir boka yaramaz şeyler. Ben o tabureden kalktım ve yalnızdım, önemli olan bu.

– *O güne kadar tanık olduğum en sert raundlardan biriydi.*

– Bilmem, az şey anımsıyorum, artık boks değildi, o noktada, nefret ve şiddetti, oradaki, yukardaki ben değilim, benim yerime dövüşen bir şeydi...

– *Raundun bitmesine yirmi iki saniye kala Mondini ringe havlu attı.*

– Atmaması gerekirdi.

– *Sonra öğrencilerinin paramparça olmalarını görmekten hoşlanmadığını söyledi.*

– Saçmalık. Beni iyi dinle, ben devam edebilirdim, öyle bir hafta devam edebilirdim, gençtim ve Poreda yaşlıydı, dinle beni, belki ben o raunddaki her şeyi anımsamıyorum, ama bir şeyi, Poreda'nın yüzünü anımsıyorum, kışının deliğine kadar canı yanıyordu, artık dayanamayacak haldeydi, benden önce o ölürdü, bundan eminim, hakemin oyunu durdurduğunu ve ringe doğru havlunun uçtuğunu gördüm, Poreda'nın köşesinden atıldı sandım, sonunda durumu anladıklarını düşündüm, hatta sanırım kollarımı da havaya kaldırdım, çünkü kazandığını zannediyordum. Oysa havlu benim havlumdu. Akıl almaz bir şeydi.

– *Poreda'nın yumrukları sertti, Mondini bunu biliyordu.*

– Mondini havlu atmamalıydı.

– *Neden attı?*

– Git ona sor bunu, Dan.

– *Hep seni kurtarmak için yaptığını söyledi.*

– Neden?

– *Diyordu ki...*

– Beni neden kurtarmak için?

– *O diyordu ki...*

– Bu konuyu bırakalım.

– ...

– Tanrım, o kadar yıl geçti üstünden, hâlâ sinirlerimi altüst ediyor, o olay.. üzgünüm, Dan, olmazsa bu bölümü çıkaralım, ne dersin? Olabilir mi?

– *Endişelenme, sorun değil... röportajı sonra istediğimiz gibi değiştiririz...*

– ...öyle bir olay ki... bilmem, asla anlamadım, yani anladım da, ama sonra... neyse, saçmalık.

– *Sonra Battista kardeşlerin grubuna geçtin.*

– Bir yere gitmem gerekiyordu, onların elinde beni dünya şampiyonluğuna götürecek olanaklar vardı...

– *O grup hakkında çok dedikodu dolaşıyordu, bazıları diyordu ki...*

– Mondini hakkında bir şeyi biliyor musun, sana Mondini'yle ilgili bir şey söylemek istiyorum, bunu asla kimseye söylemedim, ama sana söylemek istiyorum, burada yayında... evet, o maçtan dört yıl sonra... ne birbirimizi görmüş ne de konuşmuştuk, hiç... ben Battistalarla birlikteydim, tamam mı? Miller'le dövüşmeye hazırlandığım sıralardı, kazanan gidip Butler'le dünya şampiyonluğu için dövüşecekti, o dönemdi, neyse... Bir gün bana bir gazete getirdiler, Mondini'yle bir röportaj vardı. İlk kez değildi, ara sıra onun hakkında bir şeyler okuduğum oluyordu ve her defasında bana karşı söyleyecek bir şey, bir nükte, yalnızca bir cümle de olsa bir şeyler buluyordu, ama her defasında beni iğnelemeye özen gösterir gibiydi. Neyse, o kez de okumaya başladım, gazeteci Mondini'ye, Miller'e karşı şansım olup olmadığını soruyordu. O da şöyle diyordu: Şimdi Battistalarla birlikte olduğuna göre bir şans var. Bunun üzerine gazeteci bu söylediğini ona tekrar ettiriyordu, çünkü iyi anlamak istiyordu. O da röportajda şöyle diyordu: Lawyer bir blöftür, gençken iyi boks yapıyordu, ama para aklını başından aldı, onun için de şimdi Battistaların avucunun içinde, onlar onu nereye isterlerse oraya götürecekler, belki dünya şampiyonluğuna da taşırırlar. Sonra arabam ve dolaştığım kadınlar hakkında saçma sapan bir şeyler söylüyordu, bilmem, o onlar hakkında hiçbir şey bilmiyordu, yıllardır görüşmüyorduk, benim birlikte gezdiğim kadınları o ne bilebilir ki... Lanet olsun, koçum olmuştu, o benim büyük olduğumu biliyordu, benim nasıl olduğumu biliyordu, gazetede çıkan bir fotoğraf ya da bir yerlerde okuduğu saçma sapan bir şey yüzünden her şeyi unutamazdı, maçlarımı da görmüştü, yeryüzündeki tüm Battistaların tekine bile gereksinim duymayacağını biliyordu, o bokstan anlıyordu, hem de nasıl, yalnızca kötülük olsun diye ve kinden böyle söylüyordu. Böylece inanılmaz bir şey yaptım, doğrudan jimnastik salonuna gittim ve birileri bana engel olmadan karşısına geçip, Siktir Mondini, dedim ve dövmeye başladım, korkunç

olduğunu biliyorum, ama o da bir zamanlar boksördü, kendini savunabilirdi, ve savundu da, ve ben vurdum, eldivensiz, ama onu yerde görene kadar vurdum ve sonra bir kez daha, Siktir, dedim ona, bir kez daha, gözümünü önüne gelen son görüntüsü bu, yerde yatarken eliyle yüzünü silip sonra baktı, eli kan içinde kalmıştı, bu onu son görüşüm oldu. Bir daha da onunla yapılan röportajları asla okumadım, onun hakkında hiçbir şey duymak istemedim. Korkunç değil mi?

– *Bir daha ondan bir haber almadın mı?*

– Benim koçumdu, kahretsin. Senin bir koçun oldu mu hiç, Dan?

– *Benim mi?*

– Evet, senin.

– *Galiba... evet, galiba, birileri...*

– Koçluk yapmak zor olmalı, kimse bu işi iyi yapamıyor, biliyor musun?

– *Olabilir.*

– Zor olmalı.

– ...

– ...

– *Başkaları da oldu mu?... Başka koçun demek istiyorum.*

– Hayır. Mondini'den sonra olmadı. Köşede Battistalar sanki su tesisatçısı ya da sigortacıymışlar gibi geliyor, fark etmiyor. Tüm o yıllar boyunca ben tek başına boks yaptım. Tek başına.

– *Hiçbir şey öğretilmedi mi sana?*

– Spagetti makarnayı fırzla haşlamamayı. Bir tek onu.

– *Peki ya Miller maçı?*

– Miller mi?

– *Evet?*

– Miller aç biriydi. Mondini ondan hoşlanırdı. Bilmem hangi kenar mahalleden geliyordu, sürekli yolu bildiğini, onun için hiçbir şeyin artık onu korkutamayacağını tekrar eder dururdu. Saçma. Herkes korkar.

– *Herkes mi?*

– Evet, herkes...

– *Sen korkuyor muydun?*

– Ben... tuhaf bir şey... başta hayır, korkmuyordum, gerçekten, ama sonra işler değişti... bir şey söyleyeyim mi, anlamın için bir şey... her karşılaşmadan önce... oraya çıkılır ya ve maç başlamadan birkaç saniye önce rakibin diğer köşede zıplayıp havaya birkaç yumruk atar ya... karşılaşmadan hemen önce, tamam mı?.. İşte o sırada, birçok koç, bakacak olursan, boksörünün önünde durur, bilerek onunla rakibi arasında durur, düşmanı ona göstermemek için, anlıyor musun, ortalarına geçer, sabit bakışlarla yetiştirdiği çocuğa bakıp yüzüne bir şeyler bağırır, o rakibine bakmasın diye yapar bütün bunları, ona bakmaması gerekir, düşünecek ya da korkacak zamanı olmaması gerekir, anlıyor musun?.. Mondini bunun tersini yapardı. Senin yanına geçer, sanki evinin balkonundan bir manzaraya bakarmış gibi rakibine bakardı. Mutlu bir biçimde. Yorum getirip, nükte yapardı. Sobilo'yla, örneğin... Sobilo'nun saçları sıfıra kazınmıştı ve dazlak kafasının tam tepesinde bir kafatası dövmesi vardı... anımsıyorum, Mondini, Söylesene Larry, başına mı sıçmışlar, deyip duruyordu, ben de, Koç, bir dövme diyordum ona, o da, Hadi canım, deyip bakmak için gözlüklerini arıyordu, ama bulamıyordu ve... ne bileyim, o şekilde korkmak o kadar kolay değildi. Sonra işler değişti. Boksörler de farklıydı... insanı gerçekten korkutuyorlardı... Miller, ben karşılaşmadan önce iki boksör öldürmüştü, örneğin, elbette yalnızca talihsizlik sonucu ölmüşlerdi, ama ölmüşlerdi sonuç olarak... o sert bokstu, Mondini bunu bana hep söylemiştir, farklı yumruklardı, bu tuhaf şey vardı, ölebilirdin de... tuhaf... ölmek... bir keresinde Pearson bana ne dedi biliyor musun, ihtiyar Pearson, onu hatırlarsın, şey şampiyonu...

– *Bill Pearson mu?*

– Evet, o. Bana akıllıca bir şey söyledi. Rakibinden korkman gerekir, dedi, böylece ölümden korkmaya zamanın olmaz. Böyle dedi.

– *Güzel.*

– Evet, güzel. Haklıydı da. Bir süre sonra rakiplerimden biraz korkmayı öğrendim. Zihnimi meşgul ediyordu. En iyi yanlarını ortaya çıkarıyordu. İyi bir yöntemdi.

– *Miller, o kadar korkunç muydu?*

– Eh, elbette... korkutuyordu... ama görüldüğü kadar kötü değildi, ama... o iki-üç kez köşeye sıkıştırıldığımda duyduğum tuhaf duyguyu anımsıyorum, gafil avlanmıştım, onunla bunu yapınaman gerekiyordu, asla, oysa ben yakalanmıştım bir kere ve kendimi orada buldum, iki kez oldu, ya da üç kez, ama çok iyi anımsıyorum, bir an için kendini... bitmiş hissediyor, umudunun kalmadığını düşünüyordun, aklının bir köşesinde, oradan kurtulmak için hemen bir çare bulamazsan gebereceksin, diye düşünüyordun, sorun yalnızca kaybetmek ya da kazanmak değildi, ölebilir-din de... Tanrım, aklına oradan çıkmak için bir yığın fikir gelirdi, inan bana, bir yılanbalığı olup çıkıyordun, yemin ederim...

– *Ama sonunda düşen o oldu.*

– Güçlüydü ama yavaştı. Boksta yavaş olamazsın. Dördüncü raunda kadar normaldi, beşinci raundda... bacakları ağırlaşıyordu, her şeyi yavaşlıyordu... onunla sorun ilk raundlara dayanmaktı, sonra kolay bölüm başlıyordu... kolay denirse ona...

– *Hakem onu durdurmadan önce dört kez yere düştü.*

– Evet, yürekliydi o ve gururlu... belki şu açlık hikâyesinin etkisi vardır açlık çekmiş biriydi... güzel bir tipti... yani... tam bir boksör diyebileceğin biriydi, her şeyiyle tam bir boksör, aç, acımasız, kötü ve... çocuk, biraz çocuktu... bir keresinde, birkaç sene önce, bir bara girdim, bir baktım o, bara oturmuş, içiyordu, şık giysiler içinde, gümüş rengi bir ceket, lacivert kravat ya da ona benzer bir şey, öldürüyordu insanı gülmekten, ama o çok şık olduğunu düşünüyordu... bana içki ısmarladı ve başladı hiç durmadan konuşmaya, dönmeyi düşündüğünü söylüyordu, Reno'da bir kumarhaneden iyi bir teklif almıştı, hâlâ formdaydı, biraz yavaş konuşsa da... kelimeleri biraz uzatarak konuşuyordu, yani, anladın mı? Neyse... oldukça formda görünüyordu, tek sorununun sol eli olduğunu söylüyordu, sol eli bir kapı kolunu çevirdiğinde bile kırılıyordu, bunun üzerine ona buna boş vermesini, ona sağ elinin yeteceğini, sağ yumruğunu hâlâ anımsadığımı, yataktan her kalkışta anımsadığımı söyledim... memnun olmuştu, gülüyor, içiyor, gülüyordu... bir ara hep aklımda kalan bir şey söyledi, bir karşılaşmadan

önce eliyle bir çocuğun başına dokunması gerektiğini söyledi, böyle, bir okşama gibi, okşamaya benzer bir şey, bir çocuğun başını, ona şans getiriyordu ve o gün, bana karşı, soyunma odasından çıkmış ve sonra her zamanki gibi kalabalığı yararlanarak ringe doğru yürümüştü ve sürekli çevresine bakınmış, ama tek bir çocuk bile görememişti ve ringe vardığında, herkes alkışlayıp bağırırken, o yalnızca o şeyi, yani başına dokunacağı bir çocuk bulamadığını düşünmüştü ve hâlâ orada, ringde ayakta dururken gongdan birkaç saniye önce bile ilk sıralarda bir çocuk aramıştı. Ama yalnızca büyük insanların ve yaşlıların olduğunu söyledi. Ve bir çocuk arayıp bulamadığında çok kötüdür, dedi. Tam böyle söyledi. Bir çocuk arayıp bulamadığında çok kötüdür.

– *Nitekim sonra ringe döndü, Bradford’la on raund, oldukça üzücü bir gösteri.*

– Orada aşağıda duran sizler buna üzücü diyordunuz... sizler... ama üzücü değildir... üzücü olmakla ne ilgisi var... değildir, biliyor musun, Dan?... üzücü değildir, güzeldir... belki acınacak bir biçimde dövüşürler ve sen onları daha zayıf ve hızlı olarak anımsarsın ve onun için, Ne üzücü, dersin, ama... düşünecek olursan... yalnızca varlıkları için biraz daha talih çalmaktadırlar... buna hakları vardır, birbirini seven iki kişi gibidir, bu iki kişi yıllarca birlikte yaşadıktan sonra, diyelim otuz yıl birlikte yaşayıp birlikte uyuduktan sonra.. akşam yattıklarında belki ışığı söndürürler, belki tam olarak soyunmazlar, ama biraz seviştikleri bir akşam hep olur... nesi üzücüdür bunun, söyler misin, yaşlı oldukları için mi yalnızca... bana güzel geliyor, boks yapmış olana güzel gelir ve ben o karşılaşmayı gördüm, Miller’inkini Tanrım, şişmandı, hem de nasıl... ama tamam, olsun diye düşündü, yumruklar gerçekte, utanacak hiçbir şeyi yoktu, istediklerine göre iyi yaptılar, umarım onlara iyi para ödemişlerdir, bunu hak ediyorlardı...

– *Ama sen bir daha dönmedin, ringlere?*

– Ben dönmedim.

– *Hiç dönesin gelmedi mi?*

– Tam olarak hiç gelmedi... denemez... ama... hayır, gerçekten dönmeyi hiç düşünmedim.

– Miller zaferinden sonra... beş yıllık profesyonel boks yaşamından sonra, 35 zafer ve bir tek yenilgilik bir rekorla dünya şampiyonluğu için Butler'in resmi rakibi oldun. O zamanla ilgili neler anımsıyorsun?

– Ne güzel günlerdi: İyi yemek yiyordum ve saatler hızla geçiyordu. Kim böyle söylerdi biliyor musun, Drink, Mondini'nin yardımcısı... İki yıl boks yapmıştı, yalnızca iki yıl, gençken, ama onun için sanki cennette geçmiş yıllardı onlar... sanırım her karşılaşmada dayak yemişti, ama gençti ve... ne bileyim, her neyse o iki yıl onun için yaşamının en değerli yılları olmuştu, onun için de herkes hep, Hey, Drink, o yıllar nasıldı, diye sorardı, o da. Güzel günlerdi: İyi yemek yiyordum ve saatler hızla geçiyordu, derdi. Ne adamdı.

– Sen her zaman Butler'e büyük hayranlık duyduğunu söyledin. Onunla Cincinnati'de ilk kez karşılaşmadan önce korkuyor muydun ondan?

– Butler akıllıydı. Değişik bir boksördü. Daha çok... bılardo ya da ona benzer şeylere... sinir, kusursuzluk, sakinlik gerektiren şeylere yatkın olduğunu söyleyebilirdin... şiddetin olmadığı şeylere... Karşılaşmalarını seyrettiğimizde Mondini onun için ne derdi biliyor musun? Şöyle derdi: Öğren: Harfleri kafasıyla yazıyor: Yumruklar yalnızca postayı teslim ediyor, o kadar. Ben bakıp öğreniyordum. Anımsıyorum, birçok kişi, o zamanlar, sıkıcı bir boks yaptığını söylüyordu, onunla boksun sıkıcı bir şeye dönüştüğü hikâyesi vardı, bir kitap okuyan birine bakmak gibi sıkıcı, diyorlardı. Ama gerçekte o ders yapıyordu, her boks yapıшта, ders yapıyordu. Benden daha güçlü bir tek o vardı.

– Cincinnati'de, o gün, maçın bitmesine otuz iki saniye kala onu yere sererek dünya şampiyonluğu tacını elinden aldı.

– Yaşamımın en güzel raundu, soluk soluğa, harika.

– Butler bir ara seyircilerin arasına gidip gösteriyi zevkle izlemeyi arzuladığını söyledi.

– Butler bir beyefendiydi, gerçekten bir beyefendi. Biliyor musun, geçen yıl, Madison'da, Kostner-Avoriaz karşılaşmasından önce, o, ben ve eski başka şampiyonlar bir araya geldik, maçtan önce bildik şampiyonlar geçidi, anladın

mı? Oraya ringe çıkmıştık, herkes alkışlıyordu, neyse, iş uzadı bitmek bilmiyordu, sürekli bir eski şampiyon çıkıyordu, Butler yanımda duruyordu, bir ara bana dönüp, Boksörlerin en büyük korkusu nedir, biliyor musun, diye sordu, ben de, Hayır, bilmiyorum, dedim... bir bilmece olduğunu sandım ve hayır, bilmiyorum, dedim... oysa ciddi bir şeydi. Butler şöyle dedi: Cenaze parası olmadan ölmek. Şaka yapmıyordu. Ciddiydi. Cenaze parası olmadan ölmek. Sonra yeniden öbür yana döndü ve bir daha bir şey söylemedi. Neyse, şimdi sana aptalca gibi gelecek, ama söylediğini düşündüm ve biliyor musun ki o hikâye doğru, konuştuğum tüm boksörleri düşünecek olursam, er geç o nereye gömüleceğim ve cenaze hikâyesi ortaya çıkıyordu, bir saçmalık gibi geliyor, ama öyle, Butler'in dediği gibi ve... beni düşündüren bir şey, çünkü... örneğin ben, benim aklıma o olay hiç gelmedi, cenazemin nasıl olacağını bir kez bile düşündüğümü sanmıyorum, bilmem, düşünebileceğim bir şey değildir bu... anlıyor musun, değil... şeyle de ilgim pek yokmuş gibi duruyor... sanki ringe ve her şey benim dünyam değilmiş gibi duruyor... Mondini'nin kafasındaki düşünce de buydu sanırım, yani o dünyayla, boksla bir ilgim olmadığını düşünüyordu, yetenekli falan olmam onu ilgilendirmiyordu, o dünyayla ilgim yoktu o kadar, sanırım bana asla inanmamasının, gerçekten inanmamasının nedeni buydu, sonuçta buydu nedeni, o orasının benim yerim olmadığını düşünüyor-du, bu konuda hiç fikir değiştirmek istemedi, hiç... öyle,

– *Cincinnati maçından sekiz ay sonra, Butler'le rövanş maçı yapmayı kabul ettin. Ve kariyerinin ikinci yenilgisini aldın.*

– Evet.

– *Birçok kişi o karşılaşmaya hazır olmadığını söyledi, hatta kimileri de bunun anlaşmalı bir maç olduğunu söyledi, Battista kardeşlerin akıllarında bir üçüncü karşılaşma ve bir yığın para olduğu söyleniyordu... seni kaybetmek zorunda bıraktıklarını söylüyorlardı...*

– Bilmem... o anda her şey çok tuhaftı... onlar benden asla bir şey istemedi, yemin ederim... Battistalar bana asla bir şey söylemedi, ama... bilmem, şanki hepimiz, sonunda, güzel bir maç yapmayı ve kimin daha güçlü olduğuna karar

vermeyi aklımıza koymuştuk... sanırım ben de sonuçta böyle bir şeyi istiyordum, pek para için değil, para o kadar önemli değildi, ama... öylesi daha doğruymuş gibi geliyordu, ne bileyim, öyle olmalıydı. Böylece ne istediğimi tam olarak bilmeden ringe çıktım... sanırım boks yapmak istiyordum... yetenek ve becerimi sergilemek... bak, eğer o korksaydı ya da bir an bile olsa kaybedebileceğini düşünmüş olsaydı... kaybederdi, onun için her şey biterdi... ben elbette geri çekilmezdim... ama... o, kafasına çekiyle çakılmış gibi tek bir düşünceyle, tek ve kesin bir düşünceyle ringe çıkmıştı ve o düşünce beni oradan süpürüp atmaktı. Ve bunu yaptı da. Her şeyi benden bir saniye önce anlıyordu, ne yapacağımı, nereye gideceğimi biliyordu, sanki daha ben düşünmeden o düşünüyordu yumruklarımı. Ve bu arada vurup duruyordu. Bir süre sonra maçı kaybettiğimi anladım, bunun üzerine hiç olmazsa sonuna kadar ayakta kalmaya yemin ettim, kendi kendime söz verdim, köşede oturuyordum ve Battista bilmem hangi saçmalığı söylüyordu, onu dinlemiyordum bile, kendi kendime, Siktir Larry, sen bu karşılaşmayı, yaptığın son şey olsa da, ayakta bitireceksin. Sonra gong çaldı, maçın bitmesine dört raund kalmıştı, bacaklarımdaki tüm yüreği ortaya koymaya ve Butler'in asla görmediği en güzel dansı yapmaya karar verdim. Vurmayı hiç düşünmüyordum, ama çevresinde uçmayı, evet. Dayanabilirdim, dört raund dayanabilirdim. Böylece dans etmeye ve Butler'i gezdirmeye başladım. Bir dakika, bir dakikadan biraz fazla kandı buna. Sonra gülümseyip başını salladığını gördüm. Ringin ortasına geçti ve numaramı yapınama izin verdi. Ara sıra yumruk atarmış gibi yapıyordu, ama gerçekte bekliyordu, o kadar. Jabla girdiğinde onu neredeyse görmedim bile, yalnızca bacaklarımın çekip gittiğini hissettim, bacaksız da dans edilmez ki...

– *Biliyor musun ki çoğu kişi onun gerçek bir yumruk olmadığını, senin kendini yere attığını söyledi?*

– İnsanlar görmek istediğini görür. O noktada maçı sattığıma inandılar, yapacak bir şey yok... ama o gerçek bir yumruktu, inan bana...

– *Hiç maç sattın mı, Larry?*

– Bu nasıl soru, Dan?.. Radyodayız... böyle sorular sorulmaz...

– *Maç sattığın hiç oldu mu diye soruyordum kendi kendime... yıllar oldu artık...*

– Hadi canım... bu nasıl soru... neden maç satmış olayım ki... ne ilgisi var şimdi...

– *Okay, bu soruyu sormamış olayım.*

– İşlerin nasıl yürüdüğünü biliyorsun, değil mi?.. Üstelik sen... hadi canım...

– *Okay, dinle, şimdi bıraktığına ve... başka bir yaşam sürdüğüne göre... ringi, seyircileri, gazete manşetlerini ya da jimnastik salonunu, o dünyayı, o insanları özlüyor musun, bunu bilmek istiyordum.*

– Özlüyor muyum?... Bilmem, zor... biraz zor söylemesi, farklı şeyler, bitmiş bir hikâye, o... her gün düşünmüyorsun... özlüyorum, evet, bazı şeyleri özlüyorum, özlemen de doğru... çok güzel şeyler vardı... boks insana eşsiz şeyler yaşatır, biliyor musun... özel bir şeydir, gerçekten, ben çoğu kez... mutlu olduğum olmuştur, bana çok mutluluk verdi, tuhaf biçimlerde olsa da, anlatması kolay değil... ama... nasıl desem... seni mutlu bir adam yapıyordu, örneğin bir keresinde anımsıyorum, San Sebastiano'daydım, kiminle karşılaşacaktım hatırlamıyorum bile, neyse, ağırlık sorunum vardı, ara sıra oluyordu, böylece normal kiloma kavuşmam için Mondini beni sabahın beşinde uyandırdı, hava hâlâ aydınlanmamıştı... kalın eşofmanımı, üzerine de bornozumu giyindim, kapüşonunu da kafama geçirdim, bir saat ip atlayıp sıırıslıklam kesilinceye kadar terlemek istiyordum, yani böyle yapılırdı, kısa sürede kilo kaybetmek için tek yöntemdi... ama... bir sorun vardı, bir oteldeydik ve Mondini odada ip atlamamı istemiyordu, herkesi uyandırabilirdim, onun için bir yer bulmak için aşağı indik, otelde o saatte kimse yoktu, böylece gelişigüzel kapıları açmaya başladık ve kendimizi büyük bir salonda bulduk, hani şu düğün, davet yapılan salonlardan birinde kocaman bir masa, orkestra için küçük bir sahne ve kente bakan büyük pencereler vardı. Anımsıyorum, tüm sandalyeler ters çevrilmiş, masanın üzerine konmuştu ve sahnede bir bateri vardı, tamam mı, ama bir çarşafıla örtülmüştü, pembe bir çarşafıla, düşün. Mondini

ışığı söndürüp, Atla, yolda arabaların rengini görene kadar da durma, dedi. Sonra çekip gitti. Böylece orada tek başına kaldım ve üzerimde eşofman ve bornoz, kafamda kapüşon ip atlamaya başladım, tek başına, karanlıkta, çevremde uyuyan tüm bir kentle ve ben o ipin ritmine uyarak, tahtanın üzerinde ayaklarımın çıkardığı gürültüyle, yalnızca o sesle, kafamda kapüşon, sabit bakışlarla önüme bakarak ve... üzerimde sıcaklık orada kaldım... sonra gün ağardı, yavaş yavaş, büyük pencerelerde, ama ağır ağır, hafifçe, Tanrım sanki şeydeydin... ne bileyim, çok güzeldi, anımsıyorum atlıyordum ve düşünceler ayaklarımın ritmine uyuyordu ve yenilmez olduğumu düşünüyordum, ben güvenlikteyim, tam böyle diyordum atlarken, güvenlikteyim, ben güvenlikteyim, ve düşünüyordum, ben güvenlikteyim... öyle.

-- ...

- Sanırım kendini mutlu hissetmek budur.

- *Doğru.*

- *Doğru.*

-- ...

-- ...

- *Şimdi yaşamın nasıl, Larry?*

- Yaşamım mı?

- *Evet, demek istiyorum ki, şimdi nasılsın?*

- Bu özel bir soru, Dan, radyoda sorulacak soru değil.

- *Hayır, samimi söylüyorum, benim merak ettiğim bir şey, şimdi nasıl olduğunu bilmek isterim...*

- Okay, ama o zaman o mikrofonu kapat, dinleyicilerin ne ilgisi var..

- *Belki onlar da bilmek isterler...*

- Hadi canım, saçmalama, kapat şu şeyi...

- *Okay, okay...*

- Sonra açarsın.

- *Okay, istiyorsan.*

Klik.

Gould tuvaletlerin ışığını söndürdü. Bakışlarını kaldırıp saate baktı. Yediye üç vardı. Dolabı açtı, beyaz önlüğünü çıkardı ve plastik askıya astı. Masanın üzerinden *Tesehkürler* yazan kartı aldı ve üst rafa koydu. Sonra bahşişlerin olduğu cam vazoya baktı. Paraları saymadan önce toplamı

öngörebilmek için kendine göre bir yöntem uydurmuştu: Değişik değişkenleri bir araya getiren bir yöntemdi, örneğin hava durumunu, haftanın gününü ya da tuvaletleri kullanan çocukların oranını. Böylece o sefer de hesap yapmaya başladı ve sonunda aklında bir rakam tuttu. Sonra vazoyu masaya boşaltıp saymaya başladı. Genellikle yüzde 18'i aşmayan bir yanlış oranı vardı. O gün doğru rakamı bulmasına ramak kaldı. Yüzde yedi daha fazla. Daha iyiye gidiyordu. Paraları toplayıp bir naylon torbaya koydu. Kapatıp çantasına yerleştirdi. Çevreye her şey yerli yerinde mi diye bir göz gezdirdi. Sonra dolaptan paltosunu aldı ve giyindi. Dolapta bir çift plastik çizme, bir coğrafya atlası ve başka bir şeyler daha vardı. Kapısına asılı üç tane de fotoğraf vardı. Biri Walt Disney'in, biri Eva Braun'un fotoğrafıydı. Bir fotoğraf daha vardı.

Gould dolabı kapattı. Sandalyeyi masanın altına iterek yerine koydu, çantasını aldı, kapıya doğru gitti, arkasını döndü, bir kez daha çevreye göz atıp ışığı söndürdü. Dışarı çıktı, kapıyı kapattı ve merdivenleri çıktı. Yukarıdaki süpermarket de kapatıyordu. Yarı boş kasalar ve alışveriş arabalarını iten tezgâhtarlar. Anahtarı Bart'a vermek için güvenlik görevlilerinin bulunduğu odaya gitti.

– Her şey yolunda mı, Gould?

– Hem de nasıl.

– Aferin

– Yarın görüşürüz.

Süpermarketten çıktı. Karanlıktı ve dondurucu bir rüzgâr esiyordu. Ama hava temiz bir cam gibi pırıl pırıldı. Paltosunun yakasını kaldırdı ve karşıdan karşıya geçti. Diesel ve Poomerang bir çöp bidonuna yaslanmış onu bekliyorlardı.

– Bok nasıldı?

– Bolcaydı.

– Tam mevsimi, kışın sıçmak zevktir, demedi Poomerang.

Üçü de ellerini ceplerine sokmuştu. Düşünecek olursan ellerinle ne çok şeyler yapabilirsin, ama eldiven giymişsen bunların tekini bile yapamazsın.

– Gidelim mi?

– Gidelim.

Yazarın notu

Antrenör Silvano Modena'ya, Ivan Malfatto'ya ve Rodigina Boks Akademisi'nin tüm sporcularına teşekkür ederim.

Emanuela Audisio'ya, Bruno Fornara'ya, Arianna Montorsi'ye, Marina Nonno'ya, Milano'daki Doria Jimnastik Salonu'na, Giorgio Saracco'ya, Antrenör Tazzi'ye, Rino Tomasi'ye teşekkür ederim.

Lag'a ve Elena Testa'ya teşekkür ederim.

Jake LaMotta'ya teşekkür ederim, ondan iki esprisini çaldım: biri 64'üncü sayfada, öbürü 191'inci sayfada. Mizah ustası olarak yetenekliydi. Ama en güzel esprisi şu: O kadar yoksulduk ki, Noel'de bizim ihtiyar evden çıkıp tabancayla havaya bir el ateş ederdi, sonra içeri girip, üzgünüm, ama Noel Baba intihar etti, derdi.